

مالی محاسبہ

Financial Accounting

عبدالحمید ظفر

ج. ۱۳۹۶

مالي محاسبه

Financial Accounting

عبدالحميد ظفر

١٣٩٦ ل. / 2017 م

مالي محاسبه
عبدالحميد ظفر
د يوه ادارې د مالي سيستم په علمي توگه د پرمخ وړلو لارښود
20x30/8، بک پيپر، (۲۷۴) مخونه
لومړی

د کتاب پېژندنه
د کتاب نوم:
ليکوال:
منځپانگه:
د کتاب چاپښه:
چاپوار:

ختيخ خپرندويه ټولنه - جلالکوټ

۰۷۷۱۱۰۴۲۴۳

khatiz.press@gmail.com

مالي محاسبه

عبدالحميد ظفر

zafarahmadzai@gmail.com

عبدالهادي اثر ۰۷۸۸۰۰۳۷۰۳

۱۰۰۰ ټوکه

۱۳۹۶ ل. ل. / 2017 م

د کتاب نوم:

ليکوال:

بريښنالیک:

ديزاين چاري:

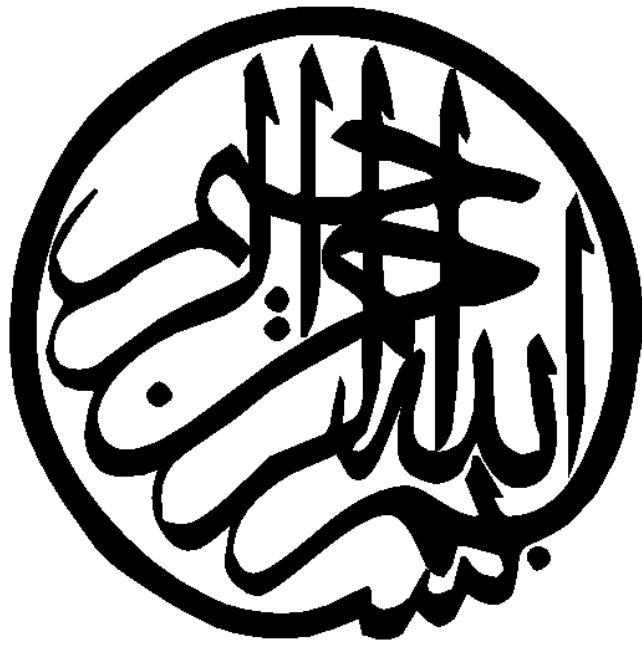
چاپشمېر:

کال:

د چاپ ټول حقوق له خپرندويه ټولني سره خوندي دي!

د ترلاسه کولو پټي:

ننگرهار: لومړۍ پټه ختيخ کتابپلورنځي، اسحاق زي مارکيټ لاندینی پور / دويمه پټه: درونټه، ننگرهار
پوهنتون ته مخامخ، اړیکه: ۰۷۷۲۷۱۹۰۳۰ - ۰۷۸۷۴۱۲۰۵۰، گردېز: علمي کتابپلورنځي، عبدالحميد تجارتي
مارکيټ غزني لين، مسلم کتابپلورنځي. کندهار: امير کروړ کتابپلورنځي خوست: ژوندون کتابپلورنځي،
غرغښت کتابپلورنځي، رحيمي کتابپلورنځي، لمر کتابپلورنځي، شيخ زايد کتابپلورنځي، انس کتابپلورنځي،
ليوال کتابپلورنځي، غازي کتابپلورنځي، ابدالي کتابپلورنځي. کابل: دانش کتاب پلورنځي قواي مرکز، د
ملي آرشييف ترڅنگ، مستقبل کتابپلورنځي، خيبر کتابپلورنځي اصلاح کتابپلورنځي، دانش
کتابپلورنځي. نغمان: يونس کتابپلورنځي مزارشريف: ثقافت کتابپلورنځي

ڊال۽!

خپل پلار جان او مور جانې ته چي د ژوند په ډبرو سختو
حالاتو كي يې ستونزو ته اوږه وركړه او په ما يې لوړې زده
كړې وكړې.

ظفر

بسم الله الرحمن الرحيم

تقریظ

ملگري عبدالحمید ظفر د (مالي محاسبې) تر عنوان لاندی دغه کتاب راواستوو او راڅخه یې وغوښتل چې (تقریظ) پرې ولیکم. د دود له مخې، عموماً مشران استادان او کارپوهان پر کتابونو تقریظونه لیکي خو د ښاغلي ظفر تاکید پر کړم چې تر خپلې سوبې پورته کار ته غاړه کېږدم. مشران استادان دې راته ښنه وکړي.

په پښتو ژبه د مسلکي کتابونو د اړتیا او اهمیت په اړه له ډیر څه لیکلو تیریرم، د لته ټول خلک پر ستونزو غږیږي خو ډیر کم خلک بیا داسې پیدا کیږي چې د ستونزو د حل لپاره کار وکړي. د ښاغلي عبدالحمید ظفر په څیر د ټولو هغو ځوانانو ستاینه کوم چې په پښتو ژبه د مسلکي کتابونو د کمښت اړتیا یې درک کړې او د پوره کولو لپاره یې هلې ځلې کوي.

ددې کتاب د لیکوال په توگه، د ښاغلي عبدالحمید ظفر په اړه دوه ټکي خورا مهم دي. لومړی دا چې ښاغلی لیکوال د خپلو ټولگیوالو او ملگرو تر مینځ د (معلم) په نامه پیژندل کیږي او دلیل یې هم دا دی چې پوهنتون ته تر راتگ وړاندی، په یو ښوونځي کې د ریاضي ښوونکی وو. ددې ترڅنګ، د پوهنتون څخه تر فراغت وروسته، لومړنۍ دنده یې بیا هم د معلمۍ دنده وه خو په دومره توپیر چې دا ځل د ریاضي پر ځای د محاسبې ښوونکی وو. تر یو ښوونکي، بل هیڅوک د زده کونکو پر اړتیا وو ښه نه شي پوهیدی. دا هغه څه دي چې په دې کتاب کې په خورا روښانه توگه منعکس شوي. دویم دا چې، د معلمۍ د تجربې تر څنګ، ښاغلی لیکوال د محاسبې په برخه کې د کار کولو څو کلنه تجربه لري او د محاسبې پر عملي اړخونو پوره برلاسی دی. کتاب د داسې یو چا د کار محصول دی چې هم ښوونکی دی او هم محاسب.

کتاب په یوولسو څپرکیو کې په خورا روانه پښتو لیکل شوی او د اصلي لوستونو تر څنګ گڼ شمیر تمرینونه لري چې د لوستونکي سره د اصلي مطالبو په زده کړه کې خورا زیاته مرسته کولی شي. یوه خبره باید له یاده و نه ایستل شي او هغه دا چې د مسلکي اصطلاحاتو ژباړه خورا ستونزمن کار دی او د اړونده څانگو د کارپوهانو او ژبپوهانو تر گډ کار پرته ممکن نه دی. لیکوال پوره هڅه کړې چې د محاسبې د زیاترو اصطلاحاتو لپاره مناسبې پښتو معادلې کلمې پیدا کړي ولې شاید په دې چاره کې همیشه نه وي بریالی شوی. دې او دې کتاب ته د ورته مسلکي کتابونو لیکل کولی شي د دغو اصطلاحاتو په اړه پراخ بحث رامینځته کړي او ددغو اصطلاحاتو لپاره د مناسبو پښتو معادلو اصطلاحاتو په پیدا کولو کې مرسته وکړي.

د کتاب زیرې تر ټولو وړاندی هغو محصلینو ته ورکوم چې د چیپټرونو له یادولو ستړي شوي او بیا هغو استادانو ته چې ددرسي موادو چمتوکولو سرگردانه کړي. دا کتاب د لیسانس په کچه د اقتصاد او B.B.A پوهنځیو محصلینو تر څنګ د انسټیټیوټونو او د محاسبې د څانګو کورسونو لپاره خورا گټور او مهم درسي کتاب دی.

په پای کې لوی څښتن ته دعا کوم چې ددې کتاب لیکوال ښاغلي عبدالحمید ظفر ته همت ورکړي تر څو دا لړۍ همداسې جاري وساتي او پښتو لوستونکو ته ارزښتناک مسلکي کتابونه وړاندې کړي.

و من الله التوفیق

فضل ربي شیرزاد

قلعه فتح الله، کابل - ۱۶ اکتوبر، ۲۰۱۶

سریزه

محاسبه د کاروبار ژبه ده. د مالي راپورونو پر بنسټ د کاروبار ونډوال او مدیران د کاروبار اړوند مهمې پریکړې کوي. ددوي ترڅنګ، محاسبه له کاروبار سره تړلي خلک او ادارې د کاروبار له اصلي مالي وضعیت څخه خبروي. د کاروبار په اوسني رقابتي دور کې هر کوچنی او لوی کاروبار باید د محاسبې عصري سیستم ولري تر څو په سمه توګه د خپل کاروبار مدیریت وکړای شي.

دغه اهمیت ته په کتو سره، له کلونو راهیسې، محاسبه د اقتصاد او BBA په پوهنځیو کې د درسي مضمون په توګه تدریسېږي. مګر له بده مرغه د نورو مسلکي مضامینو په څیر په پښتو ژبه کې په دې برخه کې کوم د پام وړ کار نه دی شوی.

همدغې اړتیا ته په کتو سره، مې تکل وکړ، چې له خپلې محدودې پوهې او تجربې څخه په ګټې اخیستنو ددغې تشې د پوره کولو لپاره کار وکړم. کتاب په داسې توګه لیکل شوی چې د تدریس ترڅنګ د ځاني مطالعې لپاره هم له لوستونکو سره مرسته کولی شي. کتاب په یوولسو بیلا بیلو څپرکیو کې په داسې توګه تنظیم شوی چې د اصلي موضوعاتو تر څنګ ګڼ شمیر تمرینونه هم لري.

په لومړي څپرکي کې د محاسبې پیژندنه او تاریخچه بیان شوې. په دویم څپرکي کې د محاسبې په مساوات، په دریم څپرکي کې په ژورنال، په څلورم څپرکي کې په لیجر، په پنځم څپرکي کې په آزمایښتي بیلانس، په شپږم څپرکي کې په ځانګړو ژورنالونو، په اووم څپرکي کې په نغدي راکړو ورکړو، په اتم څپرکي کې د بانکي سمون صورت حساب، په نهم څپرکي کې په مالي صورت حسابونو، په لسم څپرکي کې د مطابقونو په ثبت او په یوولسم څپرکي کې د کاري پانې د ترتیب په هکله په پوره تفصیل سره بحث شوی.

د یادولو وړ بولم چې د محاسبې ګڼ شمیر تخنیکي اصطلاحاتو لپاره د معادلو پښتو اصطلاحاتو پیدا کول اسانه کار نه دی. ددې کتاب د لیکلو په ترڅ کې، پښتو ته د یو شمیر اصطلاحاتو د اړولو په برخه کې له ځینو ژبپوهانو سره مشورې شوي او د هنوي د وړاندیزونو په رڼا کې دغه کار ترسره شوی مګر بیا هم په دې برخه کې ډیر کار ته اړتیا شته. په همدې موخه، د ټولو اصطلاحاتو نوملړ د انګریزي او پښتو معادل اصطلاح سره یو ځای د کتاب په پای کې راوړل شوی. تر څو په دې اړه پراخه بحث ته لاره هواره شي.

له ټولو هغو ملګرو ډېره مننه، چې ددغه کتاب په لیکلو کې یې له ماسره مرسته کړې، په ځانګړي توګه له خپلو دوو خوږو ملګرو هر یو ماسټر سید کفایت الله او ماسټر فضل ربي شېرزاد څخه ډېره مننه چې د کتاب په تخنیکي برخه کې یې خپلې مشورې راسره شریکې کړي او همدا راز له بناعلي رفیع الله ستانکزي، محمدالله ارین او د ننگرهار پوهنتون قدرمن استاد پوهیالي عبدالرحمن درد څخه هم د زړه له کومې مننه چې د کتاب په سمون کې یې تندی نه دی تروش کړی.

په پای کې، دا چې دا مې د کتاب لیکنې لومړۍ هڅه ده او انساني کار له نیمګړتیاوو خالي نه وي هیله ده پخپلو رغندو نظریاتو سره زما دغه کوچنی هڅه لا زیاته پیاوړې کړی.

درنښت

عبدالحمید ظفر

فهرست

لومړی څپرکی

- ۱ د محاسبې پېژندنه (Introduction of the Accounting)
- ۱ د محاسبې تاریخچه (The History of Accounting)
- ۲ د کتابداری مانا او تعریف
- ۲ د کتابداری موخې (Objectives of Book keeping)
- ۳ د کتابداری سیستمونه (Book Keeping Systems)
- ۳ د ثبت یو اړخیزه سیستم (Single Entry System)
- ۳ د ثبت دوه اړخیزه سیستم (Double Entry System)
- ۳ د ثبت دوه اړخیزه سیستم پړاوونه (Steps of Double Entry System)
- ۴ د ثبت دوه اړخیزه سیستم گټې (Advantages of Double Entry System)
- ۵ د محاسبې مانا او تعریف (Definition and Meaning of Accounting)
- ۵ د محاسبې موخې (Objectives of Accounting)
- ۶ د محاسبې دندې (Functions of Accounting)
- ۷ د محاسبې گټې (Advantages of Accounting)
- ۷ د کتابداری او محاسبې ترمنځ توپیر
- ۸ د محاسبې څانگې (BRANCHES OF ACCOUNTING)
- ۸ مالي محاسبه (Financial Accounting)
- ۸ مدیریتی محاسبه (Managerial Accounting)
- ۹ د محاسبې سیستمونه (Accounting Systems)
- ۹ د محاسبې نغده سیستم (Cash Basis Accounting System)
- ۹ د محاسبې ځنډېدلی سیستم (Accrual Basis Accounting System)
- ۱۰ د محاسبې اصطلاحات (Accounting Terminologies)

پوښتنې ۱۵

دویم څپرکی

د محاسبې مساوات (Accounting Equation)

- ۱۸ راکړه ورکړه او د محاسبې مساوات
- ۲۶ حساب (Account)
- ۲۷ د حساب ډولونه (Types of Account)
- ۲۷ حقيقي / دايمي / مالي حالت صورت حسابونه
- ۲۷ اسمي / موقتي / د عايد صورت حسابونه
- ۲۷ ډېټ او کرېډيټ (Debit and Credit)
- ۲۷ د ډېټ او کرېډيټ تگلاره (Debit and Credit Procedure)
- ۲۷ د شتمني حساب (Assets Account)
- ۲۷ د څښتن د پانگې حساب (Owner's Equity Account)
- ۲۷ د پور حساب (Liability Account)
- ۲۸ د عايد حساب (Revenue Account)
- ۲۸ د لگښت حساب (Expense Account)
- ۲۸ د ډېټ او کرېډيټ د پيدا کولو تگلاره
- ۳۵ دویم څپرکی پوښتنې

درېیم څپرکی

ژورنال (Journal)

- ۳۸ د ژورنال گټې (Advantages of Journal)
- ۵۳ د درېیم څپرکی پوښتنې

څلورم څپرکی

ليجر (Ledger)

- ۵۶ د حسابونو لست (Chart of Accounts)
- ۵۷ د ليجر گټې (Advantages of Ledger)
- ۵۸ د ژورنال او ليجر ترمنځ توپير
- ۵۹ د ليجر د حساب شکلوونه (The Forms of Ledger Account)

۵۹	انتقالول (Posting)
۶۰	د انتقالولو اصول (Rules Regarding Posting)
۶۰	د لیجر ډولونه (Types of Leger)
۶۰	عمومي لیجر (General Ledger)
۶۰	فرعي لیجرې (Subsidiary Ledgers)
۶۱	د عملیاتي لگښتونو لیجر (Operative Expenses Ledger)
۶۱	د طلب د حسابونو لیجر (Accounts Receivable Ledger)
۶۱	د پور د حسابونو لیجر (Accounts Payable Ledger)
۸۲	څلورم څپرکي پوښتنې

پنځم څپرکی

آزمایښتي بیانس (Trail Balance)

۸۶	د آزمایښتي بیانس د ترتیب مراحل (Trail Balance Preparation Steps)
۸۶	د آزمایښتي بیانس ځانګړتیاوې (Features of Trail Balance)
۸۷	د آزمایښتي بیانس محدودیتونه (Limitations of Trial Balance)
۸۷	په آزمایښتي بیانس کې د تیروتنو اصلاح (Rectification of Errors)
۸۸	د آزمایښتي بیانس ګټې (Advantages of Trail Balance)
۸۸	د آزمایښتي بیانس موخې (Objectives of Trail Balance)
۸۸	د آزمایښتي بیانس شکل (The Form of Trail Balance)
۱۰۱	پنځم څپرکي پوښتنې

شپږم څپرکی

ځانګړي ژورنالونه (Special Journals)

۱۰۴	د ځانګړو ژورنالونو ګټې (Advantages of Special Journals)
۱۰۵	د ځانګړو ژورنالونو ډولونه (Types of Special Journals)
۱۰۶	د پېر ژورنال (Purchase Journal)
۱۰۹	د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال
۱۱۲	د پلور ژورنال (Sale Journal)
۱۱۵	د پلور مستردې او امتیازاتو ورکړې ژورنال
۱۲۶	شپږم څپرکي پوښتنې

اووم خپرکی

نغده راکړې ورکړې (Cash Transactions)

۱۳۰ (Types of Cash Journals) د نغده ژورنال ډولونه
۱۳۰ (Cash Receipts Journal) د نغده راکړو ژورنال
۱۳۵ (Cash Payments Journal) د نغده ورکړو ژورنال
۱۴۴ (Cash Book) نغده کتاب
۱۴۴ (Features of Cash Book) د نغده کتاب ځانګړتیاوې
۱۴۴ (Kinds of Cash Book) د نغده کتاب ډولونه
۱۴۴ (Single Column Cash Book) یو ستونه نغده کتاب
۱۴۸ (Two Columns Cash Book) دوه ستونه نغده کتاب
۱۵۲ (Three Columns Cash Book) درې ستونه نغده کتاب
۱۶۰ (Petty Cash Expences Book) د کوچنیو نغده لګښتونو کتاب
۱۶۳ اووم خپرکی پوښتنې

اتم خپرکی

د بانکی سمون صورت حساب

۱۷۰ د بانکی سمون صورت حساب تعریف
۱۷۰ د بانکی سمون صورت حساب موخې
۱۷۰ د بانکی صورت حساب او بانکی کتاب ترمخ د توپیر عوامل
۱۷۰ (Outstanding Check/Un-Presented Check) نارسېدلی چک
۱۷۲ (Deposits in Transit Check) ځنډیدلی چک
۱۷۴ (Un-collected Check) نا جمع شوی چک
۱۷۵ (Dishonored Check) مسترد شوی چک
۱۷۷ (Bank Charges or Interest on Deposits) بانکی چارجیز یا بانکی ګټه
۱۷۹ (Errors and Omissions) تیروتنې او له یاده وتې
۱۸۱ (The Steps for Finding the different) د توپیر د پیدا کولو مراحل
۱۸۱ د بانکی سمون صورت حساب ترتیبول
۱۸۵ اتم خپرکی پوښتنې

نهم خپرکی مالي صورت حسابونه

۱۸۸	عايد صورت حساب (Income Statement)
۱۸۹	د عايد صورت حساب موخې (Objects of Income Statement)
۱۸۹	د گټې او تاوان صورت حساب جدولونه
۱۹۱	د پلور عايد (Income from Sales)
۱۹۱	د پلور اجناسو قيمت (Cost of Goods Sold)
۱۹۱	ناخالصه گټه يا تاوان (Gross Profit or Loss)
۱۹۱	عملياتي لگښتونه (Operation Expenses)
۱۹۱	عملياتي عايد (Operation Income)
۱۹۱	نور عايد (Other Income)
۱۹۱	نور لگښتونه (Other Expenses)
۱۹۱	خالصه گټه يا تاوان (Net Profit or Loss)
۱۹۲	د خښتن پانگې صورت حساب (Owner's Equity Statement)
۱۹۲	مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet)
۱۹۳	د نغده جريان صورت حساب (Cash Flows Statement)
۱۹۴	عملياتي فعاليتونه (Operating Activites)
۱۹۵	د پانگې اچونې فعاليتونه (Investing Activites)
۱۹۵	تمويلي فعاليتونه (Financing Activites)
۲۱۸	نهم خپرکي پوښتنې

لسم خپرکی

د مطابقتونو ثبتول (Adjustment Entries)

۲۲۲	د مطابقتونو د ثبت ډولونه (Types of Adjustment Entries)
۲۲۲	مخ ادا لگښتونه (Prepaid Expenses)
۲۲۳	پس ادا لگښتونه (Accrued/Postpaid Expenses)
۲۲۸	مخ حصول عايد (Unearned Revenue)
۲۲۹	پس حصول عايد (Accrued Revenue / Income Receivable)
۲۳۳	مشکوکه طلبات (Bad Debts)

۲۳۵	له منځه تللي مشکوکه طلبات (Actual Bad Debts)
۲۳۵	مشکوکه طلباتو ترلاسه کول (Recovered Bad Debts)
۲۳۸	استهلاک (Depreciation)
۲۳۸	د استهلاک اړتیا (Need For Depreciation)
۲۳۸	د شتمني کارول (Use of the Asset)
۲۳۸	د وخت تیریدل (Efflux of Time)
۲۳۸	له موډ تیر شوی (Obsolescence)
۲۳۸	حادثه (Accident)
۲۳۸	د استهلاک موخې (Objectives of Depreciation)
۲۳۸	د خالصې گټې معلومول (Calculation of Net Income/Profit)
۲۳۹	د مالي حالت په صورت حساب کې د ثابتې شتمني حقيقي ارزښت ښودل
۲۳۹	د ثابتو شتمنيو تعویض کول (Replacement of Assets)
۲۳۹	د استهلاک د سنجش میتودونه (Depreciation Calculating Methods)
۲۳۹	خطي میتود (The straight-line method)
۲۴۱	د بېلانس نزولي میتود
۲۵۳	لسم څپرکي پوښتنې

یوولسم څپرکی

کاري پاڼه (Work Sheet)

۲۵۷	د کاري پاڼې اهمیت (Importance of Worksheet)
۲۵۷	د کاري پاڼې ترتیبول (Preparation of Work Sheet)
۲۶۰	اخیستلیک

لومړی څپرکی

د محاسبې پېژندنه (Introduction of the Accounting)

هر ډول سوداګريز او خدماتي کاروبارونه يا شرکتونه د راکړو ورکړو د ترسره کېدو په پار مالي سرچينو ته اړتيا لري او هغه راکړې ورکړې، چې پولي ارزښت ولري محاسبې ته هم اړتيا لري. دا ځکه چې د محاسبې پر بنسټ کولای شو، چې د يو کاروبار يا شرکت د مالي سرچينو په اړه دقيق معلومات ترلاسه کړو. نو ځکه محاسبې ته د کاروبار ژبه هم ويل کېږي. دا چې د هرې ژبې اساسي دنده له نورو سره د معلوماتو شريکول دي، چې په کاروباري معاملاتو کې دغه دنده محاسبه ترسره کوي. مخکې تر دې چې د محاسبې په تعريف، دندو او موخو وپوهېږو لومړی بايد د محاسبې په تاريخچه، کتابدارۍ او همدارنگه د کتابدارۍ او محاسبې په توپير ځان پوه کړو.

د محاسبې تاريخچه (The History of Accounting)

د محاسبې علم د پخواني روم له امپراتورۍ سرچينه اخلي. په 14 مه پېړۍ کې کتابداري (Book Keeping) چې د اوسنۍ محاسبې يو ابتدايي شکل و په منظمه توګه رامنځته شوه. وروسته د 14 مې او 16 مې پېړۍ ترمنځ په ايټاليا کې د محاسبې په اړه ځينې پرمختګونه رامنځته شول چې په دغه وخت کې د لومړي ځل لپاره د مالي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر د رومي اعدادو پر ځای عربي اعداد هم وکارول شول.

په 1494 ميلادي کال کې يو فرانسوي عالم لوکاپيکولي (Luca Pacioli) د Summa de Artihmetica، Geometria او د Proportioni et Proportionalita په نامه ځينې کتابونه وليکل چې په 36 څپرکيو کې يې د کتابدارۍ د دوه گوني ثبت سيستم او همدارنگه سوداګريز مفاهيم په پوره ډول تشریح کړل، پيکولي د کتابدارۍ د سيستم مخترع نه؛ بلکې هغه دغه سيستم ته انکشاف ورکړ چې تر اوسه د کتابدارۍ پخوانی سيستم يې له کوم تغيره په علمي اثارو کې موجود دی.

په 17 مه پېړۍ کې د استعمار پراخوالي او همدارنگه بهرنيو توکو ته د تقاضا د زياتوالي له کبله کتابدارۍ سيستم ته ډيره اړتيا وه، خو د تصديو د شتمنيو، گټې او تاوان دقيق معلومات موجود وي.

په 18 مه پېړۍ کې د صنعتي انقلاب او همدارنگه په غټه کچه د توليداتو په رامنځته کېدو سره د هر واحد جنس د لگښت معلومولو ته اړتيا وليدل شوه، همغه وو، چې په لومړي ځل د سنجش او لگښت علم د Josiah Wedgwood په نوم عالم لخوا رامنځته شو. په 1816 م کال کې جوهن کروکر (John Croaker) د استراليا هيواد په يو بانک کې په لومړي ځل د محاسبې پرمختللی سيستم رامنځته کړ، چې وروسته بيا په 1887 م کال کې په امريکا کې د صنعتي پرمختګ له امله ځينو سکاټلنډي او برتانيوي محاسبين امريکا ته په دې خاطر لاړل، چې په امريکا کې د بریتانوي پانګونې تفتيش او نظارت وکړي، همغه و، چې د دغو محاسبينو ډېری يې په امريکا کې مېشت شول چې وروسته بيا په کال 1887 م کې د دولتي محاسبينو ټولنه (Accountants American Association of Public) رامنځته شوه.

په 1928 م کال کې د جون مياشتې په 29 نېټه، جورج (د استراليا پنځم پاچا) د يو رسمي سند (Royal Charyer)

له مخې په استرالیا کې د دولتي محاسبينو انستیتیوت د تاسیس اجازه ورکړه. چې له مخې به یې د استرالیا په فدرالي حکومت کې د دولتي محاسبينو (Public Accountants) دنده د پام وړ خلکو له خوا عملي کېږي. دغه دولتي محاسبین به د محکمې د پریکړې په اساس د شرکتونو د انحلا په صورت کې د تصفیه کوونکي او د افلاس په صورت کې د طلب کوونکي دنده ترسره کوي. او همدارنگه د دولتي تصدیو د تفتیش او هغو ته د رسمي اسنادو د جوړولو دندې یې هم په غاړه لرلې، چې په یادو دندو کې مسلکي پوهې ځانگړې اهمیت درلود او ځانگړې اړتیا ورته لیدل کېده.

د کتابداری مانا او تعریف (Definition and Meaning of Book Keeping)

کله چې په کاروبارونو یا شرکتونو کې مالي راکړې ورکړې تر سره شي؛ نو د یادداشت په خاطر یې د کاروبار په ورځني کتاب (ژورنال) کې ثبتوي. چې وروسته بیا هره ثبت شوې مالي راکړه ورکړه په جلا ډول اړوندو حسابونو ته انتقالیږي؛ دا ځکه چې په دغو جلا حسابونو کې د هر حساب د بیلانس معلومول ډیر اسانه وي. په همدې اساس ویلی شو چې ((کتابداری له هغه هنر یا علم څخه عبارت دی، چې د یوکاروبار یا شرکت اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې په منظم او دقیق ډول په یو مشخص کتاب کې ثبتوي.)) له مالي راکړو ورکړو هدف هغه راکړې ورکړې دي، چې د یو کاروبار یا شرکت په مالي حالت تاثیر ولري. مثلاً: د نوید احمد په نوم د فرنیچر یو شرکت که چیرې په یو پېرودونکي باندې د 12000 افغانیو په ارزښت یو سیټ فرنیچر په نغده ډول وپلوري، لومړی دا چې فرنیچر د شرکت ملکیت دې او هم د شرکت لپاره پولي ارزښت لري؛ نو باید دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه د شرکت لخوا ثبت شي. مگر له بل پلوه که چیرې د شرکت یو بل پېرودونکی (مشرتي) یوه پایه ماشین د څو ورځو لپاره د امانت په ډول له شرکت سره کیږدي په دغه صورت کې شرکت نه شي کولای چې دغه راکړه ورکړه په خپل ورځني کتاب کې ثبت کړي. دا ځکه چې ماشین د شرکت ملکیت نه دې او نه هم د شرکت لپاره کوم پولي ارزښت لري.

مگر ځینې اقتصاد پوهان کتابداری داسې راپېژني:

ای. ایچ. روسین کیمپ کتابداری داسې تعریفوي " کتابداری په منظمه توگه د مالي راکړو ورکړو د ثبت له هنر څخه عبارت ده".

ار. ان. کارټر حسابداری داسې تعریفوي "کتابداری له هغه علم او هنر څخه عبارت ده، چې ټولې مالي راکړې ورکړې د ثبت په کتاب کې په منظمه توگه ثبت شي".

د کتابداری موخې (Objectives of Book keeping)

1. د یو کاروبار یا شرکت اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې په دایمي توگه ثبتوي، چې هر وخت د لاسرسی وړ وي.
2. په یوه ټاکلې دوره کې د یوکاروبار یا شرکت مالي حالت د هغه د شتمنیو او پورونو له ثبت څخه ارزولی شي.
3. دا چې د یوکاروبار یا شرکت د عاید او لگښت اړوند راکړې ورکړې په مربوطه حسابونو کې ثبتېږي، په همدې اساس په یوه ټاکلې موده کې د گټې او تاوان په هکله پوهیدل هم آسانه وي.
4. دا چې په کتابداری کې د پېرودونکو (مشریانو) او عرضه کوونکو یو لست ترتیبېږي؛ نو ځکه د کاروبار یا شرکت د طلباتو او پورونو په هکله معلومات برابرېږي.
5. کتابداری هغه میتود دی، چې د یو کاروبار د تیرو فعالیتونو په رڼا کې د کاروبار په مالي پالیسیو کې د بیا کتنې

فرصتونه برابرې او همدارنگه د کاروبار په قوانينو کې تغير او اصلاح، د جواز په ترلاسه کولو، د مالياتو د ورکړې اندازه او داسې نورو کې مرستندويه واقع کېږي.

د کتابدارۍ سيستمونه (Book Keeping Systems)

په لومړيو وختونو کې چې د نړۍ اقتصاد پرمختگ نه و کړی او خلکو هم ډير عادي ژوند درلود؛ نو مالي راکړې ورکړې ډيرې محدودې او په کمه اندازه ترسره کيدې، ځکه خو په کارونو کې د مالي راکړو ورکړو د ثبت لپاره کومو ځانگړو اصولو او مقرارتو ته اړتيا نه ليدل کيده دا ځکه چې هر چا کولی شوی د خپل کاروبار ټولې مالي راکړې ورکړې په ساده شکل له ځان سره ثبت کړي. مگر د اقتصادي پرمختگ په رامنځته کيدو سره نړيوالې سوداگرۍ هم پراختيا وموندله. د سوداگريزو فعاليتونو زياتوالي په کاروبارونو کې د مالي راکړو ورکړو ثبت بالاخره په يو هنر بدل کړو. په يوه کاروبار کې د مالي راکړو ورکړو د ثبت سيستمونه په لاندې دوه ډولونو ويشل شوي:

1. د ثبت يو اړخيز سيستم (Single Entry System): له هغه سيستم څخه عبارت دی، چې د مالي راکړې ورکړې يوازې يو اړخ پکې ثبتېږي. او دغه سيستم د مالي راکړو ورکړو د ثبت يو نيمگړی سيستم هم گڼل کېږي. دا ځکه چې په دغه سيستم کې د يوې مالي راکړې ورکړې د دواړو اړخونو (راتگ او تگ) پر ځای يواځې يو اړخ د يو څه ترلاسه کول (راتگ) او يا هم د يو څه له لاسه ورکول (تگ) ثبتېږي. دا چې دا يو غير علمي سيستم دی نو ځکه په دغه سيستم کې د يو کاروبار مالي صورت حسابونه (گټې او تاوان صورت حساب، نغده جريان صورت حساب او مالي حالت صورت حساب) په اسانۍ سره نه شي جوړېدلی، همدا علت دی چې له دې څخه په لويو کاروبارونو يا شرکتونو کې گټه نه اخيستل کېږي.

2. د ثبت دوه اړخيز سيستم (Double Entry System): د کتابدارۍ دغه سيستم ته په لومړي ځل د 1494 زېږديز کال په لړ کې د يو ايتالوي عالم لوکاپيشولي (Luca Pacioli) لخوا انکشاف ورکړل شو، په دغه سيستم کې د هرې راکړې ورکړې دواړه اړخونه (راتگ او تگ) د ثبت په ځانگړو کتابونو کې ثبتېږي. د بيلگې په توگه، که چيرې يو کاروبار يا شرکت يو اندازه توکي په نغده ډول وپلوري. په دغې ترسره شوې مالي راکړې ورکړې کې دوه اړخونه په نظر کې نيول کېږي. يو اړخ يې توکي دي، چې له شرکت څخه تللي او بل اړخ يې نغده پيسې دي، چې شرکت ترلاسه کړي. په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې بايد د پيسو هغه مبلغ چې د توکو دپلور په مقابل کې يې ترلاسه کړي د شرکت د حساب په کتاب کې کين (ډبټ) اړخ کې او د توکو هغه مجموعي مبلغ چې پلورلي يې دي د حساب په کتاب کې بيبې (کرېډيټ) اړخ کې په دې شرط ثبت شي، چې د دواړو اړخونو د پيسو اندازه سره مساوي وي. په دغه سيستم کې اصول دادې، چې د هر ډبټ په مقابل کې په هماغه اندازه کرېډيټ او د هر کرېډيټ په مقابل کې په هماغه اندازه ډبټ ارقام بايد ثبت شي.

د ثبت دوه اړخيز سيستم پړاوونه (Steps of Double Entry System)

1. د ژورنال ترتيبول (Preparation of Journal): ژورنال هغه کتاب دی، چې په لومړي ځل يوه مالي راکړه ورکړه پکې ثبتېږي. ژورنال ته د راکړو ورکړو د ثبت اصلي کتاب هم ويل کېږي.
2. د ليجر ترتيبول (Preparation of Ledger): د يو کاروبار لخوا د کاريدونکو ټولو حسابونو مجموعي ته ليجر

وايي. د ژورنال له کتاب څخه وروسته ټولې مالي راکړې ورکړې په جلا-جلا ډول ددغه کتاب اړوندو حسابونو ته انتقاليري.

3. د ازماينستي بېلانس ترتيبول (Preparation of Trail Balance) : ازماينستي بېلانس د ليجر کتاب د حسابونو د بېلانس له لنډيز او خلص څخه عبارت دی، چې د يو لست په بڼه ترتيبيري اوموخه يې يوازې له حسابي پلوه د ټولو مالي راکړو ورکړو تصحيح ده.

4. د وروستيو حسابونو ترتيبول (Preparation of Final Accounts) : له هغو حسابونو څخه عبارت دي، چې د کاروبار د مالي دورې په پای کې د کاروبار د لاسته راوړنو او مالي حالت د پوهاوي په خاطر ترتيبيري.

د ثبت دوه اړخيز سيستم گټې (Advantages of Double Entry System)

1. علمي سيستم (Scientific System) : د محاسبې د ثبت دوه اړخيز سيستم يو علمي سيستم دې چې د کاروبار يا شرکت اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې د يو ځانکړي ميتود په اساس پکې ثبتيري، چې په اسانۍ ورڅخه د محاسبې اهداف ترلاسه کيدلی شي.

2. د راکړو ورکړو مکمل ثبت (Complete Record of Transactions) : په دغه سيستم کې د کاروبار يا شرکت اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې په مکمله توگه ثبت او ساتل کيري.

3. د حسابونو د صحيح والي ارزونه (A Check on the accuracy of accounts) : په دغه سيستم کې د يوه کاروبار يا شرکت اړوند ټولې هغه مالي راکړې ورکړې چې ثبت شوې وي په اسانه ارزول کيدای شي چې ايا دغه مالي راکړې ورکړې له حسابي پلوه په سمه توگه ثبت شوي او که نه، هغه کتاب چې دغه دنده ترسره کوي د ازماينستي بېلانس په نوم ياديږي.

4. د گټې او تاوان تثبیت (Ascertainment of profit or loss) : دغه سيستم په اسانۍ سره په يوه مالي دوره کې د يوکاروبار يا شرکت د گټې او تاوان په هکله پوره او دقيق معلومات برابروي. هغه کتاب چې دغه دنده ترسره کوي د گټې او تاوان د صورت حساب په نوم ياديږي.

5. د کاروبار دمالي حالت په هکله معلومات (Knowledge of the financial position of the business) : دغه سيستم د هرې مالي دورې په پای کې د مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet) په جوړولو سره د يو کاروبار يا شرکت د مالي حالت په هکله معلومات برابروي.

6. د کنټرول په خاطر د پوره معلوماتو شتوالی (Full details for purposes of control) : په دغه سيستم کې ټولې مالي راکړې ورکړې په پوره وضاحت سره ثبتيري چې د کاروبار له مديرانو سره په مؤثره کنټرول کې مرسته کوي.

7. د پرتله کولو امکانات (Comparative study is possible) : په دغه سيستم کې د يو کاروبار يا شرکت مالي حالت د تير کال له مالي حالت سره په ډيرې اسانۍ پرتله کيدلی شي او د تغيراتو په علتونو يې پوهيدل هم اسانه وي.

8. د اداري هيئت سره په پريکړو کې مرسته (Helps management in decision making) : دغه سيستم د کاروبار يا شرکت اداري کارکوونکو ته د ترسره شويو فعاليتونو په هکله گټور معلومات برابروي او د کاروبار يا شرکت په هکله په اقتصادي پريکړو کې ورسره مرسته کوي.

9. د درغلی مخنیوی (Avoid from fraud) : دغه سیستم د کاروبار یا شرکت شتمنی او پورونه په دقیقه توګه ثبتوي؛ نو ځکه پکې د تقلب یا درغلی امکانات هم کم وي.

د محاسبې مانا او تعریف (Definition and Meaning of Accounting)

د کاروبار په هکله پریکړې یوازې د کاروبار څښتن او ریسه هیئت کولی شي مګر پور ورکوونکي، دولتي اړوندې ادارې یوازې د کاروبار د مالي فعالیتونو په هکله علاقمندی لري، لکه څرنګه چې محاسبه د کاروبار اړوند هر ډول مالي فعالیتونه په پراخه ډول تشریح کوي نو ځکه ورته ځینې وخت د کاروبار ژبه هم وایي. محاسبه کولی شو په لاندې ډول تعریف کړو.

محاسبه (Accounting) یو معلوماتي سیستم دی، چې د یوه کاروبار ټول اقتصادي فعالیتونه لومړی تفکیک بیا یې ثبت او په پای کې یې د کاروبار له علاقمندانو سره د اقتصادي پریکړو په خاطر شریکوي. د تعریف د لا وضاحت په خاطر باید د محاسبې هر فعالیت په جلا ډول تشریح کړو.

1. د مالي راکړو ورکړو تفکیک (Identifies the Business Transactions) : د محاسبې لومړی دنده د کاروبار یا شرکت اړوند د ټولو راکړو ورکړو ترمنځ تفکیک دی. هغه راکړې ورکړې چې د کاروبار یا شرکت په مالي حالت تاثیر ولري باید له هغو راکړو ورکړو سره چې د شرکت په مالي حالت تاثیر نه لري جلا او یوازې هغه راکړې ورکړې په ثبت ورسول شي چې د کاروبار یا شرکت په مالي حالت تاثیر ولري.

2. دمالي راکړو ورکړو ثبت (Records the Business Transactions) : په دویم قدم کې باید د کاروبار یا شرکت اړوند ټولې تر سره شوې مالي راکړې ورکړې په منظمه توګه په اړوندو کتابونو او صورت حسابونو کې ثبت شي.

3. دمعلوماتو شریکول (Communicates the Financial Information) : کله چې د یوې مالي دورې په پای کې د یوکاروبار یا شرکت مالي صورت حسابونه (Financial Statements) ترتیب شي وروسته دغه مالي معلومات د کاروبار له داخلي او خارجي مینه والو سره د کاروبار په هکله د اقتصادي پریکړو په خاطر شریکېږي. د یوه کاروبار مالي صورت حسابونه د ګټې او تاوان، د څښتن پانګه کې د بدلون، د نډه جریان او مالي حالت له صورت حسابونو څخه عبارت دي.

د محاسبې موخې (Objectives of Accounting)

د محاسبې موخې شاید په مختلفو کاروبارونو یا شرکتونو کې د هغو د اړتیاو په اساس توپیر ولري، خو په عمومي ډول د محاسبې موخې په لاندې ډول دي:

1. په منظمه توګه د راکړو ورکړو ساتل (To Keep systematic record) : دا چې د یوکاروبار یا شرکت ټولې ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په یاد ساتل امکان نه لري. په همدې اساس محاسبه د یوه کاروبار یا شرکت ټولې مالي راکړې ورکړې په ځانګړو کتابونو کې ثبت او ساتي.

2. د یو کاروبار د پایلو معلومول (To ascertain the results of a business) : محاسبه موږ سره مرسته کوي، چې په یوه ټاکلې موده کې د یوه کاروبار د ګټې او تاوان او یا هم د عاید او لګښت په هکله معلومات برابر کړي.

3. د یوه کاروبار د مالي حالت معلومول (To ascertain the financial position of a business) : محاسبه د ګټې او تاوان پرته د یوه کاروبار څښتن ته د کاروبار د مالي حالت په هکله معلومات هم برابروي. لکه په کاروبار کې د

- نغده پيسو موجوديت، دکاروبار د شتمني او پورونو په هکله معلومات او داسې نور.
4. د نغده جريان معلومول (To ascertain the cash flows) : مالي راپور بايد د کاروبار په هکله د پيسو د تگ او راتگ، د پور اخستلو او بيرته ورکولو، د پانگې د راکړې ورکړې، د گټې او داسې نورو مالي سرچينو چې د کاروبار په نغده جريان اغيزه کوي معلومات برابروي.
5. د کاروبار د ملکيتونو ساتل (To protect business properties) : محاسبه د يوکاروبار د شتمنيو او پورونو په هکله تازه (اپډيټ) معلومات برابروي نو ځکه په کاروبار کې د ملکيتونو له بې ځايه استعمال، غلا او يا هم د خلکو له بې ځايه ادعاو څخه مخنيوی کيږي.
6. د کاروبار په هکله د پريکړې د اسانتياوو برابرول (To facilitate rational decision - making) : محاسبه د يوکاروبار د مالي صورت حسابونو په جوړولو سره هغه چاته مالي معلومات برابروي، چې د کاروبار د ټولو اړخونو په نظر کې نيولو سره په راتلونکي کې د کاروبار په هکله پريکړې کوي.
7. د قانوني اړتياوو مراعت کول (To satisfy the requirements of law) : له حقوقي پلوه ټول حقوقي اشخاص مکلف دي چې د وضعي قوانينو په رڼا کې د خپل کاروبار اړوند حسابونه ترتيب او وساتي دا ځکه چې د حسابونو ساتل د خرڅلاو د ماليې د قانون او د ماليې د عايد د قانون تر چتر لاندې اړين دي.

د محاسبې دندې (Functions of Accounting)

1. د مالي راکړو ورکړو ثبتول (Maintaining the Record) : د محاسبې لومړۍ دنده د يو کاروبار يا شرکت اړوند ټولو مالي راکړو ورکړو په منظمه توگه د ژورنال په کتاب کې ثبتول او وروسته يې د ليجر کتاب ته انتقال او په پای کې يې د مالي صورت حسابونو ترتيبول دي، چې موخه يې د کاروبار يا شرکت داخلي او خارجي علاقمندانو ته د راپورونو برابرول دي تر څو د کاروبار د تيرو فعاليتونو په نظر کې نيولو سره د راتلونکو فعاليتونو په هکله تصميم ونيسي.
2. د يو کاروبار د ملکيتونو ساتل (Protects the Business Properties) : محاسبه د يوکاروبار د شتمنيو او پورونو په هکله تازه (اپډيټ) معلومات برابروي. نو ځکه په کاروبار کې د ملکيتونو له بې ځايه استعمال او غلا څخه مخنيوی کيږي.
3. د حقوقي اړتياو پوره کول (Legal Requirements) : هغه کاروبارونه يا شرکتونه چې له دولت سره ثبت وي د دولت لخوا د هغو تفتيش اجباري وي، چې پرته له محاسبې د يو کاروبار يا شرکت تفتيش هيڅ امکان نه لري نو ځکه په يو کاروبار کې محاسبه د حقوقي اړتياو سره سم ضروري او اجباري ده چې د يو کاروبار په هکله هر ډول اسناد، صورت حسابونه، مواد او داسې نور برابروي.
4. د پايلو شريکول (Communication of Results) : دا چې د محاسبې په واسطه د کاروبار په هکله مختلف مالي معلومات (گټې او تاوان صورت حساب او مالي حالت صورت حساب) تهيه کيږي، او بيا دغه معلومات د کاروبار له داخلي او خارجي علاقمندانو سره په دې خاطر شريک کيږي تر څو د خپل کاروبار له پايلو (Results) او مالي حالت څخه خبر وي.

د محاسبې گټې (Advantages of Accounting)

1. د يوکاروبار اړوند د ټولو مالي راکړو ورکړو د ثبت موجوديت ښی.
2. د کال په پای کې د يوکاروبار د گټې او تاوان او مالي حالاتو په هکله معلومات وړاندې کوي.
3. د يوکاروبار په هکله د اقتصادي پریکړو په خاطر د اړتیا وړ معلومات برابروي.
4. د يوکاروبار له تیر مالي کال سره د روان مالي کال د خرڅلاو، گټې، لگښتونو او داسې نور پرتله کوي.
5. د يو کاروبار د رئيسه هیئت لپاره د گټورو معلوماتو برابرول تر څو د کاروبار مالي سرچینې په موثره توگه وکارول شي او د کاروبار ټاکل شوې موخې په موثره توگه ترلاسه کړای شي.
6. د ټولو هغو مالي راکړو ورکړو او فعالیتونو په هکله حقیقي او هر اړخیزه معلومات برابروي چې د يو کاروبار د عاید د ترلاسه کولو توان (Earning Power) په هکله د وړاند وینې، له تیرې دورې سره د پرتله کولو او ارزيايي په خاطر کارول کېږي.
7. که چېرې د يو کاروبار ټول حسابونه په سمه توگه ثبت او ساتل شوي وي د يوې مالي دورې په پای کې له کاروبار سره د معلومو حقوقي چارو، لکه؛ د عاید او پلور د مالیاتو ارزونه او د هغو په ورکړه کې مرسته کوي.

د کتابداري او محاسبې ترمنځ توپیر (Difference between book keeping and accounting)

د کتابدارۍ او محاسبې تر منځ توپیر په لاندې ډول دی

شمیره	توپیر (Difference)	کتابداري (Book-keeping)	محاسبه (Accounting)
1	راکړې ورکړې	د ژورنال په کتاب کې د راکړو ورکړو ثبتول	د دغو ثبت شوو راکړو ورکړو د تصحیح په خاطر د هغو امتحانول.
2	انتقال (Posting)	د لیجر کتاب ته د راکړو ورکړو انتقال	د لیجر کتاب ته د انتقال شوو راکړو ورکړو امتحانول څو معلومه شي چې په سمه توگه انتقال شوي او که نه؟
3	مجموعه او بیلانس	د ژورنال او لیجر په حسابونو کې د هر حساب مجموعي ارقام او بیا یې بیلانس معلومول.	د لیجر د حسابونو د بیلانس په مرسته د آزمایشي بیلانس جوړول.
4	د عاید او مالي حالت صورت حسابونه	د کاروبار اړوند د گټې او تاوان صورت حساب او مالي حالت صورت حساب پکې موجود نه وي.	د کاروبار اړوند د گټې او تاوان صورت حساب او همدارنگه د مالي حالت صورت حساب پکې موجود وي.
5	د تیروتنو اصلاح	په کتابدارۍ کې د تیروتنو اصلاح په اسانه سره نشي کېدلی.	په ډیره اسانه سره په محاسبه کې د تیروتنو اصلاح امکان لري.
6	ځانگړی مهارت او پوهه	کوم ځانگړي مهارت یا پوهې ته اړتیا نه لري.	محاسبه ځانگړي مهارت او پوهې ته اړتیا لري.
7	مسوولیت	کتاب ساتونکی د محاسب د کارونو په وړاندې هیڅ مسوولیت نه لري.	محاسب د کتاب ساتونکي د کارونو په وړاندې مسوولیت لري.

د محاسبې څانگې (BRANCHES OF ACCOUNTING)

لکه څرنگه مو چې مخکې یادونه وکړه چې د یوکاروبار یا شرکت د مالي معلوماتو په هکله دوه ډلې علاقمندې وي، چې یوه ډله یې د کاروبار داخلي علاقمندان او بله ډله یې د کاروبار بیروني علاقمندان دي په همدې اساس محاسبه په لاندې دوه څانگو ویشل شوې ده:

1. **مالي محاسبه (Financial Accounting):** مالي محاسبه د کاروبار یا شرکت بیروني علاقمندانو ته د کاروبار په هکله ریښتیني مالي معلومات برابرې تر څو په راتلونکي کې د کاروبار په هکله تصمیم ونیسي. د کاروبار بیروني علاقمندان په لاندې دوه گروپونو ویشل شوي:

1) **مستقیم خارجي علاقمندان (Direct External Interested Parties):** د کاروبار هغه علاقمندان دي چې په مستقیمه توگه د کاروبار په هکله مالي علاقمندي ولري لکه د کاروبار څښتنان او پور ورکوونکي، د کاروبار څښتنان د خپل کاروبار په هکله د مالي معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته کولای شي چې د کاروبار په هکله داسې تصمیم ونیسي چې آیا کاروبار همداسې پر مخ یوړل شي؟ آیا په کاروبار کې سهم لرونکي زیات کړي؟ او یا هم کاروبار په تپه ودروي؟ له بل پلوه پور ورکوونکي (هغه خلک چې کاروبار ته اجناس، خدمات او یا هم نقدې پیسې په پور ورکوي) د کاروبار د مالي معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته داسې تصمیم نیسي چې آیا کاروبار ته توکي یا پیسې په پور ورکړي او کاروبار دا توان لري چې ددوی پور په ټاکلي موده کې بیرته ورکړي؟

2) **غیرمستقیم خارجي علاقمندان (Indirect External Interested Parties):** د کاروبار هغه علاقمندان چې په غیر مستقیمه توگه د کاروبار په هکله مالي علاقمندي ولري او په لاندې ډول دي:

I. په هیواد کې د مالیې را ټولولو بنسټونه: د هیواد د مالیې را ټولولو بنسټونه علاقه مندي لري تر څو د کاروبار د گټې په هکله معلومات ترلاسه او په اساس یې مالیه وضع کړي. او له دې لارې خپل لگښتونه او پرمختیایي پروژې تمویل کړي.

II. **پېرودونکي (Customers):** پېرودونکي د کاروبار د مالي معلوماتو په ترلاسه کولو سره پدې پوهیږي چې ایا په راتلونکي کې کاروبار ددوی د اړتیا وړ اجناس په ښه کیفیت او مناسب قیمت تهیه او بازار ته عرضه کولی شي او که نه؟

2. **مدیریتي محاسبه (Managerial Accounting):** مدیریتي محاسبه د کاروبار داخلي علاقمندانو ته د کاروبار په هکله ریښتیني مالي معلومات برابرې تر څو په راتلونکي کې د کاروبار په هکله تصمیم ونیسي د کاروبار داخلي علاقمندان د کاروبار رئیسان دي چې د کاروبار لپاره پلانونه جوړوي، کاروبار سازماندهي کوي او هم کاروبار پر مخ وړي، د کاروبار رئیسان په لاندې ډول دي:

1) **د بشري سرچینو ریاست (Human Resource Department):** په یوکاروبار کې د کارکوونکو په دنده گمارل او له دندې د گوښه کولو دنده ترسره کوي، د کاروبار د مالي معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته د کارکوونکو د شمیر د زیاتولو او یا هم کمولو په هکله تصمیم نیسي.

2) **مالي ریاست (Finance Department):** په کاروبار کې د پیسو او مالي سرچینو د ادراه کولو دنده ترسره

کوي. د مالي معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته د کاروبار گټه او تاوان معلوموي او وروسته يې د کاروبار په سهم لرونکو د ویش په هکله تصميم نيسي.

3) بازارموندنې رياست (Marketing Department) : د کاروبار د مالي معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته د کاروبار د توليداتو په هکله تصميم نيسي چې کوم توليدات د کاروبار لپاره گټور او کوم بايد له پامه وغورځول شي. همدارنگه د اجناسو قيمت څومره وټاکل شي ترڅو کاروبار اعظمي گټه ترلاسه کړي.

د محاسبې سيستمونه (Accounting Systems)

1. د محاسبې نغده سيستم (Cash Basis Accounting System) : د محاسبې په دغه سيستم کې د عايد او لگښت اړوند يواځې هغه مالي راکړې ورکړې ثبتيږي چې په مقابل کې يې کاروبار په نغده ډول پيسې ترلاسه او يا يې هم له لاسه ورکړي. دا پدې مانا چې د محاسبې په دغه سيستم کې د کاروبار اړوند هغه تر سره شوي مالي راکړې ورکړې چې په پور يې ترسره کوي په ثبت نه رسول کيږي. د بيلگې په توگه د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د ځينو مالي ستونزو له کبله د خپلو کارکوونکو د 1395 لمریز لېږدیز کال د جدي او دلوي مياشتو معاشونه نه دي ورکړي مگر وروسته يې د حوت په مياشت کې د درې واړو مياشتو معاش په يو ځل په نغده ډول ورکړي، په دغه سيستم کې موږ نه شو کولی چې د کارکوونکو د جدي او دلوي مياشتو د معاشونو لگښت په يادو مياشتو کې په ثبت ورسوو. دا ځکه چې په دغو مياشتو کې له کاروبار څخه په نغده ډول پيسې نه دي تللي. مگر کله يې چې د حوت مياشت کې د درې واړو مياشتو معاشونه په نغده ورکړل بايد سم دستي په ثبت ورسول شي. دا ځکه چې د حوت په مياشت کې له کاروبار څخه د کارکوونکو د معاشونو په مقابل کې په نغده ډول پيسې تللي.

2. د محاسبې ځنډېدلی سيستم (Accrual Basis Accounting System) : د محاسبې په دغه سيستم کې د يو کاروبار د عايد او لگښت اړوند ټولې هغه مالي راکړې ورکړې چې له اقتصادي پلوه ترسره مگر له مالي پلوه ترسره او يا نه وي ترسره شوي ثبتيږي. د بيلگې په توگه د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د 1395 لمریز لېږدیز کال د جدي په مياشت کې له مالي ستونزو سره مخامخ شوی نو ځکه يې د خپلو کارکوونکو د جدي او دلوي مياشتو معاشونه ځنډولي، مگر وروسته يې د حوت په مياشت کې د درې واړو مياشتو معاشونه په يو ځل په نغده ډول ورکړي. ددغه سيستم په اساس بايد د جدي او دلوي مياشتو په پای کې د کارکوونکو معاشونه په کاروبار باندې د پور په ډول په ثبت ورسول شي. دا ځکه چې په اقتصادي لحاظ دغه مالي راکړه ورکړه ترسره شوې او مهمه نه ده چې له مالي پلوه دې هم ترسره شوي وي. کله يې چې د حوت په مياشت کې د درې واړو مياشتو معاشونه په يو ځل په نغده ډول ورکړل نو بايد سم دستي دغه راکړه ورکړه ثبت شي دا ځکه چې د کارکوونکو معاشونه په کاروبار يو ډول پور و چې له يوې خوا کاروبار خپل پور تاديه کړ او له بلې خوا يې د خپلو کارکوونکو د حوت مياشتې معاش په نغده ډول ورکړ.

د محاسبې اصطلاحات (Accounting Terminologies)

هر علم ځانته اصطلاحات لري او د محاسبې ځينې اصطلاحات په لاندې ډول دي:

1. مالي راکړه ورکړه (Business Transaction): د يو کاروبار هغه اقتصادي فعاليت چې د کاروبار په مالي حالت تاثير ولري مالي راکړه ورکړه گڼل کيږي. او هره مالي راکړه ورکړه بايد لاندې پوښتنو ته ځواب ووايي:
 1. نوم (Name): په يوه مالي راکړه ورکړه کې کوم حسابونه شامل دي؟
 2. ارزښت (Value): د مالي راکړې ورکړې ارزښت څومره دي؟
 3. وخت (Timing): څه وخت دغه مالي راکړه ورکړه ترسره شوې؟
2. کاروبار (Business): ټول هغه قانوني فعاليتونه چې د گټې د ترلاسه کولو په منظور رامنځته شوي وي کاروبار گڼل کيږي.
3. څښتن (Proprietor / Owner): هغه څوک چې خپلې پيسې يا شتمني په يوکاروبار کې د گټې د ترلاسه کولو په منظور په لگښت ورسوي د کاروبار څښتن گڼل کيږي.
4. سند (Voucher): په ليکلي بڼه د يوې مالي راکړې ورکړې ټول اړوند اسنادو ته سند ويل کيږي.
5. انوايس (Invoice): له هغه ليکلي سند څخه عبارت دي چې د پلورنکي لخوا پېرودنکي ته د توکو د پېر يا خدماتو د وړاندې کولو په مقابل کې ورکول کيږي.
6. سوداگريز توکي (Goods/ Merchandise): ټول هغه توکي چې په يو کاروبار کې د گټې د ترلاسه کولو په خاطر بيرته په پلور رسول کيږي د سوداگريزو توکو په نامه يادېږي.
7. پېر (Purchase): ټول هغه توکي چې په يوه مالي دوره کې د يو کاروبار لخوا د گټې د ترلاسه کولو په منظور خريداري شوي وي د پېر په نامه يادېږي. که چيرې ددغو توکو قيمت د پېر په وخت کې په نغده ډول ورکړل شوي وي د نغده پېر (Cash Purchase) او که چيرې يې قيمت په راتلونکي وخت کې ورکړل شي د پور پېر (Credit Purchase) په نامه يادېږي.
8. د پېر مسترد (Purchase Return): ټول هغه پېرودل شوي توکي چې په يوه مالي دوره کې د يو کاروبار لخوا د ځينو علتونو په اساس بيرته مسترد شوي وي، د پېر مسترد گڼل کيږي.
9. پلور (Sales): ټول هغه توکي چې په يوه مالي دوره کې د يوکاروبار لخوا د گټې يا عايد د ترلاسه کولو په خاطر په خرڅلاو رسيدلي وي پلور گڼل کيږي. که چيرې ددغو توکو قيمت د پلور په وخت کې په نغده ډول ترلاسه شوي وي نغده پلور (Cash Sales) او که چيرې يې قيمت په راتلونکي وخت کې ترلاسه شي د پور پلور (Credit Sales) په نامه يادېږي.
10. پلور مسترد (Sale Return): ټول هغه پلور شوي توکي چې په يوه مالي دوره کې کاروبار ته بيرته د ځينو علتونو په اساس مسترد شوي وي د پلور مسترد گڼل کيږي.
11. عايد (Revenue): هغه پيسې چې يو کاروبار يې په يوه مالي دوره کې د توکو د پلور يا خدماتو د وړاندې کولو په مقابل کې ترلاسه کړي عايد گڼل کيږي.
12. مخارج (Expenditures): هغه پيسې چې د اجناسو يا خدماتو دلاسته راوړلو په منظور په لگښت ورسول شي د مخارجو په نامه يادېږي.

13. لگښت (Expense) : د مخارجو هغه برخه چې د استفادې وخت يې پای ته رسيدلی وي لگښت گڼل کېږي. لکه: د کارکونکو معاشونه، د برښنا بيل، د کور کرایه او داسې نور.
14. گټه (Profit) : په يوه ټاکلې مالي دوره کې د کاروبار له عايد څخه د لگښت تفريق ته گټه ويل کېږي پدې شرط چې عايد له لگښت څخه زيات وي. يا عايد < لگښت
15. تاوان (Loss) : په يوه ټاکلې مالي دوره کې د کاروبار له عايد څخه د لگښت تفريق ته تاوان ويل کېږي پدې شرط چې عايد له لگښت څخه کم وي. يا عايد > لگښت
16. تخفيف (Discount) : د اجناسو او خدماتو په قيمتونو کې کموالي ته تخفيف ويل کېږي. او په لاندې دوه ډولونو ده:

1) نغده تخفيف (Cash Discount) : د پور د بيرته ورکړې يا د طلبانو د ترلاسه کولو په وخت کې د پيسو په مجموعي مبلغ کې يوه اندازه کموالي ته نغده تخفيف ويل کېږي. دغه تخفيف هميش د پېرودونکو د تشويق په خاطر تر سره کېږي تر څو پېرودونکي خپل پورونه په ټاکلې وخت کاروبار ته ورکړي. په محاسبه کې د نغده تخفيف لپاره لاندې اصطلاحات هم کارول کېږي:

- دپور موده (n/30, n/E.O.M) : دغه اصطلاح پدې مانا ده چې د پور ورکړه بايد په يوه مياشت يا تر دېرشو ورځو پورې ترسره شي.
- مشروط تخفيف (3/8 - n/30) : دغه اصطلاح پدې مانا ده چې د پور ورکړه بايد تر 30 ورځو پورې ترسره شي. او که چيرې يې پور تر اتو ورځو پورې تاديه کړ نو پېرودونکي ته به د انوايس له مجموعي رقم څخه 3% تخفيف ورکړل شي.

2) سوداگريز تخفيف (Trade Discount) : د اجناسو او خدماتو په ټاکل شوي مجموعي قيمت کې يوه اندازه کموالي ته سوداگريز تخفيف ويل کېږي. دغه لورينه د کاروبار لخوا پېرودونکي ته په لاندې حالاتونو کې ورکول کېږي:

- کله چې پلور په پرچون ډول ترسره شي.
- کله چې پلور په عمده ډول ترسره شي.
- کله چې پېرونکی د کاروبار گاک وي.
- يا هم د پېرودونکو د جذبولو په خاطر وي.

دلته بايد يوه نقطه هميش په يادو ولرو چې په محاسبه کې يواځې نغده تخفيف ثبتېږي مگر سوداگريز تخفيف نه ثبتېږي.

17. د توکو موجودي (Inventory/Stock) : هغه توکي چې د کاروبار يا شرکت لخوا په يوه مالي دوره کې په پلور شوي نه وي او بلې مالي دورې ته پاتې شي د توکو د موجودي په نوم يادېږي. مگر په توليدي شرکتونو کې هغه توکي او مواد چې تر اوسه د شرکت لخوا کارول شوي نه وي د خامو موادو د وروستي موجود په نوم يادېږي.

18. بيلانس (Balance) : په محاسبه کې د يو حساب د ډېټ او کرېډيټ اړخونو ترمنځ د ارقامو مجموعي تفاوت ته بيلانس ويل کېږي.

19. طلبات (Account Receivable / Debtor) : هغه مجموعي رقم چې کاروبار يې په راتلونکي کې د ترلاسه کيدو هيله مند وي طلبات گڼل کيږي.
20. د پور حساب (Account Payable) : هغه مجموعي رقم چې کاروبار يې بايد په راتلونکي کې تاديه کړي، يا کاروبار د نوموړي رقم په ورکړې مجبور وي د پور حساب گڼل کيږي.
21. د طلب سند (Note Receivable) : هغه ليکل شوی سند چې پېرودونکی د هغه په مقابل کې کاروبار ته ټاکل شوی مبلغ په خپل وخت کې بيرته ورکوي.
22. د پور سند (Note Payable) : هغه ليکل شوی سند چې کاروبار د هغه په مقابل کې پېرودونکي ته ټاکل شوی مبلغ په ټاکلې نېټه بيرته ورکوي، د پور سند گڼل کيږي.
23. نغده کتاب (Cash Book) : هغه کتاب چې د يو کاروبار اړوند ټولې نغدي راکړې ورکړې پکې ثبتيږي د نغده کتاب په نامه يادېږي. نغده کتاب په لاندې درې ډوله دي:
- يو کالمه نغده کتاب (Single Column Cash Book)
 - دوه کالمه نغده کتاب (Two Column Cash Book)
 - درې کالمه نغده کتاب (Three Column Cash Book)
24. مشکوک طلبات (Uncollectible / Bad Debts) : هغه پيسې چې د افلاس، د شخص د نادرکۍ او يا نورو علتونو په اساس يې کاروبار په ترلاسه کولو کې شک ولري. مشکوکه طلبات گڼل کيږي.
25. پس ادا لگښتونه (Accrued Expenses / Outstanding) : هغه لگښتونه چې له اقتصادي پلوه ترسره شوي مگر له مالي پلوه ترسره شوي نه وي. لکه: د برښنا بيل يا د مامورينو معاشات چې د مالي دورې تر پايه تاديه شوي نه وي او داسې نور.
26. مخ ادا لگښتونه (Prepaid Expenses/ Paid in Advance) : هغه لگښتونه چې له مالي پلوه ترسره شوي مگر له اقتصادي پلوه ترسره شوي نه وي د وړاندې ورکړه لگښتونو په نامه يادېږي. لکه: د تيليفون کارت او داسې نور.
27. مخ حصول عايد (Accrued Revenue) : له هغه عايد څخه عبارت دي چې له اقتصادي پلوه ترسره شوي مگر له مالي پلوه ترلاسه شوي نه وي. لکه: د کور د کرایې عايد او داسې نور چې د مالي دورې تر پايه ترلاسه شوي نه وي.
28. پس حصول عايد (Unearned Revenue) : له هغه عايد څخه عبارت دي چې له مالي پلوه ترلاسه شوي مگر له اقتصادي پلوه ترلاسه شوي نه وي. لکه: د معاش پيشکي اخستل، د کور د کرایې پيشکي اخستل او داسې نور.
29. شتمني (Assets) : د يو کاروبار هغه اقتصادي سرچينې چې په راتلونکي کې ورڅخه د گټې د ترلاسه کيدو هيله وي او هم يې کاروبار د کارولو حق ولري شتمني گڼل کيږي. لکه: پيسې، ودانۍ، فرنيچر، ماشين الات، طلبات، شهرت (Good well) او داسې نور. شتمني د کارونې له پلوه په لاندې دوه ډولونو ويشل شوي:
- جاري شتمني (Current Assets) : د کاروبار هغه شتمني چې په نغده ډول او يا هم په کم وخت کې په پيسو د تبادلې قابليت ولري جاري شتمني گڼل کيږي. لکه: پيسې، طلبات، په بانک کې پيسې، د طلباتو سند، د توکو ذخيره او داسې نور.
 - ثابته شتمني (Fixed Assets) : د کاروبار هغه شتمني چې دکاروبار د پرمخ وړلو لپاره کارول کيږي

ثابته شتمني گڼل کيږي. لکه: ځمکه، ودانۍ، ماشين الات، ميز او چوکۍ، موټر او داسې نور. يادونه بايد وکړو چې دا ډول شتمني په اسانۍ سره په نغدو پيسو نه بدليږي او د پور د تاديه کولو لپاره ور څخه استفاده نشي کيدلای.

30. شتمني د فزيکي حالات له نظر هم په لاندې دوه ډولونو ويشل شوي:

- مادي شتمني (Tangible Assets): د کاروبار هغه شتمني چې په فزيکي ډول موجوده وي. د کاروبار مادي شتمني گڼل کيږي. لکه: ځمکه، ودانۍ، ماشين الات او داسې نور.
- غير مادي شتمني (Intangible Assets): د کاروبار هغه شتمني چې په فزيکي ډول موجوده نه وي، د کاروبار غير مادي شتمني گڼل کيږي لکه؛ شهرت، سوداگريزه نښه (Trade Mark)، د چاپ حق (Copyright) او داسې نور.

31. نغده (Cash): د پيسو هغه برخه چې سم لاسي ورباندې راکړه ورکړه تر سره او پورونه تاديه کيږي د نغده په نوم ياديږي.

32. بانکي نغده (Cash in Bank): د يو کاروبار د پيسو هغه برخه چې د کاروبار په بانکي حساب کې موجوده وي، بانکي نغده گڼل کيږي.

33. پانگه (Owner's Equity/ Capital): پيسې يا هر هغه څه چې پولي ارزښت ولري او په يو کاروبار کې د گټې د ترلاسه کولو په منظور په لگښت رسيدلي وي پانگه گڼل کيږي.

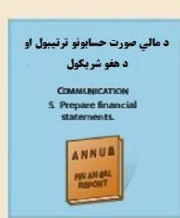
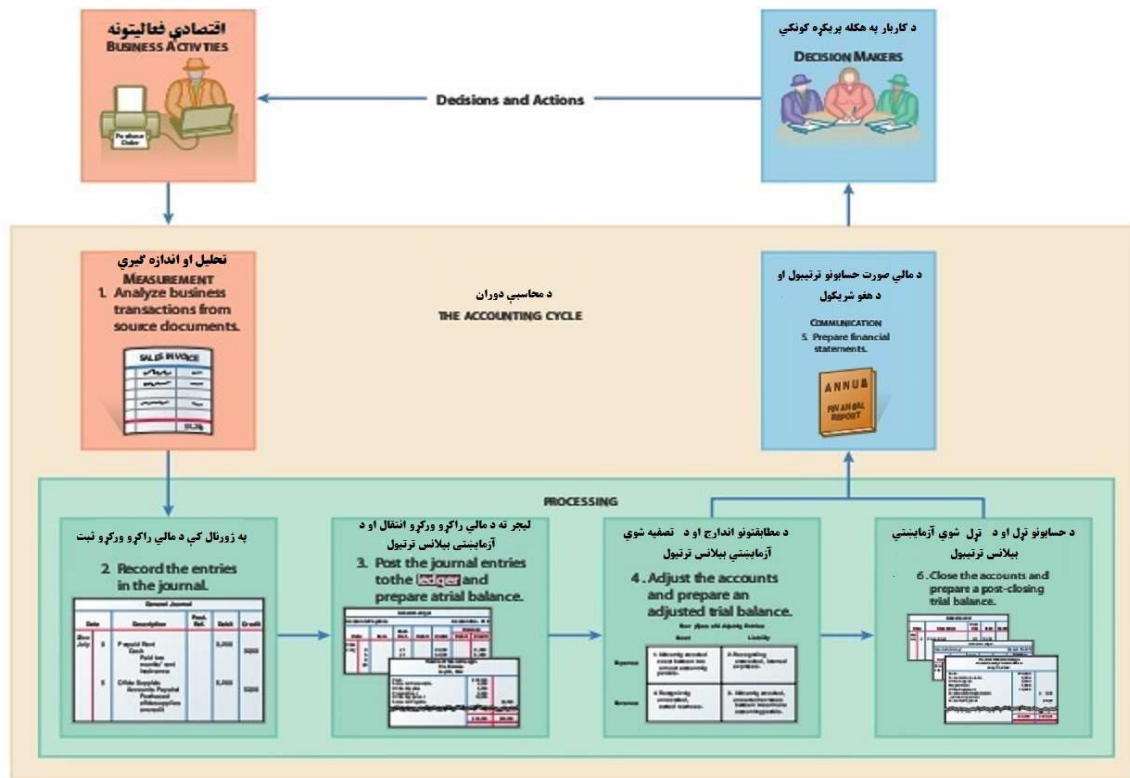
34. پور (Liability): د يو کاروبار په شتمني کې د بل چا حقوقو ته چې کاروبار يې په بيرته ورکولو مکلف وي پور گڼل کيږي. په کاروبار کې پورونه په لاندې دوه ډولونو ويشل شوي:

- لنډمهاله پورونه (Short Term Liabilities): هغه پورونه چې کاروبار يې له يو کال څخه په کمه موده کې په بيرته ورکول مکلف وي لنډ مهاله پورونه گڼل کيږي.
- اوږد مهاله پورونه (Long Term Liabilities): هغه پورونه چې کاروبار يې له يو کال څخه وروسته په ورکولو مکلف وي اوږد مهاله پورونه گڼل کيږي.

35. افلاس (Insolvent): هر کله چې د يو شخص يا کاروبار پورونه دهغه د شتمني له ارزښت څخه زيات شي افلاس گڼل کيږي.

36. اخيستنه (Drawing): هغه پيسې يا اجناس چې د کاروبار څښتن يې د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر له کاروبار څخه اخلي اخيستنه (برداشت) گڼل کيږي.

37. د محاسبې دوران (Accounting Cycle): د مالي راکړو ورکړو د ثبت يوه مکمله سلسله ده چې لومړۍ پکې مالي راکړې ورکړې په ژورنال کې ثبت، وروسته يې د ليجر کتاب ته انتقال، بيا يې د ليجر د حسابونو بيلانسونه ازمايښتي بيلانس ته انتقال او په پای کې يې د مالي صورت حسابونو له ترتيبولو څخه عبارت دي.

2. Record the entries in the journal.

Date	Description	Post Ref.	Debit	Credit
2016 July 1	Received from Cash for sale of finished goods		3,200	3,200
	Cost of Goods Sold			2,000
	Cost of Sales		2,000	

3. Post the journal entries to the ledger and prepare trial balance.

Account	Debit	Credit
Cash	3,200	
Cost of Sales	2,000	
Finished Goods Inventory		2,000
Total	5,200	5,200

4. Adjust the accounts and prepare an adjusted trial balance.

Account	Debit	Credit
Cash	3,200	
Cost of Sales	2,000	
Finished Goods Inventory		2,000
Accumulated Depreciation		1,000
Depreciation Expense	1,000	
Total	6,200	6,200

6. Close the accounts and prepare a post-closing trial balance.

Account	Debit	Credit
Cash	3,200	
Cost of Sales	2,000	
Finished Goods Inventory		2,000
Accumulated Depreciation		1,000
Retained Earnings		1,000
Total	6,200	6,200

لومړي څپرکي پوښتنې

تشریحي پوښتنې

1. کتابداري څه ته وايي او موخې يې کومې دي؟
2. د کتابداري او محاسبې تر منځ کوم توپيرونه موجود دي؟
3. د ثبت دوه اړخيز سيستم پړاونه کوم او څه گټې لري؟
4. د محاسبې موخې، دندې او گټې کومې دي؟
5. مالي محاسبه او مديریتي محاسبه څه توپير لري؟

سمې او ناسمې پوښتنې: په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ!

1. () محاسبه یو معلوماتي سيستم دې چې د یو کاروبار ټول اقتصادي فعالیتونه لومړی تفکیک بیا یې ثبت او په پای کې یې د کاروبار له علاقمندانو سره د اقتصادي پریکړو په خاطر شریک وي.
2. () کتابداري یو ځانگړي مهارت او پوهې ته مگر محاسبه کوم ځانگړي مهارت یا پوهې ته اړتیا نه لري.
3. () مالي محاسبه د کاروبار یا شرکت داخلي علاقمندانو ته او مدیریتی محاسبه د کاروبار یا شرکت خارجي علاقمندانو ته د کاروبار په هکله ریښتیني مالي معلومات برابروي.
4. () ټول هغه توکي چې په یو کاروبار کې د گټې د ترلاسه کولو په خاطر بیرته په پلور رسول کېږي د سوداگریزو توکو په نامه یادېږي.
5. () هغه پیسې چې یو کاروبار یې په یوه مالي دوره کې د توکو د پلور یا خدماتو په مقابل کې ترلاسه کړي عاید گیل کېږي.
6. () په محاسبه کې سوداگریز تخفیف ثبت مگر نغده تخفیف نه ثبتېږي.
7. () هغه لگښتونه چې له اقتصادي پلوه ترسره شوي مگر له مالي پلوه ترسره شوي نه وي د مخ ادا لگښتونو په نامه یادېږي.
8. () هغه عاید چې له اقتصادي پلوه ترسره شوی مگر له مالي پلوه ترلاسه شوی نه وي د مخ حصول عاید په نوم یادېږي.
9. () هغه لیکل شوی سند چې کاروبار د هغه په مقابل کې پېرودونکي ته ټاکل شوی مبلغ په ټاکلې نېټه بیرته ورکوي، د طلب سند گیل کېږي.
10. () هغه مجموعي رقم چې کاروبار یې باید په راتلونکي کې تادیه کړي، یا کاروبار د نوموړي رقم په ورکړې مجبور وي د پور سند گیل کېږي.

څلور ځوابه پوښتنې: لاندې هره پوښتنه څلور ځوابه لري تاسو يې سم ځواب په نښه کړئ!

1. د محاسبې دندې عبارت دي له
الف) د مالي راکړو ورکړو ثبتول (ب) د کاروبار د ملکیت ساتل (ج) د حقوقي اړتياو پوره کول (د) درې واړه ځوابونه سم دي
2. هغه پيسې يا توکي چې د کاروبار څښتن يې د شخصي لگښتونو په خاطر له کاروبار څخه اخلي عبارت دي له
الف) مخارج (ب) لگښت (ج) اخستنه (د) تخفيف
3. د محاسبې هغه څانگه چې د يو کاروبار يا شرکت بيروني علاقمندانو ته د کاروبار په هکله ريښتيني مالي معلومات برابروي عبارت دي له
الف) مديريتې محاسبه (ب) لگښتي محاسبه (ج) مالي محاسبه (د) حکومتي محاسبه
4. هر کله چې د يو شخص يا کاروبار پورونه دهغه د شتمني له ارزښت څخه زيات شي
الف) لگښت گڼل کېږي (ب) مخارج گڼل کېږي (ج) افلاس گڼل کېږي (د) هيڅ يو
5. پيسې يا هر هغه څه چې پولي ارزښت ولري او په يو کاروبار کې د گټې د ترلاسه کولو په منظور په لگښت رسېدلي وي عبارت دي له
الف) شتمني (ب) طلبات (ج) لگښت (د) پانگه

دويم څپرکی

د محاسبې مساوات (Accounting Equation)

کله چې يو څوک وغواړي په لويه پيمانه کاروبار پېل کړي نو شايد ونه شي کړای چې په يواځيتوب سره ټول لگښتونه له خپل جيب څخه ورکړي په دې وخت کې نوموړی مجبور دی چې د کاروبار لپاره ځينې تجهيزات او اجناس په پور و پېري او يا هم له بانک، ملگرو او کومې بلې اقتصادي سرچينې څخه يوه اندازه پيسې پور کړي، په همدې اساس ويلي شو چې د هر کاروبار شتمني له دوه برخو څخه جوړه شوي وي، چې يوې برخې ته يې د څښتن پانگه او بلې برخې ته يې پور (پردې پانگه) ويل کيږي او تل بايد د کاروبار شتمني د کاروبار د څښتن له پانگې او پورونو له مجموعې سره مساوي وي چې په حسابي بڼه يې په لاندې ډول ليکلی شو.

پورونه + د څښتن پانگه = شتمني

Assets = Owner's Equity + Liabilities

په پورتنی مساوات کې په ډېره اسانۍ سره کولی شو چې هر نا معلوم حساب د نورو معلومو حسابونو څخه لاس ته راوړو. ستاسې د لاسه پوهاوي لپاره به څو بیلگې وړاندې کړو. لومړۍ بیلگه: که چيرې په يو کاروبار کې د څښتن پانگه 600000 افغانۍ او پورونه يې 200000 افغانۍ وي تاسو د کاروبار شتمني پيدا کړئ؟

پورونه + څښتن پانگه = شتمني

شتمني = 600000 + 200000

شتمني = 800000 افغانۍ

پورونه = 200000 افغانۍ

څښتن پانگه = 600000 افغانۍ

شتمني = ؟

دويمه بېلگه: که چيرې په يو کاروبار کې د څښتن پانگه 1000000 افغانی او شتمني يې 1700000 افغانی وي تاسو د کاروبار پورونه پيدا کړئ؟

<p>پورونه + څښتن پانگه = شتمني څښتن پانگه - شتمني = پورونه $1000000 - 1700000 =$ پورونه 700000 افغانی = پورونه</p>	<p>شتمني = 1700000 افغانی څښتن پانگه = 1000000 افغانی پورونه = ؟</p>
--	--

درېمه بېلگه: که چيرې د يو کاروبار شتمني 500000 افغانی او پورونه يې 300000 افغانی وي تاسو په کاروبار کې د څښتن پانگه پيدا کړئ؟

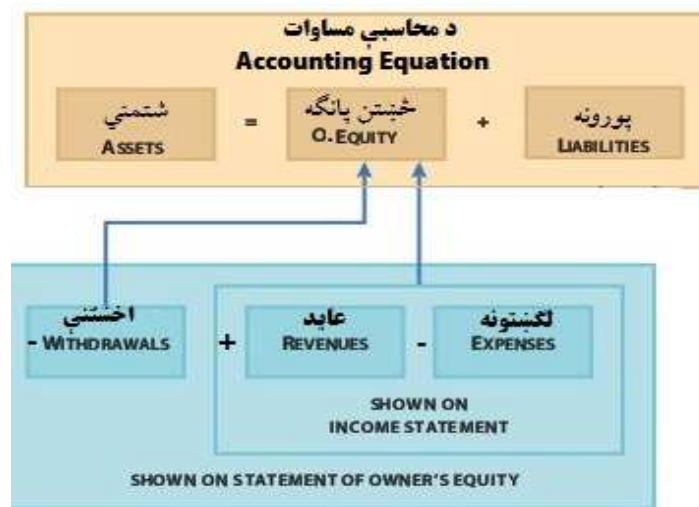
<p>پورونه + څښتن پانگه = شتمني پورونه - شتمني = څښتن پانگه $500000 - 300000 =$ څښتن پانگه 200000 افغانی = څښتن پانگه</p>	<p>شتمني = 500000 افغانی پورونه = 300000 افغانی څښتن پانگه = ؟</p>
--	--

راکړه ورکړه او د محاسبې مساوات (Transaction and Accounting Equation)

کله چې په يو کاروبار يا شرکت کې يوه مالي راکړه ورکړه تر سره شي نو د محاسبې د مساوات په دواړو اړخونو (شتمني او پانگې) به لاندې تاثيرات ولري.

- که چيرې يوه مالي راکړه ورکړه يواځې د محاسبې د مساوات د شتمني په اړخ پورې اړه ولري نو د شتمني په يو حساب کې به زياتوالی او په مقابل کې به يې په بل حساب کې کموالی راشي، چې دغه ډول راکړې ورکړې ته فعاله راکړه ورکړه (Active Transaction) هم ويل کېږي.
- که چيرې يوه مالي راکړه ورکړه يوازې د محاسبې د مساوات د پانگې په اړخ پورې اړه ولري نو د پانگې په يو حساب کې به زياتوالی او په مقابل کې به يې په بل حساب کې کموالی راشي، چې دغه ډول راکړې ورکړې ته نا فعاله راکړه ورکړه (Passive Transaction) هم ويل کېږي.
- که چيرې د يوې مالي راکړې ورکړې يو حساب د کاروبار په پانگې او بل حساب يې په شتمني پورې اړه ولري په دې وخت کې دوه حالاته وجود لري، لومړی که چيرې د کاروبار په شتمني کې زياتوالی راشي نو په مقابل کې به يې په پانگه کې هم په همغه اندازه زياتوالی راشي، او که چيرې د کاروبار په شتمني کې کموالی راشي نو په مقابل کې به يې په همغه اندازه په پانگه کې هم کموالی راشي.

کله چې د محاسبې په مساوات کې يوه مالي راکړه ورکړه ثبتېږي. نو هر هغه حساب چې زياتېږي په (+) علامه او هر هغه حساب چې کمېږي په (-) علامې سره ښودل کېږي.

لومړۍ بېلگه (Example): د 1395 لمریز لېږدیز کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د حمل تر وروستۍ نېټې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړې:

1. د حمل په 10 مه نېټه د شرکت د څښتن لخوا 1000000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړې.

په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له یوې خوا د شرکت په پانگه (څښتن پانگه) کې زیاتوالی راغلی او له بل پلوه د شرکت په شتمني (نغده) کې هم زیاتوالی راغلی. چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتیږي.

شمیره	1395 ه ش		شتمني (Assets)	پانگه (Equity)
	ورځ	مياشت	نغده	څښتن پانگه
1	10	حمل	+1000000	+1000000
مجموعه (Total)			+1000000	+1000000

2. د حمل په 11 مه نېټه یې د شرکت لپاره د 500000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي. په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له یوې خوا د شرکت په شتمني (تجهيزات) کې زیاتوالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په شتمني (نغده) کې کموالی راغلی. چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتیږي.

شمیره	1395 ه ش		شتمني (Assets)	پانگه (Equity)
	ورځ	مياشت	تجهيزات + نغده	څښتن پانگه
1	10	حمل	+1000000	+1000000
2	11	حمل	-500000 +500000	
مجموعه (Total)			+500000 +500000	+1000000

3. د حمل په 13 مه نېټه يې د شرکت لپاره د 60000 افغانیو په ارزښت توکي د نذير له شرکت څخه په پور پېرودلي.

په پورته ترسره شوي مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (توکي) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په پور کې هم زياتوالی راغلی. چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شميره	1395 ه ش		شتمني (Assets)		پانگه (Equity)	
	ورځ	مياشت	توکي + تجهيزات + نغده		پورونه + څښتن پانگه	
1	10	حمل	+1000000		+1000000	
2	11	حمل	-500000 +500000			
3	13	حمل	+60000		+60000	
مجموعه (Total)			+500000	+500000 +60000	+1000000	+60000

4. د حمل په 14 مه نېټه شرکت د خدماتو په مقابل کې 50000 افغانی په نغده ډول عايد ترلاسه کړی. په پورته ترسره شوي مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (نغده) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا يې په عايد کې هم زياتوالی راغلی چې په لاندې ډول د محاسبې په مساوات کې ثبتېږي.

شميره	1395 ه ش		شتمني (Assets)		پانگه (Equity)	
	ورځ	مياشت	توکي + تجهيزات + نغده		پورونه + عايد + څښتن پانگه	
1	10	حمل	+1000000		+1000000	
2	11	حمل	-500000 +500000			
3	13	حمل	+60000		+60000	
4	14	حمل	+50000		+50000	
مجموعه (Total)			+550000	+500000 +60000	+1000000	+50000 +60000

5. د حمل په 15 مه نېټه د شرکت د شهرت په خاطر 10000 افغانی په نغده ډول په اعلاناتو په لگښت رسولي. په پورته ترسره شوي مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (نغده) کې کموالی راغلی او له بلې خوا يې په لگښت کې زياتوالی راغلی. چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شميره	1395 ه ش		شتمني (Assets)		پانگه (Equity)			
	ورځ	مياشت	توکي + تجهيزات + نغده		پورونه + لگښت - عايد + څښتن پانگه			
1	10	حمل	+1000000		+1000000			
2	11	حمل	-500000 +500000					
3	13	حمل	+60000		+60000			
4	14	حمل	+50000		+50000			
5	15	حمل	-10000		-10000			
مجموعه (Total)			+540000	+500000 +60000	+1000000	+50000	-10000	+60000

6. د حمل په 16 مه نېټه شرکت د خدماتو په مقابل کې 15000 افغانۍ عايد ترلاسه کړې چې له دې جملې څخه يې 10000 افغانۍ په نغده ډول او پاتې 5000 افغانۍ به د حمل په 20 مه نېټه شرکت په نغده ډول ترلاسه کړي. په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (نغده او طلباتو) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا يې په عايد کې هم زياتوالی راغلی چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شميره	1395 ه ش		شتمني (Assets)				پانگه (Equity)			
	ورځ	مياشت	طلبات + توکي + تجهيزات + نغده				پورونه + لگښت - عايد + څښتن پانگه			
1	10	حمل	+1000000				+1000000			
2	11	حمل	-500000 +500000							
3	13	حمل	+60000				+60000			
4	14	حمل	+50000				+50000			
5	15	حمل	-10000				-10000			
6	16	حمل	+10000		+5000		+15000			
مجموعه (Total)			+550000 +500000 +60000 +5000				+1000000 +65000 -10000 +60000			

7. د حمل په 13 مه نېټه چې شرکت يوه اندازه توکي په پور پېرودلي و د ځينو علتونو په اساس يې د حمل په 17 مه نېټه د 5000 افغانیو په ارزښت ځينې توکي بيرته مسترد کړي.

په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (توکو) کې کموالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په پور کې هم کموالی راغلی چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شميره	1395 ه ش		شتمني (Assets)				پانگه (Equity)			
	ورځ	مياشت	طلبات + توکي + تجهيزات + نغده				پورونه + لگښت - عايد + څښتن پانگه			
1	10	حمل	+1000000				+1000000			
2	11	حمل	-500000 +500000							
3	13	حمل	+60000				+60000			
4	14	حمل	+50000				+50000			
5	15	حمل	-10000				-10000			
6	16	حمل	+10000		+5000		+15000			
7	17	حمل	-5000				-5000			
مجموعه (Total)			+550000 +500000 +55000 +5000				+1000000 +65000 -10000 +55000			

8. د حمل په 20 مه نېټه يې 5000 افغانۍ د شرکت طلبات د پېرودونکي لخوا په نغده ډول ترلاسه کړي. په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (نغده) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په شتمني (طلبات) کې کموالی راغلی چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شميره	1395 هـ ش		شتمني (Assets)				پانگه (Equity)			
	ورخ	مياشت	طلبات + توکي + تجهيزات + نغده				پورونه + لگبت - عايد + خبنتن پانگه			
1	10	حمل	+1000000				+1000000			
2	11	حمل	-500000 +500000							
3	13	حمل	+60000				+60000			
4	14	حمل	+50000				+50000			
5	15	حمل	-10000				-10000			
6	16	حمل	+10000		+5000		+15000			
7	17	حمل	-5000				-5000			
8	20	حمل	+5000		-5000					
مجموعه (Total)			+555000 +500000 +55000 + 0				+1000000 +65000 -10000 +55000			

9. د حمل په 28 مه نېټه د کاروبار خبنتن د خپلو شخصي لگبنتونو په خاطر 20000 افغانی په نغده ډول له شرکت څخه اخستي.

په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په شتمني (نغده) کې کموالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په پانگه (خبنتن پانگه) کې کموالی راغلی چې د محاسبې په مساوات کې به لاندې ډول ثبتيږي.

شميره	1395 هـ ش		شتمني (Assets)				پانگه (Equity)			
	ورخ	مياشت	طلبات + توکي + تجهيزات + نغده				پورونه + لگبت - عايد + اخسته - خبنتن پانگه			
1	10	حمل	+1000000				+1000000			
2	11	حمل	-500000 +500000							
3	13	حمل	+60000				+60000			
4	14	حمل	+50000				+50000			
5	15	حمل	-10000				-10000			
6	16	حمل	+10000		+5000		+15000			
7	17	حمل	-5000				-5000			
8	20	حمل	+5000		-5000					
9	28	حمل	-20000				-20000			
مجموعه (Total)			+535000 +500000 +55000 + 0				+1000000 -20000 +65000 -10000 +550000			

نوټ: په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې د شرکت د خبنتن لخوا د شخصي لگبت په پار اخستل شوې پيسې بايد د خبنتن له پانگې څخه تفريق شي، ځکه چې په محاسبه کې لگبت هغو پيسو ته ويل کيږي چې د عايد د لاسته راوړو سبب وگرځي. دا چې دغه پيسې د شرکت خبنتن د خپلو شخصي لگبنتونو په خاطر اخستي نو ځکه مو دغه پيسې د خبنتن له پانگې څخه تفريق کړي.

10. د حمل په 31 مه نېټه شرکت 6000 افغانی د ودانۍ کرایه او 3000 افغانی د برېښنا لگښت په نغده ډول ورکړی. په پورته ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې له یوې خوا د شرکت په شتمني (نغده) کې کموالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په لگښتونو کې زیاتوالی راغلی چې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شمیره	1395 هـ ش		شتمني (Assets)		پانگه (Equity)				
	ورځ	مباشت	طلبات + توکي + تجهیزات + نغده		پورونه + لگښت - عاید + اخسته - څښتن پانگه				
1	10	حمل	+1000000		+1000000				
2	11	حمل	-500000	+500000					
3	13	حمل		+60000	+60000				
4	14	حمل	+50000		+50000				
5	15	حمل	-10000		-10000				
6	16	حمل	+10000	+5000	+15000				
7	17	حمل		-5000	-5000				
8	20	حمل	+5000	-5000					
9	28	حمل	-20000		-20000				
10	31	حمل	-9000		-9000				
مجموعه (Total)			+526000	+500000 +55000 +0	+1000000	-20000	+65000	-19000	+550000

دویمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د ثور په لومړۍ نېټه د نذیر احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتې تر وروستۍ نیټې پورې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړې.

- د ثور په 1 نېټه د شرکت څښتن 800000 افغانی په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
- د ثور په 4 مه نېټه یې د 300000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په پور سره پېرودلي.
- د ثور په 7 مه نېټه یې د خدماتو په مقابل کې 12000 افغانی په نغده ډول عاید ترلاسه کړی.
- د ثور په 25 مه نېټه د شرکت څښتن د شخصي لگښتونو په خاطر 9000 افغانی په نغده ډول له شرکت څخه اخستي دي.
- د ثور په 30 مه نېټه یې 10000 افغانی د شرکت د ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړې.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شمیره	1395 هـ ش		شتمني (Assets)		پانگه (Equity)				
	ورځ	مباشت	تجهيزات + نغده		پورونه + لگښت - عاید + اخسته - څښتن پانگه				
1	1	ثور	+1000000		+1000000				
2	4	ثور		+300000	+300000				
3	7	ثور	+12000		+12000				
4	25	ثور	-9000		-9000				
5	30	ثور	-10000		-10000				
مجموعه (Total)			+993000	+300000	+1000000	-9000	+12000	-10000	+300000

درېمه بېلگه: د 1395 ه ش کال د جوزا په لومړۍ نېټه د وحید په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر وروستۍ نېټې پورې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 500000 افغانۍ په نغده ډول او د 600000 افغانیو په اندازه یې یو بانکي حساب جوړ او وروسته یې د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د جوزا په دویمه نېټه یې د 220000 افغانیو په ارزښت یو پایه جانیتر د شرکت لپاره پېرودلی چې 120000 افغانۍ یې په نغده ډول او پاتې پیسې به د همدې میاشتي تر 10 نیټې په نغده ډول ورکړي.
 3. د جوزا په درېمه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
 4. د جوزا په 6 مه نېټه یې د 150000 افغانیو په ارزښت توکي د بانکي چک په واسطه پېرودلي.
 5. د جوزا په 10 مه نېټه یې 100000 افغانۍ د شرکت د جانیتر د پېر پور په نغده ډول ورکړي.
 6. د جوزا په 11 مه نېټه شرکت د ځینو خدماتو په مقابل کې 45000 افغانۍ په نغده ډول عاید ترلاسه کړي.
 7. د جوزا په 15 مه نېټه یې د شرکت د شهرت په خاطر 25000 افغانۍ په اعلاناتو په لگښت رسولي.
 8. د جوزا په 18 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي په پور سره پلورلي.
 9. د جوزا په 21 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 15000 افغانۍ د بانکي چک په واسطه د شرکت له حساب څخه اخستي دي.
 10. د جوزا په 27 مه نېټه یې د شرکت د ودانۍ د رنگمالي په خاطر 6000 افغانۍ لگښت په نغده ډول ورکړي.
 11. د جوزا په 29 مه نېټه یې 10000 افغانۍ د کارکوونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.
 12. د جوزا په 30 مه نېټه یې 3000 افغانۍ د برښنا لگښت په نغده ډول ورکړي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتېږي.

شمیره	1395 ه ش		شتمني (Assets)				پانگه (Equity)				
	ورځ	میاشت	طلبات + توکي + تجهیزات + بانک + نغده				پورونه + لگښت - عاید + اخستنه - څښتن پانگه				
1	1	جوزا	+500000 +600000				+1100000				
2	2	جوزا	-120000 +220000				+100000				
3	3	جوزا	-20000 +20000								
4	6	جوزا	-150000 +150000								
5	10	جوزا	-100000				-100000				
6	11	جوزا	+45000				+45000				
7	15	جوزا	-25000				-25000				
8	18	جوزا	-150000 +200000				+50000				
9	21	جوزا	-15000				-15000				
10	27	جوزا	-6000				-6000				
11	29	جوزا	-10000				-10000				
12	30	جوزا	-3000				-3000				
مجموعه (Total)			+261000 +435000 +240000 + 0 +200000				+1150000 -15000 +45000 -44000 +0				

څلورمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د سرطان په لومړۍ نېټه د بهير په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سرطان په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 550000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د سرطان په 4 مه نېټه يې د 25000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
3. د سرطان په 5 مه نېټه يې د 15000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
4. د سرطان په 7 مه نېټه يې د خدماتو په مقابل کې 30000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړی.
5. د سرطان په 10 مه نېټه د 5000 افغانیو په ارزښت پلورل شوي توکي د ځينو علتونو په اساس بيرته شرکت ته مسترد شوي.
6. د سرطان په 13 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په پور سره پلورلي.
7. د سرطان په 20 مه نېټه يې 10000 افغانۍ طلبات په نغده ډول ترلاسه کړي.
8. د سرطان په 27 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 8000 افغانۍ له شرکت څخه په نغده ډول اخستي.

پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتيږي.

شميره	1395 هـ ش		شتمني (Assets)		پانگه (Equity)	
	ورځ	مياشت	طلبات + توکي + نغده		عايد + اخستنه - څښتن پانگه	
1	1	سرطان	+550000		+550000	
2	4	سرطان	-25000	+25000		
3	5	سرطان	+15000	-15000		
4	7	سرطان	+30000		+30000	
5	10	سرطان	-5000	+5000		
6	13	سرطان	-15000	+20000	+5000	
7	20	سرطان	+10000	-10000		
8	27	سرطان	-8000		-8000	
مجموعه (Total)			+567000	+0	+10000	+555000 -8000 +30000

پنځمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د اسد په لومړۍ نېټه د جميل په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر وروستۍ نېټې پورې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د اسد په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 400000 افغانۍ په نغده ډول، د 60000 افغانیو په ارزښت يې فرنيچر او د 80000 افغانیو په ارزښت يې تجهيزات د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د اسد په 6 مه نېټه يې د 65000 افغانیو په ارزښت توکي په پور سره پېرودلي.
3. د اسد په 8 مه نېټه يې د 15000 افغانیو په ارزښت تجهيزات په نغده ډول پېرودلي.
4. د اسد په 9 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي پلورلي چې له هغې جملې څخه يې 15000 افغانۍ په

- نغده ډول او پاتې 5000 افغانۍ به په راتلونکې مياشت کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
5. د اسد په 17 مه نېټه شرکت د ځينو خدماتو په مقابل کې 100000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړي.
6. د اسد په 27 مه نېټه د شرکت څښتن د شخصي لگښتونو په خاطر 7000 افغانۍ په نغده ډول له شرکت څخه اخستي.
7. د اسد په 29 مه نېټه يې 45000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې د محاسبې په مساوات کې په لاندې ډول ثبتيږي.

شميره	1395 ه ش		شتمني (Assets)				بانگه (Equity)			
	ورځ	مياشت	طلبات + توکي + تجهيزات + فرنيچر + نغده				پورونه + لگښت - عايد + اخستنه - څښتن پانگه			
1	1	اسد	+400000	+60000	+80000					+540000
2	6	اسد								+65000
3	8	اسد	-15000		+15000					
4	9	اسد	+15000							
5	17	اسد	+100000							+100000
6	27	اسد	-7000							-7000
7	29	اسد	-45000							-45000
مجموعه (Total)			+448000	+60000	+95000	+45000	+5000			+540000 -7000 +100000 -45000 +65000

حساب (Account)

کله چې د يو کاروبار يا شرکت لخوا کومه مالي راکړه ورکړه ترسره شي نو سم دستي بايد د کاروبار يا شرکت په ورځني کتاب (ژورنال) کې ثبت شي او وروسته بيا اړوندو حسابونو ته انتقال شي. کله چې يو کاروبار يا شرکت کومه مالي راکړه ورکړه ترسره کړه نو د محاسبې د مساوات په اړوندو کالمونو کې په ثبت رسول کيده، لکه؛ د نغده اړوند راکړې ورکړې به د نغده په کالم کې، د طلباتو اړوند راکړې ورکړې به د طلباتو په کالم کې، د پور اړوند راکړې ورکړې به د پور په کالم او داسې نورې مالي راکړې ورکړې به په خپلو اړوندو کالمونو کې ثبت کيدلې. او د هر حساب زياتولی په (+) علامه او کموالی په (-) علامې سره ښودل کيده. چې همدغو مختلفو کالمونو ته د اړوند عامل حساب ويل کيږي، لکه؛ د نغده کالم ته د نغده حساب، د طلباتو کالم ته د طلباتو حساب، د تجهيزاتو کالم ته د تجهيزاتو حساب او داسې نور. په همدې اساس کولی شو چې يو حساب په لاندې ډول تعريف کړو.

حساب (Account): په يوه ټاکلې دوره کې د يوې مالي راکړې ورکړې له خلاصه (زياتوالي او کموالي) لست څخه عبارت دي. يا حساب په يوه ټاکلې دوره کې د يوې مالي راکړې ورکړې له ډلبندي او خلاصه شوي بڼې څخه عبارت دي. لکه؛ د معاشاتو حساب، د کرایې حساب، د برښنا حساب، د طلباتو حساب او داسې نور. په محاسبه کې هر حساب لاندې درې اجزاوي لري:

1. د حساب نوم (Account Name)
2. ډېټ (Debit): چې لوری
3. کړېډيټ (Credit): ښی لوری

د حساب ډولونه (Types of Account)

په عمومي ډول په محاسبه کې حسابونه په لاندې دوه ډولونو ویشل شوي:

1. حقيقي/دایمي/ مالي حالت صورت حسابونه (Real Accounts/Permanent Accounts/Balance Sheet Accounts): له هغو حسابونو څخه عبارت دي چې بیلانسونه یې له یوې مالي دورې څخه بلې مالي دورې ته انتقال شي. چې دغه حسابونه په یوه ټاکلې مالي دوره کې د یو کاروبار یا شرکت مالي حالت معلوموي. لکه: د شتمني، څښتن پانگې او پورونو حسابونه.
2. اسمي/موقتي/د عاید صورت حسابونه (Nominal Accounts / Income Statement Accounts): له هغو حسابونو څخه عبارت دي چې بیلانسونه یې له یوې مالي دورې څخه بلې مالي دورې ته انتقال نه شي. چې دغه حسابونه په یوه ټاکلې مالي دوره کې د یو کاروبار یا شرکت گټه او تاوان معلوموي. لکه: د عاید او لگښت حسابونه.

ډېټ او کرېډیټ (Debit and Credit)

لومړی باید یادونه وکړم چې اکثر خلک داسې فکر کوي چې ډېټ د زیاتوالي او کرېډیټ د کموالي په مانا وي. خو دا خبره سمه نه ده، دا ځکه چې مخکې مو وویل چې د یو حساب ښي اړخ ته کرېډیټ (Credit) او کین اړخ ته ډېټ (Debit) ویل کیږي. په همدې اساس ویلی شو چې د یوې مالي راکړې ورکړې د ارزښت ثبوتول د یو حساب په چپ اړخ کې د ډېټ او په کین اړخ کې ثبوتولو ته کرېډیټ ویل کیږي. او یا په لنډ ډول داسې هم ویلی شوو چې ډېټ او کرېډیټ د یوې مالي راکړې ورکړې له اصولو څخه عبارت دي چې پرته له دې د مالي راکړې ورکړې ثبت امکان نه لري.

د ډېټ او کرېډیټ تگلاره (Debit and Credit Procedure)

لکه څرنگه چې په محاسبه کې حسابونه په دوه عمومي گروپونو ویشل شوي، چې یو ته یې حقيقي حسابونه او بل ته یې اسمي حسابونه ویل کیږي، چې په دغه حسابونو کې د ډېټ او کرېډیټ اصول په لاندې ډول دي:

1. د شتمني حساب (Assets Account):
 - د شتمني په حساب کې زیاتوالی ډېټ کیږي.
 - د شتمني په حساب کې کموالی کرېډیټ کیږي.
2. د څښتن د پانگې حساب (Owner's Equity Account):
 - د څښتن د پانگې په حساب کې زیاتوالی کرېډیټ کیږي.
 - د څښتن د پانگې په حساب کې کموالی ډېټ کیږي.
3. د پور حساب (Liability Account):
 - د پور په حساب کې زیاتوالی کرېډیټ کیږي.
 - د پور په حساب کې کموالی ډېټ کیږي.

4. د عايد حساب (Revenue Account):

- د عايد په حساب کې زياتوالی کړېدیت کېږي
- د عايد په حساب کې کموالی ډېټ کېږي...

5. د لگښت حساب (Expense Account):

- د لگښت په حساب کې زياتوالی ډېټ کېږي.
- د لگښت په حساب کې کموالی کړېدیت کېږي.

په لنډ ډول په حسابونو کې د ډېټ او کړېدیت اصول او دهنو تاثيرات په لاندې جدول کې تشریح کوو

شتمني (Assets)		ځښتن پانگه (O.E)		پور (Liability)		عايد (Revenue)		لگښت (Expense)	
Dr.	Cr.	Dr.	Cr.	Dr.	Cr.	Dr.	Cr.	Dr.	Cr.
+ ↑	- ↓	- ↓	+ ↑	- ↓	+ ↑	- ↓	+ ↑	+ ↑	- ↓

د ډېټ او کړېدیت د پیدا کولو تگلاره (Procedure of Finding Debit and Credit)

کله چې د ثبت په دوه اړخيز سيستم کې يوه مالي راکړه ورکړه په اړوندو حسابونو کې ثبتېږي نو بايد لاندې درې مرحلې په نظر کې ونیول شي:

1. لومړی باید راکړه ورکړه تحلیل او بیا یې اړوند حسابونه په گوته شي.
2. په دویم قدم کې باید همدغه حسابونه د شتمني، ځښتن پانگه، پور، عايد او لگښت په اساس ډلبندي او بیا د هر حساب زياتوالی او کموالی معلوم کړای شي.
3. په درېم قدم کې باید ورباندې د ډېټ او کړېدیت اصول تطبیق او بیا په ثبت ورسول شي.

لومړۍ بېلگه: د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر وروستۍ نېټې پورې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په لومړۍ نېټه د شرکت ځښتن 1000000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.

✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې دوه ډوله حسابونه شامل دي، چې یوه ته یې نغده حساب او بل ته یې د ځښتن د پانگې حساب ویل کېږي.

✓ نغده د شرکت شتمني او ځښتن پانگه د شرکت پانگه گڼل کېږي.

✓ په دغه راکړه ورکړه کې له یوې خوا د شرکت په نغده (شتمني) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا د شرکت کې د ځښتن پانگه (پانگه) کې هم زياتوالی راغلی. د ډېټ او کړېدیت د اصولو په اساس په نغده کې زياتوالی ډېټ او د ځښتن په پانگه کې زياتوالی کړېدیت کېږي.

مبلغ (افغانی)		ماخذ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
1000000	1000000		نغده څښتن پانگه	1	حمل	1

2. د حمل په دویمه نېټه یې د 50000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي .
 ✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې دوه ډوله حسابونه شامل دي، چې یوه ته یې نغده او بل ته یې د تجهیزاتو حساب ویل کیږي.
 ✓ نغده د شرکت شتمني او تجهیزات هم د شرکت شتمني گڼل کیږي.
 ✓ په دغه مالي راکړه ورکړه کې له یوې پلوه د شرکت په تجهیزاتو (شتمني) کې زیاتوالی راغلی او له بل پلوه د شرکت په نغده (شتمني) کې کموالی راغلی. د دېټ او کرېډیټ د اصولو په اساس په تجهیزاتو کې زیاتوالی دېټ او په نغده کې کموالی کرېډیټ کیږي.

مبلغ (افغانی)		ماخذ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
50000	50000		تجهيزات نغده	2	حمل	2

3. د حمل په 4 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي د بلال له شرکت څخه په پور پېرودلي .
 ✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې دوه ډوله حسابونه شامل دي، چې یوه ته یې پېر او بل ته یې د پور حساب ویل کیږي.
 ✓ پېر د شرکت لگښت او د بلال پور د شرکت پور گڼل کیږي.
 ✓ په دغه مالي راکړه ورکړه کې له یوه پلوه د شرکت په پېر (لگښتونو) کې زیاتوالی راغلی او له بل پلوه د شرکت په پور کې هم زیاتوالی راغلی. د دېټ او کرېډیټ د اصولو په اساس په پېر کې زیاتوالی دېټ او په پور کې زیاتوالی کرېډیټ کیږي.

مبلغ (افغانی)		ماخذ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
20000	20000		پېر پور (بلال شرکت)	4	حمل	3

4. د حمل په 7 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي .
 ✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې دوه ډوله حسابونه شامل دي، چې یوه ته نغده او بل ته یې د پلور حساب ویل کیږي.

- ✓ نغده د شرکت شتمني او پلور د شرکت عايدگيل کيږي.
- ✓ په دغه مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په نغده (شتمني) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په پلور (عايد) کې هم زياتوالی راغلی. د ډېټ او کرېډيټ د اصولو په اساس په نغده کې زياتوالی ډېټ او په پلور کې زياتوالی کرېډيټ کيږي.

شماره	1395 ه ش		توضیحات (Description)	ماخذ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			کرېډيټ	ډېټ
4	حمل	7	نغده پلور		10000	10000

5. د حمل په 11 مه نېټه شرکت د ځينو خدماتو په مقابل کې 9000 افغانی په نغده ډول عايد ترلاسه کړی.
- ✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې دوه ډوله حسابونه شامل دي، چې يوه ته نغده او بل ته يې د عايد حساب ويل کيږي.
- ✓ نغده د شرکت شتمني او د خدماتو وړاندې کول د شرکت عايد گيل کيږي.
- ✓ په دغه مالي راکړه ورکړه کې له يوې خوا د شرکت په نغده (شتمني) کې زياتوالی راغلی او له بلې خوا د شرکت په عايد (خدماتو وړاندې کول) کې هم زياتوالی راغلی. د ډېټ او کرېډيټ د اصولو په اساس په نغده کې زياتوالی ډېټ او په عايد کې زياتوالی کرېډيټ کيږي.

شماره	1395 ه ش		توضیحات (Description)	ماخذ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			کرېډيټ	ډېټ
5	حمل	11	نغده خدماتو عايد		9000	9000

6. د حمل په 17 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 6000 افغانی له شرکت څخه په نغده ډول اخستي.
- ✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې دوه ډوله حسابونه شامل دي، چې يوه ته نغده او بل ته د اخستني (Drawing) حساب ويل کيږي.
- ✓ نغده د شرکت شتمني او اخستنه د شرکت لگښت گيل کيږي.
- ✓ په دغه مالي راکړه ورکړه کې له يوه پلوه د شرکت په لگښت (اخستنه) کې زياتوالی راغلی او له بل پلوه د شرکت په شتمني (نغده) کې کموالی راغلی. د ډېټ او کرېډيټ د اصولو په اساس په اخستنه کې زياتوالی ډېټ او په نغده کې کموالی کرېډيټ کيږي.

شماره	1395 ه ش		توضیحات (Description)	ماخذ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			کرېډيټ	ډېټ
6	حمل	17	اخيستني لگښت نغده		6000	6000

7. د حمل په 31 مه نېټه يې 15000 افغانۍ د ودانۍ مياشتنۍ کرایه او 7000 افغانۍ د برېښنا لگښت په نغده ډول ورکړی.

✓ په دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه کې درې ډوله حسابونه شامل دي، چې لومړي دوه يې د لگښت او درېيم ته د نغده حساب ويل کېږي.

✓ د کور کرایه او برېښنا د شرکت لگښتونه او نغده د شرکت شتمني گڼل کېږي.

✓ په دغه مالي راکړه ورکړه کې له يوه پلوه د شرکت د ودانۍ کرایه او برېښنا (لگښت) کې زياتوالی راغلی او له بل پلوه د شرکت په نغده (شتمني) کې کموالی راغلی. د ډېټ او کرډيټ د اصولو په اساس په لگښت کې زياتوالی ډېټ او په نغده کې کموالی کرډيټ کېږي.

مبلغ (افغانۍ)		ماخذ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرډيټ			ورځ	مياشت	
15000			کرایې لگښت			
7000			برېښنا لگښت	31	حمل	7
	22000		نغده			

دويمه بېلگه: د 1395 ه ش کال د ثور په لومړۍ نېټه د وحيد په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر وروستۍ نېټې پورې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ثور په 1 نېټه د شرکت څښتن 600000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د ثور په 3 مه نېټه يې د 6000 افغانیو په ارزښت تجهیزات د بلال له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د ثور په 5 مه نېټه يې د 9000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 4. د ثور په 9 مه نېټه يې د شرکت د شهرت په خاطر 7000 افغانۍ په اعلاناتو په نغده ډول په لگښت رسولي.
 5. د ثور په 12 مه نېټه يې د 5000 افغانیو په ارزښت توکي پلورلي چې له هغې جملې څخه 3000 افغانۍ په نغده ډول او پاتې 2000 افغانۍ به د همدې مياشتې تر پایه په نغده ډول ترلاسه کړي.
 6. د ثور په 17 مه نېټه شرکت د ځينو خدماتو په مقابل کې 20000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړی.
 7. د ثور په 20 مه نېټه يې 4000 افغانۍ د شرکت د ټيليفون لگښت په نغده ډول ورکړی.
 8. د ثور په 27 مه نېټه يې 9000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ د کرایې لگښت په نغده ډول ورکړی.
 9. د ثور په 29 مه نېټه يې 5000 افغانۍ د شرکت د برېښنا لگښت په نغده ډول ورکړی.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ثبت رسېږي.

مبلغ (افغانی)		دېټ يا کړېدېټ	زیاتوالی یا کموالی	د حساب ډول	د حسابونو نوم	1395 ه ش		شماره
دېټ	کړېدېټ					ورځ	میاشت	
600000	600000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی زیاتوالی	شتمني پانگه	نغده څښتن پانگه	1	ثور	1
6000	6000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی زیاتوالی	شتمني پور	تجهيزات پور (وحید شرکت)	3	ثور	2
9000	9000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی کموالی	لگښت شتمني	پېر نغده	5	ثور	3
7000	7000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی کموالی	لگښت شتمني	اعلاناتو لگښت نغده	9	ثور	4
3000 2000	5000	دېټ دېټ کړېدېټ	زیاتوالی زیاتوالی زیاتوالی	شتمني شتمني عاید	نغده طلبات پلور	12	ثور	5
20000	20000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی زیاتوالی	شتمني عاید	نغده خدماتو عاید	17	ثور	6
4000	4000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی کموالی	لگښت شتمني	تیلیفون لگښت نغده	20	ثور	7
9000	9000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی کموالی	لگښت شتمني	ودانی د کرایې لگښت نغده	27	ثور	8
5000	5000	دېټ کړېدېټ	زیاتوالی کموالی	لگښت شتمني	برښنا لگښت نغده	29	ثور	9

درېمه بېلگه: د 1395 ه ش کال د جوزا په لومړۍ نېټه د هیواد په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتې تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 800000 افغانی په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.

2. د جوزا په 7 مه نېټه یې د 60000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.

3. د جوزا په 9 مه نېټه یې د 12000 افغانیو په ارزښت فرنیچر په نغده ډول پېرودلي.

4. د جوزا په 13 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په پور د بلال په شرکت پلورلي.

5. د جوزا په 19 مه نېټه یې د 15000 افغانیو په ارزښت توکي د صدیق له شرکت څخه په پور پېرودلي.

6. د جوزا په 21 مه نېټه یې 20000 افغانی د شرکت طلبات په نغده ډول د بلال له شرکت څخه ترلاسه کړي.

7. د جوزا په 27 مه نېټه يې 15000 افغانۍ د شرکت پور په نغده ډول د صديق شرکت ته ورکړې.
8. د جوزا په 28 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو پخاطر 12000 افغانۍ د شرکت له حساب څخه په نغده ډول اخستي.
9. د جوزا په 29 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړې.

شماره	1395 ه ش		د حساب ډول	زیاتوالی یا کموالی	ډبټ یا کرډبټ	مبلغ (افغانۍ)	
	مياشت	ورځ				ډبټ	کرډبټ
1	جوزا	1	نغده څښتن پانگه	زیاتوالی پانگه	ډبټ کرډبټ	800000	800000
2	جوزا	7	پېر نغده	لگښت شتمني کموالی	ډبټ کرډبټ	60000	60000
3	جوزا	9	فرنیچر نغده	شتمني کموالی	ډبټ کرډبټ	12000	12000
4	جوزا	13	طلبات (بلال) پلور	شتمني عاید	ډبټ کرډبټ	20000	20000
5	جوزا	19	پېر پور (صديق شرکت)	لگښت پور	ډبټ کرډبټ	15000	15000
6	جوزا	21	نغده طلبات (بلال)	شتمني کموالی	ډبټ کرډبټ	20000	20000
7	جوزا	27	پور (صديق شرکت) نغده	پور شتمني	ډبټ کرډبټ	15000	15000
8	جوزا	28	اڅستنې لگښت نغده	لگښت شتمني کموالی	ډبټ کرډبټ	12000	12000
9	جوزا	29	ودانۍ دکرایې لگښت نغده	لگښت شتمني کموالی	ډبټ کرډبټ	10000	10000

- څلورمه بېلگه: د 1395 ه ش کال د سرطان په لومړۍ نېټه د بهیر په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړې.
- د سرطان په 1 نېټه د شرکت څښتن 900000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړې.
 - د سرطان په 3 مه نېټه یې د 100000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
 - د سرطان په 5 مه نېټه یې د 30000 افغانیو په ارزښت فرنیچر د پرویز له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 - د سرطان په 9 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 - د سرطان په 12 مه نېټه شرکت د خدماتو په مقابل کې 40000 افغانۍ په نغده ډول عاید تر لاسه کړې.

6. د سرطان په 17 مه نېټه يې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي د همدرد په شرکت په پور پلورلي .
7. د سرطان په 21 مه نېټه يې د شرکت د شهرت په خاطر 10000 افغانی په اعلانانو په لگښت رسولي .
8. د سرطان په 24 مه نېټه يې 30000 افغانی طلبات د همدرد له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي .
9. د سرطان په 25 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو پخاطر 20000 افغانی د شرکت له حساب څخه په نغده ډول اخستي .
10. د سرطان په 26 مه نېټه يې 9000 افغانی د شرکت د انټرنېټ لگښت په نغده ډول ورکړی .
11. د سرطان په 27 مه نېټه يې 20000 افغانی د شرکت د ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړی .
12. د سرطان په 28 مه نېټه يې 10000 افغانی د شرکت د برښنا لگښت په نغده ډول ورکړی .

شماره	1395 هـ ش		د حساب ډول	زیاتوالی یا کموالی	ډېټ یا کرېډیټ	مبلغ (افغانی)	
	ورغ	میاشت				ډېټ	کرېډیټ
1	سرطان	1	نغده څښتن پانگه	زياتوالی زياتوالی	ډېټ کرېډیټ	900000	900000
2	سرطان	3	تجهيزات نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	100000	100000
3	سرطان	5	فرنيچر پور (پرویزشرکت)	زياتوالی زياتوالی	ډېټ کرېډیټ	30000	30000
4	سرطان	9	پېر نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	200000	200000
5	سرطان	12	نغده خدماتو عايد	زياتوالی زياتوالی	ډېټ کرېډیټ	40000	40000
6	سرطان	17	طلبات (همدرد شرکت) پلور	زياتوالی عايد	ډېټ کرېډیټ	30000	30000
7	سرطان	21	اعلانانو لگښت نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	10000	10000
8	سرطان	24	نغده طلبات (همدرد شرکت)	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	30000	30000
9	سرطان	25	اخستې لگښت نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	20000	20000
10	سرطان	26	انټرنېټ لگښت نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	9000	9000
11	سرطان	27	ودانۍ دکرایې لگښت نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	20000	20000
12	سرطان	28	برښنا لگښت نغده	زياتوالی کموالی	ډېټ کرېډیټ	10000	10000

دويم څپرکي پوښتنې

تشریحي پوښتنې

1. د محاسبې د مساوات عناصر کوم دي په لنډ ډول یې تشریح کړئ؟
2. ولې عاید د څښتن له پانگې سره جمع او لگښتونه ورڅخه منفي کیږي؟
3. حساب څه ته وايي او کوم ډولونه لري؟
4. فعاله راکړه ورکړه (Active Transaction) او غیر فعاله راکړه ورکړه (Passive Transaction) څه ته وايي؟
5. ډبټ او کرېډیټ څه ته وايي؟

سمې او نا سمې پوښتنې: په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ!

1. () په یو کاروبار یا شرکت کې د څښتن د پانگې او پورونو مجموعې ته شتمني وايي.
2. () په یو کاروبار یا شرکت کې د څښتن د پانگې زیاتوالی د شتمني د کموالي سبب ګرځي.
3. () هغه پیسې چې د کاروبار یا شرکت څښتن یې د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر له کاروبار څخه اخلې د اخستنې په نوم یادېږي.
4. () اسمي حسابونه له هغو حسابونو څخه عبارت دي چې بیلابیلو بیلانسونه یې له یوې مالي دورې څخه بلې مالي دورې ته انتقال شي.
5. () د یوې مالي راکړې ورکړې د ارزښت ثبتول د یو حساب په کین اړخ کې د کرېډیټ او په ښي اړخ ثبتولو ته ډبټ وايي.
6. () د یو کاروبار یا شرکت په شتمني کې زیاتوالی ډبټ او کموالی کرېډیټ کیږي.
7. () د یو کاروبار یا شرکت په پورونو کې زیاتوالی ډبټ او کموالی کرېډیټ کیږي.
8. () حقیقي حسابونه له هغو حسابونو څخه عبارت دي چې بیلابیلو بیلانسونه یې له یوې مالي دورې څخه بلې مالي دورې ته انتقال نه شي.
9. () حساب (Account) په یوه ټاکلې دوره کې د یوې مالي راکړې ورکړې له ډلبندي او خلاصه شوي بڼې څخه عبارت دي.
10. () لگښت - عاید + پورونه + اخسته - څښتن پانگه = شتمني

څلور ځوابه پوښتنې: لاندې هره پوښتنه څلور ځوابونه لري تاسو یې سم ځواب په نښه کړئ!

1. د کاروبار یا شرکت لخوا د طلباتو په ترلاسه کولو سره

الف) په نغده کې زیاتوالی راځي	ب) په شتمني کې زیاتوالی راځي
ج) په نغده او شتمني کې زیاتوالی راځي	د) درې واړه ځوابونه سم دي

2. د يو کاروبار يا شرکت لخوا د خدماتو په مقابل کې د پيسو ترلاسه کول
- الف) عايد گڼل کېږي (ب) پور گڼل کېږي (ج) پانگه گڼل کېږي (د) طلبات گڼل کېږي
3. د محاسبې مساوات عبارت دي له
- الف) عايد + پورونه + څښتن پانگه = شتمني (ب) لگښت - پورونه + څښتن پانگه = شتمني
- ج) اخسته - پورونه + څښتن پانگه = شتمني (د) پورونه + اخسته - څښتن پانگه = شتمني
4. په يو کاروبار يا شرکت کې پور بايد مساوي وي له
- الف) شتمني + څښتن پانگه (ب) شتمني - عايد (ج) څښتن پانگه - لگښت (د) څښتن پانگه - شتمني
5. حقيقي حسابونه عبارت دي له
- الف) پورونه (ب) شتمني (ج) څښتن پانگه (د) درې واړه ځوابونه سم دي

لاندې سوالونه حل کړئ

1. که چيرې د يو کاروبار شتمني 60000 افغانۍ او پورونه يې 30000 افغانۍ وي د څښتن پانگه يې معلومه کړئ.
2. که چيرې په يو کاروبار کې د څښتن پانگه 90000 افغانۍ او شتمني يې 120000 افغانۍ وي نو د کاروبار يا شرکت پورونه معلوم کړئ.
3. که چيرې په يو کاروبار کې د څښتن پانگه 600000 افغانۍ او پورونه يې 200000 افغانۍ وي نو د کاروبار شتمني به څومره وي؟

لاندې ترسره شوې مالي راکړې ورکړې د محاسبې په مساوات کې ثبت کړئ

- د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د يحيى په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر وروستۍ نيټې پورې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
1. د حمل په 1 نېټه د شرکت څښتن 100000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 11 مه نېټه يې د 3000 افغانيو په ارزښت تجهيزات په پور سره پېرودلي.
3. د حمل په 14 مه نېټه يې د خدماتو په مقابل کې 10000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړی.
4. د حمل په 21 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 2000 افغانۍ په نغده ډول له شرکت څخه اخستي.
5. د حمل په 26 مه نېټه يې 5000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړې.

د 1395 هـ ش کال د جوزا په لومړۍ نېټه د حبيب په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په 1 نېټه د شرکت څښتن 59000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د جوزا په 2 مه نېټه يې د 30000 افغانيو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
3. د جوزا په 9 مه نېټه يې د 6000 افغانيو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
4. د جوزا په 7 مه نېټه يې د خدماتو په مقابل کې 3000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړی.

5. د جوزا په 19 مه نېټه د 1000 افغانیو په ارزښت پلورل شوي توکي د ځينو علتونو په اساس بیرته شرکت ته مسترد شوي.
6. د جوزا په 22 مه نېټه یې د 7000 افغانیو په ارزښت توکي په پور سره پلورلي.
7. د جوزا په 25 مه نېټه یې 2000 افغانی طلبات په نغده ډول ترلاسه کړي.
8. د جوزا په 28 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 3000 افغانی له شرکت څخه په نغده ډول اخستي.

- د 1395 هـ ش کال د عقرب په لومړۍ نېټه د نذیر احمد په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر وروستۍ نېټې پورې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
1. د عقرب په 1 نېټه د شرکت څښتن 500000 افغانی په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د عقرب په 3 مه نېټه یې د 4500 افغانیو په ارزښت تجهیزات د بلال له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د عقرب په 5 مه نېټه یې د 24000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 4. د عقرب په 9 مه نېټه یې د شرکت د شهرت په خاطر 5000 افغانی په اعلاناتو په نغده ډول په لگښت رسولي.
 5. د عقرب په 12 مه نېټه یې د 9000 افغانیو په ارزښت توکي پلورلي چې له هغې جملې څخه یې 7000 افغانی په نغده ډول او پاتې 2000 افغانی به د همدې میاشتي تر پایه په نغده ډول ترلاسه کړي.
 6. د عقرب په 17 مه نېټه شرکت د ځینو خدماتو په مقابل کې 8000 افغانی په نغده ډول عاید ترلاسه کړی.
 7. د عقرب په 20 مه نېټه یې 2000 افغانی د شرکت د ټیلیفون لگښت په نغده ډول ورکړی.
 8. د عقرب په 27 مه نېټه یې 5000 افغانی د شرکت د ودانۍ د کرایې لگښت په نغده ډول ورکړی.
 9. د عقرب په 29 مه نېټه یې 5400 افغانی د شرکت د برښنا لگښت په نغده ډول ورکړی.

درېم خپرکی

ژورنال (Journal)

هر کله چې په يو کاروبار يا شرکت کې يوه مالي راکړه ورکړه تر سره شي نو سم دستي يې بايد په خپل ورځني کتاب کې ثبت کړي، چې په محاسبه کې دغه کتاب ته ژورنال ويل کيږي. د ژورنال کلمه په اصل کې د فرانسوي ژبې ژور (Jour) څخه اخستل شوې، چې د ورځې په مانا ده ۱۵ چې کاروبار يا شرکت خپلې ټولې مالي راکړې ورکړې په لومړي ځل په ژورنال کې ثبتوي نو کولی شو چې ژورنال په لاندې ډول تعريف کړو:

هغه کتاب چې د يو کاروبار يا شرکت اړوند ټول اقتصادي فعاليتونه په لومړي ځل د نيتې په اساس پکې په منظمه توگه پکې ثبتيږي، د ژورنال په نوم ياديږي. ژورنال ته د ورځني کتاب (Day Book) يا د دثبت اصلي کتاب (Book of Original Entry) هم ويل کيږي.

د ژورنال گټې (Advantages of Journal)

1. کله چې په يو کاروبار کې کومه مالي راکړه ورکړه ترسره شي نو سم د لاسه په ژورنال کې ثبتيږي، نو ځکه يې د هېرېدلو امکان نه وي.
2. لکه څرنګه چې ټولې مالي راکړې ورکړې د نيتې په اساس په منظم ډول په ژورنال کې ثبتيږي نو په اسانۍ سره د پوهاوي وړ وي چې څه وخت او په کوم اساس مالي راکړه ورکړه ترسره شوې.
3. د ژورنال کتاب د ټولو مالي راکړو ورکړو په هکله پوره معلومات او د اړتيا وړ توضيحات برابروي.
4. د ژورنال کتاب په کارولو سره د مالي راکړو ورکړو په ثبت کې د تيروتنو مخنيوی کيږي.
5. دا چې په ژورنال کې د هرې مالي راکړې ورکړې ډېټ او کريټ حسابونه په واضح ډول په ثبت رسول کيږي نو ځکه يې د ليجر کتاب ته انتقال آسانه وي.

ثبتونه (Journalizing) : د ژورنال په کتاب کې د يوې مالي راکړې ورکړې د ثبت پروسې ته ثبتونه ويل کيږي. ژورنال انټري (Journal Entry) : د ژورنال په کتاب کې د يوې مالي راکړې ورکړې د اړوندو حسابونو ثبت ته ژورنال انټري ويل کيږي او په لاندې دوه ډولونو ده:

- 1 ساده ژورنال انټري (Simple Journal Entry) : له هغې انټري څخه عبارت دي چې يواځې دوه حسابونه ولري.
- 2 مرکبه ژورنال انټري (Compound Journal Entry) : له هغې انټري څخه عبارت دي چې درې يا له دريو څخه زيات حسابونه ولري.

د ژورنال عمومي بڼه په لاندې ډول ده.

د شرکت نوم عمومي ژورنال نېټه ګرنسي (افغانی)						
مبلغ		ماخذ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره
ډېټ	ګرېډيټ			ورځ	مياشت	
مجموعه (Total)						

د پورتنی جدول تشریح :

1. د شمیرې کالم : په دغه کالم کې د مالي راکړو ورکړو د ترسره کیدو ملسله شمیره لیکل کېږي.
2. د نیټې کالم : په دغه کالم کې د هرې مالي راکړې ورکړې د ترسره کیدو میاشت او ورځ ثبتېږي.
3. د توضیحاتو کالم : په دغه کالم کې لومړی هغه حساب چې ډېټ بیا ترې لاندې هغه حساب چې ګرېډيټ شوی وي او په پای کې د ترسره شوې راکړې ورکړې په هکله لنډ معلومات لیکل کېږي، چې د یوې راکړې ورکړې په هکله دغه ډول معلوماتو ته د شرحه (Narration) ویل کېږي.
4. د ماخذ کالم : په دغه کالم کې دلیر کتاب د هغه حساب نمبر لیکل کېږي، چې له ژورنال څخه ورته مالي راکړه ورکړه وړ انتقال شوي وي.
5. د ډېټ کالم : په دغه کالم کې د هغه حساب رقم چې ډېټ شوي وي ثبتېږي.
6. د ګرېډيټ کالم : په دغه کالم کې د هغه حساب رقم چې ګرېډيټ شوي وي ثبتېږي.

په ژورنال کې د ثبتولو اصول (Principles of Recording in the Journal)

د ژورنال په کتاب کې د مالي راکړو ورکړو د ثبت اصول په لاندې ډول دي :

1. د یوې مالي راکړې ورکړې د اړوند حسابونو ثبتول په دوه سر په سر جلا کړنډو کې.
2. په لومړۍ کړنډه کې باید د ډېټ حساب او په دویمه کړنډه کې باید د ګرېډيټ حساب ثبت شي.
3. د ډېټ حساب باید د افقي کړنډې سره نیژدې او د ګرېډيټ حساب باید د افقي کړنډې سره لږ فاصله ولري.
4. د هرې مالي راکړې ورکړې د دواړو حسابونو لاندې باید د راکړې ورکړې په هکله لنډ معلومات ولیکل شي.
5. د یوې ثبت شوې راکړې ورکړې څخه د بلې راکړې ورکړې د بیلولو په خاطر باید ترې لاندې یو عمودي کړنډه کش کړل شي.

لومړۍ بېلگه: د 1395 کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتې تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 1 نېټه د شرکت څښتن 900000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 4 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول او د 40000 افغانیو په ارزښت فرنیچر د جمیل له شرکت څخه په پور پېرودلي، چې پیسې به یې د ثور میاشتې په 10 نېټه په نغده ډول ورکړي.
3. د حمل په 7 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د حمل په 11 مه نېټه یې 50000 افغانۍ د شرکت د شهرت په خاطر په اعلاناتو په لگښت رسولې.
5. د حمل په 19 مه نېټه یې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور په شرکت په پور پلورلي.
6. د حمل په 25 مه نېټه یې 30000 افغانۍ د طلبات د منصور د شرکت لخوا په نغده ډول ترلاسه کړي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
عمومي ژورنال						
نېټه: 1395/01/30						
ګرنسي: افغانۍ						
مبلغ		ماخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	ګرېډیټ			ورځ	میاشت	
900000	900000		نغده څښتن پانګه د کاروبار پیل د نغده په واسطه	1	حمل	1
200000	200000		تجهيزات نغده د تجهيزاتو پېرودل په نغده ډول	4	حمل	2
40000	40000		فرنیچر پور (جمیل شرکت) د فرنیچر پېرودل په پور	4	حمل	3
70000	70000		پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	7	حمل	4
50000	50000		اعلاناتو لګښت نغده د اعلاناتو د لګښت ورکړه په نغده ډول	11	حمل	5
30000	30000		طلبات (منصور شرکت) پلور د توکو پلورل د منصور په شرکت په پور سره	19	حمل	6
30000	30000		نغده طلبات (منصور شرکت) د شرکت د طلباتو ترلاسه کول په نغده ډول	25	حمل	7
1320000	1320000		مجموعه (Total)			

دويمه بېلگه: د 1395 کال د ثور په لومړۍ نېټه د جميل په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ثور په لومړۍ نېټه يې 700000 افغانۍ په نغده ډول او همدارنگه د راکړو ورکړو د اسانتيا پخاطر يې د 600000 افغانيو په ارزښت يو بانکي حساب جوړ او د کاروبار په خاطر يې د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د ثور په 2 مه نېټه يې د 120000 افغانيو په ارزښت تجهيزات د بلال له شرکت څخه په پور پېرودلي چې پيسې به يې د جوزا په 9 مه نېټه په نغده ډول ورکړي.
3. د ثور په 4 مه نېټه يې د 150000 افغانيو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د ثور په 7 مه نېټه يې د 60000 افغانيو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
5. د ثور په 10 مه نېټه د 10000 افغانيو په ارزښت پلورل شوي توکي د ځينو علتونو په اساس د پېرودنکي لخوا بيرته شرکت ته مسترد شوي.
6. د ثور په 17 مه نېټه يې 120000 افغانۍ د بلال د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
7. د ثور په 25 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 15000 افغانۍ په نغده ډول د شرکت له حساب څخه اخستي.
8. د ثور په 27 مه نېټه يې د 200000 افغانيو په ارزښت توکي د بانکي چک په واسطه پېرودلي.
9. د ثور په 30 مه نېټه يې 30000 افغانۍ د شرکت د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ژورنال کې ثبتوو:

مبلغ		ماخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
700000			نغده بانک	1	ثور	1
600000	1300000		څښتن پانگه د کاروبار پیل په نغده او بانکي حساب په واسطه			
120000			تجهيزات پور (بلال شرکت)	2	ثور	2
	120000		د تجهيزاتو پېرودل په پور سره			
150000			پېر نغده	4	ثور	3
	150000		د توکو پېرودل په نغده ډول			
58800			پلور			
1200			پلور تخفیف	7	ثور	4
	60000		نغده د توکو پلور په نغده ډول او هم د تخفیف ورکړه			
10000			پلور مستردی	10	ثور	5
	10000		نغده د ځینو توکو مستردی د پېرودونکي لخوا			
60000			پور (بلال شرکت)	17	ثور	6
	60000		نغده د شرکت د پور ورکړه په نغده ډول			
30000			اڅستنې لگښت	25	ثور	7
	30000		نغده د شخصي لگښت په خاطر له شرکت د نغده اڅستل			
40000			پېر بانک	27	ثور	8
	40000		د توکو پېرودل د بانکي چک په واسطه			
30000			معاشاتو لگښت	30	ثور	9
	30000		نغده د کارکونکو د معاشاتو ورکړه په نغده ډول			
1800000	1800000		مجموعه (Total)			

نېټه : 1395/02/30

د جمیل سوداگریز او خدماتي شرکت

ګرنسي : افغاني

عمومي ژورنال

درېمه بېلگه: د 1395 کال د جوزا په 1 نېټه د نذير په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په لومړۍ نېټه د شرکت د څښتن لخوا 800000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د جوزا په 6 مه نېټه يې د 11000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
3. د جوزا په 10 مه نېټه يې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د جوزا په 13 مه نېټه يې د 100000 افغانیو په ارزښت توکي د حبيب په شرکت په دې شرط په پور پلورلي که چيرې يې خپل پور له 8 ورځو مخکې شرکت ته ورکړ نو شرکت به يې په مقابل کې 1% نغده تخفيف ورکړي.
5. د جوزا په 16 مه نېټه يې د ځينو خدماتو په مقابل کې 20000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
6. د جوزا په 19 مه نېټه يې 100000 افغانۍ طلبات د حبيب له شرکت څخه په نغده ډول تر لاسه کړي.
7. د جوزا په 24 مه نېټه شرکت د مالي راکړو ورکړو د اسانتيا په خاطر د 200000 افغانیو په ارزښت يو جاري حساب جوړ کړی.
8. د جوزا په 29 مه نېټه يې 20000 افغانۍ د شرکت د برېښنا لگښت په نغده ډول ورکړی.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ژورنال کې ثبتوو:

مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت	
800000	800000		نغده څښتن پانگه د کاروبار پیل د نقدو پیسو په واسطه	1	جوزا	1
11000	11000		فرنیچر نغده د فرنیچرو پېرودل په نغده ډول	6	جوزا	2
200000	200000		پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	10	جوزا	3
100000	100000		طلبات (حبیب شرکت) پلور د توکو پلورل په پور سره	13	جوزا	4
20000	20000		نغده خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې د نغده ترلاسه کول	16	جوزا	5
99000 1000	100000		نغده پلور تخفیف طلبات (حبیب شرکت) د طلباتو ترلاسه کول د 1% تخفیف په مقابل کې	19	جوزا	6
200000	200000		بانک نغده د شرکت لپاره د بانکي حساب پرانستل	24	جوزا	7
20000	20000		برښنا لگښت نغده د برښنا د لگښت ورکړه په نغده ډول	29	جوزا	8
1451000	1451000		مجموعه (Total)			

نېټه : 1395/03/30

د نذیر سوداگریز او خدماتي شرکت

ګرنسي : افغاني

عمومي ژورنال

څلورمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د سرطان په 1 نېټه د شفيع په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د اسد مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سرطان په لومړۍ نېټه د شرکت خستن 600000 افغانۍ په نغده ډول، د 90000 افغانیو په ارزښت فرنيچر او د 120000 افغانیو په ارزښت توکي د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د سرطان په 13 مه نېټه يې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
3. د سرطان په 25 مه نېټه يې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي د صديق په شرکت په پور پلورلي.
4. د سرطان په 29 مه نېټه د 5000 افغانیو په ارزښت پلور شوي توکي د حينو علتوونو په اساس د صديق د شرکت لخوا بيرته مسترد شوي.
5. د اسد په 5 مه نېټه يې 25000 افغانۍ طلبات په نغده ډول د صديق له شرکت څخه ترلاسه کړي.
6. د اسد په 17 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د شرکت د انټرنیټ فیس په نغده ډول ورکړي.
7. د اسد په 21 مه نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور له شرکت څخه په پور پېرودلي.
8. د اسد په 25 مه نېټه يې د 10000 افغانیو په ارزښت حینې توکي د بعضې علتونو په اساس د منصور شرکت ته بيرته مسترد کړي.
9. د اسد په 29 مه نېټه يې 12000 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت او 40000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ژورنال کې ثبتوو:

مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کړېدیت			ورخ	میاشت	
60000 90000 120000	810000		نغده فرنیچر توکي خښتن پانگه د کاروبار پیل د نغده، فرنیچر اوتوکو په واسطه	1	سرطان	1
70000	70000		پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	13	سرطان	2
30000	30000		طلبات (صدیق شرکت) پلور د توکو پلورل په پور سره	25	سرطان	3
5000	5000		د پېر مستردی طلبات (صدیق شرکت) د پېر مستردی د صدیق د شرکت لخوا	29	سرطان	4
25000	25000		نغده طلبات (صدیق شرکت) د شرکت د طلباتو ترلاسه کول په نغده ډول	5	اسد	5
10000	10000		انټرنیټ فیس نغده د انټرنیټ د فیس ورکړه په نغده ډول	17	اسد	6
90000	90000		پېر پور (منصور شرکت) د توکو پېرودل په پور سره	21	اسد	7
10000	10000		پور (منصور شرکت) پېر مستردی د پېرودل شوو توکو بیرته مستری	25	اسد	8
12000 40000	52000		برښنا لگښت معاشاتو لگښت نغده د شرکت د لگښتونو ورکړه په نغده ډول	29	اسد	9
1102000	1102000		مجموعه (Total)			

د نذیر سوداگریز او خدماتی شرکت
عمومي ژورنال

نېټه : 1395/05/30
کرنسي : افغانی

پنځمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د سنبلې له لومړۍ نېټې څخه د همدې مياشتې تر وروستۍ نېټې پورې د شفيع سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سنبلې په لومړۍ نېټه د شرکت يو تن شريک زبیر 800000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د سنبلې په 2 مه نېټه يې د مالي راکړو ورکړو د اسانتيا په خاطر د شرکت لپاره د 300000 افغانیو په ارزښت يو جاري حساب پرانستلی.
3. د سنبلې په 4 مه نېټه يې د 150000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د سنبلې په 7 مه نېټه يې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% سوداگريز تخفيف په مقابل کې د شیرزاد له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د سنبلې په 11 مه نېټه يې د 80000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
6. د سنبلې په 15 مه نېټه يې د 300000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
7. د سنبلې په 17 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
8. د سنبلې په 26 مه نېټه يې 196000 افغانۍ د شیرزاد د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
9. د سنبلې په 30 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 4000 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت او 60000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ژورنال کې ثبتوو:

مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت	
800000	800000		نغده خښتن پانگه (زبیر) شرکت ته خپلنی پانگې ورکړه په نغده ډول	1	سنبله	1
300000	300000		بانک نغده د شرکت لپاره د بانکي حساب پرانستل	2	سنبله	2
150000	150000		پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	4	سنبله	3
196000	196000		پېر پور (شیرزاد) د توکو پېرودل د 10% سوداگریز تخفیف په مقابل کې	7	سنبله	4
80000	80000		فرنیچر نغده د فرنیچرو پېرول په نغده ډول	11	سنبله	5
300000	300000		نغده پلور د توکو پېرودل په نغده ډول	15	سنبله	6
19800 200	20000		نغده پلور تخفیف پلور د توکو پلورل د 1% نغده تخفیف په مقابل کې	17	سنبله	7
196000	196000		پور (شیرزاد) نغده د شیرزاد شرکت د پور ورکړه په نغده ډول	26	سنبله	8
10000 4000 60000	74000		کرایې لگښت برښنا لگښت معاشاتو لگښت نغده د شرکت د لگښتونو ورکړه په نغده ډول	30	سنبله	9
2116000	2116000		مجموعه (Total)			

شپږمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د عقرب میاشتې له لومړۍ نیتې څخه د همدې میاشتې تر پایه د شفیع سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په لومړۍ نېټه د شرکت دویم شریک جمال 600000 افغانۍ په نغده ډول، د 300000 افغانیو په ارزښت توکي، د 90000 افغانیو په ارزښت فرنیچر او د 100000 افغانیو په ارزښت تجهیزاتو د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د عقرب په 3 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي د نوید له شرکت څخه او د 50000 افغانیو په ارزښت توکي د سروري له شرکت څخه په پور پېرودلي.
3. د عقرب په 5 مه نېټه یې 1500 افغانۍ د توکو د انتقال کرایه په نغده ډول ورکړې.
4. د عقرب په 7 مه نېټه یې 70000 افغانۍ د نوید د شرکت پور او 8000 افغانۍ د شرکت بیمه په نغده ډول ورکړي.
5. د عقرب په 15 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي په غریبو خلکو په وړیا ډول ویشلي.
6. د عقرب په 25 مه نېټه یې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د 3% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
7. د عقرب په 26 مه نېټه یې د ځینو خدماتو په مقابل کې 12000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ژورنال کې ثبتوو:

مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره
دپت	کرپدیت			ورخ	میاشت	
600000 300000 90000 100000	1090000		نغده توکي فرنیچر تجهيزات شريك پانگه (جمال) شرکت ته د نغده، توکو، فرنیچر او تجهيزاتو ورکړه	1	عقرب	1
120000	70000 50000		پېر پور (نوید شرکت) پور (ایمل شرکت) په پور د توکو پېرودل د نوید او ایمل له شرکتونو څخه	3	عقرب	2
1500	1500		کرایې لگښت نغده د توکو د انتقال د لگښت ورکړه په نغده ډول	5	عقرب	3
70000 8000	78000		پور (نوید شرکت) بیمې لگښت نغده د شرکت د پور او بیمې ورکړه په نغده ډول	7	عقرب	4
10000	10000		خیرات لگښت توکي په غریبو خلکو د ځینو توکو وړیا ویشل	15	عقرب	5
43650 1350	45000		نغده پلور تخفیف پلور د توکو پلورل په نغده ډول د 3% تخفیف په مقابل کې	25	عقرب	6
12000	12000		نغده خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې د نغده ترلاسه کول	26	عقرب	7
1356500	1356500		مجموعه (Total)			

نېټه : 1395/08/30

د شفیع سوداگریز او خدماتي شرکت

ګرنسي : افغاني

عمومي ژورنال

اوومه بېلگه : د قوس مياشتې له لومړۍ نيټې څخه د همدې مياشتې تر پایه د شفيع سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د قوس په 2 مه نېټه يې 30000 افغانۍ د شرکت طلبات د يوسف لخوا د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
2. د قوس په 10 مه نېټه يې 70000 افغانۍ د شرکت طلبات د مجيد لخوا د 3000 افغانيو نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
3. د قوس په 13 مه نېټه يې د 32000 افغانيو په ارزښت تجهيزات له پرويز څخه په پور پېرودلي چې پيسې يې بايد د همدې مياشتې تر پایه په نغده ډول ورکړي. که چيرې يې پور ترپنځو ورځو مخکې ورکړ په مقابل کې به يې 2% نغده تخفيف ترلاسه کړي.
4. د قوس په 14 مه نېټه يې د 16000 افغانيو په ارزښت توکي له جمال څخه په $n/25 - 3/7$ شرط په پور پېرودلي.
5. د قوس په 15 مه نېټه يې 25000 افغانۍ د نصير پور د 2% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول ورکړي.
6. د قوس په 16 مه نېټه يې 30000 افغانۍ د خبير پور د 3500 افغانيو نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول ورکړي.
7. د قوس په 17 مه نېټه يې د پرويز پور په نغده ډول ورکړي.
8. د قوس په 19 مه نېټه يې د جمال پور په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ډول په ژورنال کې ثبتوو:

مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت	
29700 300	30000		نغده تخفیف ورکړه طلبات (یوسف) د طلباتو ترلاسه کول د 1% تخفیف په مقابل کې	2	قوس	1
67000 3000	70000		نغده تخفیف ورکړه طلبات (مجید) د طلباتو ترلاسه کول د 2% تخفیف په مقابل کې	10	قوس	2
32000	32000		پېر پور (پرویز) د توکو پېرودل په پور پدې شرط $2/5 - n/30$	13	قوس	3
16000	16000		پېر پور (صافی) د توکو پېرودل په پور پدې شرط $2/7 - n/25$	14	قوس	4
16000	15500 500		پور (نصیر) نغده تخفیف ترلاسه کول د پور ورکړه د 2% نغده تخفیف په مقابل کې	15	قوس	5
30000	26500 3500		پور (خیبر) نغده تخفیف ترلاسه کول د پور ورکړه د نغده تخفیف په مقابل کې	16	قوس	6
32000	31380 620		پور (پرویز) نغده تخفیف ترلاسه کول د پور ورکړه د 2% نغده تخفیف په مقابل کې	17	قوس	7
16000	15680 320		پور (صافی) نغده تخفیف ترلاسه کول د پور ورکړه د 2% نغده تخفیف په مقابل کې	19	قوس	8
242000	242000		مجموعه (Total)			

د شفیع سوداگریز او خدماتي شرکت

نېټه : 1395/09/30

عمومي ژورنال

ګرنسي : افغاني

د درېم څپرګي پوښتنې

تشریحي پوښتنې - لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. ژورنال څه ته وايي؟
2. د ژورنال ګټې کومې دي؟
3. ثبتونه څه ته وايي او په څو ډوله ده؟
4. ولې ژورنال ته د ثبت ورځنی کتاب هم ویل کیږي؟
5. د یوې راکړې ورکړې شرحه (Narration) څه ته وايي؟

سمې او ناسمې پوښتنې - په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په ګوته کړئ

1. () هغه کتاب چې د یو کاروبار یا شرکت اړوند ټول اقتصادي فعالیتونه پکې په لومړي ځل د نیتې د ترتیب په اساس ثبتیږي د ژورنال په نامه یادېږي.
2. () ساده ژورنال انټري له هغې انټري څخه عبارت دي چې یواځې دوه حسابونه پکې شامل وي.
3. () د ژورنال په کتاب کې د یوې مالي راکړې ورکړې د ثبت پروسې ته ژورنال انټري ویل کیږي.
4. () مرکبه ژورنال انټري له هغې انټري څخه عبارت دي چې درې یا له درېو څخه زیات حسابونه پکې شامل وي.
5. () په ژورنال کې د یوې مالي راکړې ورکړې په هکله لنډو معلوماتو ته شرحه (Narration) ویل کیږي.

څلور ځوابه پوښتنې - لاندې هره پوښتنه څلور ځوابونه لري تاسو یې سم ځواب په نښه کړئ

1. د ژورنال بل نوم
 - الف) مالي حالت صورت حساب
 - ب) نغده کتاب
 - ج) د ثبت اصلي کتاب
 - د) لیجر
2. هر هغه مالي راکړه ورکړه چې له دوو زیات حسابونه ولري
 - الف) ډېټ انټري ګڼل کیږي
 - ب) کرډېټ انټري ګڼل کیږي
 - ج) ساده انټري ګڼل کیږي
 - د) مرکبه انټري ګڼل کیږي
3. هغه پیسې چې یو څوک ورباندې په لومړي ځل کاروبار پیلوي عبارت دي له
 - الف) شتمني
 - ب) پور
 - ج) پانګه
 - د) هیڅ یو
4. هغه توکي چې د کاروبار څښتن یې د خپلو شخصي لګښتونو په خاطر له کاروباره اخلي
 - الف) اخستنه ګڼل کیږي
 - ب) پېر ګڼل کیږي
 - ج) عاید ګڼل کیږي
 - د) پلور ګڼل کیږي
5. هغه اجناس چې کاروبار یې د ګټې د ترلاسه کولو په خاطر بیرته پلوري
 - الف) سوداګریز توکي ګڼل کیږي
 - ب) عاید ګڼل کیږي
 - ج) شتمني ګڼل کیږي
 - د) هیڅ یو

لاندې ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په ژورنال کې په ثبت ورسوئ
د 1395 کال د حمل په لومړۍ نېټه د وحدت په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه
يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 1 نېټه د شرکت څښتن 90000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 3 مه نېټه يې د 6000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
3. د حمل په 9 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د حمل په 11 مه نېټه يې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د غورځنگ په شرکت په دې شرط په پور پلورلي که
چيرې يې خپل پور له 9 ورځو مخکې شرکت ته ورکړ نو شرکت به يې په مقابل کې 1% نغده تخفيف ورکړي.
5. د حمل په 18 مه نېټه يې د ځينو خدماتو په مقابل کې 2000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړي.
6. د حمل په 19 مه نېټه يې 10000 افغانۍ طلبات د حبيب له شرکت څخه په نغده ډول تر لاسه کړي.
7. د حمل په 27 مه نېټه شرکت د مالي راکړو ورکړو د اسانتيا په خاطر د 20000 افغانیو په ارزښت يو جاري بانکي
حساب پرانستې.
8. د حمل په 29 مه نېټه يې 2900 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت په نغده ډول ورکړي.

د 1395 هـ ش کال د ثور مياشتې له لومړۍ نيټې څخه د همدې مياشتې تر وروستۍ نيټې پورې د زبير سوداگريز او
خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ثور په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 100000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې
ورکړي.
2. د ثور په 2 مه نېټه يې د مالي راکړو ورکړو د اسانتيا په خاطر د شرکت لپاره د 150000 افغانیو په ارزښت يو جاري
بانکي حساب پرانستلی.
3. د ثور په 4 مه نېټه يې د 300000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د ثور په 7 مه نېټه يې د 450000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% سوداگريز تخفيف په مقابل کې د عمر له شرکت
څخه په پور پېرودلي.
5. د ثور په 11 مه نېټه يې د 9000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
6. د ثور په 15 مه نېټه يې د 320000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
7. د ثور په 17 مه نېټه يې د 95000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
8. د ثور په 26 مه نېټه يې 300000 افغانۍ د عمر د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
9. د ثور په 30 مه نېټه يې 12000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 6700 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت او 9000
افغانۍ د انټرنېټ فیس په نغده ډول ورکړي.

د 1395 هـ ش کال د عقرب میاشتي له لومړۍ نېټې څخه د همدې میاشتي تر پایه د صبور سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 1200000 افغانۍ په نغده ډول، د 500000 افغانیو په ارزښت توکي، د 120000 افغانیو په ارزښت فرنیچر او د 165000 افغانیو په ارزښت تجهیزاتو د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د عقرب په 13 مه نېټه یې د 390000 افغانیو په ارزښت توکي د حمزه له شرکت څخه او د 80000 افغانیو په ارزښت توکي د ننگیال له شرکت څخه په پور پېرودلي.
3. د عقرب په 15 مه نېټه یې د 15000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د ننگیال شرکت بیرته مسترد کړي.
4. د عقرب په 17 مه نېټه یې د 120000 افغانۍ د حمزه شرکت پور او 12000 افغانۍ د شرکت بیمه په نغده ډول ورکړي.
5. د عقرب په 25 مه نېټه یې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي په غریبو خلکو په وړیا ډول ویشلي.
6. د عقرب په 26 مه نېټه یې د 95000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
7. د عقرب په 28 مه نېټه یې 12000 افغانۍ د ځینو خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.

د 1395 کال د حوت میاشتي په لومړۍ نېټه د جمیل په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حوت په 1 نېټه د شرکت څښتن 1250000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حوت په 4 مه نېټه یې د 75000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
3. د حوت په 11 مه نېټه یې د 90000 افغانیو په ارزښت څلور پای کمپیوترونه په نغده ډول پېرودلي.
4. د حوت په 13 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي د ارین له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د حوت په 19 مه نېټه یې د 16000 افغانیو په ارزښت توکي له جمال څخه $3/7 - n/25$ شرط په پور سره پېرودلي.
6. د حوت په 23 مه نېټه یې 25000 افغانۍ د ارین د شرکت پور د 2% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول ورکړي.
7. د حوت په 24 مه نېټه یې 16000 افغانۍ د جمال د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.

خلورم خپرکی

ليجر (Ledger)

هر کله چې په يو کاروبار يا شرکت کې يوه مالي راکړه ورکړه ترسره شي نو سم دلاسه د کاروبار يا شرکت په ورځني کتاب (ژورنال) کې ثبتېږي، چې په دې هکله په مخکني خپرکي کې په پوره تفصيل سره وغږېدو. دا چې په ژورنال کې ټولې مالي راکړې ورکړې د نيتې د ترتيب په اساس ثبتېږي. او دا امکان نه لري چې د يو ځانکړي حساب په هکله پوره معلومات په اسانۍ سره ترلاسه شي. کله چې د يو مشخص حساب په هکله پوره معلومات پکار وي نو مجبوره چې له سره تر پايه ټول ژورنال پسې ولټول شي. په همدې اساس د يو مشخص حساب په هکله د پوره او دقيقو معلوماتو د ترلاسه کولو په خاطر اړينه ده چې ټولې مالي راکړې ورکړې وروسته د ژورنال له کتاب څخه ډلبندي شي. دا پدې مانا چې لومړی بايد د ټولو يو شان مالي راکړو ورکړو لپاره ځانکړي حسابونه پرانستل شي او وروسته اړوند مالي راکړې ورکړې ور انتقال شي، چې ددغو حسابونو کتاب ته ليجر وايي، چې کولی شو په لاندې ډول يې تعريف کړو:

ليجر (Ledger) : له هغه کتاب څخه عبارت دې چې د يو کاروبار يا شرکت اړوند ټول يو شان حسابونه پکې په جلا جلا ډول په ثبت رسېږي. يا ليجر له هغه کتاب څخه عبارت دې چې د هر حساب لپاره جلا جلا پاڼې لري او د هر حساب اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې پکې په ثبت رسېږي.

د حسابونو لست (Chart of Accounts)

هر کاروبار يا شرکت د خپلې مالي پاليسۍ په اساس د حسابونو لپاره يو مشخص کوډ نمبر کاروي. په همدې اساس کولی شو چې د حسابونو لست په لاندې ډول تعريف کړو:

“د ټولو هغو حسابونو مجموعي لست چې په يو کاروبار يا شرکت کې کارول کېږي د حسابونو دلست په نامه يادېږي.”

هغه وخت د يو کاروبار يا شرکت لپاره د حسابونو د لست ترتيب امکان لري، چې کله د هغو د حسابونه او اړوند کوډونو په هکله معلومات ترلاسه شي. په ورو کاروبارونو يا شرکتونو کې چې معمولاً په کم شمېر مالي راکړې ورکړې ترسره کوي اکثره وخت د خپلو حسابونو لپاره له دوه رقمي حسابي کوډونو څخه استفاده کوي. مگر غټ کاروبارونه او شرکتونه چې هره ورځ په ډير شمېر مالي راکړې ورکړې ترسره کوي له درې يا ډيرو رقمي حسابي کوډونو څخه استفاده کوي. دلته يواځې ستاسې د پوهاوي په خاطر يو جدول ترتيبوو.

د حساب کوډ (Account Code)	حسابونه (Accounts)	د حساب کوډ (Account Code)	حسابونه (Accounts)
	عاید (Revenue)		شتمني (Assets)
400	پلور	100	نغده
401	خدماتو عاید	102	بانک
410	پېر تخفیف	103	طلبات
	لگښتونه (Expenses)	120	فرنيچر
500	پېر	170	تجهيزات
509	اعلاناتو لگښت		پورونه (Liabilities)
520	کرایې لگښت	200	پور
523	برښنا لگښت	210	پس ادا لگښت
540	د تخفیف ورکړه	250	بانکي پور
542	معاشونه		څښتن پانگه (Owner's Equity)
560	مشکوکه طلبات	300	څښتن پانگه (نوید)
570	استهلاك	301	څښتن پانگه (شفيع)

د لیجر گټې (Advantages of Ledger)

- د حسابونو په هکله پوهاوی (Knowledge of Accounts) : په لیجر کې د هر حساب په هکله په اسانې سره معلومات ترلاسه کیدلی شي، چې په ژونال کې دا کار ډیر ستونزمن وي.
- د عاید او لگښت په هکله توضیحات (Details of Income and Expenditure) : دا چې د عاید او لگښت لپاره بیلابیل حسابونه پرانستل کېږي نو ځکه ورڅخه په ډیره اسانې د یو کاروبار یا شرکت د عاید او لگښت په هکله پوره معلومات ترلاسه کیدلی شي.
- د شتمني او پورونو په هکله پوهاوی (Knowledge of Assets and Liabilities) : دا چې د شتمني او پورونو لپاره ځانګړي حساب پرانستل کېږي نو ځکه ورڅخه د شتمني او پورونو په حالت پوهاوی اسانه وي.
- حسابي تصحیح (Test of Accuracy) : دا چې د لیجر په اساس ازماينښتي بیلابیل ترتیبېږي نو ځکه ورڅخه په اسانې سره د راکړو ورکړو د ثبت د تصحیح په هکله معلومات ترلاسه کیدلی شي.

د ژورنال او لیجر ترمنځ توپیر (The Difference Between Journal and Ledger)

دا چې د ثبت په دوه اړخیز سیستم کې ژورنال او لیجر دوه اساسي کتابونه دي نو ځکه باید د دواړو کتابونو ترمنځ په ځینو توپیرونو پوه شوو، چې ددغو کتابونو ترمنځ توپیرونه په لاندې ډول دي:

شماره	د توپیر ټکي	ژورنال (Journal)	لیجر (Ledger)
1	د کتاب ډول	د مالي راکړو ورکړو د ثبت لومړی کتاب دی.	د مالي راکړو ورکړو د ډلبندي کتاب دی.
2	د راکړو ورکړو ثبت	مالي راکړې ورکړې د نیتې د ترتیب په اساس ثبتېږي.	مالي راکړې ورکړې د حسابونو په اساس ډلبندي او وروسته بیا په ثبت رسېږي.
3	د اعتبار مرجع	د مالي راکړو ورکړو د ثبت اصلي مرجع ده، چې ځانګړی قانوني اهمیت لري.	دا چې لیجر د ژورنال په اساس ترتیبېږي نو ځکه د ژورنال په پرتله ډیر قانوني اهمیت نلري.
4	د معلوماتو ډلبندي	د معلوماتو د ډلبندي لپاره معیار (واحد) د مالي راکړې ورکړې ترسره کیدل وي.	د معلوماتو د ډلبندي لپاره معیار (واحد) حساب وي.
5	د ثبت مراحل	په ژورنال کې د ثبت پروسې ته ثبتونه (ژورنالایزنگ) وايي.	په لیجر کې د ثبت پروسې ته انتقال (پوسټنگ) ويل کېږي.
6	ځای	په ژورنال کې مالي راکړې ورکړې د نیتې د ترتیب په اساس ثبتېږي. نو ځکه د یو حساب اړوند راکړې ورکړې په مختلفو ځایونو کې په ثبت رسېږي.	په لیجر کې مالي راکړې ورکړې د حساب په اساس ثبتېږي. نو ځکه د یو حساب اړوند راکړې ورکړې په یو ځای کې په ثبت رسول کېږي.
7	اضافه معلومات	په ژورنال کې د هرې مالي راکړې ورکړې په هکله اضافه معلوماتو ته اړتیا وي.	د هرې انتقال شوې مالي راکړې ورکړې لپاره د اضافه معلوماتو اړتیا نه وي.
8	وروستي حسابونه	وروستي حسابونه له ژورنال څخه نه ترتیبېږي.	وروستي حسابونه د لیجر څخه ترتیبېږي. ځکه ازمايښتي بیلابند د لیجر په اساس ترتیبېږي.

د لیجر د حساب شکلونه (The Forms of Ledger Account)

د لیجر حساب لاندې مختلف شکلونه لري :

1. ټي شکله حساب (T Account) :

دېټ	حساب نوم	کړېدیت

2. نوبتي حساب، رواني حساب او داسې نور. خو موږ دلته د لیجر له رواني ډوله حساب څخه استفاده کوو.

د حساب نوم :		د حساب کوډ :				
شماره	نېټه		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	میاشت	ورځ			دېټ	کړېدیت
			مجموعه (Total)			
			پای بیانس (Closing Balance)			

د پورتنی جدول توضیحات:

1. د حساب په سر کې د اړوند حساب نوم او د هغه کوډ نمبر لیکل کېږي.
2. د شماری (Number) په کالم کې د هرې تر سره شوې مالي راکړې ورکړې مسلسل شمیره لیکل کېږي.
3. د نېټې (Date) په کالم کې د ترسره شوو مالي راکړو ورکړو نېټه ثبتېږي.
4. د توضیحاتو (Description) په کالم کې د اړوندو حسابونو نوم لیکل کېږي.
5. د ژورنال د پاڼې (Journal Folio) په کالم کې د ژورنال د پاڼې نمبر لیکل کېږي.
6. د دېټ (Debit) په کالم کې د یو حساب دېټ شوی رقم لیکل کېږي.
7. د کړېدیت (Credit) په کالم کې د یو حساب کړېدیت شوی رقم لیکل کېږي.

انتقالول (Posting)

کله چې مالي راکړې ورکړې د ژورنال په کتاب کې ثبت شوي وي نو وروسته باید هره مالي راکړه ورکړه د لیجر اړوند حساب ته انتقال شي. په همدې اساس کولی شو انتقالول (posting) په لاندې ډول تعریف کړو :

د ډلبندي پخاطر له ژورنال څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو د انتقال پروسې ته انتقالول وايي. یا په بل عبارت له ژورنال څخه د یوې مالي راکړې ورکړې د دېټ یا کړېدیت د ارقامو انتقال د لیجر اړوند حساب ته انتقالول (Posting) ویل کېږي.

د انتقالولو اصول (Rules Regarding Posting)

لومړی باید هره مالي راکړه ورکړه په ژورنال کې مشخص او وروسته باید د لیجر کتاب ته انتقال شي، چې ددغه انتقال مراحل په لاندې ډول دي :

1. په لومړي قدم کې باید د هرې مالي راکړې ورکړې لپاره یو ځانگړی حساب پرانستل شي.
2. په دویم قدم کې باید د تیرې مالي دورې د پای بیلانس د لیجر ته انتقال او په اړوندو حسابونو کې د پیل د بیلانس په شکل ثبت شي. که چیرې یاد بیلانس ډبتي وي نو د ډبټ په کالم کې او که چیرې کرډبټي وي نو د کرډبټ په کالم کې باید ثبت شي.
3. په دریم قدم کې باید د مالي راکړې ورکړې د ترسره کیدو نېټه د لیجر د حساب د نیتې په کالم کې ثبت شي.
4. په څلورم قدم کې هغه حسابونه چې په ژورنال کې ډبټ شوي وي د لیجر ډبټ کالم ته او هغه حسابونه چې په ژورنال کې کرډبټ شوي وي د لیجر کرډبټ کالم ته انتقال شي.
5. په پنځم قدم کې باید د ثبوت پخاطر د ژورنال پاڼې په کالم کې د ژورنال د پاڼې شمیره ولیکل شي.

د لیجر ډولونه (Types of Leger)

په کوچنیو او منځنیو کاروبارونو یا شرکتونو کې کیدای شي چې ټول حسابونه په یو عمومي لیجر کې په ثبت ورسول شي. مگر په لویو کاروبارونو یا شرکتونو کې دا امکان نلري چې ټول حسابونه په یو عمومي لیجر کې ثبت شي په همدې اساس په لویو کاروبارونو یا شرکتونو کې د کار د اسانتیا په خاطر لیجر په څو مختلفو فرعي لیجرو ویشل کیږي. په عمومي ډول لیجر په لاندې ډولونو ویشل کیږي:

1. عمومي لیجر (General Ledger):

په یو کاروبار یا شرکت کې د شتمني، پور، پانگې، عاید او لگښت اړوند ټول حسابونه په عمومي لیجر کې ثبتیږي. دغه حسابونه لومړی د کوډ نمبرو په اساس ترتیب او بیا د هر حساب اړوند مالي راکړې ورکړې پکې په ثبت رسیږي. وروسته بیا د فرعي لیجرو ټول کنټرولي حسابونه په عمومي لیجر کې ساتل کیږي او د کنټرول حسابو په هکله هر ډول معلومات په فرعي لیجرو کې موجود وي. په عمومي لیجر کې حسابونه په لاندې ډول ترتیبیږي :

(1) شتمني حسابونه (2) پور حسابونه (3) څښتن پانگې حسابونه (4) عاید حسابونه (5) لگښت حسابونه

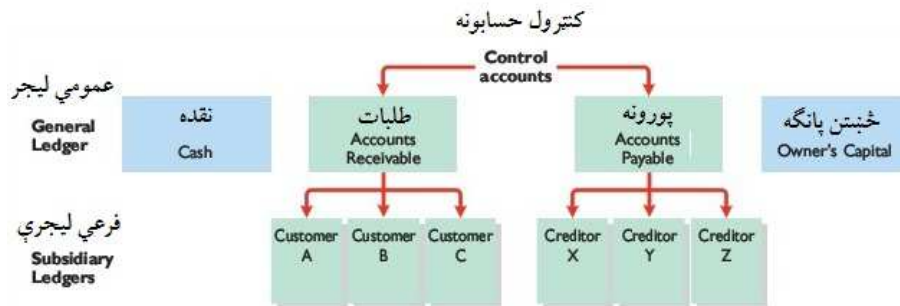
2. فرعي لیجری (Subsidiary Ledgers) :

په غټو کاروبارونو یا شرکتونو کې هره ورځ ډیرې زیاتې مالي راکړې ورکړې ترسره کیږي نو ځکه په دغه ډول کاروبارونو او شرکتونو کې د حسابونو شمیر هم زیات وي. په همدې اساس د کار د اسانتیا په خاطر محاسبین له فرعي لیجرو څخه استفاده کوي، چې په پای کې یې د کنټرول حسابونو په شکل په عمومي لیجر کې تصفیه کوي. د فرعي لیجر ټول حسابونه د ځانگړو کنټرولي حسابونو په شکل په عمومي لیجر کې جمع کیږي. فرعي لیجری په لاندې ډولونو ویشل شوي :

1) د عملياتي لگښتونو ليجر (Operative Expenses Ledger) : په دغه ليجر کې د کاروبار يا شرکت اړوند ټول عملياتي لگښتونه د گټې او تاوان د صورت حساب د ارقامو په اساس شماره وار ترتيبیږي. د ليجر په پيل کې د حسابونو د پاڼې اوکوډ نمبر د پيدا کولو په خاطر يو لړليک (فهرست) ترتيبیږي.

2) د طلب د حسابونو ليجر (Accounts Receivable Ledger) : په دغه ليجر کې د طلباتو / پېرودونکو / پور ورکونکي (هغه څوک چې بايد کاروبار يا شرکت ته پيسې ورکړي) اړوند ټول حسابونه د الف با د تورو په اساس ترتيبیږي. د ليجر په پيل کې د حسابونو د پاڼې او کوډ نمبر د پيدا کولو په خاطر يو لړليک ترتيبیږي او د هرې مياشتې په پای کې د طلباتو لپاره يو جدول ترتيبیږي چې دغه جدول بايد په عمومي ليجر کې د کنټرول د حساب له بيلانس سره مطابقت ولري.

3) د پور د حسابونو ليجر (Accounts Payable Ledger) : په دغه ليجر کې د پور، پلورنکو/ پورونکو (هغه چا ته چې کاروبار يا شرکت بايد پيسې ورکړي) اړوند ټول حسابونه ترتيبیږي. په دغه ليجر کې هم د نورو فرعي ليجرو په څير د ليجر په پيل کې د حسابونو د پاڼې او کوډ نمبر د پيدا کولو په خاطر يو لړليک ترتيب کيږي. او د هرې مياشتې په پای کې د پورونو لپاره يو جدول ترتيب کيږي چې بايد په عمومي ليجر کې د کنټرول د حساب له بيلانس سره مطابقت ولري.

لومړۍ بېلگه: د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 1 نېټه د شرکت څښتن 900000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 4 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول او د 40000 افغانیو په ارزښت یې فرنیچر د جمیل له شرکت څخه په پور پېرودلي.
3. د حمل په 7 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د حمل په 11 مه نېټه یې 50000 افغانۍ د شرکت د شهرت په خاطر په اعلاناتو په لگښت رسولي.
5. د حمل په 15 مه نېټه شرکت د ځینو خدماتو په مقابل کې 60000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
6. د حمل په 19 مه نېټه یې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور په شرکت په پور پلورلي.
7. د حمل په 21 مه نېټه یې 40000 افغانۍ د جمیل د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
8. د حمل په 25 مه نېټه یې 30000 افغانۍ طلبات د منصور له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
9. د حمل په 31 مه نېټه یې 8000 افغانۍ د برښنا لگښت او 12000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړي.

مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره	
دېټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت		
900000	900000	100 300	نغده څښتن پانگه د کاروبار پیل د نغدو پیسو په واسطه	1	حمل	1	
200000	200000	102 100	تجهيزات نغده د تجهیزاتو پېرودل په نغده ډول	4	حمل	2	
40000	40000	103 200	فرنیچر پور (جمیل شرکت) د فرنیچر پېرودل په پور	4	حمل	3	
70000	70000	500 100	پېر نغده د اجناسو پېرودل په نغده ډول	7	حمل	4	
50000	50000	501 100	اعلاناتو لگښت نغده د اعلاناتو د لگښت ورکړه په نغده ډول	11	حمل	5	
60000	60000	100 400	نغده خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې ترلاسه شوي نغده	15	حمل	6	
30000	30000	104 401	طلبات (منصور شرکت) پلور په پور سره پلورل شوي توکي	19	حمل	7	
40000	40000	200 100	پور (جمیل شرکت) نغده د شرکت د پور ورکړه په نغده ډول	21	حمل	8	
30000	30000	100 104	نغده طلبات (منصور شرکت) د شرکت د طلباتو ترلاسه کول په نغده ډول	25	حمل	9	
8000 12000	20000	502 503 100	برښنا لگښت کرایې لگښت نغده د شرکت د لگښتونو ورکړه په نغده ډول	31	حمل	10	
1440000	1440000	مجموعه (Total)					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت

نېټه : 1395/01/30

ګرنسي : افغاني

مياشتنی عمومي ژورنال

د ژورنال له کتاب څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	مباشت	
دېټ	کړېدېټ					
0		01	لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
900000		01	څښتن پانگه	1	حمل	1
	200000	01	تجهيزات	4	حمل	2
	70000	01	پېر	7	حمل	3
	50000	01	اعلاناتو لگښت	11	حمل	4
60000		01	خدماتو عايد	15	حمل	5
	40000	01	پور (جمیل)	21	حمل	6
30000		01	طلبات (منصور شرکت)	25	حمل	7
	20000	01	برښنا او کرایې لگښتونه	31	حمل	8
990000	380000		مجموعه (Total)			
610000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : تجهيزات		د حساب کوډ : 102		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	مباشت	
دېټ	کړېدېټ					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
200000		01	نغده	4	حمل	1
200000	0		مجموعه (Total)			
200000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	مباشت	
دېټ	کړېدېټ					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
40000		01	پور (جمیل شرکت)	5	حمل	1
40000	0		مجموعه (Total)			
40000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : طلبات (منصور شرکت)		د حساب کوډ : 104		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
دبت	کربدیت						
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل		
30000		01	پلور	19	حمل	1	
	30000	01	نغده	25	حمل	2	
30000	30000	مجموعه (Total)					
	0	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پور (جمیل شرکت)		د حساب کوډ : 200		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
دبت	کربدیت						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل		
	40000	01	فرنیچر	5	حمل	1	
40000		01	نغده	21	حمل	2	
40000	40000	مجموعه (Total)					
	0	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خښتن پانگه		د حساب کوډ : 300		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
دبت	کربدیت						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل		
	900000	01	نغده	1	حمل	1	
0	900000	مجموعه (Total)					
	900000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خدماتو عاید		د حساب کوډ : 400		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
دبت	کربدیت						
	60000	01	نغده	15	حمل	1	
0	60000	مجموعه (Total)					
	60000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور عايد		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډیټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
	30000	01	طلبات (منصور شرکت)	19	حمل		1
0	30000		مجموعه (Total)				
	30000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پېر لگښت		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډیټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
70000		01	نغده	17	حمل		1
70000	0		مجموعه (Total)				
70000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : اعلاناتو لگښت		د حساب کوډ : 501		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډیټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
50000		01	نغده	11	حمل		1
50000	0		مجموعه (Total)				
50000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : برښنا لگښت		د حساب کوډ : 502		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډیټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
8000		02	نغده	31	حمل		1
8000	0		مجموعه (Total)				
8000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : کرایې لگښت		د حساب کوډ : 503	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	حمل	31	نغده
		02	ژ.پ
			مبلغ (افغانی)
			دېټ
			کړېدېټ
			12000
			0
			مجموعه (Total)
			12000
			پای بیلانس (Closing Balance)
			12000

دويمه بېلگه : د 1395 ه ش کال د ثور میاشتې له لومړۍ نېټې څخه د جوزا میاشتې تر وروستۍ نېټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

- د ثور په 1 نېټه د شرکت یو تن شریک زبیر 800000 افغانی د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
 - د ثور په 11 مه نېټه یې د مالي راکړو ورکړو د اسانتیا په خاطر یې د شرکت لپاره د 400000 افغانیو په اندازه یو جاري بانکي حساب پرانستی.
 - د ثور په 19 مه نېټه یې د 150000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 - د ثور په 23 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% سوداگریز تخفیف په مقابل کې د شیرزاد له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 - د ثور په 28 مه نېټه یې د 80000 افغانیو په ارزښت فرنیچر په نغده ډول پېرودلي.
 - د جوزا په 3 مه نېټه یې د 300000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 - د جوزا په 12 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 - د جوزا په 20 مه نېټه یې 196000 افغانی د شیرزاد د شرکت پور په نغده ډول ورکړی.
 - د جوزا په 30 مه نېټه یې 10000 افغانی د شرکت د ودانۍ کرایه، 4000 افغانی د شرکت د برښنا لگښت او 60000 افغانی د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب ته انتقالو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
دوه میاشتنی عمومي ژورنال						
نېټه : 01/02/1395 – 30/03/1395						
ګرنسي : افغاني						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	مآخذ	مبلغ	
	میاشت	ورخ			ګرېډیت	ډېټ
1	ثور	1	نغده شريك پانگه (زبیر) د کاروبار پیل په نغده پیسو باندې	100 301	800000	800000
2	ثور	11	بانک نغده د شرکت لپاره د بانکي حساب پرانستل	105 100	400000	400000
3	ثور	19	پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	500 100	150000	150000
4	ثور	23	پېر پور (شیرزاد) د توکو پېرودل د 10% سوداگریز تخفیف په مقابل کې	500 205	196000	196000
5	ثور	28	فرنیچر نغده د فرنیچرو پېرول په نغده ډول	103 100	80000	80000
6	جوزا	3	نغده پلور د توکو پلورل په نغده ډول	100 401	300000	300000
7	جوزا	12	نغده پلور تخفیف پلور د توکو پلورل د 1% نغده تخفیف په مقابل کې	100 505 401	19800 200	20000
8	جوزا	20	پور (شیرزاد) نغده د شیرزاد د شرکت د پوره ورکړه په نغده ډول	205 100	196000	196000
9	جوزا	30	کرایې لګښت برښنا لګښت معاشاتو لګښت نغده د شرکت د لګښتونو ورکړه په نغده ډول	503 502 506 100	10000 4000 60000	74000
مجموعه (Total)				2216000	2216000	2216000

د ژورنال له کتاب څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبیت	کریډیت					
605000			لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور	
800000		01	څښتن پانگه (زییر)	4	ثور	1
	400000	01	بانک	11	ثور	2
	150000	02	پېر	19	ثور	3
	80000	02	فرنیچر	28	ثور	4
300000		02	پلور	3	جوزا	5
19800		02	پلور	12	جوزا	6
	196000	02	پور (شیرزاد)	20	جوزا	7
	10000	02	کرایې لگښت	30	جوزا	8
	4000	02	برښنا لگښت	30	جوزا	9
	60000	02	معاشونو لگښت	30	جوزا	10
1724800	900000		مجموعه (Total)			
824800			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبیت	کریډیت					
40000			لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور	
80000		01	نغده	28	ثور	1
120000	0		مجموعه (Total)			
120000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبیت	کریډیت					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور	
400000		01	نغده	11	ثور	1
400000	0		مجموعه (Total)			
400000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (شیرزاد)		د حساب کوډ : 205		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دبت	کرېډیټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور		
	196000	01	پېر	23	ثور		1
196000		01	نغده	20	جوزا		2
196000	196000	مجموعه (Total)					
0		پای بیلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خښتن پانگه (زبیر)		د حساب کوډ : 301		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دبت	کرېډیټ						
	900000		لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور		
	800000	01	نغده	1	ثور		1
0	1700000	مجموعه (Total)					
	1700000	پای بیلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دبت	کرېډیټ						
	300000	01	نغده	3	جوزا		1
	19800	01	نغده	12	جوزا		2
	200	01	پلور تخفیف	12	جوزا		3
0	320000	مجموعه (Total)					
	320000	پای بیلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پېر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات	مباشت		ورخ	
دبت	کرېډیټ						
150000		02	نغده	19	ثور		1
196000		02	پور (شیرزاد)	23	ثور		2
346000	0	مجموعه (Total)					
346000		پای بیلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : برشنا لگښت		د حساب کوډ : 502	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	جوزا	30	نغده
			ژ.پ
			مبلغ (افغانی)
			کړېدیت
			ډېټ
			4000
			مجموعه (Total)
			4000 0
			پای بیلانس (Closing Balance)
			4000

د حساب نوم : کرایې لگښت		د حساب کوډ : 503	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	جوزا	30	نغده
			ژ.پ
			مبلغ (افغانی)
			کړېدیت
			ډېټ
			10000
			مجموعه (Total)
			10000 0
			پای بیلانس (Closing Balance)
			10000

د حساب نوم : پلور تخفیف		د حساب کوډ : 505	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	جوزا	12	پلور
			ژ.پ
			مبلغ (افغانی)
			کړېدیت
			ډېټ
			200
			مجموعه (Total)
			200 0
			پای بیلانس (Closing Balance)
			200

د حساب نوم : معاشونو لگښت		د حساب کوډ : 506	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	جوزا	30	نغده
			ژ.پ
			مبلغ (افغانی)
			کړېدیت
			ډېټ
			60000
			مجموعه (Total)
			60000 0
			پای بیلانس (Closing Balance)
			60000

دربمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د اسد له لومړۍ نيټې څخه د ميزان تر وروستۍ نيټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د اسد په 1 نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت څلور پایي کمپيوټرونه په نغده ډول د شرکت لپاره پېرودلي.
 2. د اسد په 3 مه نېټه يې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي د ارين له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د اسد په 6 مه نېټه يې 10000 افغانی د شرکت د بیمې لگښت په نغده ډول ورکړی.
 4. د اسد په 8 مه نېټه يې د شرکت لپاره د 300000 افغانیو په ارزښت يو عراده کرولا موټر د بانکي چک په واسطه پېرودلي.
 5. د اسد په 11 مه نېټه يې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 6. د اسد په 13 مه نېټه يې د 5000 افغانیو په ارزښت توکي د هیواد په شرکت په پور پلورلي.
 7. د سنبلې په 15 مه نېټه يې د شرکت لپاره د 6000 افغانیو په ارزښت قرطاسیه په نغده ډول پېرودلي.
 8. د سنبلې په 21 مه نېټه د 1500 افغانیو په ارزښت ځینې پلورل شوي توکي د څه علت په اساس د هیواد شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
 9. د میزان په 23 مه نېټه يې 40000 افغانی د ارين د شرکت پور د بانکي چک په واسطه ورکړی.
 10. د میزان په 30 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 15000 افغانی د شرکت له بانکي حساب څخه اخستي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
درې میاشتنی عمومي ژورنال						
نېټه : 01/05/1395 – 30/08/1395						
ګرنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	مآخذ	مبلغ	
	میاشت	ورخ			ګرېډیت	ډېټ
1	اسد	1	تجهيزات نغده د کمپیوټرونو پېرودل په نغده ډول	102 100	90000	90000
2	اسد	3	پېر پور (ارین شرکت) د اجناسو پېرودل په پور	500 206	40000	40000
3	اسد	6	بیمې لګښت نغده د بیمې دلګښت ورکړه په نغده ډول	507 100	10000	10000
4	اسد	8	موټر بانک د یو عراډه موټر پېرودل د بانکي چک په واسطه	106 105	300000	300000
5	اسد	11	نغده پلور د اجناسو پلورل په نغده ډول	100 401	30000	30000
6	اسد	13	طلبات (هیواد شرکت) پلور د اجناسو پلورل په پور	107 401	5000	5000
7	سنبله	15	قرطاسیه نغده د قرطاسي پېرودل په نغده ډول	190 100	6000	6000
8	سنبله	21	د پلور مستردي طلبات (هیواد شرکت) د هیواد شرکت لخوا د اجناسو مستردي	508 107	1500	1500
9	میزان	23	پور (ارین شرکت) بانک د شرکت د پور ورکړه د بانکي چک په واسطه	206 105	40000	40000
10	میزان	30	اخستنه بانک د شخصي لګښت په خاطر د نغدي اخستل	509 105	15000	15000
		مجموعه (Total)		537500	537500	537500

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډېټ	کرېډیټ					
824800			لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
	90000	01	تجهيزات	1	اسد	1
	10000	01	بیمې لگښت	6	اسد	2
30000		01	پلور	11	اسد	3
	6000	01	قرطاسیه	15	سنبله	4
954800	106000		مجموعه (Total)			
848800			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : تجهیزات		د حساب کوډ : 102		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډېټ	کرېډیټ					
200000			لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
	90000	01	نغده	1	اسد	1
290000	0		مجموعه (Total)			
290000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډېټ	کرېډیټ					
400000			لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
	300000	01	موټر	8	اسد	1
	40000	02	پور (ارین شرکت)	23	میزان	2
	15000	03	اخستني لگښت	30	میزان	3
400000	355000		مجموعه (Total)			
45000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : موټر		د حساب کوډ : 106		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډېټ	کرېډیټ					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
300000		01	بانک	8	اسد	1
300000	0		مجموعه (Total)			
300000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : طلبات (هیواد شرکت)						
د حساب کوډ : 107						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدیت			ورځ	میاشت	
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
5000		01	پلور	13	اسد	1
	1500	01	پلور مستردی	21	سنبله	2
5000	1500	مجموعه (Total)				
	3500	پای بیلاتس (Closing Balance)				

د حساب نوم : قرطاسیه						
د حساب کوډ : 190						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدیت			ورځ	میاشت	
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
6000		01	نغده	15	اسد	1
6000	0	مجموعه (Total)				
6000		پای بیلاتس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (ارین شرکت)						
د حساب کوډ : 206						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدیت			ورځ	میاشت	
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	اسد	
	40000	01	پیر	3	اسد	1
40000		01	بانک	23	میزان	2
40000	40000	مجموعه (Total)				
0		پای بیلاتس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور						
د حساب کوډ : 401						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدیت			ورځ	میاشت	
	30000	01	نغده	11	اسد	1
	5000	01	طلبات (هیواد شرکت)	13	اسد	2
0	35000	مجموعه (Total)				
	35000	پای بیلاتس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پير						
د حساب کوډ : 500						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کړېدیت			ورخ	مياشت	
40000		01	پور (ارین شرکت)	3	اسد	1
40000	0	مجموعه (Total)				
40000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : بیمې لگښت						
د حساب کوډ : 507						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کړېدیت			ورخ	مياشت	
10000		01	نغده	6	اسد	1
10000	0	مجموعه (Total)				
10000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور مستردی						
د حساب کوډ : 508						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کړېدیت			ورخ	مياشت	
1500		01	طلبات (هیواد شرکت)	21	سنبلی	1
1500	0	مجموعه (Total)				
1500		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : اخستنی لگښت						
د حساب کوډ : 509						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کړېدیت			ورخ	مياشت	
15000		02	بانک	30	میزان	1
15000	0	مجموعه (Total)				
15000		پای بیلانس (Closing Balance)				

خلورمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د عقرب له لومړۍ نيټې څخه د حوت تر وروستۍ نيټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په 1 نېټه د شرکت دویم شریک جمال 600000 افغانۍ په نغده ډول، د 90000 افغانیو په ارزښت فرنیچر او د 100000 افغانیو په ارزښت تجهیزات د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د عقرب په 3 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي د رفیع له شرکت څخه او د 50000 افغانیو په ارزښت د ایمل له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د عقرب په 5 مه نېټه یې 1500 افغانۍ د توکو د انتقال کرایه په نغده ډول ورکړي.
 4. د عقرب په 7 مه نېټه یې 70000 افغانۍ د رفیع د شرکت پور او همدارنگه 8000 افغانۍ د شرکت د بیمې لگښت په نغده ډول ورکړي.
 5. د عقرب په 15 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي په غریبو خلکو په وړیا ډول ویشلي.
 6. د جدي په 25 مه نېټه یې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د 3% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 7. د حوت په 26 مه نېټه شرکت د ځینو خدماتو په مقابل کې 12000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
عمومي ژورنال						
نېټه : 01/08/1395 – 30/12/1395						
کرنسي : افغانی						
مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره
دېټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
600000		100	نغده			1
90000		103	فرنیچر			
100000		102	تجهيزات	1	عقرب	
	790000	213	شريك پانگه (جمال) شرکت ته د نغده، توکو، فرنیچر او تجهيزاتو ورکړه			
120000		500	پېر			2
	70000	210	پور (رفیع شرکت)	3	عقرب	
	50000	206	پور (ایمل شرکت) د توکو پېر د نوید او ایمل له شرکتونو څخه په پور			
1500		513	کراپي لگښت			3
	1500	100	نغده د توکو د انتقال د لگښت ورکړه په نغده ډول	5	عقرب	
70000		210	پور (رفیع شرکت)			4
8000		507	بیمې لگښت	7	عقرب	
	78000	100	نغده د شرکت د پور او بیمې ورکړه په نغده ډول			
10000		514	خیرات لگښت			5
	10000	197	توکی په غریبو خلکو د توکو وړیا ویشل	15	عقرب	
43650		100	نغده			6
1350		505	پلور تخفیف	25	جدي	
	45000	401	پلور د توکو پېرودل د 3% نغده تخفیف په مقابل کې			
12000		100	نغده			7
	12000	400	خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې د نغده ترلاسه کول	26	حوت	
1056500	1056500		مجموعه (Total)			

له ژورنال څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو وکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورځ	مياشت	
دېټ	کړېدېټ					
848800			لومړی موجود (Opening Balance)	1	عقرب	
600000		01	شريك پانگه (جمال)	1	عقرب	1
	1500	02	کرایې لگښت	5	عقرب	2
	70000	02	پور (رفیع شرکت)	7	عقرب	3
	8000	02	بیمې لگښت	7	عقرب	4
43650		02	پلور	25	جدي	5
12000		02	خدماتو عاید	26	حوت	6
1504450	79500		مجموعه (Total)			
1424950			پای بیانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : تجهیزات		د حساب کوډ : 102		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورځ	مياشت	
دېټ	کړېدېټ					
290000			لومړی موجود (Opening Balance)	1	عقرب	
100000		01	شريك پانگه (جمال)	1	عقرب	1
290000	0		مجموعه (Total)			
290000			پای بیانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورځ	مياشت	
دېټ	کړېدېټ					
120000			لومړی موجود (Opening Balance)	1	عقرب	
90000		01	شريك پانگه (جمال)	1	عقرب	1
210000	0		مجموعه (Total)			
210000			پای بیانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : توکي		د حساب کوډ : 197		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورځ	مياشت	
دېټ	کړېدېټ					
	10000	02	د توکو خیرات	15	عقرب	1
	10000		مجموعه (Total)			
0	10000		پای بیانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (ايميل شرکت)						
د حساب کوډ : 206						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کړېدیت			ورخ	مياشت	
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	عقرب	
	50000	02	پېر	3	عقرب	1
0	50000	مجموعه (Total)				
	50000	پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (رفیع شرکت)						
د حساب کوډ : 210						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کړېدیت			ورخ	مياشت	
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	عقرب	
	70000	02	پېر	3	عقرب	1
70000		02	نغده	7	عقرب	2
70000	70000	مجموعه (Total)				
0		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : شریک پانگه (جمال)						
د حساب کوډ : 213						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کړېدیت			ورخ	مياشت	
	1700000		لومړی موجود (Opening Balance)	1	عقرب	
	600000	01	نغده	1	عقرب	1
	90000	01	فرنیچر	1	عقرب	3
	100000	01	تجهيزات	1	عقرب	4
0	2490000	مجموعه (Total)				
	2490000	پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : خدماتو عاید						
د حساب کوډ : 400						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کړېدیت			ورخ	مياشت	
	12000	02	نغده	26	حوت	1
0	12000	مجموعه (Total)				
	12000	پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
دبت	کریډیت			ورخ	میاشت		
43650		02	نغده	25	جدي	25	1
1350		02	پلور تخفیف	25	جدي	25	2
44000	0	مجموعه (Total)					
44000		پای بیانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پیر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
دبت	کریډیت			ورخ	میاشت		
70000		02	پور (رفیح شرکت)	3	عقرب	3	1
50000		02	پور (ایمل شرکت)	3	عقرب	3	2
120000	0	مجموعه (Total)					
120000		پای بیانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور تخفیف		د حساب کوډ : 505		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
دبت	کریډیت			ورخ	میاشت		
1350		02	پلور	25	جدي	25	1
1350	0	مجموعه (Total)					
1350		پای بیانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : بیمې لگښت		د حساب کوډ : 507		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
دبت	کریډیت			ورخ	میاشت		
8000		02	نغده	7	عقرب	7	1
8000	0	مجموعه (Total)					
8000		پای بیانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : موټر د کرایې لګښت		د حساب کوډ : 513	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	عقرب	5	نڅده
			ژ. پ 02
			مبلغ (افغانی)
			کړېدیت
			ډېټ
			1500
			مجموعه (Total)
			1500 0
			پای بیلانس (Closing Balance)
			1500

د حساب نوم : د توکو د خیرات لګښت		د حساب کوډ : 514	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	عقرب	15	توکي
			ژ. پ 02
			مبلغ (افغانی)
			کړېدیت
			ډېټ
			10000
			مجموعه (Total)
			10000 0
			پای بیلانس (Closing Balance)
			10000

د څلورم څپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. لیجر څه ته وايي؟
2. د لیجر گټې کومې دي؟
3. د ژورنال او لیجر ترمنځ کوم توپيرونه دي؟
4. له ژورنال څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو د انتقال اصول کوم دي؟
5. د لیجر په څو ډوله دي؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ

1. () هغه کتاب چې د یو کاروبار یا شرکت اړوند ټول یو شان حسابونه پکې په جلا جلا ډول په ثبت رسپري له لیجر څخه عبارت دي.
2. () د ټولو هغو حسابونو مجموعي لست چې په یو کاروبار یا شرکت کې کارول کېږي د حسابونو دلست په نامه یادېږي.
3. () په ژورنال کې د هر حساب په هکله په اسانې سره معلومات ترلاسه کېدلی شي، چې په لیجر کې دا کار ډیر ستونزمن وي.
4. () په لیجر کې مالي راکړې ورکړې د نیتې د ترتیب په اساس ثبتېږي مگر په ژورنال کې د حسابونو په اساس ډلبندي او وروسته بیا په ثبت رسپري.
5. () له ژورنال څخه د یوې مالي راکړې ورکړې د ډبټ یا کرېډیټ د ارقامو انتقال د لیجر اړوند حساب ته انتقال (Posting) ویل کېږي.

لاندې هره پوښتنه څلور ځوابونه لري تاسو یې سم ځواب په نښه کړئ

1. لیجر په
 - الف) څلور ډوله دي (ب) درې ډوله دي (ج) دوه ډوله دي (د) یو ډول دي
2. هغه جدول چې د شتمني، پورونو او پانگې زیاتوالی او کموالی پکې په ثبت رسول کېږي عبارت دي له
 - الف) ژورنال (ب) لیجر (ج) حساب (د) هیڅ یو
3. په یو کاروبار کې هغه تر سره کېدونکې مالي راکړه ورکړه لومړی په
 - الف) حساب ثبتېږي (ب) لیجر کې ثبتېږي (ج) ژورنال کې ثبتېږي (د) هیڅ یو
4. د شتمني اړوندو حسابونو د کرېډیټ مجموعي ارقام د ډبټ د مجموعي ارقامو په پرتله
 - الف) زیات وي (ب) کم وي (ج) الف او ب دواړه سم دي (د) هیڅ یو
5. فرعي لیجر
 - الف) دوه ډوله دي (ب) درې ډوله دي (ج) څلور ډوله دي (د) هیڅ یو

د 1395 کال د حمل په 1 نېټه د وحدت په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 1 نېټه د شرکت څښتن 90000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د حمل په 3 مه نېټه يې د 6000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
 3. د حمل په 9 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 4. د حمل په 11 مه نېټه يې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د غورځنگ په شرکت په دې شرط په پور پلورلي که چيرې يې خپل پور له 9 ورځو مخکې شرکت ته ورکړ نو شرکت به يې په مقابل کې 1% نغده تخفيف ورکړي.
 5. د حمل په 18 مه نېټه يې د ځينو خدماتو په مقابل کې 2000 افغانۍ په نغده ډول عايد ترلاسه کړي.
 6. د حمل په 19 مه نېټه يې 10000 افغانۍ طلبات د حبيب له شرکت څخه په نغده ډول تر لاسه کړي.
 7. د حمل په 27 مه نېټه شرکت د مالي راکړو ورکړو په خاطر د 20000 افغانیو په ارزښت يو بانکي حساب پرانستی.
 8. د حمل په 29 مه نېټه يې 2900 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت په نغده ډول ورکړي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د ليجر کتاب ته انتقال کړئ.

د 1395 هـ ش کال د ثور له لومړۍ نيټې څخه د همدې مياشتې تر وروستۍ نيټې پورې د زبير سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ثور په 1 نېټه د شرکت څښتن 100000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د ثور په 2 مه نېټه يې د مالي راکړو ورکړو د اسانتيا په خاطر د شرکت لپاره د 150000 افغانیو په ارزښت يو جاري بانکي حساب پرانستلی.
 3. د ثور په 4 مه نېټه يې د 300000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 4. د ثور په 7 مه نېټه يې د 450000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% سوداگريز تخفيف په مقابل کې د عمر له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 5. د ثور په 11 مه نېټه يې د 9000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
 6. د ثور په 15 مه نېټه يې د 320000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 7. د ثور په 17 مه نېټه يې د 95000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 8. د ثور په 26 مه نېټه يې 300000 افغانۍ د عمر شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
 9. د ثور په 30 مه نېټه يې 12000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 6700 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت او 9000 افغانۍ د انټرنیټ فیس په نغده ډول ورکړي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د ليجر کتاب ته انتقال کړئ.

د 1395 هـ ش کال د عقرب له لومړۍ نيټې څخه د همدې مياشتې تر پايه د صبور سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په 1 نېټه د شرکت څښتن 1200000 افغانۍ په نغده ډول، د 120000 افغانیو په ارزښت فرنيچر او د 165000 افغانیو په ارزښت تجهیزاتو د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د عقرب په 13 مه نېټه يې د 390000 افغانیو په ارزښت توکي د حمزه له شرکت څخه او د 80000 افغانیو په ارزښت توکي د ننگيال له شرکت څخه په پور پېرودلي.
3. د عقرب په 15 مه نېټه يې د 15000 افغانیو په ارزښت ځينې توکي د ننگيال شرکت ته بيرته مسترد کړي.
4. د عقرب په 17 مه نېټه يې 120000 افغانۍ د حمزه شرکت پور او 12000 افغانۍ د شرکت بيمه په نغده ډول ورکړي.
5. د عقرب په 25 نېټه يې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي په غريبو خلکو په وړيا ډول ويشلي.
6. د عقرب په 26 نېټه يې د 95000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
7. د عقرب په 28 نېټه يې د ځينو خدماتو په مقابل کې 12000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي. پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د ليجر کتاب ته انتقال کړي.

د 1395 کال د قوس په لومړۍ نېټه د جميل په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پايه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د قوس په 1 نېټه د شرکت څښتن 1250000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د قوس په 4 مه نېټه يې د 75000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
3. د قوس په 11 مه نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت څلور پای کمپيوټرونه په نغده ډول پېرودلي.
4. د قوس په 13 مه نېټه يې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي د ارين له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د قوس په 19 مه نېټه يې د 16000 افغانیو په ارزښت توکي له جمال څخه $3/7 - n/25$ شرط په پور سره پېرودلي.
6. د قوس په 23 مه نېټه يې 25000 افغانۍ د ارين د شرکت پور د 2% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول ورکړي.
7. د قوس په 24 نېټه يې 16000 افغانۍ د جمال د شرکت پور په نغده ډول ورکړي. پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د ليجر کتاب ته انتقال کړي.

د 1395 هـ ش کال د دلوې له لومړۍ نيټې څخه د حوت تر وروستۍ نيټې پورې د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د دلوې په 1 نېټه د شرکت څښتن 100000 افغانۍ په نغده ډول او د 500000 افغانیو په ارزښت یو بانکي حساب د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د دلوې په 1 نېټه یې د 60000 افغانیو په ارزښت څلور پایې کمپیوټرونه په نغده ډول د شرکت لپاره پېرودلي.
3. د دلوې په 3 مه نېټه یې د 55000 افغانیو په ارزښت توکي د ارين له شرکت څخه په پور پېرودلي.
4. د دلوې په 6 مه نېټه یې د 12000 افغانۍ د شرکت بیمه په نغده ډول ورکړې.
5. د دلوې په 8 مه نېټه یې د شرکت لپاره د 350000 افغانیو په ارزښت یو عراده کرولا موټر د بانکي چک په واسطه پېرودلي.
6. د دلوې په 11 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
7. د دلوې په 13 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د هیواد په شرکت په پور پلورلي.
8. د حوت په 15 مه نېټه یې د شرکت لپاره د 4500 افغانیو په ارزښت قرطاسیه په نغده ډول پېرودلي.
9. د حوت په 21 مه نېټه د 1000 افغانیو په ارزښت ځینې پلورل شوي توکي د څه علت په اساس د هیواد شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
10. د حوت په 23 مه نېټه یې د 30000 افغانۍ د ارين د شرکت پور د بانکي چک په واسطه ورکړې.
11. د حوت په 30 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 7000 افغانۍ د شرکت له بانکي حساب څخه اخستي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ په ژورنال کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب ته انتقال کړی.

پنځم څپرکی

آزمایښتي بیلانس (Trail Balance)

کله چې په یوه ټاکلې مالي دوره کې د یو کاروبار یا شرکت اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې د ژورنال په کتاب کې ثبت او بیا د لیجر کتاب اړوند حسابونو ته انتقال شي. نو د دغو ثبت شوو مالي راکړو ورکړو د حسابي د تصحیح پخاطر آزمایښتي بیلانس ترتیبیږي تر څو دا معلوم کړي چې ایا دغه مالي راکړې ورکړې د ژورنال او لیجر په کتابونو کې له حسابي پلوه په سمه توګه ثبت شوي او کنه؟ آزمایښتي بیلانس په لاندې ډول تعریفولی شوو:

آزمایښتي بیلانس د لیجر د حسابونو د بیلانسونو هغه لست دی چې په یوه ټاکلې مالي دوره کې ترتیبیږي. او موخه یې د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو له انتقال وروسته د ډبټ او کریډیټ اړخونو د مجموعي ارقامو د مساوات ثابتول دي، چې په کین اړخ (ډبټ) کې د لیجر د حسابونو ډبټ شوي بیلانسونه او په بڼي اړخ (کرېډیټ) کې د لیجر د حسابونو کرېډیټ شوي بیلانسونه په ثبت رسېږي. په دوه اړخیزه ثبت سیستم کې هغه وخت مور دغه مساوات ثابتولی شو چې کله د ډبټ اړخ د ټولو ارقامو مجموعه د کرېډیټ اړخ د ټولو ارقامو له مجموعي سره مساوي وي. آزمایښتي بیلانس نظر د کاروبار یا شرکت د مالي پالیسي په اساس ترتیبیږي. کیدای شي په ځینو کاروبارونو یا شرکتونو کې آزمایښتي بیلانس د ورځې، اونۍ، میاشتې، ربعي (درې میاشتو) او یا کال په پای کې ترتیب شي.

د آزمایښتي بیلانس د ترتیب مراحل (Trail Balance Preparation Steps)

1. لومړی د لیجر د حسابونو د نومونو د لست ترتیب او وروسته په صحیح ډول د هغو د بیلانسونو ثبت په ډبټ او کریډیټ کالمونو کې.
2. د لست د دواړو خواوو (ډبټ او کرېډیټ) د ارقامو جمع کول.
3. د لست د دواړو خواوو (ډبټ او کرېډیټ) د مجموعي ارقامو د مساوات ثابتول.

د آزمایښتي بیلانس ځانګړتیاوې (Features of Trail Balance)

1. آزمایښتي بیلانس په یوه ټاکلې موده (ورځ، اونۍ، میاشت، ربعه یا کال) کې ترتیبیږي.
2. آزمایښتي بیلانس د دوه اړخیزه ثبت سیستم کومه مرحله نه ده بلکه د لیجر د حسابونو د بیلانس یو لست دی.
3. د آزمایښتي بیلانس دواړه خواوې (ډبټ او کرېډیټ) باید سره مساوي وي. که چیرې د ډبټ او کرېډیټ د اړخونو مجموعي ارقام سره مساوي وي، دا په دې مانا دی چې آزمایښتي بیلانس له حسابي پلوه سم دی. او که چیرې د ډبټ او کرېډیټ اړخونو مجموعي ارقام سره مساوي نه وي، دا پدې مانا دی چې د مالي راکړو ورکړو د ثبت په تیره مرحله کې کومه تیروتنه شوې.
4. په آزمایښتي بیلانس کې د ډبټ او کرېډیټ د مجموعي ارقامو مساوات پدې مانا نه وي چې ټولې مالي راکړې ورکړې به په سمه توګه په ثبت رسیدلي وي بلکه دا یواځې له حسابي پلوه د راکړو ورکړو تصحیح تضمینوي.

د ازمایښتي بیلانس محدودیتونه (Limitations of Trial Balance)

ازمایښتي بیلانس لاندې محاسبوي تیروتنې نه شي په گوته کولی :

1. هر کله چې یوه مالي راکړه ورکړه تر سره شوې وي مگر د ژورنال په کتاب کې ثبت شوې نه وي.
2. هر کله چې یوه مالي راکړه ورکړه د ژورنال له کتاب څخه د لیجر کتاب ته انتقال شوې نه وي.
3. هر کله چې یوه مالي راکړه ورکړه دوه ځلې د ژورنال له کتاب څخه د لیجر کتاب ته انتقال شوې وي.
4. هر کله چې د یوې مالي راکړې ورکړې حسابي ارقام سرچپه په ثبت رسیدلي وي، مثلاً؛ د 26 افغانیو پر ځای 62 افغانی ثبت شوې وي.
5. هر کله چې په ژورنال یا لیجر کې غلط حسابونه ثبت شوي وي، مثلاً؛ یو کاروبار د 1000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي. دغه ترسره شوې راکړه ورکړه باید داسې په ثبت ورسول شي چې د 1000 افغانیو په ارزښت توکي ډېټ او په مقابل کې 1000 افغانی نغده کړېډېټ شي، مگر د کاروبار یا شرکت مالي مسئول په تیروتنې سره د نغده پر ځای 1000 افغانی پور کړېډېټ کړي وي.
6. هر کله چې د یوې مالي راکړې ورکړې د کړېډېټ او ډېټ غلط مساوي ارقام په ژورنال کې ثبت شوي وي. مثلاً؛ که چیرې یو کاروبار یا شرکت د 10000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي وي او د ژورنال په دواړو خواوو (ډېټ او کړېډېټ) کې یې د 10000 افغانیو پر ځای 1000 افغانی په ثبت رسولې وي.

په ازمایښتي بیلانس کې د تیروتنو اصلاح (Rectification of Errors)

کله چې په ازمایښتي بیلانس کې په ریاضیکي ډول او یا هم له ژورنال څخه لیجر ته د مالي راکړو ورکړو د انتقال په پروسه کې کومه تیروتنه شوي وي، نو د دغو تیروتنو د اصلاح پخاطر باید لومړی د ازمایښتي بیلانس د دواړو خواوو د ډېټ او کړېډېټ د مجموعي ارقامو ترمخ توپیر په گوته او وروسته لاندې مراحل ترسره شي :

1. که چیرې د ازمایښتي بیلانس د ډېټ او کړېډېټ اړخونو ترمخ توپیر 1، 10، 100 یا 1000 وي پدې صورت کې باید د لیجر له کتاب څخه د ټولو حسابونو بیلانس دوباره په ازمایښتي بیلانس کې ثبت او بیا ځلې جمع شي.
2. که چیرې د ازمایښتي بیلانس د ډېټ او کړېډېټ اړخونو ترمخ توپیر په 2 پوره د ویش وړ وي پدې صورت کې امکان لري چې د نوموړي رقم نیمایي د لیجر د یو حساب ډېټ بیلانس د ازمایښتي بیلانس په کړېډېټ اړخ کې او یا د لیجر د یو حساب کړېډېټ بیلانس د ازمایښتي بیلانس په ډېټ اړخ کې په ثبت رسیدلي. پدې صورت کې باید یواځې د ازمایښتي بیلانس په ډېټ او کړېډېټ اړخونو کې د توپيري رقم له نیمایي سره برابر رقم وکتل شي.
3. که چیرې د ازمایښتي بیلانس د ډېټ او کړېډېټ اړخونو ترمخ توپیر په 9 پوره د ویش وړ وي پدې صورت کې امکان لري چې په ازمایښتي بیلانس کې د ارقامو د موقعیت تیروتنه شوي وي، د بیلگې په توگه؛ که چیرې په لیجر کې د یو حساب د بیلانس رقم 12 وي مگر په ازمایښتي بیلانس کې دغه رقم 21 په ثبت رسیدلي وي.
4. که چیرې غلط رقم په 2 او یا په 9 پوره د ویش وړ نه وي، نو پدې صورت کې باید لومړی د لیجر ټول حسابونه له سره وکتل شي تر څو معلومه شي چې د کوم حساب بیلانس مو په ازمایښتي بیلانس کې په ثبت نه ده رسولی، که چیرې له لیجر څخه د ټولو حسابونو بیلانسونه په دقیقه توگه په ازمایښتي بیلانس کې ثبت شوي وي نو وروسته له هغه باید ژورنال وکتل شي چې کوم حسابونه د لیجر کتاب ته نه دي انتقال شوي.

د ازمایښتي بیلانس گټې (Advantages of Trail Balance)

1. له ازمایښتي بیلانس څخه په اسانۍ سره د یو کاروبار یا شرکت مالي صورت حسابونه ترتیبیږي.
2. که چیرې د ډبټ او کرډټ مجموعي ارقام له حسابي پلوه سره مساوي وي په دغه صورت کې د ازمایښتي بیلانس په پایلو اعتبار کولی شوو.
3. که چیرې د مالي راکړو ورکړو د انتقال (posting) په پروسه کې له حسابي پلوه کومه تیروتنه شوي وي نو د ازمایښتي بیلانس په واسطه په گوته کیدلی شي.
4. هر کله چې د ازمایښتي بیلانس د ډبټ او کرډټ مجموعي ارقام سره مساوي وي په دغه صورت کې د مالي صورت حسابونو په ترتیبولو کې د تیروتنو مخنیوی کیږي.

د ازمایښتي بیلانس موخې (Objectives of Trail Balance)

1. له حسابي پلوه د لیجر د حسابونو تصحیح په گوته کوي.
2. د تیروتنو په پیدا کولو او د هغو په تصحیح کې مرستندویه واقع کیږي.
3. د مالي صورت حسابونو په جوړولو کې مرسته کوي.

د ازمایښتي بیلانس شکل (The Form of Trail Balance)

ازمایښتي بیلانس کولی شو په لاندې ډول ترتیب کړو

د کاروبار یا شرکت نوم				نېټه : کال / میاشت / ورځ
ازمایښتي بیلانس				کرنسي : افغانۍ
شمیره	د حسابونو لست (Accounts List)	کوډ	کرډټ	ډبټ
	شتمني (Assets) :			
	•			
	پورونه (Liabilities) :			
	•			
	څښتن پانگه (Owner's Equity) :			
	•			
	عایدات (Revenues) :			
	•			
	لگښتونه (Expenses) :			
	•			
	•			
	مجموعه (Total)			
	بیلانس (Balance)			

د پورتني جدول تشریح :

1. د شميرې کالم : په دغه کالم کې له لیجر څخه د حسابونو د بیلانس د انتقال مسلسل شمیره لیکل کیږي.
2. د حسابونو دلست کالم : په دغه کالم کې په ترتیب لومړی د شتمني حسابونه، د پور (پردی پانگه)، څښتن پانگه، عاید او لگښت حسابونه په منظمه توگه لیکل کیږي.
3. د کوډ (ماخذ) کالم : په دغه کالم کې د هر حساب اړوند کوډ نمبر لیکل کیږي.
4. د ډېټ کالم : په دغه کالم کې د هغو حسابونو مجموعي بیلانس چې ډېټ شوي وي په ثبت رسپري.
5. د کرېډېټ کالم : په دغه کالم کې د هغو حسابونو مجموعي بیلانس چې کرېډېټ شوي وي په ثبت رسپري.

لومړی بېلگه: د 1395 کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د جوزا تر وروستۍ نیټې پورې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 1 نېټه د شرکت څښتن 900000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 13 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
3. د حمل په 25 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت فرنیچر د جمیل له شرکت څخه په پور پېرودلي چې پیسې به یې د سرطان میاشتي په 10 مه نېټه په نغده ډول ورکړي.
4. د ثور په 6 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
5. د ثور په 13 مه نېټه یې د شرکت د شهرت په خاطر 50000 افغانۍ په اعلاناتو په لگښت رسولي.
6. د ثور په 19 مه نېټه شرکت د ځینو خدماتو په مقابل کې 60000 افغانۍ عاید په نغده ډول ترلاسه کړي.
7. د ثور په 27 مه نېټه یې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور په شرکت په پور پلورلي چې پیسې به یې د سرطان میاشتي په 7 مه نېټه په نغده ډول شرکت ته ورکړي.
8. د جوزا په 9 مه نېټه یې 40000 افغانۍ د جمیل د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
9. د جوزا په 21 مه نېټه یې 30000 افغانۍ طلبات د منصور له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
10. د جوزا په 31 مه نېټه یې 8000 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت او 12000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت وروسته یې د لیجر کتاب ته انتقال او په پای کې یې آزمایشي بیلانس ترتیبوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
نېټه : 01/01/1395 - 30/03/1395							
ګرنسي : افغاني							
دري میاشتنی ژورنال							
مبلغ		ماخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره	
ډېټ	ګرېډېټ			ورځ	میاشت		
900000	900000	100 300	نغده څښتن پانګه (نوید احمد) د کاروبار پیل د نغده پیسو په واسطه	1	حمل	1	
200000	200000	102 100	تجهيزات نغده د تجهيزاتو پېرودل په نغده ډول	13	حمل	2	
40000	40000	103 200	فرنیچر پور (جمیل شرکت) د فرنیچر پېرودل په پور سره	25	حمل	3	
70000	70000	500 100	پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	6	ثور	4	
50000	50000	501 100	اعلاناتو لګښت نغده د اعلاناتو د لګښت ورکړه په نغده ډول	13	ثور	5	
60000	60000	100 400	نغده خدماتو عايد د خدماتو په مقابل کې د نغده ترلاسه کول	19	ثور	6	
30000	30000	104 401	طلبات (منصور شرکت) پلور د توکو پلورل په پور سره	27	ثور	7	
40000	40000	200 100	پور (جمیل شرکت) نغده د شرکت د پور ورکړه په نغده ډول	9	جوزا	8	
30000	30000	100 104	نغده طلبات (منصور شرکت) د شرکت د طلباتو ترلاسه کول په نغده ډول	21	جوزا	9	
8000 12000	25000	502 503 100	برښنا لګښت ګراډي لګښت نغده د شرکت د لګښتونو ورکړه په نغده ډول	31	جوزا	10	
1440000	1440000	مجموعه (Total)					

له ژورنال څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډېټ	کړېډېټ			مباشت	ورخ		
0		01	لومړی موجود (Opening Balance)	حمل	1		
900000		01	څښتن پانگه	حمل	1		1
	200000	01	تجهيزات	حمل	13		2
	70000	01	پېر	ثور	6		3
	50000	01	اعلاناتو لگښت	ثور	13		4
60000		01	خدماتو عايد	ثور	19		5
	40000	01	پور (جمیل)	جوزا	9		6
30000		01	طلبات (منصور شرکت)	جوزا	21		7
	20000	02	برښنا او کرایې لگښت	جوزا	31		8
990000	380000		مجموعه (Total)				
610000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : تجهيزات		د حساب کوډ : 102		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډېټ	کړېډېټ			مباشت	ورخ		
0			لومړی موجود (Opening Balance)	حمل	1		
200000		01	نغده	حمل	13		1
200000	0		مجموعه (Total)				
200000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډېټ	کړېډېټ			مباشت	ورخ		
0			لومړی موجود (Opening Balance)	حمل	1		
40000		01	پور (جمیل شرکت)	حمل	25		1
40000	0		مجموعه (Total)				
40000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (منصور شرکت)		د حساب کوډ : 104		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډبېټ	کرېډېټ						
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل		
30000		01	پلور	27	ثور		1
	30000	01	ننډه	21	جوزا		2
30000	30000	مجموعه (Total)					
	0	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پور (جمیل شرکت)		د حساب کوډ : 200		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډبېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل		
	40000	01	فرنیچر	25	حمل		1
40000		01	ننډه	9	جوزا		2
40000	40000	مجموعه (Total)					
	0	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : څښتن پانگه (نوید احمد)		د حساب کوډ : 300		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډبېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل		
	900000	01	ننډه	1	حمل		1
0	900000	مجموعه (Total)					
	900000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : د خدماتو عاید		د حساب کوډ : 400		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډبېټ	کرېډېټ						
	60000	01	ننډه	19	ثور		1
0	60000	مجموعه (Total)					
	60000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور عاید		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډبېټ	کرېډېټ						
	30000	01	طلبات (منصور شرکت)	27	ثور		1
0	30000	مجموعه (Total)					
	30000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پير لگښت						
د حساب کوډ : 500						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
70000		01	نغده	17	حمل	1
70000	0	مجموعه (Total)				
70000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : اعلاناتو لگښت						
د حساب کوډ : 501						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
50000		01	نغده	13	ثور	1
50000	0	مجموعه (Total)				
50000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : برښنا لگښت						
د حساب کوډ : 502						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
8000		02	نغده	31	جوزا	1
8000	0	مجموعه (Total)				
8000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : کراپي لگښت						
د حساب کوډ : 503						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
12000		02	نغده	31	جوزا	1
12000	0	مجموعه (Total)				
12000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : انټرنیټ لگښت						
د حساب کوډ : 504						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
5000		02	نغده	31	جوزا	1
5000	0	مجموعه (Total)				
5000		پای بیانس (Closing Balance)				

نېټه : 01/01/1395 – 30/03/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
کرنسي : افغانی		آزمایښتي بیلانس	
ډېټ	کرنډېټ	کوډ	د حسابونو لست (Accounts List)
			شتمني (Assets) :
605000		100	نغده 1
200000		102	تجهيزات 2
40000		103	فرنیچر 3
			پورونه (Liabilities) :
			خښتن پانگه (Owner's Equity) :
	900000	300	د نوید پانگه 6
			عایدات (Revenues) :
	60000	400	د خدماتو عاید 7
	30000	401	پلور 8
			لگښتونه (Expenses) :
70000		500	پېر 9
50000		501	د اعلاناتو لگښت 10
8000		502	د برښنا لگښت 11
12000		503	د کرایې لگښت 12
5000		504	د انټرنیټ لگښت 13
990000	990000		مجموعه (Total)
	0		توییر (Balance)

دويمه بېلگه : د 1395 کال د سرطان په لومړۍ نېټه د ځلانده په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د جوزا تر وروستۍ نيټې پورې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سرطان په لومړۍ نېټه د شرکت خښتن 800000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د سرطان په 15 مه نېټه يې د مالي راکړو ورکړو د اسانتيا په خاطر د شرکت لپاره د 400000 افغانيو په ارزښت يو بانکي حساب پرانستې.
3. د سرطان په 25 مه نېټه يې د 150000 افغانيو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د زمري په 11 مه نېټه يې د 200000 افغانيو په ارزښت توکي د 2% سوداگريز تخفيف په مقابل کې د شيرزاد له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د اسد په 19 مه نېټه يې د شرکت د دفتر لپاره د 80000 افغانيو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
6. د اسد په 27 مه نېټه يې د 300000 افغانيو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
7. د سنبلې په 12 مه نېټه يې د 20000 افغانيو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
8. د سنبلې په 20 مه نېټه يې 196000 افغانۍ د شيرزاد د شرکت پور په نغده ډول ورکړې.
9. د سنبلې په 30 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 4000 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت او 60000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ په ژورنال کې ثبت وروسته يې د ليچر کتاب ته انتقال او په پای کې يې ازماينښتي بيلانس ترتيبوو.

د ځلاند سوداگريز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/04/1395 – 30/06/1395						
ګرڼسي : افغاني						
درې مياشتني ژورنال						
مبلغ		ماخذ	توضيحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	ګرډېټ			ورځ	مياشت	
800000	800000	100 301	نغده څښتن پانگه (ځلاند) شرکت ته د خپلني پانگې ورکړه په نغده ډول	1	سرطان	1
400000	400000	105 100	بانک نغده د شرکت لپاره د بانکي حساب پرانستل	15	سرطان	2
150000	150000	500 100	پېر نغده د توکو پېرودل په نغده ډول	25	سرطان	3
196000	196000	500 205	پېر پور (شيرزاد) د توکو پېرودل د 10% سوداگريز تخفيف په مقابل کې	11	اسد	4
80000	80000	103 100	فرنيچر نغده د فرنيچر پېرودل په نغده ډول	19	اسد	5
300000	300000	100 401	نغده پلور د توکو پلورل په نغده ډول	27	اسد	6
19800 200	20000	100 505 401	نغده پلور تخفيف پلور د توکو پلورل د 1% نغده تخفيف په مقابل کې	12	سنبله	7
196000	196000	205 100	پور (شيرزاد) نغده د پور ورکړه په نغده ډول د شيرزاد شرکت ته	20	سنبله	8
10000 4000 60000	74000	503 502 506 100	کراچي لګښت برښنا لګښت معاشاتو لګښت نغده د شرکت د لګښتونو ورکړه په نغده ډول	30	سنبله	9
2216000	2216000		مجموعه			

له ژورنال څخه د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
دېټ	کریډېټ					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان	
800000		01	شریک پانگه (زبیر)	1	سرطان	1
	400000	01	بانک	15	سرطان	2
	150000	02	پېر	25	سرطان	3
	80000	02	فرنیچر	19	اسد	4
300000		02	پلور	27	اسد	5
19800		02	پلور	12	سنبله	6
	196000	02	پور (شیرزاد)	20	سنبله	7
	10000	02	کرایې لگښت	30	سنبله	8
	4000	02	برښنا لگښت	30	سنبله	9
	60000	02	معاشونو لگښت	30	سنبله	10
1119800	900000		مجموعه (Total)			
219800			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
دېټ	کریډېټ					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان	
80000		02	نغده	19	اسد	1
80000	0		مجموعه (Total)			
80000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
دېټ	کریډېټ					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان	
400000		01	نغده	15	سرطان	1
400000	0		مجموعه (Total)			
400000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (شیرزاد)		د حساب کوډ : 205		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډبېت	کریډېت			ورخ	مباشت		
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان		
	196000	02	پېر	11	اسد		1
	196000		نغده	20	سنبله		2
196000	196000	مجموعه (Total)					
0		پای بیلاتس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خښتن پانگه (خلاند)		د حساب کوډ : 301		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډبېت	کریډېت			ورخ	مباشت		
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان		
	800000	01	نغده	1	سرطان		1
0	800000	مجموعه (Total)					
	800000	پای بیلاتس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډبېت	کریډېت			ورخ	مباشت		
	300000	02	نغده	27	اسد		1
	19800	02	نغده	12	سنبله		2
	200	02	پلور تخفیف	12	سنبله		3
0	320000	مجموعه (Total)					
	320000	پای بیلاتس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پېر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره
ډبېت	کریډېت			ورخ	مباشت		
150000		02	نغده	25	سرطان		1
196000		02	پور (شیرزاد)	11	اسد		2
346000	0	مجموعه (Total)					
346000		پای بیلاتس (Closing Balance)					

د حساب نوم : برېښنا لگښت						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدېټ			ورځ	میاشت	
4000		01	نغده	30	سنبله	1
4000	0	مجموعه (Total)				
4000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : کرایې لگښت						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدېټ			ورځ	میاشت	
10000		02	نغده	30	سنبله	1
10000	0	مجموعه (Total)				
10000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور تخفیف						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدېټ			ورځ	میاشت	
200		02	پلور	12	سنبله	1
200	0	مجموعه (Total)				
200		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : معاشانو لگښت						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدېټ			ورځ	میاشت	
60000		02	نغده	30	سنبله	1
60000	0	مجموعه (Total)				
60000		پای بیانس (Closing Balance)				

د لیجر له کتاب څخه د آزمایشی بیلابی ترتیبول

د ځلاند سوداگریز او خدماتی شرکت			
آزمایشی بیلابی			
نېټه : 01/04/1395 – 30/06/1395			
کرنسی : افغانی			
شماره	د حسابونو لست (Accounts List)	کوډ	کرېډېټ
	شتمنی (Assets) :		
1	نغده	100	219800
2	فرنیچر	103	80000
3	بانک	105	400000
	څښتن پانگه (Owner's Equity) :		
4	څښتن پانگه (ځلاند)	301	800000
	عایدات (Revenues) :		
5	پلور	401	320000
	لگښتونه (Expenses) :		
6	پېر	500	346000
7	برښنا لگښت	502	4000
8	کرایې لگښت	503	10000
9	پلور تخفیف	505	200
10	معاشاتو لگښت	506	60000
	مجموعه (Total)		1120000
	نوډیر (Balance)		0

نوټ : هغه وخت مور له تیرې دورې څخه راتلونکې دورې ته د حسابونو بیلابی انتقالو، کله مو چې د تیرې مالي دورې مالي صورت حسابونه (گټې او تاوان، څښتن پانگې، مالي حالت صورت حساب او نغده جریان صورت حساب) ترتیب کړي وي. نو ځکه مو په دویمې بیلگه کې د مخکنۍ دورې د لیجر د حسابونو د پای بیلابی د راتلونکې دورې لومړي موجود (Opening Balance) ته نه دي انتقال کړي. ستاسو د لا زیاتو معلوماتو او ښه پوهاوي په خاطر به په دې اړه په نهم څپرکي کې څو بیلگې وړاندې کړو.

د پنځم څپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. آزمایښتي بیلانس څه ته وايي او د ترتیب مراحل یې کوم دي؟
2. د آزمایښتي بیلانس ځانگړنې کومې دي؟
3. د آزمایښتي بیلانس محدودیتونه کوم دي؟
4. د آزمایښتي بیلانس گټې کومې دي؟
5. د آزمایښتي بیلانس موخې کومې دي؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ

1. () آزمایښتي بیلانس د لیجر د حسابونو د بیلانس هغه لست دی چې په یوه ټاکلې مالي دوره کې ترتیبیږي.
2. () د آزمایښتي بیلانس د ترتیبولو اساسي موخه په ژورنال او لیجر کتابونو کې له هر پلوه د ثبت شوو مالي راکړو ورکړو تصحیح په گوته کوي.
3. () د محاسبې د دوران (Accounting Cycle) یوه اساسي مرحله د آزمایښتي بیلانس ترتیبول وي.
4. () له آزمایښتي بیلانس څخه په اسانۍ سره د یو کاروبار یا شرکت مالي صورت حسابونه ترتیبیږي.
5. () په آزمایښتي بیلانس کې د ډبټ او کرېډیټ د مجموعي ارقامو مساوات پدې مانا وي چې ټولې مالي راکړې ورکړې په ژورنال او لیجر کې په سمه توگه په ثبت رسیدلي.

لاندې ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت بیا یې د لیجر کتاب ته انتقال او په پای کې یې آزمایښتي بیلانس ترتیب کړئ

د 1395 کال د حمل په 1 نېټه د وحدت په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتې تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 1 مه نېټه د شرکت څښتن 90000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 3 مه نېټه یې د 6000 افغانیو په ارزښت فرنیچر په نغده ډول پېرودلي.
3. د حمل په 9 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د حمل په 11 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د غورځنگ په شرکت په دې شرط په پور پلورلي که چیرې یې خپل پور له 9 ورځو مخکې شرکت ته ورکړ نو شرکت به یې په مقابل کې 1% نغده تخفیف ورکړي.
5. د حمل په 18 مه نېټه یې د ځینو خدماتو په مقابل کې 2000 افغانۍ په نغده ډول عاید ترلاسه کړي.
6. د حمل په 19 مه نېټه یې 10000 افغانۍ طلبات د حبیب له شرکت څخه په نغده ډول تر لاسه کړي.
7. د حمل په 27 مه نېټه شرکت د بانکي راکړو ورکړو په خاطر د 20000 افغانیو په ارزښت یو بانکي حساب پرانستی.
8. د حمل په 29 مه نېټه یې 2900 افغانۍ د شرکت د برښنا لگښت په نغده ډول ورکړي.

د 1395 کال د جوزا په لومړۍ نېټه د افغان په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په 1 نېټه د شرکت څښتن 100000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د جوزا په 2 مه نېټه يې د بانکي راکړو ورکړو په خاطر د شرکت لپاره د 150000 افغانیو په ارزښت يو بانکي حساب پرانستی.
3. د جوزا په 4 مه نېټه يې د 300000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
4. د جوزا په 7 مه نېټه يې د 450000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% سوداگريز تخفيف په مقابل کې د عمر له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د جوزا په 11 مه نېټه يې د 9000 افغانیو په ارزښت فرنيچر په نغده ډول پېرودلي.
6. د جوزا په 15 مه نېټه يې د 320000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
7. د جوزا په 17 مه نېټه يې د 95000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
8. د جوزا په 26 مه نېټه يې 300000 افغانۍ د عمر شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
9. د جوزا په 30 مه نېټه يې 12000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 6700 افغانۍ د شرکت د برېښنا لگښت او 9000 افغانۍ د انټرنېټ فیس په نغده ډول ورکړي.

د 1395 هـ ش کال د عقرب مياشتې له لومړۍ نېټې څخه د همدې مياشتې تر پایه د صبور سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په 1 نېټه د شرکت څښتن 1200000 افغانۍ په نغده ډول، د 500000 افغانیو په ارزښت توکي، د 120000 افغانیو په ارزښت فرنيچر او د 165000 افغانیو په ارزښت تجهیزاتو د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د عقرب په 13 مه نېټه يې د 390000 افغانیو په ارزښت توکي د حمزه له شرکت څخه او د 80000 افغانیو په ارزښت توکي د ننگيال له شرکت څخه په پور پېرودلي.
3. د عقرب په 15 مه نېټه يې د 15000 افغانیو په ارزښت ځينې توکي د ننگيال شرکت بېرته مسترد کړي.
4. د عقرب په 17 مه نېټه يې 120000 افغانۍ د حمزه شرکت پور او 12000 افغانۍ د شرکت بيمه په نغده ډول ورکړي.
5. د عقرب په 25 مه نېټه يې د 30000 افغانیو په ارزښت توکي په غريبو خلکو په وړيا ډول ويشلي.
6. د عقرب په 26 مه نېټه يې د 95000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
7. د عقرب په 28 مه نېټه يې د ځينو خدماتو په مقابل کې 12000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.

د 1395 کال د قوس میاشتي په لومړۍ نېټه د جمیل په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د قوس په 1 نېټه د شرکت څښتن 1250000 افغانۍ په نغده ډول د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د قوس په 4 مه نېټه یې د 75000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
3. د قوس په 11 مه نېټه یې د 90000 افغانیو په ارزښت څلور پای کمپیوټرونه په نغده ډول پېرودلي.
4. د قوس په 13 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي د ارین له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د قوس په 19 مه نېټه یې د 16000 افغانیو په ارزښت توکي له جمال څخه $3/7 - n/25$ شرط په پور سره پېرودلي.
6. د قوس په 23 مه نېټه یې 25000 افغانۍ د ارین د شرکت پور د 2% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول ورکړی.
7. د قوس په 24 مه نېټه یې 16000 افغانۍ د جمال د شرکت پور په نغده ډول ورکړی.

د 1395 کال د لوی په لومړۍ نېټه د گلاب په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د حوت میاشتي تر پایه یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د دلوې په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 600000 افغانۍ په نغده ډول او د 700000 افغانیو په ارزښت یو بانکي حساب د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د دلوې په 2 نېټه یې د 60000 افغانیو په ارزښت څلور پای کمپیوټرونه په نغده ډول د شرکت لپاره پېرودلي.
3. د دلوې په 3 مه نېټه یې د 55000 افغانیو په ارزښت توکي د ارین له شرکت څخه په پور پېرودلي.
4. د دلوې په 6 مه نېټه یې 12000 افغانۍ د شرکت بیمه په نغده ډول ورکړي.
5. د دلوې په 8 مه نېټه یې د شرکت لپاره د 450000 افغانیو په ارزښت یو عراده کرولا موټر د بانکي چک په واسطه پېرودلي.
6. د دلوې په 11 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
7. د دلوې په 13 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د هیواد په شرکت په پور پلورلي.
8. د حوت په 15 مه نېټه یې د شرکت لپاره د 4500 افغانیو په ارزښت قرطاسیه په نغده ډول پېرودلي.
9. د حوت په 21 مه نېټه یې د 1000 افغانیو په ارزښت پلورل شوي توکي د هیواد شرکت لخوا د څه علت په اساس بیرته مسترد شوي.
10. د حوت په 23 مه نېټه یې 30000 افغانۍ د ارین د شرکت پور د بانکي چک په واسطه ورکړی.
11. د حوت په 30 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 7000 افغانۍ د شرکت له بانکي حساب څخه اخستي.

شپږم څپرکی

ځانگړي ژورنالونه (Special Journals)

دا چې په وړو کاروبارونو يا شرکتونو کې معمولاً هر ورځ په کم شمير مالي راکړې ورکړې ترسره کېږي او دا امکان لري چې ټولې ترسره شوي ورځنۍ مالي راکړې ورکړې د کاروبار يا شرکت په عمومي ژورنال کې په ثبت ورسول شي، چې پدې هکله په مخکني څپرکي کې په پوره تفصيل سره وغږېدو. مگر په غټو کاروبارونو يا شرکتونو کې چې معمولاً هر ورځ پکې په ډير شمير مالي راکړې ورکړې ترسره کېږي او دا ډيره ستونزمنده يا هم له امکانه لرې وي، چې ټولې ترسره کېدونکې مالي راکړې ورکړې هره ورځ يواځې د يو تن لخوا په عمومي ژورنال کې ثبت شي. نو ځکه په دغه شان کاروبارونو او شرکتونو کې څو تنو مالي مسئولينو ته اړتيا وي تر څو مختلفې يوشان ترسره کېدونکې مالي راکړې ورکړې په بيلو بيلو ژورنالونو کې ثبت کړي. د دغو ژورنالونو په ترتيبولو سره له يوې خوا په کار کې اسانتيا او له بلې خوا ترسره شوي مالي راکړې ورکړې په دقيق ډول ثبتېږي.

عمومي ژورنال په دوو فرعي ژورنالونو (Subsidiary Journals) ويشل شوی، چې يو ته يې د نغده ژورنال (Cash Journal) او دويم ته يې د پور ژورنال (Credit Journal) ويل کېږي، چې وروسته بيا نوموړي ژورنالونو په څو نورو فرعي ژورنالونو ويشل کېږي. مخکې له دې چې د ځانگړو ژورنالونو د ډولونو په هکله وغږېږو لومړی بايد ځانگړي ژورنالونه تعريف کړو.

ځانگړي ژورنالونه له هغو ژورنالونو څخه عبارت دي چې د يو کاروبار يا شرکت لخوا مختلفې يو شان تکرارېدونکې مالي راکړې ورکړې پکې په جلا جلا ډول په ثبت رسېږي.

د ځانگړو ژورنالونو گټې (Advantages of Special Journals)

په يو کاروبار يا شرکت کې د ځانگړو ژورنالونو کارول لاندې گټې لري :

1. د کار ويش (Division of Work) : دا چې د ځانگړو ژورنالونو څخه په استفادې کې د مالي مسئولينو ترمنځ د کار ويش رامنځته کېږي نو ځکه ټولې مالي راکړې ورکړې په سم او دقيق ډول ثبتېږي.
2. د انتقال اسانتيا (Facilitate Posting) : په ځانگړو ژورنالونو کې ټولې يو شان مالي راکړې ورکړې په يو ځای کې په ثبت رسول کېږي نو ځکه يې د ليجر کتاب حسابونو ته انتقال ډير اسان وي.
3. د وخت سپما (Time Saving) : د کار د ويش له کبله په کم وخت کې ډيرې مالي راکړې ورکړې په ثبت رسول کېږي.
4. د تقلب او تيرونو کموالی (Minimum Frauds and Errors) : په ځانگړو ژورنالونو کې په منظم او مسلسل ډول د مالي راکړو ورکړو ثبت له يوې خوا د تقلب او تيرونو امکانات کموي او له بلې خوا د تيرونو په پيدا کولو کې مرستندويه واقع کېږي.

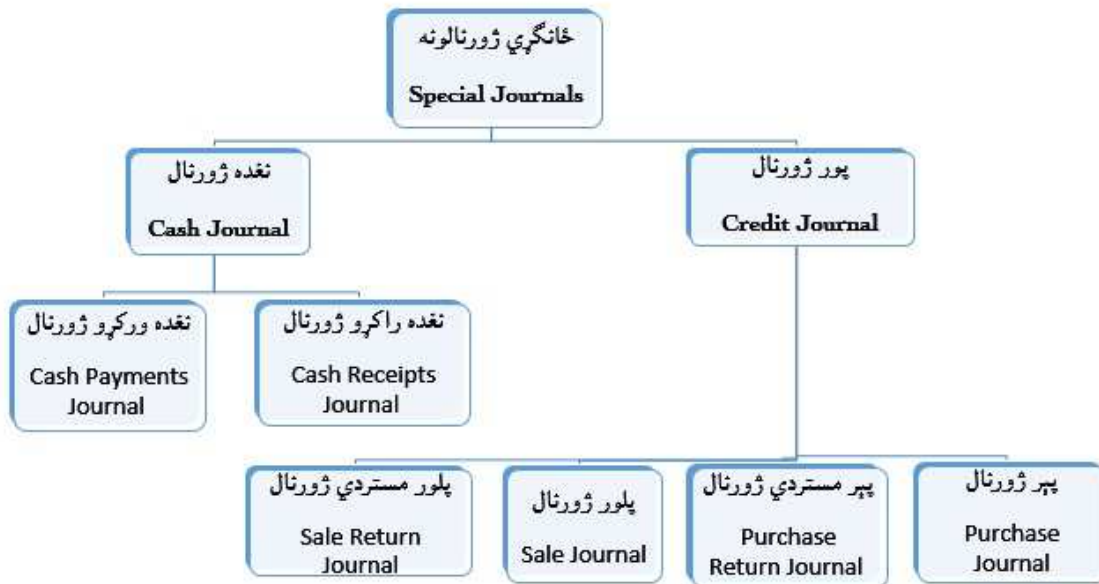
5. غوره معلومات (Better Information) : د ځانگړو ژورنالونو په واسطه د يو کاروبار يا شرکت اړوند د هر ډول مالي راکړو ورکړو لکه پېر، پلور، مسترديانو او داسې نورو په هکله پوره او دقيق معلومات په ډيره اسانۍ سره معلوميدلی شي چې په عمومي ژورنال کې دغه کار نا شوني وي.
6. تخصص او موثريت (Specialization and Efficiency) : هر کله چې په يو کاروبار يا شرکت کې يو شخص يواځې يوه ځانگړې دنده پر مخ وړي نو ددې سبب گرځي چې په خپله دنده کې پوره پوهه او معلومات ترلاسه کړي. چې ددې سبب گرځي ترڅو نوموړی شخص خپله دنده په سمه او موثره توگه پر مخ يوسي.

د ځانگړو ژورنالونو ډولونه (Types of Special Journals)

کاروبارونه او شرکتونه د خپلو اړتياو په اساس له لاندې ځانگړو ژورنالونو څخه استفاده کوي :

1. د پېر ژورنال (Purchase Journal)
2. د پېر مستردې ژورنال (Purchase Return Journal)
3. د پلور ژورنال (Sale Journal)
4. د پلور مستردې ژورنال (Sale Return Journal)
5. د نغده راکړو ژورنال (Cash Receipts Journal)
6. د نغده ورکړو ژورنال (Cash Payments Journal)

په دغه څپرکي کې به يواځې د پور ژورنال ډولونه تشریح کړو او د نغده ژورنال د ډولونه په هکله به په راتلونکي څپرکي کې وغږېږو.

1) د پېر ژورنال (Purchase Journal) : په دغه ژورنال کې د يو کاروبار يا شرکت لخوا په پور د توکو د پېر اړوند ټولې مالي راکړې ورکړې په ثبت رسېږي، چې بيا دغه راکړې ورکړې د پور فرعي ليجر او وروسته عمومي ليجر ته انتقالېږي.

د پېر د ژورنال جدول (Form of Purchase Journal) :

د شرکت نوم						
د پېر ژورنال						
نېټه :						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	ګرېډېټ شوي حسابونه Credited Accounts	نېټه		شميره
				ورځ	مياشت	
د پېر حساب ته د مجموعي رقم انتقال						

د پورتنی جدول تشریح :

1. د شميرې په کالم کې د ترسره شوو مالي راکړو ورکړو مسلسل شميره ليکل کېږي.
2. د نيتي په کالم کې د ترسره شوو مالي راکړو ورکړو نېټه (مياشت او ورځ) ثبتېږي.
3. د ګرېډېټ شوي حسابونو په کالم کې د هغه شخص يا کاروبار نوم ليکل کېږي چې کاروبار يا شرکت ورڅخه په پور ډول توکي پېرودلي وي.
4. د انوايس د نمبر په کالم کې د انوايس نمبر ليکل کېږي.
5. د انتقال د ماخذ په کالم کې د ليجر په کتاب کې د پلورنکي د حساب نمبر ليکل کېږي.
6. د مبلغ په کالم کې د انوايس مجموعي حسابي رقم ثبتېږي.
7. د مياشتې په پای کې مجموعي حسابي رقم د ليجر په کتاب کې د پېر حساب ته انتقالېږي.

لومړۍ بېلګه : د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه سوداګریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پایه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په 3 مه نېټه يې د 113 نمبر انوايس په مقابل کې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي د شیرزاد له شرکت څخه په پور پېرودلي.
2. د حمل په 7 مه نېټه يې د 67 نمبر انوايس په مقابل کې د 6000 افغانیو په ارزښت توکي د خیبر له شرکت څخه په پور پېرودلي.
3. د حمل په 10 مه نېټه يې د 23 نمبر انوايس په مقابل کې د 15000 افغانیو په ارزښت توکي د جمیل له شرکت څخه په پور پېرودلي.
4. د حمل په 17 مه نېټه يې د 430 نمبر انوايس په مقابل کې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د جمیل له شرکت څخه په پور پېرودلي.
5. د حمل په 30 مه نېټه يې د 970 نمبر انوايس په مقابل کې د 100000 افغانیو په ارزښت توکي د بلال له شرکت څخه په پور پېرودلي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ د پېر په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د پور فرعي ليجر ته انتقال او په پای کې يې د پېر او پور عمومي ليجر ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
د پېر میاشتنی ژورنال						
نېټه : 30/01/1395						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	ګرېډېټ شوي حسابونه (Credited Accounts)	1395 ه ش		شميره
				ورځ	میاشت	
70000	209	113	پور (شیرزاد شرکت)	3	حمل	1
6000	210	67	پور (خيبر شرکت)	7	حمل	2
15000	211	23	پور (وحید شرکت)	10	حمل	3
45000	212	430	پور (جمیل شرکت)	17	حمل	4
100000	213	970	پور (بلال شرکت)	30	حمل	5
236000	د پېر او پور حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د پور د ورکړې فرعي لیجرې

د حساب نوم : پور (شیرزاد شرکت)						
د حساب ګوډ : 209						
مبلغ (افغانی)	ګرېډېټ	ډېټ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شميره
				ورځ	میاشت	
0			لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	حمل	
70000		01	پېر ژورنال	3	حمل	1
0	70000		مجموعه (Total)			
	70000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (خيبر شرکت)						
د حساب ګوډ : 210						
مبلغ (افغانی)	ګرېډېټ	ډېټ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شميره
				ورځ	میاشت	
0			لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	حمل	
6000		01	پېر ژورنال	3	حمل	1
0	6000		مجموعه (Total)			
	6000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (وحید شرکت)						
د حساب ګوډ : 211						
مبلغ (افغانی)	ګرېډېټ	ډېټ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شميره
				ورځ	میاشت	
0			لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	حمل	
15000		01	پېر ژورنال	7	حمل	1
0	15000		مجموعه (Total)			
	15000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (جمیل شرکت)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شمیره
دپت	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
	45000	01	پېر ژورنال	17	حمل	1
0	45000	مجموعه (Total)				
	45000	پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (بلال شرکت)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شمیره
دپت	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
	100000	01	پېر ژورنال	30	حمل	1
0	100000	مجموعه (Total)				
	100000	پای بیلانس (Closing Balance)				

د عمومي لیجر حسابونه

د حساب نوم : پېر						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شمیره
دپت	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
236000		01	د پېر ژورنال په اساس	31	حمل	1
236000	0	مجموعه (Total)				
236000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شمیره
دپت	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
	236000	01	د پېر ژورنال په اساس	30	حمل	1
0	236000	مجموعه (Total)				
	236000	پای بیلانس (Closing Balance)				

2) د پېر مستردې او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال (Purchase Return and Allowances Journal) : په دغه ژورنال کې د يو کاروبار يا شرکت لخوا يواځې په پور د پېرېدل شوو توکو د مستردې او امتيازاتو د ترلاسه کولو اړوند مالي راکړې وراکړې ثبتېږي. ځينې وختونه پېردول شوي توکي د خراب کيفيت، د وزن کموالي، د رنگ تغير، د سايز تغير او داسې نورو علتونو په اساس بيرته پلورونکو يا عرضه کوونکو ته مسترد ېږي. او پلورونکی يا عرضه کونکی ددې پرځای چې مستر شوي توکي بيرته واخلې په مقابل کې يې ورته په مجموعي قيمت کې يوه اندازه کموالی راولي چې د توکو په مجموعي قيمت کې دغه شان کموالي ته په پېر کې د امتياز ترلاسه کول (Purchase Allowance) ويل کېږي. او هغه رسيد چې د توکو د مستردې يا امتيازاتو د اخستلو په مقابل کې پېرودنکی ترلاسه کوي د ډېټي سند (Debit Memo) په نوم يادېږي.

د پېر مستردې او د امتيازاتو د ترلاسه کولو د ژورنال جدول

شرکت نوم						
د پېر مستردې او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال						
نېټه :						
ګرڼسي : افغانۍ						
شميره	کال		ډېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	د ډېټي سند نمبر	د انتقال ماخذ	مبلغ
	مياشت	ورځ				
د پېر مستردې او امتيازاتو حساب ته د مجموعي رقم انتقال						

دپورتني جدول تشریح :

1. د شميرې په کالم کې د توکو د مستردې او امتيازاتو د ترلاسه کولو مسلسل شميره ثبتېږي.
2. د نيټې په کالم کې د توکو د مستردې يا امتيازاتو د ترلاسه کولو نېټه (مياشت او ورځ) ثبتېږي.
3. د ډېټ شوو حسابونو په کالم کې د پلورنکي يا عرضه کونکي نوم ليکل کېږي چې پلورل شوي توکي بيرته ترلاسه کوي او يا هم د پلور د مستردې په مقابل کې پېرودنکي ته امتيازات ورکوي.
4. د ډېټي سند د نمبر په کالم کې د توکو د مستردې يا د امتيازاتو د ترلاسه کولو د رسيد نمبر ليکل کېږي.
5. د انتقال د ماخذ په کالم کې، د ليجر کتاب ته د انتقال شوي حساب کوډ نمبر ليکل کېږي.
6. د مبلغ په کالم کې د مسترد شوو توکو يا د ترلاسه شوو امتيازاتو مجموعي رقم ثبتېږي.
7. د مياشتې په پای کې مجموعي رقم د ليجر په کتاب کې د پېر د مستردې او د ترلاسه شوو امتيازاتو حساب ته انتقالېږي.

دويمه بېلگه : د 1395 هـ ش کال د ثور په مياشت کې د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت ځينې پېرودل شوي توکي د ځينو علتونو په اساس بېرته مسترد کړي.

1. د ثور په 8 مه نېټه يې د 97 نمبر ډبتي سند په مقابل کې د 12000 افغانیو په ارزښت توکي د شيرزاد شرکت ته بېرته مسترد کړي.

2. د ثور په 17 مه نېټه يې د 42 نمبر ډبتي سند په مقابل کې 5000 افغانی د جمیل له شرکت څخه د پېر د مستريدو په مقابل کې امتياز ترلاسه کړی.

3. د ثور په 21 مه نېټه يې د 103 نمبر ډبتي سند په مقابل کې د 2500 افغانیو په ارزښت پېرېدل شوي توکي د بلال شرکت ته بېرته مسترد کړي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د پېر د مستردي او امتيازاتو په ژورنال کې ثبت بيا يې فرعي لیجرو ته انتقال او په پای کې يې عمومي لیجر ته انتقالو.

شرکت نوم						
د پېر مستردي او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال						
نېټه : 30/02/1395						
کرنسي : افغانی						
شميره	1395 هـ ش		ډبټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	د ډبتي سند نمبر	د انتقال ماخذ	مبلغ
	مياشت	ورځ				
1	ثور	8	پور (شيرزاد شرکت)	97	209	12000
2	ثور	17	پور (جمیل شرکت)	42	212	5000
3	ثور	21	پور (بلال شرکت)	103	213	2500
د پېر مستردي او امتيازاتو حساب ته د مجموعي رقم انتقال						
19500						

د پور فرعي لیجر

د حساب نوم : پور (شيرزاد شرکت)						
د حساب کوډ : 209						
شميره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډبټ
	ثور	1	لومړی موجود (Opening Balance)		0	
1	ثور	8	د پېر مستردي او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال	01	12000	
مجموعه (Total)						
					12000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						
					12000	

د حساب نوم : پور (جمیل شرکت)						
د حساب کوډ : 212						
شميره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډبټ
	ثور	1	لومړی موجود (Opening Balance)		0	
1	ثور	17	د پېر مستردي او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال	01	5000	
مجموعه (Total)						
					5000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						
					5000	

د حساب نوم : پور (بلال شرکت)		د حساب کوډ : 213	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مباشت	ورخ	
1	ثور	1	لومړی موجود (Opening Balance)
	ثور	21	د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال
			مجموعه (Total)
			پای بیلاس (Closing Balance)
			مبلغ (افغانی)
			کړېږت
			ډېت
			0
			2500
			0
			2500

د عمومي لیجر حسابونه

د حساب نوم : د پېر مستردې او امتیازات		د حساب کوډ : 520	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مباشت	ورخ	
1	ثور	30	د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال
			مجموعه (Total)
			پای بیلاس (Closing Balance)
			مبلغ (افغانی)
			کړېږت
			ډېت
			19500
			0
			19500

د حساب نوم : پور		د حساب کوډ : 200	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مباشت	ورخ	
1	ثور	1	لومړی موجود (Opening Balance)
	ثور	30	د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال
			مجموعه (Total)
			پای بیلاس (Closing Balance)
			مبلغ (افغانی)
			کړېږت
			ډېت
			0
			19500
			0
			19500

3) د پلور ژورنال (Sale Journal) : په دغه ژورنال کې د يو کاروبار يا شرکت لخوا په پور د توکو د پلورل اړوند مالي راکړې ورکړې په ثبت رسپري، چې بيا دغه راکړې ورکړې وروسته د پلور فرعي ليجرو او بيا عمومي ليجر ته انتقاليري.

د پلور د ژورنال جدول په لاندې ډول دي :

د شرکت نوم						
د پلور ژورنال						
نېټه : 30/02/1395						
ګرنسي : افغاني						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	دېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	کال		شميره
				ورخ	مياشت	
د پلور او طلباتو حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال						

دپورتني جدول تشریح :

1. د شميرې په کالم کې په پور د پلورل شوو توکو مسلسله شميره ثبتيري.
2. د نيتي په کالم کې د توکو د پلور نېټه (مياشت او ورخ) په ثبت رسپري.
3. د دېټ شوو حسابونو په کالم کې د هغو اشخاصو يا کاروبارونو نومونه ليکل کيري چې توکي ورباندې په پور پلورل شوي وي.
4. د انوايس د نمبر په کالم کې د انوايس نمبر ليکل کيري.
5. د انتقال د ماخذ په کالم کې د هغو حسابونو کوډ نمبر ليکل کيري چې د ليجر کتاب ته انتقاليري.
6. د مبلغ په کالم کې د انوايس مجموعي رقم ثبتيري.
7. د مياشتې په پای کې د پېر د ژورنال مجموعي رقم د طلباتو او پلور عمومي ليجرو ته انتقاليري.

دريمه بېلګه : د 1395 ه ش کال د جوزا تر ورستۍ نيتي پورې د نويد احمد سوداګريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

8. د جوزا په 2 مه نېټه يې د 41 نمبر انوايس په مقابل کې د 120000 افغانيو په ارزښت توکي د لطيف په شرکت په پور پلورلي.

9. د جوزا په 7 مه نېټه يې د 53 نمبر انوايس په مقابل کې د 90000 افغانيو په ارزښت توکي د جمال په شرکت په پور پلورلي.

10. د جوزا په 15 مه نېټه يې د 69 نمبر انوايس په مقابل کې د 65000 افغانيو په ارزښت توکي د ارين په شرکت په پور پلورلي.

11. د جوزا په 25 مه نېټه يې د 87 نمبر انوايس په مقابل کې د 70000 افغانيو په ارزښت توکي د ستانکزي په شرکت په پور پلورلي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د پلور په ژورنال کې ثبت بيا يې د طلباتو فرعي ليجرو ته انتقال او په پای کې يې د پلور او طلباتو عمومي ليجر ته انتقالو.

د شرکت نوم		د پلور ژورنال		نېټه : 30/03/1395		ګرنسي : افغانی		
شمېره	1395 هـ ش		دېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	د انوايس نمبر	د انتقال ماخذ	مبلغ		
	مياشت	ورخ						
1	جوزا	2	طلبات (لطيف شرکت)	41	120	120000		
2	جوزا	7	طلبات (جمال شرکت)	53	121	90000		
3	جوزا	15	طلبات (ارين شرکت)	69	122	65000		
4	جوزا	25	طلبات (ستانکزي شرکت)	87	123	70000		
				د پلور او طلباتو حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال				264000

د طلباتو فرعي لیجری

د حساب نوم : طلبات (لطيف شرکت)		د حساب کوډ : 120		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	1395 هـ ش		شماره
مبلغ (افغانی)		کریډیټ	دېټ			ورخ	مياشت	
0								لومړی موجود (Opening Balance)
120000				د پلور ژورنال	01	2	جوزا	1
120000		0		مجموعه (Total)				
120000				پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (جمال شرکت)		د حساب کوډ : 121		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	1395 هـ ش		شماره
مبلغ (افغانی)		کریډیټ	دېټ			ورخ	مياشت	
0								لومړی موجود (Opening Balance)
90000				د پلور ژورنال	01	7	جوزا	1
90000		0		مجموعه (Total)				
90000				پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (اړين شرکت)		د حساب کوډ : 122		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا			
65000		01	د پلور ژورنال	15	جوزا		1	
65000	0		مجموعه (Total)					
65000			پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : طلبات (ستانکزي شرکت)		د حساب کوډ : 123		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا			
70000		01	د پلور ژورنال	25	جوزا		1	
70000	0		مجموعه (Total)					
70000			پای بیلانس (Closing Balance)					

عمومي لیجری

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 120		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
	264000	01	د پلور د ژورنال په اساس	31	جوزا		1	
0	264000		مجموعه (Total)					
	264000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : طلبات		د حساب کوډ : 115		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا			
264000		01	د پلور د ژورنال په اساس	31	جوزا		1	
264000	0		مجموعه (Total)					
264000			پای بیلانس (Closing Balance)					

4) د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال (Sale Return and Allowances Journal) : په دغه ژورنال کې يواځې په پور د پلورل شوو توکو د مستردې او يا هم د توکو د مستردې په مقابل کې مشتري ته په مجموعي قيمت کې د يوه انداره کموالي اړوند مالي راکړې ورکړې ثبتېږي. د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال شکل په لاندې ډول دی.

شرکت نوم		د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال			نېټه : کرنسي : افغانی	
شميره	کال		د کړېدې شوي حسابونه (Credited Accounts)	د کړېدې شوي سند نمبر	د انتقال ماخذ	مبلغ
	مياشت	ورځ				
د مجموعي رقم انتقال د طلباتو حساب ته						

دپورتني جدول تشریح :

1. د شميرې په کالم کې د توکو د مستردې يا د امتيازاتو ورکړې مسلسل شميره ليکل کېږي.
2. د نيتې په کالم کې د توکو د مستردې يا امتيازاتو ورکړې نېټه (مياشت او ورځ) ثبتېږي.
3. د کړېدې شوي حسابونو په کالم کې د هغو پېرودنکو نومونه ليکل کېږي چې توکي يې بيرته شرکت ته مسترد کړي وي او يا هم د شرکت لخوا ورته د پلور د مستردې په مقابل کې امتياز ورکړی وي.
4. د کړېدې شوي سند د نمبر په کالم کې د پلورل شوو توکو د مستردې يا د امتيازاتو ورکړې د رسيد نمبر ليکل کېږي.
5. د انتقال د ماخذ په کالم کې، د ليجر په کتاب کې د اړوند حسابونو کوډ نمبر ليکل کېږي.
6. د مبلغ په کالم کې د پېرودنکو لخوا د مسترد شوو توکو يا د امتيازاتو د ورکړې مجموعي ارقام ثبتېږي.
7. د مياشتې په پای کې مجموعي رقم د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې مجموعي رقم د طلباتو په عمومي ليجر کې ثبتېږي.

څلورمه بېلگه : د 1395 هـ ش کال د سرطان د مياشتې تر پایه پورې د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت ته د لاندې شرکتونو لخوا ځينې توکي بيرته مسترد شوي.

1. د سرطان په 5 مه نېټه د 103 نمبر کړېدې سند په مقابل کې د 10000 افغانیو په ارزښت ځينې توکي د لطيف د شرکت لخوا بيرته مسترد شوي.
 2. د سرطان په 11 مه نېټه يې د 104 نمبر کړېدې سند په مقابل کې 5000 افغانی د جمال شرکت ته د پلور امتياز ورکړی.
 3. د سرطان په 17 مه نېټه د 105 نمبر کړېدې سند په مقابل کې د 3500 افغانیو په ارزښت ځينې توکي د ستانکزي شرکت لخوا بيرته مسترد شوي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی د پلور په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د ليجر اړوندو حسابونو ته انتقالوو.

شرکت نوم						
د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال						
نېټه : 30/04/1395						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د کړېدې پټې سند نمبر	کړېدې شوي حسابونه (Credited Accounts)	1395 ه ش		شميره
				ورخ	مياشت	
10000	120	103	طلبات (لطيف شرکت)	5	سرطان	1
5000	121	104	طلبات (جمال شرکت)	11	سرطان	2
3500	123	105	طلبات (ستانکزي شرکت)	17	سرطان	3
18500	د مجموعي رقم انتقال د طلباتو حساب ته					

د طلباتو فرعي لیجرونه

د حساب نوم : طلبات (لطيف شرکت)							
د حساب کوډ : 120							
مبلغ (افغانی)	کړېدې پټ	ډېټ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره	
				ورخ	مياشت		
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان		
10000		01	د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال	5	سرطان	1	
10000	0	مجموعه (Total)					
10000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : طلبات (جمال شرکت)							
د حساب کوډ : 121							
مبلغ (افغانی)	کړېدې پټ	ډېټ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره	
				ورخ	مياشت		
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان		
5000		01	د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال	11	سرطان	1	
5000	0	مجموعه (Total)					
5000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : طلبات (ستانکزي شرکت)							
د حساب کوډ : 123							
مبلغ (افغانی)	کړېدې پټ	ډېټ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره	
				ورخ	مياشت		
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	سرطان		
3500		01	د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال	17	سرطان	1	
3500	0	مجموعه (Total)					
3500		پای بیلانس (Closing Balance)					

د پلور مستردي او امتيازاتو ورکړې او همدارنگه د طلباتو عمومي لیجر

د حساب نوم : د پلورمستردي او امتيازاتو ورکړه		د حساب کوډ : 125	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورخ	
1	سرطان	31	د پلور مستردي او امتيازاتو ورکړې ژورنال
			مجموعه (Total)
			پای بیلانس (Closing Balance)
			مبلغ (افغانی)
		ژ. پ	کړېدېت
			ډېت
		01	18500
			0
			18500

د حساب نوم : طلبات		د حساب کوډ : 115	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورخ	
1	سرطان	31	د پلور مستردي او امتيازاتو ورکړې ژورنال
			مجموعه (Total)
			پای بیلانس (Closing Balance)
			مبلغ (افغانی)
		ژ. پ	کړېدېت
			ډېت
		01	18500
			18500
			0

پنځمه بېلگه : د 1395 ه ش کال د اسد له لومړۍ نېټې څخه د میزان تر وروستۍ نېټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

- د اسد په 2 مه نېټه یې د 114 نمبر انوایس په مقابل کې د 80000 افغانیو په ارزښت توکي د حبیب له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 - د اسد په 26 مه نېټه یې د 178 نمبر انوایس په مقابل کې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د نصیر له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 - د سنبلې په 9 مه نېټه یې د 102 نمبر انوایس په مقابل کې د 130000 افغانیو په ارزښت توکي د نذیر په شرکت په پور پلورلي.
 - د سنبلې په 28 مه نېټه یې د 103 نمبر انوایس په مقابل کې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي د زبیر په شرکت په پور پلورلي.
 - د میزان په 16 مه نېټه یې د 301 نمبر ډبټي سند په مقابل کې د 4000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د حبیب شرکت ته مسترد کړي.
 - د میزان په 18 مه نېټه یې د 509 نمبر ډبټي سند په مقابل کې د 1200 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د نصیر شرکت ته مسترد کړي.
 - د میزان په 21 مه نېټه د 417 نمبر کړېدېتي سند په مقابل کې د 1000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د نذیر د شرکت لخوا مسترد شوي.
 - د میزان په 27 مه نېټه د 418 نمبر کړېدېتي سند په مقابل کې د 800 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د زبیر د شرکت لخوا مسترد شوي.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ځانگړو ژورنالونو کې ثبت او وروسته یې اړوند لیجرو ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/05/1395 – 30/07/1395						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	ګرېډېټ شوي حسابونه (Credited Accounts)	1395 هـ ش		شميره
				ورخ	مياشت	
80000		114	پور (حبيب شرکت)	2	اسد	1
45000		178	پور (نصير شرکت)	26	اسد	2
125000	د پېر او پور حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/05/1395 – 30/07/1395						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	ډېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	1395 هـ ش		شميره
				ورخ	مياشت	
130000		102	طلبات (نذير شرکت)	9	سنبله	1
20000		103	طلبات (زبير شرکت)	28	سنبله	2
150000	د پلور او طلباتو حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/05/1395 – 30/07/1395						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د ډېټي سند نمبر	ډېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	1395 هـ ش		شميره
				ورخ	مياشت	
4000		301	پور (حبيب شرکت)	16	میزان	1
1200		509	پور (نصير شرکت)	18	میزان	2
5200	د پېر مستردي او امتيازاتو ترلاسه کولو او پور حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/05/1395 – 30/07/1395						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د ګرېډېټي سند نمبر	ګرېډېټ شوي حسابونه (Credited Accounts)	1395 هـ ش		شميره
				ورخ	مياشت	
1000		417	طلبات (نذير شرکت)	21	میزان	1
800		418	طلبات (زبير شرکت)	27	میزان	2
1800	د پلور مستردي او امتيازاتو ورکړې او هم د طلباتو حساب ته د مجموعي رقم انتقال					

د پور فرعي لیجرې

د حساب نوم : پور (حبیب شرکت)		د حساب کوډ : 230		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	شماره	1395 ه ش
دېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	میزان		
	80000	01	د پېر ژورنال	2	اسد	1	
4000			د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	16	میزان	2	
4000	80000		مجموعه (Total)				
	76000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (نصیر شرکت)		د حساب کوډ : 231		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	شماره	1395 ه ش
دېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	میزان		
	45000	01	د پېر ژورنال	26	اسد	1	
1200		01	د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	18	میزان	2	
1200	45000		مجموعه (Total)				
	43800		پای بیلانس (Closing Balance)				

د طلباتو فرعي لیجرې

د حساب نوم : طلبات (نذیر شرکت)		د حساب کوډ : 130		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	شماره	1395 ه ش
دېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	میزان		
	130000	01	د پلور ژورنال	9	سنبله	1	
	1000	01	د پلور مستردې او امتیازاتو ورکړې ژورنال	21	میزان	2	
130000	1000		مجموعه (Total)				
129000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (زبیر شرکت)		د حساب کوډ : 131		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	شماره	1395 ه ش
دېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	میزان		
	20000	01	د پلور ژورنال	28	سنبله	1	
	800	01	د پلور مستردې او امتیازاتو ورکړې ژورنال	27	میزان	2	
20000	800		مجموعه (Total)				
19200			پای بیلانس (Closing Balance)				

د عمومي لیجرو حسابونه

د حساب نوم : پېر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کرېډېټ						
125000		01	د پېر د ژورنال په اساس	31	میزان	1	
125000	0		مجموعه (Total)				
125000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : د پېر مستردی او امتیازات ترلاسه کول		د حساب کوډ : 520		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کرېډېټ						
	5200	01	د پېر مستردی او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	31	میزان	1	
0	5200		مجموعه (Total)				
	5200		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 120		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کرېډېټ						
	150000	01	د پلور د ژورنال په اساس	31	میزان	1	
0	150000		مجموعه (Total)				
	150000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : د پلور مستردی او امتیازات ورکړې		د حساب کوډ : 125		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کرېډېټ						
1800		01	د پلور مستردی او امتیازاتو ورکړې ژورنال	31	میزان	1	
1800	0		مجموعه (Total)				
1800			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور		د حساب کوډ : 200		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کرېډېټ						
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	میزان	1	
	125000	01	د پېر د ژورنال په اساس	31	میزان	1	
5200		01	د پېر مستردی او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	31	میزان	2	
5200	125000		مجموعه (Total)				
	119800		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات		د حساب کوډ : 115	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مباشت	ورخ	
	مبلغ (افغانی)		ژ. پ
	کړېدېت	ډېت	
	1	میزان	لومړی موجود (Opening Balance)
1	31	میزان	د پلور د ژورنال په اساس
2	31	میزان	د پلور مستردی او امتیازاتو ورکړې ژورنال
			مجموعه (Total)
			پای بیلاس (Closing Balance)
	0		
	150000		
		1800	
	150000	1800	
	148200		

شپږمه بېلگه : د 1395 هـ ش کال د عقرب له لومړۍ نېټې څخه د قوس تر 30 نېټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په 4 مه نېټه یې د 200 نمبر انوایس په مقابل کې د 100000 افغانیو په ارزښت توکي د حبیب له شرکت څخه په پور پېرودلي.

2. د عقرب په 15 مه نېټه یې د 341 نمبر انوایس په مقابل کې د 60000 افغانیو په ارزښت توکي د اصف له شرکت څخه په پور پېرودلي.

3. د عقرب په 28 مه نېټه یې د 530 نمبر انوایس په مقابل کې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د بختیار په شرکت په پور پلورلي.

4. د قوس په لومړۍ نېټه یې د 621 نمبر انوایس په مقابل کې د 12000 افغانیو په ارزښت توکي د زبیر په شرکت په پور پلورلي.

5. د قوس په 10 مه نېټه یې د 700 نمبر ډېټي سند په مقابل کې د 7000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د حبیب شرکت ته مسترد کړي.

6. د قوس په 18 مه نېټه یې د 701 نمبر ډېټي سند په مقابل کې د 2000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د اصف شرکت ته مسترد کړي.

7. د قوس په 23 مه نېټه د 940 نمبر کړېدېټي سند په مقابل کې د 1900 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د بختیار د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.

8. د قوس په 29 مه نېټه د 508 نمبر کړېدېټي سند په مقابل کې د 2500 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د زبیر د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ځانگړو ژورنالونو کې ثبت او بیا یې اړوند لیجرو ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/08/1395 – 30/09/1395						
د پېر ژورنال						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	ګرېډېټ شوي حسابونه (Credited Accounts)	1395 ه ش		شميره
				ورخ	مياشت	
100000	230	200	پور (حبيب شرکت)	4	عقرب	1
60000	232	341	پور (اصف شرکت)	15	عقرب	2
160000	د پېر او پور حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/08/1395 – 30/09/1395						
د پلور ژورنال						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د انوايس نمبر	ډېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	1395 ه ش		شميره
				ورخ	مياشت	
90000	133	503	طلبات (بختيار شرکت)	28	عقرب	1
12000	133	621	طلبات (زبير شرکت)	01	قوس	2
102000	د پلور او طلباتو حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/08/1395 – 30/09/1395						
د پېر مستردې او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د ډېټي سند نمبر	ډېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	1395 ه ش		شميره
				ورخ	مياشت	
7000	230	700	پور (حبيب شرکت)	10	قوس	1
2000	232	701	پور (اصف شرکت)	18	قوس	2
9000	د پېر مستردې & امتيازاتو او پور حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 01/08/1395 – 30/09/1395						
د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال						
ګرنسي : افغانی						
مبلغ	د انتقال ماخذ	د ګرېډېټي سند نمبر	ګرېډېټ شوي حسابونه (Credited Accounts)	1395 ه ش		شميره
				ورخ	مياشت	
1900	133	940	طلبات (بختيار شرکت)	23	قوس	1
2500	131	508	طلبات (زبير شرکت)	29	قوس	2
3400	د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې او هم د طلباتو حسابونو ته د مجموعي رقم انتقال					

د پور فرعي لیجرې

د حساب نوم : پور (حبيب شرکت)		د حساب کوډ : 230		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
	76000	01	لومړی موجود (Opening Balance)	1	قوس		
	160000		د پېر ژورنال	4	عقرب		1
9000			د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	10	قوس		2
9000	236000		مجموعه (Total)				
	227000		پای بیالانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (اصف شرکت)		د حساب کوډ : 232		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
	43800	01	لومړی موجود (Opening Balance)	1	قوس		
	60000		د پېر ژورنال	15	عقرب		1
2000			د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	18	قوس		2
2000	103800		مجموعه (Total)				
	101800		پای بیالانس (Closing Balance)				

د طلباتو فرعي لیجرې

د حساب نوم : طلبات (بختيار شرکت)		د حساب کوډ : 133		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
129000		01	لومړی موجود (Opening Balance)	1	قوس		
90000			د پلور ژورنال	28	عقرب		1
	1900		د پلور مستردې او امتیازاتو ورکړې ژورنال	23	قوس		2
219000	1900		مجموعه (Total)				
217100			پای بیالانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (زبیر شرکت)		د حساب کوډ : 131		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت
19200		01	لومړی موجود (Opening Balance)	1	قوس		
12000			د پلور ژورنال	1	قوس		1
	2500		د پلور مستردې او امتیازاتو ورکړې ژورنال	29	قوس		2
31200	2500		مجموعه (Total)				
28700			پای بیالانس (Closing Balance)				

د عمومي ليجر حسابونه

د حساب نوم : پير		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			قوس	مباشت	ورخ	مباشت	
160000		01	د پير ژورنال په اساس	30	قوس	1		
160000	0		مجموعه (Total)					
160000			پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : د پير مستردي او امتیازات ترلاسه کول		د حساب کوډ : 520		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			قوس	مباشت	ورخ	مباشت	
	9000	01	د پير مستردي او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	30	قوس	1		
0	9000		مجموعه (Total)					
	9000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 120		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			قوس	مباشت	ورخ	مباشت	
	102000	01	د پلور ژورنال په اساس	30	قوس	1		
0	102000		مجموعه (Total)					
	102000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : د پلور مستردي او امتیازات ورکړه		د حساب کوډ : 125		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ		
دېټ	کرېډېټ			قوس	مباشت	ورخ	مباشت	
4400		01	د پلور مستردي او امتیازاتو ورکړې ژورنال	30	قوس	1		
4400	0		مجموعه (Total)					
4400			پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پور		د حساب کوډ : 200		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره	
دپت	کرېډېټ			ورخ	مباشت			
	109800		لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	قوس			
	160000	01	د پېر ژورنال په اساس	30	قوس		1	
9000		01	د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو ژورنال	30	قوس		2	
9000	269800	مجموعه (Total)						
	260800	پای بیلانس (Closing Balance)						

د حساب نوم : طلبات		د حساب کوډ : 115		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Descriptions)	مباشت		ورخ	شماره	
دپت	کرېډېټ			ورخ	مباشت			
148200			لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	میزان			
102000		01	د پلور ژورنال په اساس	30	میزان		1	
	4400	01	د پلور مستردې او امتیازاتو ورکړې ژورنال	30	میزان		2	
250200	4400	مجموعه (Total)						
245800		پای بیلانس (Closing Balance)						

شپږم څپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. ځانگړي ژورنالونه څه ته وايي او کومې گټې لري؟
2. په يو کاروبار کې ځانگړي ژورنالونو د کومو موخو لپاره کارول کېږي؟
3. ځانگړي ژورنالونه په څو ډوله دي؟
4. په ځانگړو ژورنالونو کې کومې مالي راکړې ورکړې په ثبت رسپري؟
5. ډبتي سند (Debit Memo) څه ته وايي او په کوم حالت کې د پلورونکي لخوا پېرودنکي ته ورکول کېږي؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ

1. () ځانگړي ژورنالونه له هغو ژورنالونو څخه عبارت دي چې د يو کاروبار يا شرکت لخوا پکې مختلفې يو شان تکراريدونکې مالي راکړې ورکړې په جلا جلا ډول په ثبت رسپري.
2. () په عمومي ژورنال کې ټولې يو شان مالي راکړې ورکړې په يو ځای کې ثبتېږي نو ځکه يې د ليجر کتاب حسابونو ته انتقال اسانه وي.
3. () هر هغه کتاب چې د يو کاروبار يا شرکت لخوا پکې په نغده او پور د توکو د پېر اړوند مالي راکړې ورکړې په ثبت رسپري د پېر د ژورنال په نامه يادېږي.
4. () هغه رسيد چې د توکو د مستردي يا امتيازاتو ورکړې په مقابل کې پېرودنکي ته ورکول کېږي د ډبتي سند (Debit Memo) په نوم يادېږي.
5. () هغه ژورنال چې د يو کاروبار يا شرکت لخوا پکې په پور سره د توکو د پېر اړوند مالي راکړې ورکړې په ثبت ورسول شي د پلور د ژورنال په نوم يادېږي.

لاندې بيلگې په ځانگړو ژورنالونو کې په ثبت ورسوي

- د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نويد احمد په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې مياشتې تر پايه يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
1. د حمل په 1 نېټه يې د 409 نمبر انوايس په مقابل کې د 120000 افغانيو په ارزښت توکي د حبيب له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 2. د حمل په 11 مه نېټه يې د 1320 نمبر انوايس په مقابل کې د 16000 افغانيو په ارزښت توکي د ارين له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د حمل په 16 مه نېټه يې د 250 نمبر انوايس په مقابل کې د 19000 افغانيو په ارزښت توکي د جمال له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 4. د حمل په 21 مه نېټه يې د 111 نمبر انوايس په مقابل کې د 53000 افغانيو په ارزښت توکي د زيار له شرکت

څخه په پور پېرودلي.

5. د حمل په 24 مه نېټه يې د 632 نمبر انوايس په مقابل کې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د هيواد له شرکت

څخه په پور پېرودلي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د پېر په ژورنال کې ثبت وروسته يې د پور فرعي لیجرو ته انتقال او

په پای کې يې د پېر او پور عمومي لیجرو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د ثور په میاشت کې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ځینې پېرودل شوي توکي د

ځینو علتونو په اساس بیرته مسترد کړي.

1. د ثور په 10 مه نېټه يې د 15 نمبر ډبتي سند په مقابل کې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د حبيب شرکت ته

بیرته مسترد کړي.

2. د ثور په 12 مه نېټه يې د 33 نمبر ډبتي سند په مقابل کې 6000 افغانی د جمال له شرکت څخه د پېر امتیازات

ترلاسه کړي.

3. د ثور په 17 مه نېټه يې د 72 نمبر ډبتي سند په مقابل کې د 3000 افغانیو په ارزښت توکي د هيواد شرکت ته

بیرته مسترد کړي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د پېر مستردې او امتیازاتو ترلاسه کولو په ژورنال کې ثبت بیا يې

فرعي لیجرو ته انتقال او په پای کې يې عمومي لیجر ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د جوزا میاشتي تر پایه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې

ترسره کړي.

1. د جوزا په 6 مه نېټه يې د 32 نمبر انوايس په مقابل کې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د لطيف په شرکت په

پور پلورلي.

2. د جوزا په 11 مه نېټه يې د 45 نمبر انوايس په مقابل کې د 13000 افغانیو په ارزښت توکي د جمال په شرکت په

پور پلورلي.

3. د جوزا په 19 مه نېټه يې د 88 نمبر انوايس په مقابل کې د 37000 افغانیو په ارزښت توکي د ارين په شرکت په

پور پلورلي.

4. د جوزا په 24 مه نېټه يې د 127 نمبر انوايس په مقابل کې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د ستانکزي په شرکت

په پور پلورلي.

5. د جوزا په 27 مه نېټه يې د 202 نمبر انوايس په مقابل کې د 67500 افغانیو په ارزښت توکي د حبيب په شرکت

په پور پلورلي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د پلور په ژورنال کې ثبت بیا يې د طلباتو فرعي لیجرو ته انتقال او په

پای کې يې د پلور او طلباتو عمومي لیجر ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د سرطان د میاشتي تر پایه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ته د لاندې شرکتونو لخوا ځینې پلورل شوي توکي بیرته مسترد شوي.

1. د سرطان په 1 نېټه د 70 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 5000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د لطیف د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
 2. د سرطان په 9 مه نېټه د 71 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې 3000 افغانی د جمال شرکت ته د پلور امتیاز ورکړی.
 3. د سرطان په 18 مه نېټه د 72 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 2000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د ستانکزي شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
 4. د سرطان په 21 مه نېټه د 73 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 3700 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د حبیب د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د پلور په ژورنال کې ثبت او بیا یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د میزان له لومړۍ نیټې څخه د قوس تر 30 نیټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د میزان په 1 نېټه یې د 30 نمبر انوایس په مقابل کې د 120000 افغانیو په ارزښت توکي د لطیف له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 2. د میزان په 17 مه نېټه یې د 24 نمبر انوایس په مقابل کې د 78000 افغانیو په ارزښت توکي د نعیم له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د میزان په 21 مه نېټه یې د 91 نمبر انوایس په مقابل کې د 85000 افغانیو په ارزښت توکي د شفیع په شرکت په پور پلورلي.
 4. د عقرب په 7 مه نېټه یې د 111 نمبر انوایس په مقابل کې د 25000 افغانیو په ارزښت توکي د ځلانده په شرکت په پور پلورلي.
 5. د عقرب په 16 مه نېټه یې د 890 نمبر ډېټي سند په مقابل کې د 2500 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د لطیف شرکت ته مسترد کړي.
 6. د عقرب په 20 مه نېټه یې د 1112 نمبر ډېټي سند په مقابل کې د 7200 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د نعیم شرکت ته مسترد کړي.
 7. د قوس په 14 مه نېټه د 901 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 2200 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د شفیع د شرکت لخوا مسترد شوي.
 8. د قوس په 25 مه نېټه د 376 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 1200 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د ځلانده د شرکت لخوا مسترد شوي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ځانگړو ژورنالونو کې ثبت او وروسته یې اړوند لیجرو ته انتقال کړی.

- د 1395 هـ ش کال د جدي له لومړۍ نيټې څخه د دلوې تر 30 نيټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
1. د جدي په 1 نېټه يې د 701 نمبر انوايس په مقابل کې د 500000 افغانیو په ارزښت توکي د افغان له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 2. د جدي په 12 مه نېټه يې د 1205 نمبر انوايس په مقابل کې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د غني له شرکت څخه په پور پېرودلي.
 3. د جدي په 20 مه نېټه يې د 630 نمبر انوايس په مقابل کې د 35000 افغانیو په ارزښت توکي د زبیر په شرکت په پور پلورلي.
 4. د دلوې په 9 مه نېټه يې د 1912 نمبر انوايس په مقابل کې د 47000 افغانیو په ارزښت توکي د ځواک په شرکت په پور پلورلي.
 5. د دلوې په 11 مه نېټه يې د 2004 نمبر ډبتي سند په مقابل کې د 6000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د افغان شرکت ته بیرته مسترد کړي.
 6. د دلوې په 13 مه نېټه يې د 342 نمبر ډبتي سند په مقابل کې د 3500 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د غني شرکت ته بیرته مسترد کړي.
 7. د دلوې په 21 مه نېټه د 870 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 2800 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د زبیر د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
 8. د دلوې په 25 مه نېټه د 213 نمبر کرېډېټي سند په مقابل کې د 1300 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د ځواک د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ځانگړو ژورنالونو کې ثبت او وروسته يې اړوندو لیجرو ته انتقال کړی.

اووم خپرکی

نغده راکړې ورکړې (Cash Transactions)

لکه څرنگه مو چې په مخکنی خپرکي کې یادونه وکړه، چې په غټو کاروبارونو یا شرکتونو کې معمولاً هر ورځ په ډیر شمیر مالي راکړې ورکړې هم په پور او هم په نغده ډول ترسره کېږي او دا امکان نه لري، چې ټولې ترسره کېدونکې ورځنۍ مالي راکړې ورکړې یواځې په عمومي ژورنال کې ثبت شي. په همدې اساس دغه ډول کاروبارونه یا شرکتونه د خپلو هغو مالي راکړو ورکړو لپاره چې په پور سره یې ترسره کوي د پور ژورنال (Credit Journal) کې او د هغو مالي راکړو ورکړو لپاره چې په نغده ډول یې ترسره کوي په نغده ژورنال (Cash Journal) کې ثبتوي. په مخکنی خپرکي کې د یو کاروبار یا شرکت له خوا په پور سره د ترسره شوو مالي راکړو ورکړو په ثبت وغږیدو. په دغه خپرکي کې به د یو کاروبار یا شرکت لخوا د هغو مالي راکړو ورکړو په ثبت وغږیدو چې په نغده ډول یې ترسره کوي. غټ کاروبارونه او شرکتونه د خپلو ورځنیو ترسره شوو نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له نغده ژورنال (Cash Journal) څخه استفاده کوي. مگر کوچني کاروبارونه او شرکتونه بیا د نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له نغده کتاب (Cash Book) څخه استفاده کوي، چې دلته به لومړی د نغده ژورنال او بیا ورپسې د نغده کتاب په هکله په پوره تفصیل سره وغږیږو.

د نغده ژورنال ډولونه (Types of Cash Journals)

1. د نغده راکړو ژورنال (Cash Receipts Journal)

2. د نغده ورکړو ژورنال (Cash Payments Journal)

1. د نغده راکړو ژورنال (Cash Receipts Journal) : له هغه ژورنال څخه عبارت دې چې د یو کاروبار یا شرکت اړوند ټولې هغه مالي راکړې ورکړې پکې ثبتیږي، چې په مقابل کې یې په نغده ډول پیسې ترلاسه کړي وي. لکه؛ په نغده ډول د توکو پلور، د کاروبار یا شرکت د طلباتو ترلاسه کول، ورکړل شوی تخفیف او داسې نور.

د نغده راکړو ژورنال جدول په لاندې توگه ترتیبري.

د شرکت نوم											
د نغده راکړو ژورنال											
نېټه :											
کرنسي :											
دېټ (Dr)			کړېدېټ (Cr)			کوډ	کړېدېټ شوي حسابونه Credited Accounts	چک نمبر	کال		شميره
ورکړل شوی تخفيف	بانک	نغده	مختلف حسابونه	طلبات	پلور				ورخ	مياشت	
مجموعه (Total)											

د پورتنی جدول تشریح:

1. د شمیرې په کالم کې د ترسره شوو مالي راکړې ورکړې مسلسل شمیره لیکل کېږي.
2. د نیتې په کالم کې د ترسره شوو مالي راکړې ورکړې نېټه ثبتیږي.
3. د چک نمبر په کالم کې د هغه چک نمبر لیکل کېږي، چې کاروبار یا شرکت د نغده په مقابل کې ترلاسه کړي وي.
4. د کړېدېټ شوو حسابونو په کالم کې د هغو حسابو نومونه لیکل کېږي، چې کاروبار یا شرکت یې په مقابل کې په نغده ډول پیسې ترلاسه کړي وي.
5. د کوډ په کالم کې د لیجر کتاب د هغو حسابونو کوډ نمبر لیکل کېږي، چې نوموړی رقم ور انتقال شوی وي.
6. د پلور په کالم کې د هغو توکو مجموعي رقم ثبتیږي، چې کاروبار یا شرکت په نغده ډول پلورلي وي.
7. د طلباتو په کالم کې د کاروبار یا شرکت لخوا د ترلاسه شوو طلباتو مجموعي رقم ثبتیږي.
8. د مختلفو حسابونو په کالم کې د کاروبار یا شرکت لخوا د توکو له پلور پرته د نورو حسابونو په اساس ترلاسه شوي نغده ثبتیږي، لکه؛ د څښتن د پانگې ترلاسه کول، د کاروبار د شمېني پلورل او داسې نور.
9. د نغده په کالم کې د پیسو هغه مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې کاروبار یا شرکت په نغده ډول ترلاسه کړي وي.
10. د بانک په کالم کې د پیسو هغه مجموعي رقم ثبتیږي، چې کاروبار یا شرکت د بانکي چک په واسطه ترلاسه کړي وي.
11. د ورکړل شوي تخفيف په کالم کې هغه مبلغ په ثبت رسېږي، چې کاروبار یا شرکت د توکو د پلور یا نورو علتونو په مقابل کې پیروونکو ته ورکړي وي.

- لومړۍ بېلگه : د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او دهمدې میاشتې تر وروستۍ نېټې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
- (1) د حمل په لومړۍ نېټه د کاروبار څښتن (نوید) 600000 افغانۍ په نغده ډول او د 400000 افغانیو په ارزښت یې د شرکت لپاره یو بانکي حساب پرانستی او بیا یې د شرکت په واک کې ورکړي.
 - (2) د حمل په 7 مه نېټه یې د 300000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 - (3) د حمل په 12 مه نېټه یې د خدماتو په مقابل کې 80000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
 - (4) د حمل په 15 مه نېټه یې 40000 افغانۍ طلبات د شیرزاد له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
 - (5) د حمل په 18 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 - (6) د حمل په 23 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 - (7) د حمل په 25 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي د 33501 نمبر بانکي چک په مقابل کې پلورلي.
 - (8) د حمل په 29 مه نېټه یې 50000 افغانۍ طلبات د خیبر له شرکت څخه د 66903 نمبر بانکي چک په مقابل کې ترلاسه کړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ د نغده راکړو په ژورنال کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت											
د نغده راکړو ژورنال											
نېټه : 31/01/1395											
ګرنسي : افغانۍ											
ډېټ (Dr)			ګرډېټ (Cr)			کوډ	ګرډېټ شوي حسابونه Credited Accounts	چک نمبر	1395 هـ ش		شمیره
ورکړل شوي تخفیف	بانک	نغده	مختلف حسابونه	طلبات	پلور				ورځ	میاشت	
	400000	600000	1000000			300	څښتن پانګه (نوید)		1	حمل	1
		300000			300000	401	پلور		7	حمل	2
		80000	80000			400	خدمات عاید		12	حمل	3
		40000		40000		110	طلبات (شیرزاد شرکت)		15	حمل	4
		200000			200000	401	پلور		18	حمل	5
1400		68600			70000	401	پلور		23	حمل	6
	20000				20000	401	پلور	33501	25	حمل	7
	50000			50000		111	طلبات (خیبر شرکت)	66903	29	حمل	8
1400	470000	1288600	1080000	90000	590000	د حسابونو مجموعه			31	حمل	
1760000			1760000			مجموعه (Total)					

د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبېت	کړېدېت					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
600000		01	څښتن پانگه (نوید)	1	حمل	1
300000		01	پلور	7	حمل	2
80000		01	خدماتو عاید	12	حمل	3
40000		01	طلبات (شیرزاد)	15	حمل	4
200000		01	پلور	18	حمل	5
68600		01	پلور	23	حمل	6
1288600	0		مجموعه (Total)	31	حمل	
1288600			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبېت	کړېدېت					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
400000		01	څښتن پانگه (نوید)	1	حمل	1
19600		01	پلور	25	حمل	2
50000		01	طلبات (خیبر)	29	حمل	3
469600	0		مجموعه (Total)	31	حمل	
469600			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : طلبات (شیرزاد شرکت)		د حساب کوډ : 110		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبېت	کړېدېت					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
40000		01	نغده	15	حمل	1
40000	0		مجموعه (Total)	31	حمل	
40000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : طلبات (خیبر شرکت)		د حساب کوډ : 111		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
ډبېت	کړېدېت					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
50000		01	نغده	29	حمل	1
50000	0		مجموعه (Total)	31	حمل	
50000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : څښتن پانگه (نوید)						
د حساب کوډ : 300		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)				ورخ	مياشت	
ډېټ	کرېډېټ					
	0		لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
	600000	01	نغده	1	حمل	1
	400000	01	بانک	1	حمل	2
0	1000000		مجموعه (Total)	31	حمل	
	1000000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : خدماتو عاید						
د حساب کوډ : 400		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)				ورخ	مياشت	
ډېټ	کرېډېټ					
	80000	01	نغده	31	حمل	1
0	80000		مجموعه (Total)	31	حمل	
	80000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پلور						
د حساب کوډ : 401		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)				ورخ	مياشت	
ډېټ	کرېډېټ					
	300000	01	نغده	7	حمل	1
	200000	01	نغده	18	حمل	2
	70000	01	نغده	23	حمل	3
	20000	01	بانک	25	حمل	4
0	590000		مجموعه (Total)	31	حمل	
	590000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : ورکړل شوی تخفیف						
د حساب کوډ : 505		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)				ورخ	مياشت	
ډېټ	کرېډېټ					
1400		01	پلور	23	حمل	1
1400	0		مجموعه (Total)	31	حمل	
1400			پای بیلانس (Closing Balance)			

2) د نغده ورکړو ژورنال (Cash Payments Journal) : له هغه ژورنال څخه عبارت دې چې د يو کاروبار يا شرکت اړوند ټولې هغه ترسره شوې مالي راکړې ورکړې پکې په ثبت رسېږي، چې په مقابل کې يې په نغده ډول پيسې له لاسه ورکړي وي. لکه : په نغده ډول د توکو پير ، د کاروبار يا شرکت د پورونو ورکړه، د لگښتونو ورکړه، د تخفيف ترلاسه کول او داسې نور.

د نغده ورکړو د ژورنال معياري شکل په لاندې ډول دې.

د شرکت نوم											
د نغده ورکړو ژورنال											
نېټه :											
کرنسي :											
ډېټ (Dr)			کرنډېټ (Cr)			کوډ	ډېټ شوي حسابونه Debited Accounts	چک نمبر	کال		شميره
مختلف حسابونه	پور ورکړه	پير	ترلاسه شوی تخفيف	بانک	نغده				ورځ	مياشت	
مجموعه (Total)											

د پورتنی جدول تشریح:

- د شميرې په کالم کې د مالي راکړې ورکړې د ترسره کيدو مسلسل شميره ليکل کېږي.
- د نيټې په کالم کې د مالي راکړې ورکړې د ترسره کيدو نېټه په ثبت رسېږي.
- د چک نمبر په کالم کې د هغه چک نمبر ليکل کېږي، چې د کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوی وي.
- د ډېټ شوو حسابونو په کالم کې د هغو حسابونو نوم ليکل کېږي، چې کاروبار يا شرکت يې په مقابل کې په نغده ډول پيسې له لاسه ورکړي وي.
- د کوډ په کالم کې د ليجر کتاب د هغو حسابونو کوډ نمبر ليکل کېږي چې نوموړی رقم ور انتقال شوی وي.
- د نغده په کالم کې د پيسو هغه مجموعي رقم ثبتېږي، چې کاروبار يا شرکت په نغده ډول په لگښت رسولي وي.
- د بانک په کالم کې د پيسو هغه مجموعي رقم په ثبت رسېږي، چې کاروبار يا شرکت د بانکي چک په واسطه په لگښت رسولي وي.
- د ترلاسه شوي تخفيف په کالم کې د هغو ټولې امتيازاتو مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې کاروبار يا شرکت ترلاسه کړي وي.
- د پير په کالم کې د هغو توکو مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې د کاروبار يا شرکت لخوا په نغده ډول پيرودل شوي وي.
- د پور ورکړې په کالم کې د کاروبار يا شرکت لخوا د پورونو د بيرته ورکړې مجموعي ارقام په ثبت رسېږي.
- د مختلفو حسابونو په کالم د توکو له پير پرته د نورو ټولو هغو حسابونو مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې کاروبار يا شرکت يې په مقابل کې په نغده ډول پيسې په لگښت رسولي وي. لکه : د کرابې لگښت، د برښنا لگښت، د معاشاتو لگښت، دولت ته د ماليې ورکړه او داسې نور.

دويمه بېلگه : د 1395 هـ ش کال ثور مياشتې له لومړۍ نيټې څخه د همدې مياشتې تر وروستۍ نيټې پورې د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ثور په 2 مه نېټه يې 35000 افغانۍ د وحید د شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
2. د ثور په 7 مه نېټه يې د 120000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
3. د ثور په 12 مه نېټه يې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د 3% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.
4. د ثور په 19 مه نېټه يې 400 افغانۍ ماليه په نغده ډول د دولت بانکي حساب ته جمع کړي.
5. د ثور په 23 مه نېټه يې 50000 افغانۍ د شیرزاد د شرکت پور د 10020 نمبر بانکي چک په مقابل کې ورکړي.
6. د ثور په 25 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د برېښنا لگښت د 10021 نمبر بانکي چک په مقابل کې د برېښنا شرکت بانکي حساب ته جمع کړي.
7. د ثور په 29 مه نېټه يې 60000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د نغده ورکړو په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالوو.

د شرکت نوم											
د نغده ورکړو ژورنال											
نېټه : 1395 / 02 / 29											
کرنسي : افغانۍ											
شميره	1395 هـ ش		کريډېټ (Cr)			کوډ	ډېټ شوي حسابونه (Debited Accounts)	چک نمبر	1395 هـ ش		
	مياشت	ورځ	نغده	بانک	ترلاسه شوی تخفيف				پېر	پور ورکړه	
1	ثور	2			35000	219	پور (وحید شرکت)				
2	ثور	7			120000	500	پېر				
3	ثور	12			44100	500	پېر				
4	ثور	19		400		525	ماليه لگښت			400	
5	ثور	23		50000		205	پور (شیرزاد شرکت)	10020		50000	
6	ثور	25		10000		502	برېښنا لگښت	10021		10000	
7	ثور	29			60000	506	معاشاتو لگښت			60000	
				900	60400	259100	د حسابونو مجموعه		30		ثور
					320400					320400	
							مجموعه (Total)				

د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش	
ډبېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت
1288600			لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	ثور
	35000	01	پور (وچید شرکت)	1	ثور
	120000	01	پېر	7	ثور
	44100	01	پېر	12	ثور
	900	01	ترلاسه شوی تخفیف	15	ثور
	60000	01	معاشاتو لگښت	18	ثور
1288600	260000		مجموعه (Total)	31	حمل
1028600			پای بیلانس (Closing Balance)		

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش	
ډبېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت
469600			لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	ثور
	400	01	مالیې لگښت	19	ثور
	50000	01	پور (شیرزاد شرکت)	23	ثور
	60000	01	برښنا لگښت	25	ثور
469600	110400		مجموعه (Total)	30	ثور
359200			پای بیلانس (Closing Balance)		

د حساب نوم : پور (شیرزاد شرکت)		د حساب کوډ : 205		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش	
ډبېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت
	0		لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	ثور
	35000	01	نغده	23	ثور
0	35000		مجموعه (Total)	30	ثور
	35000		پای بیلانس (Closing Balance)		

د حساب نوم : پور (وچید شرکت)		د حساب کوډ : 219		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش	
ډبېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت
	0		لومړۍ موجود (Opening Balance)	1	ثور
	35000	01	نغده	2	ثور
0	35000		مجموعه (Total)	30	ثور
	35000		پای بیلانس (Closing Balance)		

د حساب نوم : ترلاسه شوی تخفیف						
د حساب کوډ : 410						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	ثور	12	پېر	01		900
	ثور	30	مجموعه (Total)		0	900
	پای بیلانس (Closing Balance)					900

د حساب نوم : پېر						
د حساب کوډ : 500						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	ثور	7	نغده	01		120000
2	ثور	12	نغده	01		44100
3	ثور	12	ترلاسه شوی تخفیف	01		900
	ثور	30	مجموعه (Total)		0	165000
	پای بیلانس (Closing Balance)					165000

د حساب نوم : برېښنا لگښت						
د حساب کوډ : 502						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	ثور	25	بانک	01	0	10000
	ثور	30	مجموعه (Total)		0	10000
	پای بیلانس (Closing Balance)					10000

د حساب نوم : معاشاتو لگښت						
د حساب کوډ : 506						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	ثور	29	نغده	01	0	60000
	ثور	30	مجموعه (Total)		0	60000
	پای بیلانس (Closing Balance)					60000

د حساب نوم : ماليې لگښت						
د حساب کوډ : 525						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	ثور	29	بانک	01		400
	ثور	30	مجموعه (Total)		0	400
	پای بیلانس (Closing Balance)					400

درېمه بېلگه : د 1395 هـ ش کال د جوزا له لومړۍ نيټې څخه د همدې مياشتې تر وروستۍ نيټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په لومړۍ نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
2. د جوزا په 5 مه نېټه يې د 60000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفيف په مقابل کې د 40550 نمبر بانکي چک په واسطه پلورلي.
3. د جوزا په 6 مه نېټه يې 45000 افغانۍ پور د نذیر شرکت ته په نغده ډول ورکړي.
4. د جوزا په 9 مه نېټه يې د 80000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
5. د جوزا په 10 مه نېټه يې 30000 افغانۍ په نغده ډول د خدماتو په مقابل کې ترلاسه کړي.
6. د جوزا په 12 مه نېټه يې 80000 افغانۍ طلبات د بلال له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
7. د جوزا په 17 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د انټرنیټ لگښت په نغده ډول ورکړي.
8. د جوزا په 21 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
9. د جوزا په 25 مه نېټه يې 1200 افغانۍ ماليه د 20022 نمبر بانکي چک په واسطه د دولت په بانکي حساب کې جمع کړي.
10. د جوزا په 27 مه نېټه يې 70000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.
11. د جوزا په 29 مه نېټه يې د 50000 افغانیو په ارزښت توکي د 82231 نمبر بانکي چک په مقابل کې پلورلي.
12. د جوزا په 30 مه نېټه يې د 120000 افغانیو په ارزښت توکي د 4000 افغانیو نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.

پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړۍ د نغده راکړو او نغده ورکړو په ژورنالونو کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت											
د نغده راکړو ژورنال											
نېټه : 30/03/1395											
ګرنسي : افغانۍ											
ډېټ (Dr)			ګرډېټ (Cr)			کوډ	ګرډېټ شوي حسابونه Credited Accounts	چک نمبر	1395 هـ ش		شمیره
ورکړل شوی تخفيف	بانک	نغده	مختلف حسابونه	طلبات	پلور				ورخ	مياشت	
		90000			90000	401	پلور		1	جوزا	1
					60000	401	پلور	40550	5	جوزا	2
		79200			80000	401	پلور		9	جوزا	3
		30000	30000			400	خدماتو عايد		10	جوزا	4
		80000		80000		128	طلبات (بلال شرکت)		12	جوزا	5
	50000				50000	401	پلور	82231	29	جوزا	6
	2000						د حسابونو مجموعه		31	جوزا	
	390000				390000		مجموعه (Total)				

د شرکت نوم											
د نغده ورکړو ژورنال											
نېټه : 1395 / 02 / 29											
ګرنسي : افغانی											
ډېټ (Dr)		ګرېډېټ (Cr)				کوډ	ډېټ شوي حسابونه Debited Accounts	چک نمبر	1395 هـ ش		شميره
مختلف حسابونه	پور ورکړه	پېر	ترلاسه شوی تخفيف	بانک	نغده				ورځ	مياشت	
	45000				45000	223	پور (نذير شرکت)		6	جوزا	1
10000					10000	504	انټرنېټ لګښت		17	جوزا	2
20000					20000	102	تجهيزات		21	جوزا	3
1200				1200		525	مالي لګښت	20022	25	جوزا	4
70000					70000	506	معاشاتو لګښت		27	جوزا	5
		120000	4000		116000	500	پېر		30	جوزا	6
101200	45000	120000	4000	1200	261000		د حسابونو مجموعه		30	جوزا	
266200		266200				مجموعه (Total)					

د لیجړکتا ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده										
د حساب کوډ : 100										
مبلغ (افغانی)		ز. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره				
ډېټ	ګرېډېټ			ورځ	مياشت					
1028600			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا					
90000		01	پلور	1	جوزا	1				
	45000	02	پور (نذير شرکت)	6	جوزا	2				
79200		01	پلور	9	جوزا	3				
30000		02	خدماتو عايد	10	جوزا	4				
80000		02	طلبات (بلال شرکت)	12	جوزا	5				
	10000	02	انټرنېټ لګښت	17	جوزا	6				
	20000	02	تجهيزات	21	جوزا	7				
	70000	02	معاشاتو لګښت	27	جوزا	8				
	116000	02	پېر	30	جوزا	9				
1307800	261000		مجموعه (Total)	31	جوزا					
1046800			پای بیلانس (Closing Balance)							

د حساب نوم : تجهيزات										
د حساب کوډ : 102										
مبلغ (افغانی)		ز. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 هـ ش		شماره				
ډېټ	ګرېډېټ			ورځ	مياشت					
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا					
20000		01	نغده	21	جوزا	1				
20000	0		مجموعه (Total)	31	جوزا					
20000			پای بیلانس (Closing Balance)							

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبېټ	کړېدېټ			ورخ	میاشت		
359200			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا		
58800		01	پلور	5	جوزا		1
	1200	02	مالیې لګښت	25	جوزا		2
50000		02	پلور	29	جوزا		3
468000	1200		مجموعه (Total)	31	جوزا		
466800			پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (بلال شرکت)		د حساب کوډ : 128		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبېټ	کړېدېټ			ورخ	میاشت		
0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	جوزا		
80000		01	نغده	12	جوزا		1
80000	0		مجموعه (Total)	31	جوزا		
80000			پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (نذیر شرکت)		د حساب کوډ : 223		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبېټ	کړېدېټ			ورخ	میاشت		
	45000		لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور		
45000		01	نغده	2	ثور		1
45000	45000		مجموعه (Total)	30	ثور		
0			پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : خدماتو عاید		د حساب کوډ : 400		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبېټ	کړېدېټ			ورخ	میاشت		
	30000	01	نغده	10	جوزا		1
0	30000		مجموعه (Total)	31	جوزا		
	30000		پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره	
ډبټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت			
	90000	01	نغده	1	جوزا		1	
	58800	01	بانک	5	جوزا		2	
	1200	01	ورکړل شوی تخفیف	5	جوزا		3	
	79200	01	نغده	9	جوزا		4	
	800	01	ورکړل شوی تخفیف	9	جوزا		5	
	50000	01	بانک	29	جوزا		6	
0	280000		مجموعه (Total)	31	جوزا			
	280000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : ترلاسه شوی تخفیف		د حساب کوډ : 410		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره	
ډبټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت			
4000		01	پېر	30	جوزا		1	
4000	0		مجموعه (Total)	31	جوزا			
4000			پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پېر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره	
ډبټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت			
50000		02	بانک	29	جوزا		1	
50000	0		مجموعه (Total)	31	جوزا			
50000			پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : انټرنیټ لګښت		د حساب کوډ : 504		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره	
ډبټ	کرېډیټ			ورخ	میاشت			
10000		02	نغده	17	جوزا		1	
10000	0		مجموعه (Total)	31	جوزا			
10000			پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : معاشاتو لگښت		د حساب کوډ : 506	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	جوزا	27	نغده
	جوزا	31	مجموعه (Total)
	پای بیانس (Closing Balance)		
			مبلغ (افغانی)
			کړېدېت
			ډېت
			70000
			0
			02
			70000
			0
			70000

د حساب نوم : مالي لگښت		د حساب کوډ : 525	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	ثور	25	بانک
	ثور	31	مجموعه (Total)
	پای بیانس (Closing Balance)		
			مبلغ (افغانی)
			کړېدېت
			ډېت
			1200
			0
			01
			1200
			0
			1200

د حساب نوم : ورکړل شوی تخفیف		د حساب کوډ : 505	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	جوزا	5	پلور
5	جوزا	9	پلور
	جوزا	31	مجموعه (Total)
	پای بیانس (Closing Balance)		
			مبلغ (افغانی)
			کړېدېت
			ډېت
			1200
			800
			01
			01
			0
			2000
			2000

نغده کتاب (Cash Book)

لکه څرنگه مو چې وړاندې یادونه وکړه چې غټ کاروبارونه او شرکتونه د خپلو ورځنیو ترسره شوو نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له دوه جلا نغده راکړو او نغده ورکړو ژورنالونو څخه استفاده کوي. مگر کوچني کاروبارونه او شرکتونه چې معمولا هره ورځ په کم شمیر مالي راکړې ورکړې ترسره کوي د خپلو ورځنیو ترسره شوو نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر یواځې له نغده کتاب (Cash Book) څخه استفاده کوي، چې کولی شوو نغده کتاب په لاندې ډول تعریف کړو:

نغده کتاب (Cash Book) له هغه کتاب څخه عبارت دي چې د یو کاروبار یا شرکت اړوند ټولې ورځنۍ نغدي راکړې ورکړې (د نغده راکړه او د نغده ورکړه) پکې ثبتیږي. هغه نغدي پیسې چې کاروبار یا شرکت یې ترلاسه کوي د نغده کتاب په ډېټ (Debit) اړخ او هغه نغدي پیسې چې کاروبار یا شرکت یې په لگښت رسوي د نغده کتاب په کړېډېټ (Credit) اړخ کې ثبتیږي.

د نغده کتاب ځانګړتیاوې (Features of Cash Book)

1. په دغه کتاب کې د یو کاروبار یا شرکت اړوند یواځې نغده راکړې ورکړې ثبتیږي.
2. دغه کتاب په یو وخت کې هم د ژورنال او هم د لیجر دنده ترسره کوي.
3. هغه نغدي پیسې چې یو کاروبار یا شرکت یې ترلاسه کوي د نغده کتاب په ډېټ اړخ او هغه نغدي پیسې چې کاروبار یا شرکت یې په لگښت رسوي په کړېډېټ اړخ کې ثبتیږي.
4. په دغه کتاب کې ټولې ترسره شوې نغدي راکړې ورکړې د نیتې په اساس په منظمه توګه ثبتیږي.

د نغده کتاب ډولونه (Kinds of Cash Book)

1. یو ستونه نغده کتاب (Single Column Cash Book)
2. دوه ستونه نغده کتاب (Two Columns Cash Book)
3. درې ستونه نغده کتاب (Three Columns Cash Book)

یو ستونه نغده کتاب (Single Column Cash Book) : اکثره کوچني کاروبارونه او شرکتونه د خپلو ورځنیو نغده راکړو ورکړو د ثبت په خاطر د یو ستونه نغده کتاب څخه استفاده کوي. ددغه کتاب په بڼې اړخ (نغده ورکړو) او چپ اړخ (نغده راکړو) کې یواځې د نغده په نوم یو یو کالم موجود وي.

د يو ستونه نغده كتاب شكل (Form of Cash Book) :

د شرکت نوم											
نغده کتاب											
نېټه :											
ګرنسي :											
راکړو (Receipts)						ورکړو (Payments)					
نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره	نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره
			ورځ	میاشت					ورځ	میاشت	
7						6	5	4		3	2
		مجموعه						مجموعه (Total)			
پای بیلانس (Closing Balance)						پای بیلانس (Closing Balance)					

د پورتنی جدول تشریح:

- د نغده کتاب هره پاڼه په دوه مساوي برخو ویشل شوې وي، چې په ښي اړخ کې د نغده ورکړو او په کښي اړخ کې د نغده راکړو حسابونه ثبتیږي.
- د شمیرې په کالم کې د نغدي راکړو ورکړو د ترسره کیدو مسلسل شمیره لیکل کیږي.
- د نیتې په کالم کې د نغدي راکړو ورکړو د ترسره کیدو نېټه ثبتیږي.
- د توضیحاتو په کالم کې د اړوندو حسابونو نومونه لیکل کیږي.
- د کوډ په کالم کې د لیجر کتاب د اړوندو حسابونو کوډ نمبر لیکل کیږي.
- د کرېډېټ اړخ په نغده کالم کې د هغو نغدي راکړو ورکړو مجموعي ارقام ثبتیږي چې کاروبار یا شرکت په لګښت رسولي وي.
- د ډېټ اړخ په نغده کالم کې د هغو نغدي راکړو ورکړو مجموعي ارقام ثبتیږي، چې کاروبار یا شرکت په نغده ډول ترلاسه کړي وي.

لومړۍ بېلګه : د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه سوداګریز او خدماتي شرکت جوړ او د حمل میاشتې تر وروستۍ نیتې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

- د حمل په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 400000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
 - د حمل په 3 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
 - د حمل په 4 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 - د حمل په 7 مه نېټه یې 8000 افغانۍ د خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
 - د حمل په 13 مه نېټه یې د 15000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 - د حمل په 20 مه نېټه یې 4000 افغانۍ د انټرنیټ لګښت په نغده ډول ورکړی.
 - د حمل په 27 مه نېټه یې 5000 افغانۍ د برښنا لګښت په نغده ډول د برښنا شرکت ته ورکړی.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ په نغده کتاب کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت											
نېټه : 31/01/1395											
نډه کتاب											
ګرنسي : افغاني											
راګرو (Receipts)						ورګرو (Payements)					
نډه	کوډ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره	نډه	کوډ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
			ورخ	میاشت					ورخ	میاشت	
0		لومړی موجود	1	حمل		10000	102	تجهيزات	3	حمل	1
400000	300	څښتن پانګه	1	حمل	1	20000	500	پېر	4	حمل	2
8000	400	خدماتو عايد	7	حمل	2	4000	504	انټرنیټ لګښت	20	حمل	3
15000	401	پلور	13	حمل	3	5000	502	برښنا لګښت	27	حمل	4
423000		مجموعه (Total)	31	حمل		39000		مجموعه (Total)	31	حمل	
384000		پای بیلاس (Closing Balance)									

د لیجر کتاب ته د مالي راګرو ورګرو انتقال

د حساب نوم : نډه							
حساب کوډ : 100							
مبلغ (افغاني)	کریډیټ	ډیټ	ژ. پ.	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
					ورخ	میاشت	
384000			01	د نډه کتاب په اساس	31	حمل	1
384000	0			مجموعه (Total)			
384000				پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : تجهيزات							
د حساب کوډ : 102							
مبلغ (افغاني)	کریډیټ	ډیټ	ژ. پ.	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
					ورخ	میاشت	
0				لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
10000			01	نډه	3	حمل	1
10000	0			مجموعه (Total)	31	حمل	
10000				پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : څښتن پانګه (نوید)							
د حساب کوډ : 300							
مبلغ (افغاني)	کریډیټ	ډیټ	ژ. پ.	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
					ورخ	میاشت	
	0			لومړی موجود (Opening Balance)	1	حمل	
400000			01	نډه	1	حمل	1
0	400000			مجموعه (Total)	31	حمل	
	400000			پای بیلاس (Closing Balance)			

د حساب نوم : خدماتو عايد						
د حساب کوډ : 400						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	7	نغده	01	8000	
	حمل	31	مجموعه (Total)		8000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						8000

د حساب نوم : پلور						
د حساب کوډ : 401						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	1	نغده	01	15000	
	حمل	31	مجموعه (Total)		15000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						15000

د حساب نوم : پېر						
د حساب کوډ : 500						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	4	نغده	01		20000
	حمل	31	مجموعه (Total)		0	20000
پای بیلانس (Closing Balance)						20000

د حساب نوم : برېښنا لگښت						
د حساب کوډ : 502						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	27	نغده	01		5000
	حمل	31	مجموعه (Total)		0	5000
پای بیلانس (Closing Balance)						5000

د حساب نوم : انټرنیټ لگښت						
د حساب کوډ : 504						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	20	نغده	01		4000
	حمل	31	مجموعه (Total)		0	4000
پای بیلانس (Closing Balance)						4000

2. دوه ستونه نغده کتاب (Two Columns Cash Book) : ځينې کاروبارنه او شرکتونه د مالي راکړو ورکړو د ترسره کيدو او يا هم د پور د بيرته ورکړې په وخت کې له پلورنکو يا عرضه کونکو څخه يو اندازه مبلغ تخفيف ترلاسه کوي او يا هم د طلباتو د ترلاسه کولو په وخت کې خپلو پېرودنکو ته يو اندازه مبلغ تخفيف ورکوي، چې ددغو تخفيفونو د ثبت په خاطر بايد د نغده کتاب د ورکړو اړخ (Payments) کې د تخفيف ورکړې په نوم کالم او د راکړو په اړخ (Receipts) کې د تخفيف ترلاسه کولو په نوم کالم جوړ کړي. په همدې اساس کولی شو چې دوه ستونه نغده کتاب په لاندې ډول تعريف کړو:

دوه ستونه نغده کتاب له هغه کتاب څخه عبارت دې چې په دواړو اړخونو (راکړو او ورکړو) کې د نغده او تخفيف د ثبت په خاطر دوه ځانته کالمونه ولري.

د دوه ستونه نغده کتاب شکل په لاندې ډول دې.

د شرکت نوم													
نغده کتاب													
نېټه :													
کرنسي :													
راکړو (Receipts)						ورکړو (Payements)							
ورکړل شوی تخفيف	نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره	ترلاسه شوی تخفيف	نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره
				ورځ	مياشت						ورځ	مياشت	
8	7						6	5	4	3		2	1
			مجموعه (Total)							مجموعه (Total)			
پای بیلانس (Closing Balance)						پای بیلانس (Closing Balance)							

د پورتنی جدول تشریح:

1. د شمیرې په کالم کې د نغدي راکړې ورکړې د ترسره کيدو مسلسله شمیره لیکل کېږي.
2. د نیټې په کالم کې د نغدي راکړو ورکړو د ترسره کيدو نېټه ثبتېږي.
3. د توضیحاتو په کالم کې د اړوندو حسابونو نومونه لیکل کېږي.
4. د کوډ په کالم کې د لیجر کتاب د اړوندو حسابونو کوډ نمبر لیکل کېږي.
5. د کرېډېټ اړخ په نغده کالم کې د هغو نغدي راکړو ورکړو مجموعي رقم ثبتېږي، چې د هغو په مقابل کې کاروبار یا شرکت په نغده ډول پیسې په لگښت رسولي وي.
6. د ترلاسه شوي تخفيف په کالم کې د هغو پیسو رقم ثبتېږي، چې کاروبار یا شرکت د پېر یا پور د ورکړې په وخت کې ترلاسه کړي وي.
7. د ډېټ اړخ په نغده کالم کې د هغو نغده راکړو ورکړو مجموعي رقم ثبتېږي، چې کاروبار یا شرکت یې په مقابل کې په نغده ډول پیسې ترلاسه کړي وي.
8. د ورکړل شوي تخفيف په کالم کې د هغو پیسو مجموعي رقم ثبتېږي، چې کاروبار یا شرکت د پلور یا طلباتو د ترلاسه کولو په وخت کې پېرودنکي ته ورکړي وي.

د ویمه بېلگه : د 1395 هـ ش کال د ثور له لومړۍ نیټې څخه د همدې میاشتې تر وروستۍ نیټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

- د ثور په لومړۍ نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د 500 افغانیو نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.
 - د ثور په 4 مه نېټه یې 12000 افغانۍ د خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
 - د ثور په 7 مه نېټه یې د 5000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 - د ثور په 10 مه نېټه یې د 15000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 - د ثور په 14 مه نېټه یې 20000 افغانۍ طلبات د شیرزاد له شرکت څخه د 3% نغده تخفیف په مقابل کې ترلاسه کړي.
 - د ثور په 20 مه نېټه یې 8000 افغانۍ پور د خیبر شرکت ته د 2% نغده تخفیف په مقابل کې ورکړې.
 - د ثور په 23 مه نېټه یې 3500 افغانۍ د برېښنا لگښت په نغده ډول د برېښنا شرکت ته ورکړې.
 - د ثور په 29 مه نېټه یې د 25000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ په نغده کتاب کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت												
نېټه : 30/12/1395												
نغده کتاب												
کرنسي : افغانۍ												
ډېټ (Debit)						کړېدېټ (Credit)						
ورکړل شوی تخفیف	نغده	چ.نومبر	توضیحات	1395 هـ ش		تراسه شوی تخفیف	نغده	چ.نومبر	توضیحات	1395 هـ ش		شماره
				مباشت	ورخ					مباشت	ورخ	
	384000		لومړۍ موجود	1	ثور	500	9500	500	پېر	1	ثور	1
	12000	400	خدماتو عاید	4	ثور	160	7840	211	پور (خیبر شرکت)	20	ثور	2
100	4900	401	پلور	7	ثور		3500	502	برېښنا لگښت	27	ثور	3
150	14850	401	پلور	10	ثور							
600	19400	105	طلبات (شیرزاد شرکت)	14	ثور							
	25000	401	پلور	29	ثور							
850	460150		مجموعه (Total)	31	ثور	560	20840		مجموعه (Total)	31	ثور	
439310			بیلانس (Balance)	31	ثور							

د مالي راکړې ورکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده						
د حساب کوډ : 105						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانۍ)	
	مباشت	ورخ			ډېټ	کړېدېټ
1	ثور	31	د نغده کتاب په اساس	01		439310
	ثور	31	مجموعه (Total)		0	439310
			پای بیلانس (Closing Balance)			439310

د حساب نوم : طلبات (شیرزاد شرکت)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کریڈیت			ورخ	میاشت	
20000			لومړی موجود (Opening Balance)	14	ثور	
	19400	01	نغده	3	ثور	1
	600	01	ورکړل شوی تخفیف	14	ثور	2
20000	20000		مجموعه (Total)	31	ثور	
	0		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پور (خیبر شرکت)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کریڈیت			ورخ	میاشت	
	8000		لومړی موجود (Opening Balance)	1	ثور	
7840		01	نغده	20	ثور	1
160		01	ترلاسه شوی تخفیف	20	ثور	2
8000	8000		مجموعه (Total)	31	ثور	
	0		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : خدماتو عاید						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کریڈیت			ورخ	میاشت	
	12000	01	نغده	4	ثور	1
0	12000		مجموعه (Total)	31	ثور	
	12000		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : پلور						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دبت	کریڈیت			ورخ	میاشت	
	4900	01	نغده	7	ثور	1
	14850	01	نغده	10	ثور	2
	25000	01	نغده	29	ثور	3
0	44750		مجموعه (Total)	31	ثور	
	44750		پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : ترلاسه شوی تخفیف							
د حساب کوډ : 410							
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)		
	میاشت	ورځ			کریډیټ	ډیټ	
1	ثور	1	پېر	01	500		
2	ثور	20	پور (خیبر شرکت)	01	160		
	ثور	31	مجموعه (Total)		660	0	
	پای بیانس (Closing Balance)					660	

د حساب نوم : پېر							
د حساب کوډ : 500							
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)		
	میاشت	ورځ			کریډیټ	ډیټ	
1	ثور	1	نغده	01		9500	
	ثور	31	مجموعه (Total)		0	9500	
	پای بیانس (Closing Balance)					9500	

د حساب نوم : برینا لگښت							
د حساب کوډ : 502							
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)		
	میاشت	ورځ			کریډیټ	ډیټ	
1	ثور	20	نغده	01		3500	
	ثور	31	مجموعه (Total)		0	3500	
	پای بیانس (Closing Balance)					3500	

د حساب نوم : ورکړل شوی تخفیف							
د حساب کوډ : 505							
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)		
	میاشت	ورځ			کریډیټ	ډیټ	
1	ثور	7	پلور	01		100	
2	ثور	10	پلور	01		150	
3	ثور	14	طلبات (شیرزاد شرکت)	01		600	
	ثور	31	مجموعه (Total)		0	850	
	پای بیانس (Closing Balance)					850	

3. درې ستونه نغده کتاب (Three Columns Cash Book) : ځينې کاروبارونه او شرکتونه د خپلو مالي راکړو ورکړو د ترسره کيدو په خاطر بانکي حسابونه لري او له همدې لارې ځينې مالي راکړې ورکړې ترسره کوي. ددغه ډول مالي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر بايد د نغده کتاب په دواړو اړخونو (راکړو او ورکړو) کې پرته د نغده او تخفيف له کالونو یو بل کالم د بانک په نامه هم موجود وي تر څو خپلې بانکي راکړې ورکړې پکې په ثبت ورسوي. په همدې اساس کولی شو چې درې ستونه نغده کتاب په لاندې ډول تعريف کړو:

درې ستونه نغده کتاب له هغه کتاب څخه عبارت دې چې د يو کاروبار اړوند د نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر يې په دواړو اړخونو (راکړو او ورکړو) کې درې جلا کالونه د نغده، تخفيف او بانک په نوم موجود وي.

د درې ستونه نغده کتاب شکل په لاندې ډول دې.

د شرکت نوم												نغده کتاب					
راکړو (Receipts)												ورکړو (Payments)					
ورکړل شوی تخفيف	بانک	نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	ټولګړی	کال		تراسه شوی تخفيف	بانک	نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	ټولګړی	کال			
						مياشت	ورځ							مياشت	ورځ		
12	11	10			9			8	7	6	5	4	3	2	1		
				مجموعه (Total)								مجموعه (Total)					
پای بیلانس (Closing Balance)						پای بیلانس (Closing Balance)											

د پورتنی جدول تشریح:

- د شمیرې په کالم کې د مالي راکړې ورکړې د ترسره کيدو مسلسل شمیره لیکل کېږي.
- د نیتې په کالم کې د مالي راکړې ورکړې د ترسره کيدو نېټه ثبتېږي.
- د توضیحاتو په کالم کې د اړوندو حسابونو نومونه لیکل کېږي.
- د کوډ په کالم کې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو کوډ نمبر لیکل کېږي.
- د کړېدې اړخ په نغده کالم کې د هغو مالي راکړو ورکړو مجموعي ارقام ثبتېږي چې کاروبار یا شرکت په نغده ډول په لگښت رسولي وي.
- د کړېدې اړخ په بانکي کالم کې د هغو مالي راکړو ورکړو مجموعي ارقام ثبتېږي چې په مقابل کې يې د کاروبار یا شرکت لخوا چک صادر شوی وي.
- د ترلاسه شوي تخفيف په کالم کې د نغده پیسو هغه مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې کاروبار یا شرکت يې د پېر یا پور د ورکړې په وخت کې ترلاسه کړي وي.
- د ډېټ اړخ په نغده کالم کې د هغو مالي راکړو ورکړو مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې کاروبار یا شرکت يې په مقابل کې په نغده ډول پیسې ترلاسه کړي وي.
- د ډېټ اړخ په بانکي کالم کې د هغو مالي راکړو ورکړو مجموعي ارقام په ثبت رسېږي چې کاروبار یا شرکت يې په مقابل کې بانکي چک ترلاسه کړي وي.
- د ورکړل شوي تخفيف په کالم کې د هغو نغده پیسو مجموعي ارقام ثبتېږي چې کاروبار یا شرکت د پلور یا طلباتو د ترلاسه کولو په وخت کې پېرودونکو ته ورکړي وي.

د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر حسابونو ته

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کړېدېټ						
461680		01	د نغده کتاب په اساس	31	جوزا	1	
461680	0		مجموعه (Total)	31	جوزا		
461680		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کړېدېټ						
90880		01	د نغده کتاب په اساس	31	جوزا	1	
90880	0		مجموعه (Total)	31	جوزا		
90880		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : طلبات (شیرزاد شرکت)		د حساب کوډ : 125		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کړېدېټ						
20000		01	لومړی موجود (Opening Balance) بانک	1	جوزا	1	
	10000			23	جوزا		
20000	10000		مجموعه (Total)	31	ثور		
10000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پور (خیبر شرکت)		د حساب کوډ : 211		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کړېدېټ						
	10000	01	لومړی موجود (Opening Balance) نغده	1	جوزا	1	
4000				25	جوزا		
4000	10000		مجموعه (Total)	31	جوزا		
	6000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خدماتو عاید		د حساب کوډ : 400		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت		
ډېټ	کړېدېټ						
	10000	01	نغده	13	جوزا	1	
0	10000		مجموعه (Total)	31	جوزا		
	10000	پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور						
د حساب کوډ : 401						
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			دېټ	کړېدېټ
1	جوزا	5	نغده	01	4900	
2	جوزا	5	ورکړل شوی تخفیف	01	100	
3	جوزا	17	بانک	01	11880	
4	جوزا	17	ورکړل شوی تخفیف	01	120	
	جوزا	31	مجموعه (Total)		17000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						17000

د حساب نوم : ترلاسه شوی تخفیف						
د حساب کوډ : 410						
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			دېټ	کړېدېټ
1	جوزا	1	پېر	01	160	
	جوزا	31	مجموعه (Total)		160	0
پای بیلانس (Closing Balance)						160

د حساب نوم : پېر						
د حساب کوډ : 500						
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			دېټ	کړېدېټ
1	جوزا	1	نغده	01	7840	
2	جوزا	1	ترلاسه شوی تخفیف	01	160	
3	جوزا	9	بانک	01	20000	
	جوزا	31	مجموعه (Total)		28000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						28000

د حساب نوم : برېښنا لګښت						
د حساب کوډ : 502						
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			دېټ	کړېدېټ
1	جوزا	28	بانک	01	7000	
	جوزا	31	مجموعه (Total)		7000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						7000

د حساب نوم : کرایې لګښت						
د حساب کوډ : 503						
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورخ			دېټ	کړېدېټ
1	جوزا	20	نغده	01	5000	
	جوزا	31	مجموعه (Total)		5000	0
پای بیلانس (Closing Balance)						5000

د حساب نوم : ورکړل شوی تخفيف		د حساب کوډ : 505	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
			مبلغ (افغانی)
			دېټ
		ژ. پ	کرېډېټ
1	جوزا	5	پلور
2	جوزا	17	پلور
	جوزا	31	مجموعه (Total)
			پای بیلانس (Closing Balance)
			0
			220
			220

څلورمه بېلگه : د 1395 ه ش کال د سرطان میاشتې له لومړۍ نېټې څخه د همدې میاشتې تر وروستۍ نېټې پور د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سرطان په 5 مه نېټه یې د 12000 افغانیو په ارزښت توکي د 400 افغانیو نډه تخفیف په مقابل کې په نډه ډول پلورلي.

2. د سرطان په 8 مه نېټه یې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نډه تخفیف په مقابل کې د 22030 نمبر بانکي چک په مقابل کې پلورلي.

3. د سرطان په 11 مه نېټه یې 4000 افغانۍ طلبات د شېرزاد له شرکت څخه په نډه ډول ترلاسه کړي.

4. د سرطان په 14 مه نېټه یې 3000 افغانۍ پور د خیبر شرکت ته د 20028 نمبر بانکي چک په مقابل کې ورکړی.

5. د سرطان په 17 مه نېټه 50000 افغانۍ په نډه ډول د شرکت بانکي حساب ته جمع کړي.

6. د سرطان په 20 مه نېټه یې 5000 افغانۍ د دفتر د وړو لگښتونو په خاطر له بانکي حساب څخه په نډه ډول ترلاسه کړي.

د سرطان په 25 مه نېټه یې 30000 افغانیو په ارزښت توکي د 20029 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرودلي.

(1) د سرطان په 28 مه نېټه یې 80000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نډه ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې به لومړی په نډه کتاب کې ثبت او وروسته به یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړو.

د لويدي احمد سوداگريز او خدماتي شرکت نډه کتاب 1395/04/31 مبلغ (افغاني)													
ډيبټ (Debit)							کريډيټ (Credit)						
وزکړل شوی تخفيف	بانک	نډه	کوډ	توضيحات	چک نمبر	1395 هـ ش		نډه	بانک	نډه	کوډ	توضيحات	چک نمبر
						مياشت	ورځ						
400	90880	461680		لومړی موجود		5	سرطان		3000			پور (کوتوال شرکت)	20028
100	9900	11600		پور	22030	8	سرطان	50000	5000			بانک (ک)	
		4000		طلبات (شیرزاد شرکت)		11	سرطان		30000			نډه (ک)	
	50000	5000		نډه (ک)		17	سرطان	80000				پير	20029
	150780	482280		بانک (ک)		20	سرطان					معاشاتو لگښت	
500				مجموعه		31	سرطان	130000	38000			مجموعه	
	112780	352280		نيلايس		31	سرطان						

د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کړېدېټ						
352280		01	د نغده کتاب په اساس	31	سرطان	1	
352280	0		مجموعه (Total)	31	سرطان		
352280			پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کړېدېټ						
112780		01	د نغده کتاب په اساس	31	سرطان	1	
112780	0		مجموعه (Total)	31	سرطان		
112780			پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : طلبات (شیرزاد شرکت)		د حساب کوډ : 125		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کړېدېټ						
10000		01	لومړی موجود (Opening Balance) بانک	1	سرطان	1	
	4000			11	سرطان		
10000	4000		مجموعه (Total)	30	سرطان		
6000			پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (خیبر شرکت)		د حساب کوډ : 211		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کړېدېټ						
	6000	01	لومړی موجود (Opening Balance) نغده	1	سرطان	1	
3000				25	سرطان		
3000	6000		مجموعه (Total)	31	سرطان		
	3000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کریډیټ			ورخ	میاشت		
11600		01	نغده	5	سرطان	5	1
400		01	ورکړل شوی تخفیف	5	سرطان	5	2
9900		01	بانک	17	سرطان	17	3
100		01	ورکړل شوی تخفیف	17	سرطان	17	4
22000	0		مجموعه (Total)	31	سرطان	31	
22000			پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پیر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کریډیټ			ورخ	میاشت		
30000		01	بانک	25	سرطان	25	1
30000	0		مجموعه (Total)	31	سرطان	31	
30000			پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : ورکړل شوی تخفیف		د حساب کوډ : 505		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کریډیټ			ورخ	میاشت		
100		01	پلور	5	جوزا	5	1
120		01	پلور	17	جوزا	17	2
220	0		مجموعه (Total)	31	جوزا	31	
	220		پای بیلاس (Closing Balance)				

د حساب نوم : معاشاتو لگښت		د حساب کوډ : 506		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کریډیټ			ورخ	میاشت		
80000		01	نغده	28	سرطان	28	1
80000	0		مجموعه (Total)	31	سرطان	31	
80000			پای بیلاس (Closing Balance)				

د کوچنيو نغدي لگښتونو کتاب (Petty Cash Expences Book)

نن سبا اکثره کاروبارونه او شرکتونه خپلې مالي راکړې ورکړې د بانکونو له لارې ترسره کوي او دا امکان نه لري چې د دفتر د کوچنيو لگښتونو لپاره هم چکونه صادر کړي نو ځکه کاروبارونه او شرکتونه د خپلو کوچنيو لگښتونو په خاطر يو مقدار نغدي پيسې د کاروبار يا شرکت مالي مسؤل يا خزانه دار سره په سيف کې ساتل کيږي. ددغو نغدو پيسو د مقدار لپاره کوم معيار وجود نه لري نو ځکه هر کاروبار يا شرکت د خپلې مالي پاليسۍ په اساس په هماغه اندازه نغدي پيسې چې ورته اړتيا ليدل کيږي له ځان سره ساتي. هغه مقدار پيسې چې د کاروبار يا شرکت له مالي مسؤل يا خزنه دار سره د کوچنيو لگښتونو په خاطر په نغده ډول په سيف کې ساتل کيږي د کوچني نغده (Petty Cash) په نامه، او هغه کتاب چې د کوچنيو نغده لگښتونو اړوند مالي راکړې ورکړې پکې په ثبت رسپري د کوچني نغدي کتاب (Petty Cash Book) په نامه يادېږي.

که چيرې کاروبار يا شرکت د خپلو نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له نغده راکړو او نغده ورکړو له ژورنالونو څخه استفاده کوي نو په دې صورت کې د مالي دورې په پای کې د کوچنيو نغدي لگښتونو د کتاب مجموعي رقم د نغده ورکړو په ژورنال (Cash Payments Journal) کې د مختلفو حسابونو په کالم کې ثبتېږي. او که چيرې کاروبار يا شرکت د خپلو نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له نغده کتاب (Cash Book) څخه استفاده کوي نو بيا دغه مجموعي رقم د ورکړو اړخ (Payments) په نغده کالم کې ثبتېږي.

د شرکت نوم										
د نغده ورکړو ژورنال										
نېټه :										
ګرنسي :										
ډېټ (Dr)			ګرډېټ (Cr)			کود	ډېټ شوي حسابونه Debited Accounts	کال		شميره
مختلف حسابونه	پور ورکړه	پېر	ترلاسه شوي تخفيف	بانک	نغده			ورځ	مياشت	
X					X		د کوچنيو نغده لگښتونو د کتاب په اساس	31	M	1
							د حسابونو مجموعه			
مجموعه (Total)										

د شرکت نوم											
نېټه :											
نغده کتاب											
ګرنسي :											
راکړو (Receipts)						ورکړو (Payments)					
نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره	نغده	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره
			ورځ	مياشت					ورځ	مياشت	
						X		د کوچنیو نغده لګښتونو د کتاب په اساس	D	M	N
مجموعه (Total)							مجموعه (Total)				
پای بیلانس (Closing Balance)						پای بیلانس (Closing Balance)					

د کوچنیو نغدي لګښتونو د کتاب شکل :

د نغده وړو لګښتونو کتاب مختلف شکلونه لري چې په دې ځای کې موږ د لاندني شکل څخه استفاده کوو.

د شرکت نوم										
نېټه :										
د کوچنیو نغدي لګښتونو کتاب										
ګرنسي :										
دېټ	کړېدېټ	کوډ	توضیحات (Descriptions)	کال		شماره				
				ورځ	مياشت					
			لومړی موجود (Opening Balance)							
مجموعه (Total)										
پای بیلانس (Closing Balance)										

پنځمه بېلګه : د 1395 هـ ش کال د سرطان په 30 مه نېټه د نوید احمد سوداګریز او خدماتي شرکت مالي مسئول 10000 افغانۍ د شرکت له بانکي حساب څخه په نغده ډول ترلاسه کړي او د اسد تر وروستۍ نېټې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

- د اسد په 3 مه نېټه یې د دفتر د پرنټر لپاره په 2000 افغانیو یو عدد کارټریج په نغده ډول پېرودلی.
 - د اسد په 7 مه نېټه یې د دفتر لپاره د 2500 افغانیو په ارزښت سپینې پانې (A4) په نغده ډول پېرودلي.
 - د اسد په 12 مه نېټه یې د دفتر د فرنیچر د انتقال په خاطر 1000 افغانۍ د موټر کرایه په نغده ډول ورکړې.
 - د اسد په 20 مه نېټه یې د دفتر د کاپي ماشین د ترمیم په خاطر 900 افغانۍ په نغده ډول ورکړې.
 - د اسد په 25 مه نېټه یې د دفتر د جانیتور د مبلاین د تبدلي پخاطر 1100 افغانۍ په نغده ډول ورکړې.
- پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی د وړو نغده لګښتونو په کتاب کې ثبت او وروسته یې د نغده ورکړو ژورنال او هم نغده کتاب ته انتقالوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
د کوچنیو نغدي لگښتونو کتاب						
نېټه : 30 / 05 / 1395						
ګرنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	کوډ	مبلغ	
	میاشت	ورځ			ګرډپټ	ډیټ
1	اسد	1	لومړی موجود (Opening Balance)		10000	
	اسد	3	د پرنټر کارتریج		2000	
	اسد	7	سپیني پاني (A4)		2500	
	اسد	12	د موټر کرایه		1000	
	اسد	20	د کاپي ماشین ترمیم		900	
5	اسد	25	د جانیتیر مبالین تبدلي		1100	
	اسد	30	مجموعه (Total)		10000	7500
	اسد	30	پای بیلاس (Closing Balance)		2500	

د کوچنیو نغده لگښتونو مجموعي رقم انتقال د نغده ورکړو ژورنال او هم نغده کتاب ته

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
د کوچنیو نغدي لگښتونو کتاب							
نېټه : 30 / 05 / 1395							
ګرنسي : افغانی							
شمیره	1395 هـ ش		کوډ	ګرډپټ (Cr)		ډیټ (Dr)	
	میاشت	ورځ		نغده	بانک	ترلاسه شوی تخفیف	پیر
1	اسد	30	د کوچنیو نغده لگښتونو د کتاب په اساس				
			د حسابونو مجموعه		7500		7500
			مجموعه (Total)		7500		7500

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
نغده کتاب							
نېټه : 30 / 05 / 1395							
ګرنسي : افغانی							
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	کوډ	نغده	ګرډپټ (Credit)	
	میاشت	ورځ				نغده	توضیحات (Descriptions)
1	اسد	30	د کوچنیو نغده لگښتونو د کتاب په اساس		7500		
			مجموعه (Total)		7500		0
			پای بیلاس (Closing Balance)		7500		پای بیلاس (Closing Balance)

د اووم څپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. د نغده راکړو ژورنال څه ته وايي؟
2. د نغده ورکړو ژورنال څه ته وايي؟
3. نغده کتاب څه ته وايي او کومې ځانگړنې لري؟
4. د نغده کتاب ډولونه کوم دي؟
5. د کوچنيو نغدي لگښتونو کتاب څه ته وايي؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ

1. () هغه کتاب چې د يو کاروبار يا شرکت اړوند ورځنۍ نغدي راکړې ورکړې (د نغده رسيد او نغده ورکړې) پکې ثبتېږي د نغده کتاب په نوم ياديږي.
2. () د يو کاروبار يا شرکت اړوند ټولې هغه مالي راکړې ورکړې، چې په مقابل کې يې کاروبار يا شرکت په نغده ډول پيسې ترلاسه کوي، ثبت شي، د نغده ورکړو ژورنال په نوم ياديږي.
3. () د يو کاروبار يا شرکت اړوند ټولې هغه مالي راکړې ورکړې، چې په بدل کې يې کاروبار يا شرکت په نغده ډول پيسې له لاسه ورکوي، ثبت شي، د نغده راکړو ژورنال په نوم ياديږي.
4. () کانټرا اينټري له هغې انټري څخه عبارت دي چې په يو وخت کې د نغده کتاب په دواړو اړخونو ډېټ او کرډېټ کې په ثبت ورسول شي.
5. () هغه کتاب چې د يو کاروبار يا شرکت د کوچنيو نغده لگښتونو اړوند مالي راکړې ورکړې پکې ثبتېږي، د نغده کتاب په نامه ياديږي.

لاندې بيلگې په اړوندو کتابونو کې په ثبت ورسوئ

د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نويد احمد په نامه سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او دهمدې مياشتې تر وروستۍ نيټې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په لومړۍ نېټه د کاروبار څښتن (نوید) 1200000 افغانۍ په نغده ډول او د 360000 افغانیو په ارزښت يې د شرکت لپاره يو بانکي حساب پرانستې او بيا يې د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 5 مه نېټه يې د 270000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
3. د حمل په 11 مه نېټه يې د خدماتو په مقابل کې 45000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
4. د حمل په 19 مه نېټه يې 60000 افغانۍ د شرکت طلبات د شيرزاد له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
5. د حمل په 22 مه نېټه يې د 160000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.

6. د حمل په 25 مه نېټه يې د 98000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.

7. د حمل په 27 مه نېټه يې د 38000 افغانیو په ارزښت توکي د 39960 نمبر بانکي چک په مقابل کې پلورلي.

8. د حمل په 29 مه نېټه يې 35000 افغانی د شرکت طلبات د خيبر له شرکت څخه د 10356 نمبر بانکي چک په مقابل کې ترلاسه کړي.

پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی د نغده راکړو په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د ثور په لومړۍ نېټه د وحید په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او دهمدې میاشتي تر وروستۍ نېټې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ثور په 4 مه نېټه د شرکت څښتن 890000 افغانی په نغده ډول د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.

2. د ثور په 8 مه نېټه يې د 240000 افغانی په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.

3. د ثور په 13 مه نېټه يې 120000 افغانی د شرکت طلبات په نغده ډول د بهیر له شرکت څخه ترلاسه کړي.

4. د ثور په 21 مه نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.

5. د ثور په 28 مه نېټه يې 320000 افغانی طلبات د 3200 افغانیو نغده تخفيف او د 20985 نمبر بانکي چک په مقابل کې ترلاسه کړي.

پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی د نغده راکړو په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال جوزا میاشتي له لومړۍ نېټې څخه د همدې میاشتي تر وروستۍ نېټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جوزا په 3 مه نېټه يې 70000 افغانی د بلال شرکت پور په نغده ډول ورکړی.

2. د جوزا په 8 مه نېټه يې د 362000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.

3. د جوزا په 15 مه نېټه يې د 412000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.

4. د جوزا په 17 مه نېټه يې 1200 افغانی مالیه په نغده ډول د دولت بانکي حساب ته جمع کړي.

5. د جوزا په 21 مه نېټه يې 120000 افغانی د شیرزاد شرکت پور د 12202 نمبر بانکي چک په واسطه ورکړی.

6. د جوزا په 23 مه نېټه يې 12000 افغانی د انټرنیټ میاشتنی فیس د 12210 نمبر بانکي چک په واسطه ورکړی.

7. د جوزا په 28 مه نېټه يې 95000 افغانی د کارکونکو د یوې میاشتي معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی د نغده ورکړو په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال سرطان میاشتي له لومړۍ نيټې څخه د همدې میاشتي تر وروستۍ نيټې پورې د وحید سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سرطان په 2 مه نېټه يې 45000 افغانۍ د حبيب شرکت پور د 12220 نمبر بانکي چک په واسطه ورکړی.
 2. د سرطان په 7 مه نېټه يې د 123000 افغانیو په ارزښت توکي د 12230 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرودلي.
 3. د سرطان په 15 مه نېټه يې د 200000 افغانیو په ارزښت توکي د 2% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.
 4. د سرطان په 19 مه نېټه يې د شرکت د شهرت په خاطر 15000 افغانۍ په نغده ډول په اعلاناتو په لگښت رسولي.
 5. د سرطان په 22 مه نېټه يې 190000 افغانۍ د ځواک د شرکت پور د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول ورکړی.
 6. د سرطان په 29 مه نېټه يې 80000 افغانۍ د کارکونکو د یوې میاشتي معاش، 9000 افغانۍ د برښنا میاشتي لگښت او 7000 افغانۍ د انټرنیټ میاشتي فیس په نغده ډول ورکړی.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی د نغده ورکړو په ژورنال کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د اسد په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د همدې میاشتي تر وروستۍ نيټې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د اسد په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 400000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د اسد په 3 مه نېټه يې د 20000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرودلي.
 3. د اسد په 9 مه نېټه يې د 120000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرودلي.
 4. د اسد په 11 مه نېټه يې 2700 افغانۍ د خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
 5. د اسد په 19 مه نېټه يې د 100000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
 6. د اسد په 23 مه نېټه يې 3000 افغانۍ د انټرنیټ میاشتي فیس ه نغده ډول ورکړی.
 7. د اسد په 30 مه نېټه يې 3500 افغانۍ د برښنا لگښت په نغده ډول د برښنا شرکت ته ورکړی.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په یو ستونه نغده کتاب کې ثبت او وروسته يې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د سنبلې له لومړۍ نېټې څخه د همدې میاشتې تر وروستۍ نېټې پور د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د سنبلې په 2 یمه نېټه یې د 98000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.
2. د سنبلې په 5 مه نېټه یې 18000 افغانی د خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
3. د سنبلې په 10 مه نېټه یې د 140000 افغانیو په ارزښت توکي د 5300 افغانیو نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.

4. د سنبلې په 13 مه نېټه یې د 60000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
5. د سنبلې په 16 مه نېټه یې 75000 افغانی طلبات د شیرزاد له شرکت څخه د 3% نغده تخفیف په مقابل کې ترلاسه کړي.

6. د سنبلې په 21 مه نېټه یې 31000 افغانی پور د هیواد شرکت ته د 1.5% نغده تخفیف په مقابل کې ورکړی.
 7. د سنبلې په 24 مه نېټه یې 7200 افغانی د برښنا میاشتنی لگښت په نغده ډول د برښنا شرکت ته ورکړی.
 8. د سنبلې په 26 مه نېټه یې د 20000 افغانیو په ارزښت توکي په نغده ډول پلورلي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په دوه ستونزه نغده کتاب کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د میزان له لومړۍ نېټې څخه د همدې میاشتې تر وروستۍ نېټې پورې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د میزان په لومړۍ نېټه یې د 72000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پېرودلي.
2. د میزان په 3 مه نېټه یې د 60000 افغانیو په ارزښت توکي د 210 افغانیو نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.

3. د میزان په 5 مه نېټه یې 45000 افغانی د شرکت بانکي حساب ته جمع کړي.
4. د میزان په 8 مه نېټه یې د 45000 افغانیو په ارزښت توکي د 12241 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرودلي.
5. د میزان په 11 مه نېټه یې 51000 افغانی په نغده ډول د خدماتو په مقابل کې ترلاسه کړي.
6. د میزان په 15 مه نېټه یې د 23000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف او د 44700 نمبر بانکي چک په مقابل کې پلورلي.

7. د میزان په 21 مه نېټه یې 11000 افغانی د شرکت د یوې میاشتې ودانۍ کرایه په نغده ډول ورکړي.
8. د میزان په 22 مه نېټه یې 98000 افغانی طلبات د شیرزاد شرکت لخوا د 34251 نمبر بانکي چک په مقابل کې ترلاسه کړي.

9. د میزان په 24 مه نېټه یې 2900 افغانی پور د ځلاند شرکت ته د 22271 نمبر بانکي چک په مقابل کې ورکړی.
10. د میزان په 29 مه نېټه یې 9000 افغانی د برښنا لگښت د برښنا شرکت بانکي حساب ته د 22272 نمبر بانکي چک په واسطه ورکړی.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په درې ستونزه نغده کتاب کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د عقرب میاشتې له لومړۍ نېټې څخه د همدې میاشتې تر وروستۍ نېټې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د عقرب په لومړۍ نېټه یې د 145000 افغانیو په ارزښت توکي د 3100 افغانیو نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
 2. د عقرب په 3 مه نېټه یې د 89000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف او د 64641 نمبر بانکي چک په مقابل کې پلورلي.
 3. د عقرب په 10 مه نېټه یې 50000 افغانۍ طلبات د شیرزاد له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
 4. د عقرب په 13 مه نېټه یې 71000 افغانۍ پور د لطیف شرکت ته د 22283 نمبر بانکي چک په مقابل کې ورکړي.
 5. د عقرب په 16 مه نېټه 90000 افغانۍ په نغده ډول د شرکت بانکي حساب ته جمع کړي.
 6. د عقرب په 21 مه نېټه یې 7000 افغانۍ د دفتر د وړو لگښتونو په خاطر له بانکي حساب څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
 7. د عقرب په 25 مه نېټه یې 45000 افغانیو په ارزښت توکي د 22293 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرودلي.
 8. د عقرب په 30 مه نېټه یې 64000 افغانۍ د کارکونکو د یوې میاشتې معاشونه په نغده ډول ورکړي.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ په درې ستونو نغده کتاب کې ثبت او وروسته یې د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال کړی.

د 1395 هـ ش کال د قوس په لومړۍ نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت مالي مسئول 5000 افغانۍ د شرکت له بانکي حساب څخه په نغده ډول ترلاسه او د همدې میاشتې تر وروستۍ نېټې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د قوس په 1 نېټه یې د دفتر پرنټر ته د 850 افغانیو په ارزښت یو عدد کارتريچ په نغده ډول پېرودلی.
 2. د قوس په 9 مه نېټه یې د دفتر لپاره د 920 افغانیو په ارزښت سپینې پانې (A4) په نغده ډول پېرودلي.
 3. د قوس په 14 مه نېټه یې د دفتر د فرنیچرو د انتقال په خاطر 450 افغانۍ د موټر کرایه په نغده ډول ورکړې.
 4. د قوس په 23 مه نېټه یې د دفتر د کاپي ماشین د ترمیم په خاطر 1100 افغانۍ په نغده ډول ورکړې.
 5. د قوس په 26 مه نېټه یې د دفتر د جانېتر د مبلاین د تبدلي پخاطر 1250 افغانۍ په نغده ډول ورکړې.
- پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ د کوچنیو نغده لگښتونو په کتاب کې ثبت او وروسته یې د نغده ورکړو ژورنال او هم نغده کتاب ته انتقال کړی.

اتم خپرکی

د بانکي سمون صورت حساب (Bank Reconciliation Statement)

دا چې نن سبا کاروبارونه او شرکتونه د خپلو مالي راکړو ورکړو د ترسره کیدو په خاطر له بانکي حسابونو څخه استفاده کوي او خپلې ډیرې نغدي راکړې ورکړې د بانکي چکونو په واسطه ترسره کوي. نو ځکه ځینې کاروبارونه او شرکتونه د خپلو نغدي او بانکي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له نغده کتاب (Cash Book) څخه استفاده کوي. مگر ځینې نور کاروبارونه او شرکتونه بیا د خپلو نغدي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له نغده کتاب (Cash Book) او د بانکي راکړو ورکړو د ثبت په خاطر له بانکي کتاب (Bank Book) څخه استفاده کوي. هر کله چې یو کاروبار یا شرکت په یوه ټاکلې دوره کې وغواړي د خپل بانکي حساب د مبلغ په هکله معلومات ترلاسه کړي، چې څه مقدار پیسې د کاروبار یا شرکت حساب ته په کوم اساس جمع او په کوم اساس د کاروبار یا شرکت له حساب څخه وتلي او څومره پیسې یې په بانکي حساب کې موجودې دي نو ددغه شان معلوماتو د ترلاسه کولو په خاطر له اړوند بانک څخه د خپل کاروبار یا شرکت بانکي صورت حساب (Bank Statement) اخلي، چې نوموړي معلومات ټول په دغه بانکي صورت حساب کې موجود وي. کله چې کاروبار یا شرکت د مالي دورې په پای کې خپل بانکي صورت حساب ترلاسه کړي نو بیا یې د کاروبار یا شرکت له بانکي کتاب سره پرتله کوي. که چیرې د بانکي صورت حساب او بانکي کتاب د مجموعي ارقامو ترمنځ توپیر موجود نه وي نو په دې صورت کې بیا د بانکي سمون صورت حساب ترتیبولو ته کومه اړتیا نه لیدل کېږي. مگر که چیرې یې د مجموعي ارقامو ترمنځ توپیر موجود وي نو په دغه صورت کې کاروبار یا شرکت مجبور دي، چې د بانکي سمون صورت ترتیب کړي تر څو ددغو دواړو (بانکي کتاب او بانکي صورت حساب) مجموعي ارقامو د نامساوات علتونه په گوته او وروسته یې صحیح کړي.

کاروبارونه او شرکتونه د بانکي صورت حساب او بانکي کتاب د مجموعي ارقامو د نامساوات د علتونو د پیدا کولو او د هغو د اصلاح په خاطر د بانکي سمون له صورت حساب څخه استفاده کوي.

مخکې له دې چې د بانکي سمون د صورت حساب په هکله و غږېږو لومړی باید په لاندې ځینو موضوعاتو ځان پوه کړو:

1. بانکي کتاب (Bank Book) : له هغه کتاب څخه عبارت دي چې یو کاروبار یا شرکت پکې یواځې او یواځې خپلې بانکي راکړې ورکړې ثبتوي، چې په لاندې ډول ښودل کېږي.

Waheedullah Commercial and Services Company

For the month of Feb 2013

Bank Book

#	Date	Voucher No.	Cheque No.	Description	Dr.	Cr.	Balance
1	19-Feb-13	b/f		Opening balance for the month of Hoot			600,000
2	20-Feb-13	CDVB280	170705	Purchased 1650 liters petrol and 2535 liters diesel for PGO, PLMDs, PC, and DGOs vehilces		250,671	349,329
3	20-Feb-13	CDVB281	170706	Purchased 420 kg gas for 14 DGOs, 400 kg for PGO and 300kg for PGO guest house		54,880	294,449
4	20-Feb-13	CDVB282	170707	Top up cards for 14 DGs and PGO senior staff		42,000	252,449
5	20-Feb-13	CDVB283	170708	Purchase stationary for PGO and DGOs		55,000	197,449
6	24-Feb-13	CDVB284	170709	Purchased digital cameras for 18 different civil Societies		139,500	57,949
7				Cash received from main office	200,000	24,000	233,949
8	25-Feb-13	CDVB285	170710	Paid two months Jadi and Dalwa electricity exp of PGO Guest House		44,225	189,724
11	27-Feb-13	CDVB286	170711	Paid printing, designing, typing and editing cost of AYNAL KABUL magazine, 2000volumes, contain 56 pages		96,000	93,722
Closing Balance					200,000	706,293	93,707

2. بانكي صورت حساب (Bank Statement) : له هغه صورت حساب څخه عبارت دې چې په يوه ټاكلې دوره كې د يو كاروبار يا شركت د بانكي حساب په هكله معلومات وړاندې كوي، چې معمولا د مياشتې په پاى يا هم د اړتيا په وخت كې د بانک لخوا كاروبار يا شركت ته ورکول كېږي. او په لاندې ډول وي.

AHZ Bank

Bank Statement

From 01 Dec to 31 Dec 2011

TRANS DATE	VALUE DATE	TRANSACTION REFERENCE NO.	NARRATION	CHEQUE NO.	DEBIT	CREDIT	BALANCE
8 DEC 2011			OPENING BALANCE		0.00	0.00	2,306,402.00
08-DEC-2011	08-DEC-2011	056CQWL113420001	CQW-	118975	162,500.00	0.00	2,143,902.00
08-DEC-2011	08-DEC-2011	056CQWL113420004	CQW- ADAM KHAN S/O GUL PADSHA IDNO:33633 CHKNO:692610	692610	76,325.00	0.00	2,067,577.00
13-DEC-2011	13-DEC-2011	009CQWL113470003	CQW- CHIQ PAID TO HASHMATULLAH (0783373540)	692611	76,467.00	0.00	1,989,110.00
17-DEC-2011	17-DEC-2011	040CQWL113510001	CQW- FAWAZ S/O MOHAMMAD YOUSIF	692614	89,010.00	0.00	1,900,100.00
17-DEC-2011	17-DEC-2011	056CQWL113510001	CQW- ADAM KHAN S/O GULL PACHA TAZKIRA NO: 33633	692612	69,925.00	0.00	1,830,175.00
17-DEC-2011	17-DEC-2011	034CQWL113510001	CQW- SAKHI DAD (831373)	692616	155,500.00	0.00	1,674,675.00
17-DEC-2011	17-DEC-2011	034CQWL113510002	CQW- FARID S/O MOHAMMAD AMIN	692615	41,400.00	0.00	1,633,275.00
18-DEC-2011	18-DEC-2011	063CQWL113520006	CQW- ABDUL RAHMANS/O GHAZI RAHMAN	692619	91,800.00	0.00	1,541,475.00
19-DEC-2011	19-DEC-2011	010CQWL113530002	CQW- CHQ PAID TO AMANULLAH SV BOY YASIR KB 10	692618	207,000.00	0.00	1,334,475.00
19-DEC-2011	19-DEC-2011	001000S113530001	AAT- TRFD FROM THE ASIA FAUNDATION CACCOR AFN A/C FVG FALLWING LIST		0.00	280,000.00	1,614,475.00
19-DEC-2011	19-DEC-2011	034CQWL113530003	CQW- MOHAMMAD KABIR	692620	95,675.00	0.00	1,518,800.00
20-DEC-2011	20-DEC-2011	056CQWL113540001	CQW- MOHAMMAD NASIR S/O RAMAZAN ALI IDNO:1445276 CHKNO:692617	692617	73,700.00	0.00	1,445,100.00
20-DEC-2011	20-DEC-2011	056CQWL113540002	CQW- SALEEM KHAN S/O GUL PADSHA IDNO:662753 CHKNO:692621	692621	41,000.00	0.00	1,404,100.00
20-DEC-2011	20-DEC-2011	009CQWL113540009	CQW- CHIQ PAID TO ABDUL HAMEEM	692622	25,000.00	0.00	1,379,100.00
21-DEC-2011	21-DEC-2011	056CQWL113550006	CQW- ADAM KHAN S/O GUL PADSHA IDNO:33633 CHKNO:692623	692623	37,500.00	0.00	1,341,600.00
21 DEC 2011			CLOSING BALANCE		0.00	0.00	1,341,600.00
TOTAL :					1,244,802.00	280,000.00	
TOTAL NUMBER OF TRANSACTION(S) :					14	1	

له بانكي صورت حساب څخه لاندې معلومات ترلاسه كيدلى شي:

1. د يو كاروبار يا شركت د بانكي حساب د مالي دورې د پيل بېلانس (Opening Balance).
2. په يوه مالي دوره كې د يو كاروبار يا شركت بانكي حساب ته د جمع شوو او ويستل شوو نغدو پيسو مقدار.
3. په يوه مالي دوره كې د يو كاروبار يا شركت بانكي حساب ته د جمع شوو او ويستل شوو چكونو مبلغ او نمبر.
4. په يوه ټاكلې مالي دوره كې د يو كاروبار يا شركت له بانكي حساب څخه د بانک مياشتني چارجيز، د چك بک د ورکړې چارجيز او داسې نورو لگښتونو او همدارنگه د عوايدو د مبلغ په هکله معلومات.
5. په يوه ټاكلې مالي دوره كې د يو كاروبار يا شركت د بانكي حساب د پای بېلانس (Closing Balance).

د بانكي سمون صورت حساب تعريف (Definition of Bank Reconciliation Statement)

د يوې مالي دورې په پای کې بايد د يو كاروبار يا شركت د نغده كتاب / بانكي كتاب مجموعي بېلانس د هغه د بانكي صورت حساب له مجموعي بېلانس سره مساوي وي. مگر ځينې وخت ددغو دواړو مجموعي بېلانسونو ترمنځ توپير موجود وي. او هغه صورت حساب چې ددغو دواړو مجموعي بېلانسونو د نه مساوت د علتونو د پيدا کولو او د هغو د سمون په موخه ترتيبېږي د بانكي سمون صورت حساب په نوم يادېږي.

د بانكي سمون صورت حساب موخې (Objectives of Bank Reconciliation Statement)

1. په يوه ټاكلې دوره كې د يو كاروبار يا شركت د بانكي حساب د بېلانس په هکله دقيق معلومات وړاندې کوي.
2. د بانكي بېلانس د ارقامو ثبت د يو كاروبار يا شركت په ازمايښتي بېلانس او مالي حالت صورت حساب کې.
3. په يوه ټاكلې مالي دوره كې د يو كاروبار يا شركت په بانكي كتاب او بانكي صورت حساب کې تيروتې په گوته او د هغو په اصلاح کې مرسته کوي.
4. د كاروبار يا شركت لخوا د صادر شوو او ترلاسه شوو چكونو د ثبت په هکله پوره او دقيق معلومات وړاندې کوي.

د بانكي صورت حساب او بانكي كتاب ترمنځ د توپير عوامل

په يوه ټاكلې مالي دوره كې د يو كاروبار يا شركت د بانكي صورت حساب او بانكي كتاب د بېلانسونو مجموعي ارقام بايد يو له بل سره مساوي وي، مگر ځينې وخت ددغو بېلانسونو د مجموعي ارقامو ترمنځ توپير د لاندې علتونو په اساس رامنځته كيدلى شي:

- 1) **نا رسېدلى چك (Outstanding Check/Un-Presented Check)**: له هغه چك څخه عبارت دې چې د يو كاروبار يا شركت لخوا صادر شوى مگر د پيسو د ترلاسه كولو په خاطر تر اوسه بانک ته وړل شوي نه وي؛ مثلاً، د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شركت د 1395 هـ ش كال د حمل په 28 نېټه د 104 نمبر بانكي چك په مقابل كې د 15000 افغانيو په ارزښت فرنيچر د لطيف له شركت څخه پېرېدلي او د حمل په 30 نېټه يې د 106 نمبر بانكي چك په مقابل كې د 12000 افغانۍ د انټرنيسټ لگښت ورکړى. مگر تر اوسه دغه دواړه چكونه د لطيف او مخابراتي شركت لخوا د پيسو د ترلاسه كولو په خاطر بانک ته وړل شوي نه دي. نو ځکه د بانكي صورت حساب د بېلانس مجموعي رقم د بانكي كتاب د بېلانس له مجموعي رقم څخه زيات ښودل کېږي. د مياشتې په پای کې يې د بانكي سمون صورت حساب په جوړولو سره د توپير عوامل په گوته او وروسته يې اصلاح کوو.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
بانکي کتاب							
31/01/1395							
ګرنسي (افغانی)							
بېلانس	ډېټ	ګرډېټ	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	1395 ه ش		شماره
					ورخ	میاشت	
600000	600000		پیل بېلانس (Opening Balance)		1	حمل	
580000		20000	د دفتر لپاره د قرطاسې پېرېدل	101	3	حمل	1
570000		10000	د دفتر د موټرو لپاره د تیلو پېرېدل	102	5	حمل	2
500000		70000	د توکو پېرېدل	103	6	حمل	3
580000	80000		د توکو پلورل	8760	8	حمل	4
565000		15000	د دفتر لپاره د فرنیچرو پېرېدل	104	28	حمل	5
557000		8000	د دفتر د برېښنا د لګښت ورکړه	105	29	حمل	6
545000		12000	د انټرنیټ د فیس ورکړه	106	30	حمل	7
545000	680000	135000	پای بېلانس (Closing Balance)		31	حمل	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
بانکي صورت حساب							
31/01/1395							
ګرنسي (افغانی)							
بېلانس	ډېټ	ګرډېټ	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	1395 ه ش		شماره
					ورخ	میاشت	
600000		600000	پیل بېلانس (Opening Balance)		1	حمل	
580000	20000		د بشارت قرطاسېه فروشي ته د چک ورکړه	101	3	حمل	1
570000	10000		د مجید تیلو پلورنځي ته د چک ورکړه	102	5	حمل	2
500000	70000		د عاصم پلورنځي ته د چک ورکړه	103	6	حمل	3
580000		80000	د لطیف شرکت لخوا د چک رسید	8760	12	حمل	4
	8000		د برېښنا شرکت ته د چک ورکړه	105	29	حمل	5
572000	108000	680000	پای بېلانس (Closing Balance)		31	حمل	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت				
د بانکي سمون صورت حساب				
31/01/1395				
ګرنسي (افغانی)				
دېټ	ګرېډېټ	چک نمبر	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش
545000			د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :	31 حمل
			زیاتول (Add) :	
			کمول (Less) :	
545000			مجموعي مبلغ (Total Amount)	
545000			برابر شوی بېلانس دېټ (Adjusted Balance Dr)	31 حمل
	572000		د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :	31 حمل
			زیاتول (Add) :	
			کمول (Less) :	
15000		104	• نارسېدلی چک (Un-Presented Check)	28 حمل
12000		106	• نارسېدلی چک (Un-Presented Check)	30 حمل
27000	572000		مجموعي مبلغ (Total Amount)	
	545000		برابر شوی بېلانس ګرېډېټ (Adjusted Balance Cr)	31 حمل

(2) ځنډېدلی چک (Deposits in Transit Check) : له هغه چک څخه عبارت دي چې د کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوی او هم د چک د څښتن لخوا بانک ته وړل شوی وي مگر تراوسه د بانک لخوا د نوموړي شخص يا شرکت په حساب کې د جمع کيدو په جريان کې وي. مثلاً؛ د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د 1395 ه ش کال د حمل په 30 نېټه د 8760 نمبر بانکي چک په مقابل کې د 80000 افغانیو په ارزښت توکي پلورلي او همدارنگه د حمل په 30 نېټه يې د 3020 نمبر بانکي چک په مقابل کې 45000 افغانی د خدماتو په مقابل کې ترلاسه کړي، چې یاد چکونه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت لخوا بانک ته وړل شوي مگر تراوسه د بانک لخوا د یاد شرکت په حساب کې د جمع کيدو په جريان کې دي. په همدې اساس د بانکي صورت حساب د بېلانس مجموعي رقم د بانکي کتاب د بېلانس له مجموعي رقم څخه کم ښودل کيږي. د مياشتې په پای کې د بانکي سمون صورت حساب په جوړولو سره يې د توپير عوامل په ګوته او وروسته يې اصلاح کوو.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 31/01/1395						
کورنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	کریډیټ	ډیټ
	میاشت	ورځ				
	حمل	1	پیل بېلانس (Opening Balance)			600000
1	حمل	3	د دفتر لپاره د قرطاسې پېرېدل	101	20000	580000
2	حمل	5	د دفتر د موټرو لپاره د تیلو پېرېدل	102	10000	570000
3	حمل	6	د توکو پېرېدل	103	70000	500000
4	حمل	30	د توکو پلورل	8760	80000	580000
5	حمل	30	د خدماتو په مقابل کې د عاید ترلاسه کول	3020	45000	625000
	حمل	31	پای بېلانس (Closing Balance)		100000	625000

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 31/01/1395						
کورنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	کریډیټ	ډیټ
	میاشت	ورځ				
	حمل	1	پیل بېلانس (Opening Balance)		600000	600000
1	حمل	3	د بشارت قرطاسېه فروشي ته د چک ورکړه	101	20000	580000
2	حمل	5	د مجید تیلو پلورنځي ته د چک ورکړه	102	10000	570000
3	حمل	6	د عاصم پلورنځي ته د چک ورکړه	103	70000	500000
	حمل	31	پای بېلانس (Closing Balance)		600000	500000

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 31/01/1395						
کورنسي : افغانی						
د بانکي سمون صورت حساب						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	کریډیټ	ډیټ
	میاشت	ورځ				
	حمل	31	د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :			625000
			زیاتول (Add) :			
			کمول (Less) :			
			مجموعه (Total)		0	625000
	حمل	31	برابر شوی بېلانس ډیټ (Adjusted Balance Dr)			625000
	حمل	31	د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :		500000	
			زیاتول (Add) :			
	حمل	30	• ځنډیدلی چک (Deposit in Transit Check)	8760	80000	
	حمل	30	• ځنډیدلی چک (Deposit in Transit Check)	3020	45000	
			کمول (Less) :			
			مجموعه (Total)		625000	0
	حمل	31	برابر شوی بېلانس کریډیټ (Adjusted Balance Cr)		625000	

3) **ناجمع شوی چک (Un-collected Check)**: له هغه چک څخه عبارت دي چې د کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوی او هم د چک د څښتن لخوا بانک ته وړل شوی وي، مگر د بانک لخوا تر اوسه معامله شوي نه وي. دا په دې مانا چې بانکونه په خپلو منځونو کې چکونه سره معامله کوي، چې د چکونو معامله کول د مختلفو بانکونو ترمنځ د تصفې د دوران له مخې صورت نیسي او تقریبا درې يا ډیرې ورځې دربر نیسي. مثلا: د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د 1395 هـ ش کال د حمل په 28 نېټه د 104 نمبر بانکي چک په مقابل کې د 15000 افغانیو په ارزښت فرنیچر د لطیف له شرکت څخه پېرېدلي، د حمل په 29 نېټه یې د 105 نمبر بانکي چک په مقابل کې 8000 افغانی د برښنا لگښت ورکړی. او همدارنگه د حمل په 30 نېټه یې د 106 نمبر بانکي چک په مقابل کې 12000 افغانی د انټرنیټ لگښت ورکړی، چې دغه چکونه د پیسو د ترلاسه کولو په موخه د A بانک ته وړل شوي مگر د A بانک لخوا تراوسه دغه چکونه د B بانک سره معامله شوي نه دي. نو ځکه د بانکي صورت حساب د بېلانس مجموعي رقم د بانکي کتاب د بېلانس د مجموعي رقم په پرتله زیات ښودل کیږي. د میاشتي په پای کې یې د بانکي سمون صورت حساب په ترتیبولو سره د توپیر عوامل په گوته او وروسته یې اصلاح کوو.

نېټه: 31/01/1395		نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت					
کرنسي: افغانی		بانکي کتاب					
بېلانس	ډېټ	کرېډېټ	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	1395 هـ ش		شماره
					ورځ	میاشت	
600000	600000		پیل بېلانس (Opening Balance)		1	حمل	
580000		20000	د دفتر لپاره د قرطاسې پېرېدل	101	3	حمل	1
570000		10000	د دفتر د موټرو لپاره د تیلو پېرېدل	102	5	حمل	2
500000		70000	د توکو پېرېدل	103	6	حمل	3
580000	80000		د توکو پلورل	8760	8	حمل	4
565000		15000	د دفتر لپاره د فرنیچرو پېرېدل	104	28	حمل	5
557000		8000	د دفتر د برښنا د لگښت ورکړه	105	29	حمل	6
545000		12000	د انټرنیټ د فیس ورکړه	106	30	حمل	7
545000	680000	135000	پای بېلانس (Closing Balance)		31	حمل	

نېټه: 31/01/1395		نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت					
کرنسي: افغانی		بانکي صورت حساب					
بېلانس	ډېټ	کرېډېټ	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	1395 هـ ش		شماره
					ورځ	میاشت	
600000		600000	پیل بېلانس (Opening Balance)		1	حمل	
580000	20000		د بشارت قرطاسېه فروشي ته د چک ورکړه	101	3	حمل	1
570000	10000		د مجید تیلو پلورنځي ته د چک ورکړه	102	5	حمل	2
500000	70000		د عاصم پلورنځي ته د چک ورکړه	103	6	حمل	3
580000		80000	د لطیف شرکت لخوا د چک رسید	8760	12	حمل	4
580000	100000	680000	پای بېلانس (Closing Balance)		31	حمل	

نېټه : 31/01/1395		نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانی		د بانکي سمون صورت حساب	
دېټ	ګرېډېټ	چک نمبر	توضیحات (Descriptions)
545000			د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :
			زیاتول (Add) :
			کمول (Less) :
545000	0		مجموعه (Total)
545000			برابر شوی بېلانس دېټ (Adjusted Balance Dr.)
	580000		د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :
			زیاتول (Add) :
			کمول (Less) :
15000		104	• نا جمعه شوی چک (Un-Collected Check)
8000		105	• نا جمعه شوی چک (Un-Collected Check)
12000		106	• نا جمعه شوی چک (Un-Collected Check)
35000	580000		مجموعه (Total)
	545000		برابر شوی بېلانس ګرېډېټ (Adjusted Balance Cr.)

4) **مسترد شوی چک (Dishonored Check)** : له هغه چک څخه عبارت دي، چې د کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوی مگر د بانک لخوا د ځينو علتونو په اساس بېرته مسترد شوی وي. د بانک لخوا معمولاً چکونه د چک د اعتبار نيټې د پای ته رسيدو، په چک کې د بانکي حساب د څښتن د لاسليک ترمخ د توپير، د چک د اعدادو او ليکل شوو حروفو ترمخ توپير، د بانکي حساب له مجموعي مبلغ څخه د چک د مجموعي مبلغ زیاتوالی او همداسې نورو علتونو په اساس مستردېږي. مثلاً؛ د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د 1395 هـ ش کال د حمل په 28 نېټه د 104 نمبر بانکي چک په مقابل کې د 15000 افغانیو په ارزښت فرنيچر پېرېدلي. کله چې د چک د څښتن لخوا چک بانک ته وړل کېږي نو د شرکت په بانکي حساب کې د کاپی مبلغ د نه شتون په صورت کې چک د بانک لخوا مسترد شوی او همدارنگه د حمل په 30 نېټه يې د 106 نمبر بانکي چک په مقابل کې 12000 افغانی د انټرنیټ لگښت ورکړی، چې دغه چک وروسته د اعتبار له نيټې بانک ته وړل شوی او د بانک لخوا مسترد شوی، نو ځکه د کاروبار يا شرکت د بانکي صورت حساب د بېلانس مجموعي رقم د کاروبار يا شرکت د بانکي کتاب د بېلانس له مجموعي رقم څخه زیات ښودل کېږي، چې د میاشتي په پای کې د بانکي سمون صورت حساب په ترتیبولو سره يې د توپير عوامل په گوته او وروسته يې اصلاح کوو.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 31/01/1395						
ګرنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	دېټ	بېلانس
	مباشت	ورخ				
	حمل	1	پیل بېلانس (Opening Balance)		600000	600000
1	حمل	3	د دفتر لپاره د قرطاسي پېرېدل	101	20000	580000
2	حمل	5	د دفتر د موټرو لپاره د تیلو پېرېدل	102	10000	570000
3	حمل	6	د توکو پېرېدل	103	70000	500000
4	حمل	8	د توکو پلورل	8760	80000	580000
5	حمل	28	د دفتر لپاره د فرنیچر پېرېدل	104	15000	565000
6	حمل	30	د انټرنیټ د فیس ورکړه	106	12000	553000
	حمل	31	پای بېلانس (Closing Balance)		680000	553000

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 31/01/1395						
ګرنسي : افغانی						
بانکي صورت حساب						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	دېټ	بېلانس
	مباشت	ورخ				
	حمل	1	پیل بېلانس (Opening Balance)		600000	600000
1	حمل	3	د بشارت قرطاسه فروشي ته د چک ورکړه	101	20000	580000
2	حمل	5	د مجید تیلو پلورنځي ته د چک ورکړه	102	10000	570000
3	حمل	6	د عاصم پلورنځي ته د چک ورکړه	103	70000	500000
4	حمل	12	د لطیف شرکت لخوا د چک رسید	8760	80000	580000
	حمل	31	پای بېلانس (Closing Balance)		100000	580000

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
نېټه : 31/01/1395						
ګرنسي : افغانی						
د بانکي سمون صورت حساب						
1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	کړېدېټ	دېټ	بېلانس
مباشت	ورخ					
31	حمل	د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :			545000	
		زیاتول (Add) :				
28	حمل	• مسترد شوی چک (Dishonored Check)	104	15000		
30	حمل	• مسترد شوی چک (Dishonored Check)	106	12000		
		کمول (Less) :				
		مجموعه (Total)		0	572000	
31	حمل	برابر شوی بېلانس دېټ (Adjusted Balance Dr.)			572000	
31	حمل	د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :		572000		
		زیاتول (Add) :				
		کمول (Less) :				
		مجموعه (Total)		572000	0	
31	حمل	برابر شوی بېلانس کړېدېټ (Adjusted Balance Cr.)			572000	

5) بانكي چارجيز يا بانكي گټه (Bank Charges or Interest on Deposits): بانک د هغو خدماتو په مقابل کې چې خپلو مشريانو ته يې وړاندې کوي يو مقدار پيسې د مشريانو له بانكي حساب څخه اخلي. لکه ؛ د بانک مياشتني چارجيز، د چک بک د صادرولو چارجيز او داسې نور. مگر ځينې وخت بيا بانک د ځينو علتونو په اساس يو مقدار پيسې د مشريانو په بانكي حساب کې جمع کوي. لکه ؛ د بانكي گټې ورکړه او داسې نور.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
بانكي کتاب							
31/01/1395							
ګرنسي (افغانی)							
بېلانس	ډېټ	ګرډېټ	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	1395 ه ش		شماره
					ورځ	مياشت	
600000	600000		پیل بېلانس (Opening Balance)		1	حمل	
580000		20000	د دفتر لپاره د قرطاسې پېرېدل	101	3	حمل	1
570000		10000	د دفتر د موټرو لپاره د تیلو پېرېدل	102	5	حمل	2
500000		70000	د توکو پېرېدل	103	6	حمل	3
500000	600000	100000	پای بېلانس (Closing Balance)		31	حمل	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت							
بانكي صورت حساب							
31/01/1395							
ګرنسي (افغانی)							
بېلانس	ډېټ	ګرډېټ	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	1395 ه ش		شماره
					ورځ	مياشت	
600000		600000	پیل بېلانس (Opening Balance)		1	حمل	
580000	20000		د بشارت قرطاسېه فروشي ته د چک ورکړه	101	3	حمل	1
570000	10000		د مجید تیلو پلورنځي ته د چک ورکړه	102	5	حمل	2
500000	70000		د عاصم پلورنځي ته د چک ورکړه	103	6	حمل	3
580000	500		بانكي چارجيز		21	حمل	4
		1500	بانكي گټه		30	حمل	5
501000	100500	601500	پای بېلانس (Closing Balance)		31	حمل	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
د بانکي سمون صورت حساب						
31/01/1395						
کرنسي (افغانی)						
د 1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)				
چک نمبر	کرېډېټ	ډېټ				
		500000	د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :		31	حمل
		1500	زیاتول (Add) :		30	حمل
			• بانکي گټه (Interest on Deposits)			
	500		کمول (Less) :		21	حمل
			• بانکي چارجیز (Bank Charges)			
	500	501500	مجموعه (Total)			
		501000	برابر شوی بېلانس ډېټ (Adjusted Balance Dr.)		31	حمل
			د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :		31	حمل
	501000		زیاتول (Add) :			
			کمول (Less) :			
	501000	0	مجموعه (Total)			
		501000	برابر شوی بېلانس کرېډېټ (Adjusted Balance Cr.)		31	حمل

په عمومي ژورنال کې د پورتنیو مالي راکړو ورکړو ثبتول

مبلغ (افغانی)		اخذ	توضیحات (Descriptions)	د 1395 هـ ش		شماره
ډېټ	کرېډېټ			ورځ	میاشت	
500	500		بانکي چارجیز بانک	21	حمل	1
1500	1500		د میاشتنی بانکي چارجیز ورکړه بانک	30	حمل	2
2000	2000		بانکي گټه د بانکي گټه ترلاسه کول			
			مجموعه (Total)			

6) تيروتنې او له ياده وتې (Errors and Omissions) : كله كله داسې هم پېښېږي چې د كاروبار يا شركت لخوا او يا هم د بانک لخوا ترسره شوې مالي راکړې ورکړې غلطې ثبت شوي وي. نو ځکه بيا د بانکي صورت حساب او بانکي کتاب د مجموعي ارقامو ترمنځ توپير رامنځته کېږي. مثلاً ؛ په د شرکت لخوا په صادر شوي چک کې رقم 3560 افغانی ليکل شوې وي مگر په تيروتنې سره د بانک لخوا په بانکي صورت حساب کې 3650 افغانی ثبت شوې وي. او يا هم د كاروبار يا شركت لخوا کوم چک صادر شوی مگر په بانکي کتاب کې يې نه وي ثبت کړي. مثلاً ؛ د 1395 هـ ش کال د حمل په 29 نېټه د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د 56000 افغانیو په ارزښت تیل د 102 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرېدلي، چې د شرکت د مالي مسئول لخوا دغه رقم په بانکي کتاب کې په تيروتنې سره 65000 افغانی کې ثبت شوي او همدارنگه د حمل په 30 نېټه يې د 76000 افغانیو په ارزښت توکي د 103 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرېدلي، چې د بانک لخوا دغه رقم په تيروتنې سره 67000 افغانی ثبت شوي.

نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت							
بانکي کتاب							
31/01/1395							
کرنسي (افغانی)							
شماره	1395 هـ ش		چک نمبر	توضیحات (Descriptions)	کرېډېټ	ډېټ	بېلانس
	مياشت	ورځ					
	حمل	1		پیل بېلانس (Opening Balance)		600000	600000
1	حمل	3	101	د دفتر لپاره د قرطاسې پېرېدل	20000		580000
2	حمل	29	102	د دفتر د موټرو لپاره د تیلو پېرېدل	65000		570000
3	حمل	30	103	د توکو پلورل	76000		500000
	حمل	31		پای بېلانس (Closing Balance)	161000	600000	439000

د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت							
بانکي صورت حساب							
31/01/1395							
کرنسي (افغانی)							
شماره	1395 هـ ش		چک نمبر	توضیحات (Descriptions)	کرېډېټ	ډېټ	بېلانس
	مياشت	ورځ					
	حمل	1		پیل بېلانس (Opening Balance)	600000		600000
1	حمل	3	101	د بشارت قرطاسېه فروشي ته د چک ورکړه		20000	580000
2	حمل	29	102	د مجید تیلو پلورنځي ته د چک ورکړه		56000	570000
3	حمل	30	103	د عاصم پلورنځي ته د چک ورکړه		67000	500000
	حمل	31		پای بېلانس (Closing Balance)	600000	143000	457000

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
د بانکي سمون صورت حساب						
31/01/1395						
ګرنسي (افغانی)						
دپټ	ګرېډپټ	چک نمبر	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		
439000			د بانکي کتاب د پای بیلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :	31	حمل	
	56000	102	زیاتول (Add) : • صحیح ثبت شوی چک (Check Recorded Correctly)	29	حمل	
65000		102	کمول (Less) : • غلط ثبت شوی چک (Check Recorded Incorrectly)	29	حمل	
504000	56000		مجموعه (Total)			
448000			برابر شوی بیلانس دپټ (Adjusted Balance Dr.)	31	حمل	
	457000		د بانکي صورت حساب د پای بیلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :	31	حمل	
	67000	103	زیاتول (Add) : • غلط ثبت شوی چک (Check Recorded Incorrectly)	30	حمل	
76000		103	کمول (Less) : • صحیح ثبت شوی چک (Check Recorded Correctly)	30	حمل	
76000	524000		مجموعه (Total)			
	448000		برابر شوی بیلانس ګرېډپټ (Adjusted Balance Cr.)	31	حمل	

په عمومي ژورنال کې د پورتنیو مالي راکړو ورکړو ثبتول

مبلغ (افغانی)		ماخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دپټ	ګرېډپټ			ورخ	میاشت	
65000	65000		نغده بانک غلط ثبت شوی 102 نمبر چک	29	حمل	1
56000	56000		بانک نغده صحیح ثبت شوی 102 نمبر چک	29	حمل	2
121000	121000		مجموعه (Total)			

د توپير د پيدا کولو مراحل (The Steps for Finding the different)

په يوه ټاکلې مالي دوره کې د يو کاروبار يا شرکت د بانکي کتاب او بانکي صورت حساب د مجموعي ارقامو ترمنځ د توپير د پيدا کولو په خاطر بايد لاندې مراحل په نظر کې ونيول شي:

- 1) لومړی بايد په يوه ټاکلې نېټه کې د بانکي کتاب (Bank Book) او بانکي صورت حساب (Bank Statement) کالمونه سره پرتله او د هغو ارقامو نېټه، مبلغ او علت په نښه شي، چې په بانکي صورت حساب کې ثبت مگر په بانکي کتاب کې موجود نه وي. او يا هم برعکس په بانکي کتاب کې ثبت مگر په بانکي صورت حساب کې موجود نه وي.
- 2) په دويم قدم کې بايد هغه ارقام په گوته شي، چې د بانکي کتاب (Bank Book) په ډېټ کالم کې ثبت مگر د بانکي صورت حساب (Bank Statement) په کريډيټ کالم کې موجود نه وي. دا په دې مانا چې د کاروبار يا شرکت لخوا د ترلاسه شوو چکونو مجموعي رقم د کاروبار يا شرکت په بانکي کتاب ثبت مگر د ځينو علتونو په اساس تر اوسه د بانک لخوا د کاروبار يا شرکت په بانکي حساب کې کړېډېټ شوي نه وي، چې بايد ددغو چکونو نېټه، چک نمبر او مبلغ ياداښت او وروسته د بانکي سمون صورت حساب په اړوند کالمونو کې ثبت شي.
- 3) په دريم قدم کې بايد هغه ارقام په گوته شي، چې د بانکي کتاب (Bank Book) په کړېډېټ کالم کې ثبت مگر د بانکي صورت حساب (Bank Statement) په ډېټ کالم کې موجود نه وي. دا په دې مانا چې د کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوي چکونه په بانکي کتاب کې ثبت مگر د ځينو علتونو په اساس د بانک لخوا د کاروبار يا شرکت له بانکي حساب څخه ويستل شوي نه وي، چې بايد ددغو چکونو نېټه، چک نمبر او مبلغ ياداښت او وروسته د بانکي سمون صورت حساب په اړوند کالمونو کې ثبت شي.

د بانکي سمون صورت حساب ترتيبول (Preparation of Bank Reconciliation Statement)

د بانکي سمون صورت حساب هغه وخت ترتيبېږي کله چې د يو کاروبار يا شرکت د ټاکلې مالي دورې بانکي صورت حساب او بانکي کتاب موجود وي. که چيرې په دغو دواړو کې يو هم کم وي دا امکان نه لري چې د بانکي سمون صورت حساب ترتيب شي.

- لومړۍ بېلگه : د 1395 هـ ش کال د حمل په 31 مه نېټه د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د بانکي کتاب د پای بېلانس 14820 افغانۍ او د بانکي صورت حساب د پای بېلانس يې 9070 افغانۍ دي. د دواړو بېلانسونو ترمنځ توپير د لاندې راکړو ورکړو په اساس رامنځته شوی، چې د بانکي سمون صورت حساب يې په لاندې ډول ترتيبېږي.
1. د حمل په 11 مه نېټه يې د 2000 افغانیو په ارزښت قرطاسيه د خيبر له شرکت څخه د 71010 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرېدلې، چې تر اوسه نوموړی چک د خيبر د شرکت لخوا بانک ته نه وړل شوی.
 2. د حمل په 17 مه نېټه 250 افغانۍ د مياشتني بانکي چارجيز په مقابل کې ډېټ شوي.
 3. د حمل په 20 مه نېټه يې د 8000 افغانیو په ارزښت توکي د وحيد په شرکت د 13550 نمبر بانکي چک په واسطه پلورلي، چې نوموړی چک يې بانک ته وړی مگر تر اوسه د بانک لخوا د شرکت په حساب کې جمع (کړېډېټ) شوی نه دې.
 4. د حمل په 27 مه نېټه يې د پيسو د داخليدو په مقابل کې 500 افغانۍ بانکي گټه د شرکت په حساب کې کړېډېټ شوې.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت				
د بانکي سمون صورت حساب				
31/01/1395				
ګرنسي (افغانی)				
د 1395 ه ش	توضیحات (Descriptions)	چک نمبر	ګرډېټ	دېټ
31	د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :		14820	حمل
27	زیاتول (Add) : • بانکي ګټه (Interest on Deposits)		500	حمل
17	کمول (Less) : • بانکي فیس (Bank Charges)		250	حمل
	مجموعه (Total)		15320	250
31	برابر شوی بېلانس دېټ (Adjusted Balance Dr.)		15070	حمل
31	د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :		9070	حمل
20	زیاتول (Add) : • نا جمع شوی چک (Uncollected Check)	13550	8000	حمل
11	کمول (Less) : • نا رسېدلی چک (Un-Presented Check)	71010	2000	حمل
	مجموعه (Total)		2000	17070
31	برابر شوی بېلانس ګرډېټ (Adjusted Balance Cr.)		15070	حمل

دویمه بېلګه : د 1395 ه ش کال د ثور په 31 مه نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د نڅه کتاب / بانکي کتاب د پای بېلانس 25000 افغانی او د بانکي صورت حساب د پای بېلانس یې 20600 افغانی دي. د دواړو بېلانسونو ترمنځ توپیر د لاندې راکړو ورکړو په اساس رامنځته شوی، چې د بانکي سمون صورت حساب یې په لاندې ډول ترتیبیږي.

- د ثور په 27 مه نېټه یې د 6500 افغانیو په ارزښت تجهیزات د ارین له شرکت څخه د 108 نمبر چک په مقابل کې پېرېدلی مګر تر اوسه دغه چک د ارین شرکت لخوا بانک ته نه ده وړل شوی.
- د ثور په 28 مه نېټه یې د 5000 افغانیو په ارزښت توکي د جمال له شرکت څخه د 109 نمبر چک په مقابل کې پېرېدلی، چې نوموړی چک د جمال شرکت لخوا بانک ته وړل شوی مګر تراوسه د هغه په بانکي حساب کې جمع شوی نه دي.
- د ثور په 28 مه نېټه یې د 6000 افغانیو په ارزښت توکي د بهیر په شرکت د 2301 نمبر چک په مقابل کې پلورلي، چې نوموړی چک د شرکت لخوا بانک ته وړل شوی او تراوسه د جمع کیدو په مرحله کې دي.
- د ثور په 29 مه نېټه د بانکي چارجیز په مقابل کې 500 افغانی د شرکت له حساب څخه اخستل شوي.
- د ثور په 29 مه نېټه یې د 9800 افغانیو په ارزښت توکي د لطیف له شرکت څخه د 110 نمبر چک په مقابل کې

پېرېډلي، چې د شرکت د مالي مسئول لخوا په تیروتنې سره نوموړی رقم په بانکي کتاب کې 8900 افغانۍ په ثبت رسېدلي.

6. د ثور په 30 مه نېټه يې د 12900 افغانیو په ارزښت توکي د نذیر په شرکت د 5562 نمبر چک په مقابل کې پلورلي، چې د بانک لخوا نوموړی رقم په تیروتنې سره په بانکي صورت حساب کې 21900 افغانۍ په ثبت رسېدلي.

نېټه : 30/02/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانۍ		د بانکي سمون صورت حساب	
ډېټ	ګرېډېټ	چک نمبر	توضیحات (Descriptions)
25000			د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :
			زیاتول (Add) :
8900		110	• غلط ثبت شوی چک (Check Recorded Incorrectly)
			کمول (Less) :
			• بانکي فیس (Bank Charges)
	9800	110	• صحیح ثبت شوی چک (Check Recorded Correctly)
33900	9800		مجموعه (Total)
24100			برابر شوی بېلانس ډېټ (Adjusted Balance Dr.)
	20600		د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :
			زیاتول (Add) :
	6000	2301	• د داخیلو په مرحله کې (Deposit in Transit)
	21900	5562	• غلط ثبت شوی چک (Check Recorded Incorrectly)
			کمول (Less) :
6500		108	• نا رسېدلی چک (Un-Presented Check)
5000		109	• نا جمع شوی چک (Uncollected Check)
12900		5562	• صحیح ثبت شوی چک (Check Recorded Correctly)
24400	48500		مجموعه (Total)
	24100		برابر شوی بېلانس ګرېډېټ (Adjusted Balance Cr.)

درېمه بېلګه : د 1395 هـ ش کال د جوزا په 31 مه نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د نغده کتاب/ بانکي کتاب د پای بېلانس 45000 افغانۍ او د بانکي صورت حساب د پای بېلانس 43300 افغانۍ دي. د دواړو بېلانسونو ترمنځ توپیر د لاندې راکړو ورکړو په اساس رامنځته شوی، چې د بانکي سمون صورت حساب يې په لاندې ډول ترتیبیږي.

1. د جوزا په 25 مه نېټه يې د 8900 افغانیو په ارزښت توکي د وحید له شرکت څخه د 112 نمبر چک په مقابل کې پېرېډلي، چې د شرکت د مالي مسئول لخوا په تیروتنې سره نوموړی رقم په بانکي کتاب 9800 افغانۍ په ثبت رسېدلي.

2. د جوزا په 26 مه نېټه يې د 10000 افغانیو په ارزښت توکي د جمیل په شرکت د 8822 نمبر چک په مقابل کې پلورلي، چې نوموړی چک د بانک لخوا د کوم علت په اساس مسترد شوی.

3. د جوزا په 26 مه نېټه يې د 6000 افغانیو په ارزښت فرنيچر د بلال له شرکت څخه د 113 نمبر چک په مقابل کې پېرېدلي، چې نوموړی چک د بلال شرکت لخوا بانک ته وړل شوی مگر تر اوسه يې په بانکي حساب کې نه ده جمع شوی.
4. د جوزا په 27 مه نېټه د بانک لخوا 500 افغانی د بانکي چارجيز په مقابل کې د شرکت له حساب څخه اخستل شوي.
5. د جوزا په 27 مه نېټه يې د 8500 افغانیو په ارزښت تجهيزات د صديق له شرکت څخه د 114 نمبر چک په مقابل کې پېرېدلي، چې په تيروتنې سره د بانک لخوا دغه رقم 5800 افغانی په ثبت رسېدلي.
6. د جوزا په 28 مه نېټه 1200 افغانی بانکي گټه د شرکت په بانکي حساب کې جمع شوي.
7. د جوزا په 29 مه نېټه يې د 9000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور په شرکت د 9999 نمبر چک په مقابل کې پلورلي، چې نوموړی چک د شرکت لخوا بانک ته وړل شوی او تراوسه د شرکت په حساب کې د جمع کيدو په جريان کې دې.
8. د جوزا په 30 مه نېټه يې 7000 افغانی د برېښنا لگښت د 115 نمبر چک په مقابل کې د برېښنا شرکت ته ورکړی، چې تر اوسه نوموړی چک د شرکت لخوا بانک ته وړل شوی نه دې.

نېټه : 31/03/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانی		د بانکي سمون صورت حساب	
ډېټ	کړېدېټ	چک نمبر	توضیحات (Descriptions)
45000			د بانکي کتاب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Bank Book) :
			زیاتول (Add) :
9800		112	• غلط ثبت شوی چک (Check Recorded Incorrectly)
1200			• بانکي گټه (Interest in Deposits)
			کمول (Less) :
8900		112	• صحیح ثبت شوی چک (Check Recorded Correctly)
10000		8822	• مسترد شوی چک (Dishonored Check)
500			• بانکي فیس (Bank Charges)
56000	19400		مجموعه (Total)
36600			برابر شوی بېلانس ډېټ (Adjusted Balance Dr.)
	43300		د بانکي صورت حساب د پای بېلانس په اساس (Balance as per Banak Statement) :
			زیاتول (Add) :
5800		114	• غلط ثبت شوی چک (Check Recorded Incorrectly)
9000		9999	• ځنډیدلي چک (Deposit in Transit)
			کمول (Less) :
6000		113	• نا جمع شوی چک (Uncollected Check)
8500		114	• صحیح ثبت شوی چک (Check Recorded Correctly)
7000		115	• نا رسېدلی چک (Un-Presented Check)
21500	58100		مجموعه (Total)
	36600		برابر شوی بېلانس کړېدېټ (Adjusted Balance Cr.)

د اتم څپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. د بانکي سمون صورت حساب څه ته وايي او په يو کاروبار يا شرکت کې ورته څه اړتيا وي؟
2. د بانکي سمون صورت حساب موخې کومې دي؟
3. بانکي صورت حساب څه ته وايي؟
4. له بانکي صورت حساب څخه کوم ډول معلومات ترلاسه کيدلی شي؟
5. په يوه ټاکلې دوره کې د بانکي کتاب او بانکي صورت حساب د مجموعي ارقامو ترمنځ د توپير عوامل کوم دي په لنډ ډول يې تشریح کړئ؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ

1. () هغه کتاب چې يواځې د يو کاروبار يا شرکت بانکي راکړې ورکړې پکې ثبتېږي نغده کتاب گڼل کېږي.
2. () هغه صورت حساب چې په يوه ټاکلې دوره کې د يو کاروبار يا شرکت د بانکي حساب په هکله پکې مالي معلومات موجود وي د بانکي صورت حساب څخه عبارت دي.
3. () په يوه مالي دوره کې د يو کاروبار يا شرکت حساب ته د داخل شوو او ويستل شوو چکونو مبلغ او نمبر له بانکي صورت حساب څخه ترلاسه کيدلی شي.
4. () هغه چک چې د يو کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوی مگر د پيسو د ترلاسه کولو په خاطر تر اوسه بانک ته وړل شوي نه وي د نارسېدلي چک په نوم يادېږي.
5. () هغه چک چې د کاروبار يا شرکت لخوا صادر شوی او د چک د څښتن لخوا بانک ته وړل شوي وي. مگر د بانک لخوا تر اوسه د نوموړي شخص بانکي حساب ته د جمع کيدو په جريان کې وي. دغه ډول چک ته ناجمع شوی چک ويل کېږي.

لاندې بيلگې په اړوندو کتابونو کې په ثبت ورسوئ

1. د 1395 هـ ش کال د حمل په 31 نېټه د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د بانکي کتاب د پای بېلانس 13315 افغانۍ او د بانکي صورت حساب د پای بېلانس يې 14175 افغانۍ دي. د دواړو بېلانسونو ترمنځ توپير د لاندې راکړو ورکړو په اساس رامنځته شوی. تاسو يې د بانکي سمون صورت حساب ترتيب کړئ.
1. د حمل په 21 مه نېټه يې د 6500 افغانيو په ارزښت قرطاسيه د شاکر له شرکت څخه د 20201 نمبر بانکي چک په مقابل کې پېرېدلې، چې تراوسه نوموړی چک د شاکر د شرکت لخوا بانک ته نه دي وړل شوی.
2. د حمل په 23 مه نېټه يې د 7400 افغانيو په ارزښت توکي د ارين په شرکت د 6650 نمبر چک په مقابل کې پلورلي، چې نوموړی چک د شرکت لخوا بانک ته وړل شوی مگر تر اوسه د بانک لخوا د شرکت په حساب کې جمع

شوی نه دي.

3. د حمل په 25 مه نېټه يې د بانكي چارجيز په مقابل 250 افغانی له بانكي حساب ډېټ شوي.
4. د حمل په 26 مه نېټه يې 2400 افغانی بانكي گټه ترلاسه كړې.
5. د حمل په 27 مه نېټه 5480 افغانی طلبات د پېرودنكي لخوا مستقيم د شركت په حساب كې جمع شوي.
6. د حمل په 29 مه نېټه 5870 افغانی د شركت لخوا بانک ته وړل شوي مگر تر اوسه د بانک لخوا د شركت په حساب كې جمع شوي نه دي.

د 1395 هـ ش كال د ثور په 31 مه نېټه د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شركت د بانكي كتاب د پای بېلانس 72850 افغانی او د بانكي صورت حساب د پای بېلانس يې 22850 افغانی دي. د دواړو بېلانسونو ترمنځ توپير د لاندې راکړو ورکړو په اساس رامنځته شوی. تاسو يې د بانكي سمون صورت حساب ترتيب كړئ.

1. د ثور په 25 مه نېټه يې د 8100 افغانیو په ارزښت تجهيزات د خيبر له شركت څخه د 1020 نمبر چك په مقابل كې پېرېدلي، چې تر اوسه دغه چك د خيبر د شركت لخوا بانک ته وړل شوی نه دي.
2. د ثور په 26 مه نېټه يې د 7400 افغانیو په ارزښت توكي د احمد له شركت څخه د 1027 نمبر چك په مقابل كې پېرېدلي، چې نوموړی چك د احمد شركت لخوا بانک ته وړل شوی مگر تراوسه د بانک لخوا يې په بانكي حساب كې جمع شوی نه دي.

3. د ثور په 27 مه نېټه يې د 11000 افغانیو په ارزښت توكي د بشير په شركت د 44235 نمبر چك په مقابل كې پلورلي، چې نوموړی چك د شركت لخوا بانک ته وړل شوی او تراوسه د شركت په حساب كې د جمع كيدو په مرحله كې دي.

4. د ثور په 28 مه نېټه 500 افغانی د بانكي چارجيز په مقابل كې د شركت له حساب څخه اخستل شوي.
5. د ثور په 29 مه نېټه يې د 13000 افغانیو په ارزښت توكي د شفيح له شركت څخه د 1031 نمبر چك په مقابل كې پېرېدلي، چې په تيروتنې سره دغه رقم د شركت د مالي مسؤل لخوا په بانكي كتاب كې 31000 افغانی په ثبت رسېدلي.

6. د ثور په 30 مه نېټه يې د 19000 افغانیو په ارزښت توكي د نذير په شركت د 5654 نمبر چك په مقابل كې پلورلي، چې په تيروتنې سره نوموړی مبلغ د بانک لخوا 91000 افغانی په ثبت رسيدلي.

د 1395 هـ ش كال د جوزا په 31 مه نېټه د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شركت د نغده كتاب/بانكي كتاب د پای بېلانس 168400 افغانی او د بانكي صورت حساب د پای بېلانس يې 93300 افغانی دي. د دواړو بېلانسونو ترمنځ توپير د لاندې راکړو ورکړو په اساس رامنځته شوی. تاسو يې د بانكي سمون صورت حساب ترتيب كړئ.

1. د جوزا په 25 مه نېټه يې د 23000 افغانیو په ارزښت توكي د وحيد له شركت څخه د 7096 نمبر چك په مقابل كې پېرېدلي، چې په تيروتنې سره د شركت مالي مسؤل په بانكي كتاب كې دغه رقم 32000 افغانی په ثبت رسولي.
2. د جوزا په 26 مه نېټه يې د 12700 افغانیو په ارزښت توكي د جميل په شركت د 44763 نمبر چك په مقابل كې پلورلي، چې نوموړی چك د بانک لخوا د كوم علت په اساس مسترد شوی.
3. د جوزا په 26 مه نېټه يې د 17000 افغانیو په ارزښت فرنيچر د بلال له شركت څخه د 9125 نمبر چك په مقابل

- کې پېرېډلي، چې نوموړی چک د بلال د شرکت لخوا بانک ته وړل شوی مگر تر اوسه د هغه په بانکي حساب کې جمع شوی نه دي.
4. د جوزا په 27 مه نېټه د بانک لخوا 500 افغانۍ د بانکي چارجيز په خاطر د شرکت له بانکي حساب څخه اخستل شوي.
5. د جوزا په 27 مه نېټه يې د 17200 افغانیو په ارزښت تجهيزات د صديق له شرکت څخه د 7463 نمبر چک په مقابل کې پېرېډلي، چې په تيروتنې سره د بانک لخوا دغه رقم 71200 افغانۍ په ثبت رسېدلي.
6. د جوزا په 28 مه نېټه 1900 افغانۍ بانکي گټه د شرکت په حساب کې جمع شوي.
7. د جوزا په 29 مه نېټه يې د 18000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور په شرکت د 4637 نمبر چک په مقابل کې پلورلي، چې نوموړی چک د شرکت لخوا بانک ته وړل شوی، چې تر اوسه د شرکت په حساب کې د جمع کيدو په مرحله کې دي.
8. د جوزا په 30 مه نېټه يې 9200 افغانۍ د برېښنا لگښت د 4641 نمبر چک په مقابل کې د برېښنا شرکت ته ورکړي، چې نوموړی چک تر اوسه د شرکت لخوا بانک ته نه ده وړل شوی.

نهم خپرکی

مالي صورت حسابونه (Financial Statements)

کله چې يو کاروبار يا شرکت په يوه ټاکلي دوره کې راکړې ورکړې ترسره کړي نو د مالي دورې په پای کې د کاروبار داخلي او خارجي علاقمندان د پته ليواله وي تر څو د کاروبار په هکله مالي معلومات ترلاسه کړي، چې دغه مالي معلومات د يو کاروبار يا شرکت له مالي صورت حسابونو څخه ترلاسه کيدلی شي. مالي صورت حسابونه له هغو صورت حسابونو څخه عبارت دي چې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د يو کاروبار يا شرکت د مالي حالت او هم د گټې او تاوان په هکله د کاروبار علاقمندانو ته د اقتصادي پریکړو په خاطر معلومات وړاندې کوي. معمولا پانگوال په لومړي قدم کې د پته ليواله وي چې په يوه ټاکلي موده کې بې کاروبار څومره گټه ترلاسه کړې؟ په دويم قدم کې غواړي پدې وپوهيږي، چې پدغه ټاکلي موده کې د څښتن پانگه (Owner's Equity) کې څه ډول تغيرات راغلي؟ په دريم قدم کې غواړي د کاروبار د پورونو او شتمنيو په حالاتو ځان پوه کړي. او په پای کې غواړي چې د کاروبار د نغده جريان په هکله معلومات ترلاسه کړي. په همدې اساس ويلي شو چې مالي صورت حسابونه په لاندې څلور ډوله دي:

1. عايد صورت حساب (Income Statement)
2. څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب (Changes in Owner's Equity Statement)
3. مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet)
4. نغده جريان صورت حساب (Cash Flows Statement)

د عايد صورت حساب (Income Statement) : له هغه مالي صورت حساب څخه عبارت دي چې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د يو کاروبار د گټې او تاوان په هکله معلومات وړاندې کوي. د لته بايد يوه خبره په ياد ولرو چې د سوداگريزو کاروبارونو يا شرکتونو اساسي موخه د گټې لاسته راوړل وي نو ځکه په دغه شان کاروبارونو يا شرکتونو کې د گټې او تاوان صورت حساب ترتيبیږي. که چېرې کاروبار يا شرکت گټه کړي وي نو د څښتن له پانگې سره جمع او که چېرې بې تاوان کړي وي د څښتن له پانگې څخه منفي کيږي.

د عايد صورت حساب موخې (Objects of Income Statement)

1. په يوه ټاکلې موده کې د يو کاروبار يا شرکت گټه او تاوان معلوموي .
2. د يو کاروبار يا شرکت د عملياتي لگښتونو په هکله پوهاوی او په راتلونکي کې د هغو کنټرول .
3. د يو کاروبار يا شرکت د پلور د عايد په هکله پوهاوی او په راتلونکي کې يې د خرڅلاو په پاليسي کې مثبت بدلون راوستل .
4. په بازار کې له نورو سيالانو سره د خپل کاروبار د گټورتيا پرتله کول .

د گټې او تاوان صورت حساب جدولونه (Forms of Income / Profit or Loss Statement)

د گټې او تاوان صورت حساب په لاندې دوه ډوله ښودل کېږي:

(1) حسابي شکل په لاندې ډول دې .

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت											
د گټې او تاوان صورت حساب											
نېټه											
ګرنسي											
دېټ	کوډ	توضیحات	کال		شماره	ګرېډېټ	کوډ	توضیحات	کال		شماره
			ورځ	مياشت					ورځ	مياشت	
		لگښتونه:						حاصلات:			
		مجموعه	29	حوت				مجموعه	29	حوت	
A		ګټه				B		تاوان			

(2) راپور شکل په لاندې ډول دې.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د گټې او تاوان صورت حساب نېټه ګرنسي			
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ	مبلغ
1	پلور عاید (Income from Sales) : • نا خالصه پلور • پلور مستردي • پلور تخفیف	2000 (100) (10)	
1890	خالص پلور (Net Sales)		
	پلور اجناسو قیمت (Cost of Goods Sales) : • نا خالصه پېر • پېر مستردي • پېر تخفیف	1000 (50) (30)	
	خالص پېر (Net Purchases) توکو لومړی موجود (Beginning Inventory) توکو پای موجود (Closing Stock)	920 10 (30)	
(900)	پلورل شوو توکو قیمت (Cost of Goods Sold)		
990	نا خالصه گټه / تاوان (Gross Profit / Loss)		
2	عملياتي لګښتونه (Operation Expenses) : • اعلاناتو لګښت • بریښنا لګښت • کرایې لګښت • انټرنیټ لګښت	20 10 10 10	
(50)	عملياتي لګښتونو مجموعه (Total Operation Exp)		
940	مجموعي عملياتي گټه / تاوان (Total Operating Income/Loss)		
3	نور عاید او لګښتونه (Other Income and Expenses) : • خدماتو عاید • ترلاسه شوي کمیشن عاید • سوزیدلي توکي • غلا شوي توکي	50 20 (10) (10)	
50	نور عاید / تاوان (Other Income/ Loss)		
990	ټوله ناخالصه گټه (Total Gross Income)		
	مالیه (Tax)	(20)	
970	خالصه گټه (Net Income)		

- په پورتنې جدول کې د کاروبار يا شرکت لخوا ترسره شوې مالي راکړې ورکړې په لاندې ترتيب سره ثبتېږي :
1. د پلور عايد (**Income from Sales**) : ددغه عنوان لاندې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د يوکاروبار يا شرکت لخوا د پلور اړوند حسابونه ثبتېږي. لکه پلور، د پلور مستردې، په پلور کې د تخفيف او امتيازاتو ورکړه، چې په پای کې ورڅخه د خالصه پلور مجموعه لاسته راځي.
 2. د پلور اجناسو قيمت (**Cost of Goods Sold**) : ددغه عنوان لاندې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د يو کاروبار يا شرکت لخوا د پېر اړوند حسابونه ثبتېږي. لکه ؛ د توکو لومړی موجود، پېر ، د پېر مستردې، په پېر کې د امتيازاتو او تخفيف ترلاسه کول او مستقيم لگښتونه.
 3. ناخالصه گټه يا تاوان (**Gross Profit or Loss**) : که چيرې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د کاروبار د پلورعايد د پېر لگښت په پرتله زيات وي پدې صورت کې کاروبار ناخالصه گټه کړې او که چيرې برعکس د پلور عايد د پېر لگښت په پرتله کم وي نو کاروبار ناخالصه تاوان کړي. دلته د ناخالصه کلمه ځکه کاروو، چې د پېر پرته نور لگښتونه ورڅخه منفي شوي نه دي هر کله چې نور لگښتونه ورڅخه منفي شي. نو پدې صورت کې خالصه گټه او يا تاوان لاسته راځي.
 4. عملياتي لگښتونه (**Operation Expenses**) : ټول هغه لگښتونه چې د يو کاروبار يا شرکت په عملياتو فعاليتونو پورې اړه ولري. لکه : د پلور اړوند لگښتونه، اداري لگښتونه، مالي لگښتونه او عمومي لگښتونه.
 5. عملياتي عايد (**Operation Income**) : هر کله چې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د يو کاروبار يا شرکت له ناخالصه عايد څخه عملياتي لگښتونو تفریق شي. د عملياتي عايد په نامه يادېږي.
 6. نور عايد (**Other Income**) : ددغه عنوان لاندې له پلور پرته هر ډول عايدات چې کاروبار يا شرکت يې ترلاسه کوي په ثبت رسېږي. لکه ؛ د خدماتو په مقابل کې د عايد ترلاسه کول، د کاروبار يا شرکت د ځينو شتمنيو پلورل، د کمیشن له لارې د عايد ترلاسه کول او داسې نور.
 7. نور لگښتونه (**Other Expenses**) : ددغه عنوان لاندې د عملياتي لگښتونو پرته نور هر ډول لگښتونه چې کاروبار يا شرکت تر سره کړي وي په ثبت رسېږي. که چيرې کاروبار يا شرکت خالصه گټه ترلاسه کړي وي نو غير عملياتي لگښتونه ورڅخه تفریق او که چيرې کاروبار يا شرکت تاوان کړي وي نو غير عملياتي لگښتونه ورسره جمع کېږي.
 8. خالصه گټه يا تاوان (**Net Profit or Loss**) : که چيرې په يوه مالي دوره کې د کاروبار يا شرکت مجموعي عايد د مجموعي لگښتونو په پرتله زيات وي د خالصې گټې په نامه يادېږي. برعکس که چيرې په يوه مالي دوره کې د کاروبار يا شرکت مجموعي عايد د مجموعي لگښتونو په پرتله کم وي د خالص تاوان په نامه يادېږي.

1. **څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب (Changes in Owner's Equity Statement)** : له هغه مالي صورت حساب څخه عبارت دي چې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د کاروبار په خپلني پانگې کې د تغيراتو په هکله معلومات وړاندې کوي. په خپلني پانگه کې تغيرات شايد د کاروبار د گټې يا تاوان په صورت او يا هم له کاروبار څخه د شخصي لگښت لپاره د پيسو اخستلو او يا نورو علتونو له وجې رامنځته شي، چې دغه صورت حساب په لاندې ډول ترتيبېږي.

د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب نېټه کرنسي			
دېټ	کړېدېټ	توضيحات (Descriptions)	شماره
	A	پيل بيلانس (Opening Balance)	1
	B	زياتول (Add) :	
	C	• پانگونه	2
		• خالصه گټه	
D		کمول (Less) :	
E		• اخسته	
		• تاوان	
T1	T2	مجموعه (Total)	
	O	د څښتن پانگې پای بيلانس (Owner's Capital Balance)	

3. **مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet)** : له هغه صورت حساب څخه عبارت دي چې په يوه ټاکلي مالي دوره کې د يو کاروبار د شتمني ، پورونو او څښتن پانگې د وضعیت په هکله معلومات وړاندې کوي. او په لاندې ډول ترتيبېږي:

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت			
د مالي حالت صورت حساب			
نېټه			
ګرنسي			
مبلغ	شتمني (Assets)		پانګي (Equities)
	جاري شتمني (Current Assets) :		جاري پورونه (Current Liabilities) :
	<ul style="list-style-type: none"> • نغده • بانک • طلبات • مخ ادا لګښتونه • د توکو وروستی موجود 		<ul style="list-style-type: none"> • د احمد پور • پس ادا لګښتونه • مخ حصول عاید
	د جاري شتمني مجموعه		د جاري پورونو مجموعه
	ثابته شتمني (Fixed Assets) :		ثابت پورونه (Fixed Assets) :
	50	• تجهیزات	• بانكي پور
40	(10)	منفي : جمع شوی استهلاك	• شخصي پور
	40	• فرنیچر	
35	(5)	منفي : جمع شوی استهلاك	
	200	• تعمیر	
190	10	منفي : جمع شوی استهلاك	
150		• ځمکه	
415	د ثابتې شتمني مجموعه		د ثابتو پورونو مجموعه
	نه لمس کیدونکې شتمني (Intangible Assets) :		څښتن پانګه (Owner's Equity) :
	<ul style="list-style-type: none"> • لومړي لګښتونه • شهرت • کاپي رایټ • سوداگریز نښان 		• څښتن پانګه
	د نه لمس کیدونکې شتمني مجموعه		د څښتن پانګې مجموعه
	مجموعي شتمني (Total Assets)		د پانګو مجموعه (Total Equities)

4. د نغده جریان صورت حساب (Cash Flows Statement) : له هغه مالي صورت حساب څخه عبارت دې چې په یوه ټاکلې دوره کې د یو کاروبار یا شرکت د نغده پیسو د جریان (تګ او راټګ) په هکله معلومات وړاندې کوي.

د مالي حالت صورت حساب کې يواځې د کاروبار د نغدو پيسو مجموعه ښودل کېږي او بس، مگر ددغه مجموعي مبلغ په هکله د لا ډيرو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره د نغده صورت حساب ترتيبېږي. په يو کاروبار کې د نغده صورت حساب ترتيبول بايد لاندې مهمو پوښتنو ته ځواب ووايي:

- په يوه ټاکلي دوره کې کاروبار نغدي پيسې له کومو ځايونو څخه ترلاسه کړي؟
- په يوه ټاکلي دوره کې کاروبار نغدي پيسې په کومو ځايونو کې په لگښت رسولي؟
- په يوه ټاکلي دوره کې د کاروبار په نغدو پيسو کې څه ډول بدلون رامنځته شوی؟

د نغده جريان صورت حساب درې اساسي برخو څخه تشکيل شوی، چې په لومړۍ برخه يې عملياتي فعاليتونو (Operation Activities) په دويمه برخه کې يې د پانگې اچونې فعاليتونه (Investing Activities) او په دريمه برخه يې تمويلي فعاليتونه (Financing Activities) ښودل کېږي.

د نغده جريان صورت حساب په دوه ډوله ترتيبېږي، چې يوه ته يې مستقيم ميتود (Direct Method) او بل ته يې غير مستقيم ميتود (Indirect Method) ويل کېږي. دا چې اکثره کاروبارونه او شرکتونه د نغده جريان صورت حساب له غير مستقيم ميتود څخه استفاده کوي. نو موږ به هم په لاندې بيلگو کې له غير مستقيم ميتود څخه استفاده وکړو.

1. عملياتي فعاليتونه (Operating Activites) : د نغده صورت حساب په دغه برخه کې د کاروبار يا شرکت په يوه مالي دوره کې د عملياتي فعاليتونو په اساس رامنځته شوي نغده تغيرات ښودل کېږي. په دغه برخه کې لومړی د کاروبار د گټې او تاوان صورت حساب په اساس مجموعي خالصه گټه ثبتېږي او بيا ورسره غير نغدي لگښت (Non-cash expense) استهلاک جمع کېږي. په دويم قدم کې په مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet) کې په جاري شتمني (Current Assets) او جاري پورونو (Current Liabilites) کې رامنځته شوي تغيرات ثبتېږي.

<p>عملياتي فعاليتونه (Operating Activities) :</p> <p>خالصه گټه (Net Income)</p> <p>+ استهلاک (Depreciation)</p> <p>+ په جاري شتمني کې کموالی (Decreases in current assets)</p> <p>- په جاري شتمني کې زياتوالی (Increases in current assets)</p> <p>- په جاري پورونو کې کموالی (Decreases in current liabilities)</p> <p>- په جاري پورونو کې زياتوالی (Increases in current liabilities)</p> <p>د عملياتي فعاليتونو خالصه مجموعي نغده</p>
--

2. د پانگې اچونې فعالیتونه (Investing Activities) : د نغده صورت حساب په دغه برخه کې د یو کاروبار یا شرکت د مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet) په ثابتې شتمني (Fixed Assets) کې رامنځته شوي تغیرات ثبتېږي. دغه تغیرات شاید د ثابتې شتمني د پېر یا پلور او یا هم د نه لمس کیدونکې شتمني د پېر په اساس رامنځته شوي وي.

<p>پانگې اچونې فعالیتونه (Investing Activities) :</p> <p>- تجهیزاتو پېر (Purchase of equipment)</p> <p>- فرنیچر پېر (Purchase of furniture)</p> <p>- د نه لمس کېدونکې او نورو شتمنیو پېر (Purchase of intangible and other assets)</p> <p>+ د ثابتې شتمني له پلور ترلاسه شوی عاید</p>
<p>د پانگې اچونې خالصه مجموعي نغده</p>

3. تمویلي فعالیتونه (Financing Activities) : د نغده صورت حساب په دغه برخه کې د یو کاروبار یا شرکت په مالي دوره کې د مالي فعالیتونو په اساس رامنځته شوي نغده تغیرات بنودل کېږي، چې په دغه برخه کې د نغده راتگ عبارت دي له ؛ د شرکت د اسهامو یا ونډو پلورل، د اوږد مهالو پورونو ترلاسه کول. او د نغده تگ عبارت دي له ؛ د شرکت د پلورل شوو اسهامو یا ونډو بېرته پېرېدل، د اوږد مهالو پورونو بېرته ورکول او د گټې ویشل.

<p>تمویلي فعالیتونه (Financing Activities) :</p> <p>+ د اوږد مهاله پورونو ترلاسه کول (Proceeds from issuance of long-term debt)</p> <p>- د اوږد مهاله پورونو بېرته ورکړه (Payments on Long-term debt)</p> <p>+ د شرکت د ونډو پلور (Proceeds from issuance of stock)</p> <p>- د شرکت د ونډو بېرته پېرېدل (Repurchasing stock from owners)</p> <p>- ویشل شوي گټه (Dividends paid)</p>
<p>د تمویلي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده</p>

د مالي حالت صورت حساب د ډلبندي او نغده جریان صورت حساب د اساسي برخو ترمنځ اړیکې

نغده جریان صورت حساب برخې	مالي حالت صورت حساب ډلبندي (Classified Balance Sheet)	
جاري پورونه (Current Liabilites)	جاري شتمني (Current Assets)	عملياتي (Operating)
ثابته پورونه (Noncurrent Liabilities)	ثابته شتمني (Noncurrent Assest)	پانگه اچونې (Investing)
شريکانو پانگه (Stock holders' Equity)		تمویلي (Financing)

د نغده جريان صورت حساب په لاندې توگه ترتيبېږي:

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د نغده جريان صورت حساب نېټه ګرنسي		
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ
1	عملياتي فعالیتونه (Operating Activities) : خالصه ګټه (Net Income) + استهلاك (Depreciation) + په جاري شتمني کې کموالی (Decreases in current assets) - په جاري شتمني کې زیاتوالی (Increases in current assets) - په جاري پورونو کې کموالی (Decreases in current liabilities) + په جاري پورونو کې زیاتوالی (Increases in current liabilities)	A +a +b -c -d +e
AA	د عملياتي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده	
2	پانګې اچونې فعالیتونه (Investing Activities) : - تجهیزاتو پېر (Purchase of equipment) - فرنیچر پېر (Purchase of furniture) - د نه لمس کېدونکي او نورو شتمنیو پېر (Purchase of intangible and other assets) + د ثابتې شتمني له پلور ترلاسه شوی عاید (Proceeds from sales of fixed assets)	-f -g -h +i
BB	د پانګې اچونې خالصه مجموعي نغده	
3	تمويلي فعالیتونه (Financing Activites) : + د اوږد مهاله پورونو ترلاسه کول (Proceeds from issuance of long-term debt) - د اوږد مهاله پورونو بېرته ورکړه (Payments on Long-term debt) + د شرکت د ونډو پلور (Proceeds from issuance of stock) - د شرکت د ونډو بېرته پېرېدل (Repurchasing stock from owners) - ویشل شوي ګټه (Dividends paid)	+g -k +l -m -n
CC	د تمويلي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده	
DD	په نغده کې زیاتوالی یا کموالی (Increase or Decrease in Cash)	
EE	د پیل نغده موجود (Beginning Cash)	
FF	د پای نغده موجود (Ending Cash)	

لومړۍ بيلگه: د 1395 کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد په نامه یو سوداگریز او خدماتي شرکت جوړ او د سنبلې تر وروستۍ نېټې یې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د حمل په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 900000 افغانۍ په نغده ډول او د 500000 افغانیو په ارزښت یو بانکي حساب پرانېستی او بیا یې د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د حمل په 5 مه نېټه یې له اسلامي بانک څخه د دوه کلونو پخاطر 600000 افغانۍ قرض حسنه اخستې ده.
3. د ثور په 13 مه نېټه یې د 200000 افغانیو په ارزښت تجهیزات په نغده ډول پېرېدلي.
4. د ثور په 25 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت فرنیچر د جمیل له شرکت څخه په پور پېرېدلي، چې پیسې به یې د میزان په 10 نېټه په نغده ډول ورکړي.
5. د جوزا په 6 مه نېټه یې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي د بلال له شرکت څخه د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.
6. د جوزا په 9 مه نېټه د بلال شرکت لخوا د ځینو علتونو په اساس د 2000 افغانیو په ارزښت توکي بیرته شرکت ته مسترد شوي.
7. د جوزا په 13 مه نېټه یې د شرکت د شهرت په خاطر 8000 افغانۍ په اعلاناتو په نغده ډول په لگښت رسولې.
8. د سرطان په 19 مه نېټه یې د خدماتو په مقابل کې 60000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
9. د اسد په 9 مه نېټه یې د 110000 افغانیو په ارزښت توکي د منصور په شرکت په پور پلورلي، چې پیسې به یې د میزان په 7 مه نېټه د بانکي چک په واسطه ترلاسه کړي.
10. د اسد په 23 مه نېټه د شرکت څښتن 15000 افغانۍ د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر له شرکت څخه په نغده ډول اخستي.
11. د سنبلې په 2 مه نېټه د منصور شرکت لخوا د 3000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي بیرته شرکت ته مسترد شوي.
12. د سنبلې په 30 مه نېټه یې 8000 افغانۍ د شرکت د بریښنا لگښت، 12000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه او 5000 افغانۍ د شرکت د انټرنیټ فیس په نغده ډول ورکړي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړۍ په ژورنال کې ثبت بیا یې د لیجر کتاب ته انتقال او وروسته یې ازمایښتي بیلانس، د گټې او تاوان صورت حساب، د څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب، د مالي حالت صورت حساب او د نغده جریان صورت حساب ترتیبوو.

نېټه : 30/06/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت				
ګرنسي : افغاني		عمومي زورنال				
ډېټ	ګرډېټ	کوډ	توضیحات (Descriptions)	ورځ	میاشت	شماره
900000		100	نغده			
500000		105	بانک			
	1400000	300	څښتن پانګه (نوید احمد) د کاروبار بیل د نغده او بانکي حساب په واسطه	1	حمل	1
600000		100	نغده			
	600000	215	بانکي پور له اسلامي بانک څخه د حسنه پور اخستل	5	حمل	2
200000		102	تجهيزات			
	200000	100	نغده د تجهيزاتو پېرېدل په نغده ډول	13	نور	3
40000		103	فرنیچر			
	40000	200	پور (جمیل شرکت) د فرنیچر پېرېدل په پور سره	25	نور	4
70000		500	پېر			
	70000	105	بانک د توکو پېرېدل په نغده ډول	6	جوزا	5
2000		100	نغده			
	2000	415	پېر مستردي د بلال شرکت ته د توکو مستردي	9	جوزا	6
8000		501	اعلاناتو لګښت			
	8000	100	نغده د اعلاناتو د لګښت ورکړه په نغده ډول	13	جوزا	7
60000		100	نغده			
	60000	400	خدماتو عايد د خدماتو په مقابل کې د نغده ترلاسه کول	19	سرطان	8
110000		104	طلبات (منصور شرکت)			
	110000	401	پلور د منصور په شرکت د توکو پلورل په پور سره	9	اسد	9
15000		509	اخستنه			
	15000	100	نغده د شخصي لګښت په خاطر د نغده اخستل	30	اسد	10
3000		508	پلور مستردي			
	3000	104	طلبات (منصور شرکت) د منصور شرکت لخوا د توکو مستردي	2	سنبهله	11
8000		502	بريښنا لګښت			
12000		503	کرایه لګښت			
5000		504	انټرنیټ لګښت			
	25000	100	نغده د شرکت د لګښتونو ورکړه په نغده ډول	30	سنبهله	12
2533000	2533000		مجموعه (Total)			

د لیجر کتاب ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
دېټ	کریډېټ					
0			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل	
900000		01	څښتن پانگه	1	حمل	1
600000		01	بانکي پور	5	حمل	2
	200000	01	تجهيزات	13	ثور	3
2000		01	پېر مستردې	9	جوزا	4
	8000	01	اعلاناتو لگښت	13	جوزا	5
60000		01	خدماتو عايد	19	سرطان	6
	15000	02	اخيستنې لگښت	26	اسد	7
	8000	02	بريښنا لگښت	30	سنبله	8
	12000	02	کرایې لگښت	30	سنبله	9
	5000	02	انټرنیټ لگښت	30	سنبله	10
1562000	248000		مجموعه (Total)			
1314000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : تجهيزات		د حساب کوډ : 102		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
دېټ	کریډېټ					
0			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل	
200000		01	نغده	13	ثور	1
200000	0		مجموعه (Total)			
200000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		1395 ه ش		شماره
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	ورخ	میاشت	
دېټ	کریډېټ					
0			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل	
40000		01	پور (جمیل شرکت)	25	ثور	1
40000	0		مجموعه (Total)			
40000			پای بیلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : طلبات (منصور شرکت)		د حساب کوډ : 104		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	ورخ	میاشت
0			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل		
110000		01	پلور	9	اسد		1
	3000	01	پلور مستردي	2	سنبله		2
110000	3000		مجموعه (Total)				
107000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : بانک		د حساب کوډ : 105		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	ورخ	میاشت
0			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل		
500000		01	څښتن پانگه	1	حمل		1
	70000	01	پېر	6	جوزا		2
500000	70000		مجموعه (Total)				
430000			پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (جمیل شرکت)		د حساب کوډ : 200		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	ورخ	میاشت
	0		پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل		
	40000	01	فرنیچر	25	ثور		1
0	40000		مجموعه (Total)				
	40000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : بانکي پور		د حساب کوډ : 215		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	ورخ	میاشت
	0		پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل		
	600000	01	نقده	1	حمل		1
0	600000		مجموعه (Total)				
	600000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : څښتن پانگه		د حساب کوډ : 300		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
دېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	ورخ	میاشت
	0		پیل بیلانس (Opening Balance)	1	حمل		
	900000	01	نقده	1	حمل		1
	500000	01	بانک	1	حمل		2
0	1400000		مجموعه (Total)				
	1400000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : د خدماتو عايد		د حساب کوډ : 400		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مياشت		ورځ	
دېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	ورځ	مياشت
	60000	01	نغده	19	سرطان		1
0	60000		(Total) مجموعه				
	60000		(Closing Balance) پای بېلانس				

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 401		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مياشت		ورځ	
دېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	ورځ	مياشت
	110000	01	طلبات (منصور شرکت)	9	اسد		1
0	110000		(Total) مجموعه				
	110000		(Closing Balance) پای بېلانس				

د حساب نوم : پېر مستردي		د حساب کوډ : 415		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مياشت		ورځ	
دېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	ورځ	مياشت
	2000	02	نغده	9	جوزا		1
0	2000		(Total) مجموعه				
	2000		(Closing Balance) پای بېلانس				

د حساب نوم : پېر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مياشت		ورځ	
دېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	ورځ	مياشت
70000		01	بانک	6	جوزا		1
70000	0		(Total) مجموعه				
70000			(Closing Balance) پای بېلانس				

د حساب نوم : اعلاناتو لگښت		د حساب کوډ : 501		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مياشت		ورځ	
دېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	ورځ	مياشت
8000		01	نغده	13	جوزا		1
8000	0		(Total) مجموعه				
8000			(Closing Balance) پای بېلانس				

د حساب نوم : پريښنا لگښت		د حساب کوډ : 502		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	مياشت		ورځ	
دېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	ورځ	مياشت
8000		02	نغده	30	سنبله		1
8000	0		(Total) مجموعه				
8000			(Closing Balance) پای بېلانس				

د حساب نوم : کرابي لگښت						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډبت	کړېږت			ورخ	میاشت	
12000		02	نډه	30	سنبه	1
12000	0	مجموعه (Total)				
12000		بیلانس				

د حساب نوم : انټرنیټ لگښت						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډبت	کړېږت			ورخ	میاشت	
5000		02	نډه	30	سنبه	1
5000	0	مجموعه (Total)				
5000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پلور مستردی						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډبت	کړېږت			ورخ	میاشت	
3000		01	طلبات (منصور شرکت)	2	سنبه	1
3000	0	مجموعه (Total)				
3000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : اخستنی لگښت						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډبت	کړېږت			ورخ	میاشت	
15000		02	نډه	30	اسد	1
15000	0	مجموعه (Total)				
15000		پای بیلانس (Closing Balance)				

د لیجر له حسابونو څخه د آزمایشي بیلانس ترتیبول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ازمایشي بیلانس 30/06/1395 ګرنسي (افغانی)			
شمیره	د حسابونو لست (List of Accounts)	کوډ	ګرډېټ
	شتمني (Assets) :		
1	نغده	100	1314000
2	تجهيزات	102	200000
3	فرنیچر	103	40000
4	طلبات (منصور شرکت)	104	107000
5	بانک	105	430000
	پورونه (Liabilities) :		
6	پور (جمیل شرکت)	200	40000
7	بانکي پور	215	600000
	څښتن پانګه (Owner's Equity) :		
8	نوید احمد پانګه	300	1400000
	عایدات (Revenues) :		
9	خدماتو عاید	400	60000
10	پلور	401	110000
11	پېر مستردی	415	2000
	لګښتونه (Expenses) :		
12	پېر	500	70000
13	اعلانانو لګښت	501	8000
14	برېښنا لګښت	502	8000
15	کرایې لګښت	503	12000
16	انټرنیټ لګښت	504	5000
17	پلور مستردی	508	3000
18	اڅستني لګښت	509	15000
	مجموعه (Total)		2212000
	بیلانس (Balance)		0

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت شپږ میاشتنی د گټې او تاوان صورت حساب

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت		
د گټې او تاوان صورت حساب		
30/06/1395		
ګرنسي (افغانی)		
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ
1	پلور عاید (Income from Sales) :	
	• ناخالصه پلور	110000
	• پلور مستردی	(3000)
	خالص پلور (Net Sales)	107000
	پلور اجناسو قیمت (Cost of Goods Sales) :	
	• ناخالصه پېر	70000
	• پېر مستردی	(2000)
	خالص پېر (Net Purchases)	68000
	توکو پیل بیلانس (Opening Balance) (Beginning Inventory)	0
	توکو پای موجود (Closing Stock)	0
	پلورل شوو توکو قیمت (Cost of Goods Sold)	(68000)
	ناخالصه گټه / تاوان (Gross Profit / Loss)	39000
2	عملیاتي لګښتونه (Operation Expenses) :	
	• اعلاناتو لګښت	8000
	• برښنا لګښت	8000
	• کرایې لګښت	12000
	• انټرنیټ لګښت	5000
	عملیاتي لګښتونو مجموعه (Total Operation Exp)	(33000)
	مجموعي عملیاتي گټه / تاوان (Total Operating Income/Loss)	6000
3	نور عاید او لګښتونه (Other Income and Expenses) :	
	• خدماتو عاید	60000
	نور عاید / تاوان (Other Income/ Loss)	60000
	ټوله ناخالصه گټه (Total Gross Income)	66000
	مالیه (Tax)	0
	خالصه گټه (Net Income)	66000

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د خښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت خښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب 30/06/1395 کرنسي (افغانی)			
شماره	توضیحات (Description)	کوډ	کړېدېت
	پیل بیلانس (Opening Balance) زیاتول (Add) :		0
1	• پانگونه		1400000
2	• خالصه گټه کمول (Less) :		66000
	• اخستني لگښت		15000
	مجموعه (Total)		15000
29	د خښتن د پانگې پای بیلانس (Owner's Capital Balance)		1466000
حوت			1451000

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت شپږمیاشتنی مالي حالت صورت حساب

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د مالي حالت صورت حساب		نېټه : 30/06/1395 کرنسي : افغانی	
پانگې (Equities)	افغانی	شتمني (Assets)	افغانی
جاري پورونه (Current Liabilities) :		جاري شتمني (Current Assets) :	
• پور (جمیل شرکت)	40000	• نغده	1314000
		• طلبات (منصور شرکت)	107000
		• بانک	430000
د جاري پورونو مجموعه	40000	د جاري شتمني مجموعه	1851000
ثابت پورونه (Fixed Liabilities) :		ثابته شتمني (Fixed Assets) :	
• بانكي پور	600000	• تجهیزات	200000
		• فرنیچر	40000
د ثابتو پورونو مجموعه	600000	د ثابتې شتمني مجموعه	240000
خښتن پانگه (Owner's Equity) :		نه لمس کیدونکي شتمني (Intangible Assets) :	
• نوید احمد پانگه	1451000		
د خښتن پانگې مجموعه	1451000	د نه لمس کیدونکي شتمني مجموعه	0
د پانگو مجموعه (Total Equities)	2091000	شتمني مجموعه (Total Assets)	2019000

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت سپر میاشتنی د نغده جریان صورت حساب

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د نغده جریان صورت حساب 30/06/1395 ګرنسي (افغانی)			
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ	مبلغ
1	عملیاتي فعالیتونه (Operating Activities) : • خالصه ګټه (Net Income) • طلبات (منصور شرکت) • پور (جمیل شرکت)	66000 (107000) 40000	
	د عملیاتي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده	(1000)	
2	د پانګې اچونې فعالیتونه (Investing Activities) : • تجهیزات پېر • فرنیچر پېر	(200000) (40000)	
	د پانګې اچونې خالصه مجموعي نغده	(240000)	
3	تمویلي فعالیتونه (Financing Activities) : • بانکي پور • د څښتن پانګه پرته له خالصې ګټې (1451000 - 66000)	600000 1385000	
	د تمویلي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده	1985000	
	په نغده کې زیاتوالی یا کموالی (Increase or Decrease in Cash)	1744000	
	د پیل نغده موجود (Beginning Cash)	0	
	د پای نغده موجود (Ending Cash)	1744000	

دويمه بيلگه : د 1395 هـ ش کال د ميزان له لومړۍ نيټې څخه د حوت تر وروستۍ نيټې پورې د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د ميزان په لومړۍ نېټه د شرکت يو تن شريک زبير 800000 افغانۍ د کاروبار په خاطر په نغده ډول د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د ميزان په 10 مه نېټه يې 100000 افغانۍ طلبات د منصور له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
3. د ميزان په 12 مه نېټه يې 30000 افغانۍ د جميل شرکت پور په نغده ډول ورکړي.
4. د ميزان په 15 مه نېټه يې د 120000 افغانيو په ارزښت توکي د منصور له شرکت څخه د 1% سلنه نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پېرېدلي .
5. د عقرب په 20 مه نېټه يې د 150000 افغانيو په ارزښت توکي د 1000 افغانيو نغده تخفيف په مقابل کې په نغده ډول پلورلي.
6. د عقرب په 23 مه نېټه يې د 6000 افغانيو په ارزښت توکي د ځينو علتونو په اساس بيرته د منصور شرکت ته مسترد کړي.
7. د عقرب په 28 مه نېټه د 4000 افغانيو په ارزښت ځينې توکي د کوم علت په اساس بيرته شرکت ته مسترد شوي.
8. د قوس په 19 مه نېټه يې د 30000 افغانيو په ارزښت تجهيزات د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.
9. د جدي په 28 مه نېټه يې د 15000 افغانيو په ارزښت فرنيچر د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.
10. د دلوې په 15 مه نېټه د شرکت لومړي شريک نويد احمد 10000 افغانۍ او دويم شريک زبير 5000 افغانۍ د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر له شرکت څخه په نغده ډول اخستي.
11. د حوت په 20 مه نېټه يې د خدماتو په مقابل کې 45000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه کړي.
12. د حوت په 29 مه نېټه يې 10000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 4000 افغانۍ د بريښنا لگښت او 10000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته ترسره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت او بيا به يې د ليجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقال او وروسته يې ازمايښتي بيلانس، د گټې او تاوان صورت حساب، د څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب، د مالي حالت صورت حساب او د نغده جريان صورت حساب ترتيبوو.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت عمومي ژورنال						
نېټه : 01/07/1395 – 30/12/1395 ګرنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	کوډ	مبلغ	
	میاشت	ورځ			ګرځېدې	ډېټ
1	میزان	1	نغده شریک پانګه (زبیر) شرکت ته د یو شریک لخوا د پانګې ورکړه په نغده ډول	100 301	800000	800000
2	میزان	10	نغده طلبات (منصور شرکت) د شرکت د طلباتو ترلاسه کول په نغده ډول	100 104	100000	100000
3	میزان	12	پور (جمیل شرکت) نغده د توکو پېرېدل په نغده ډول	200 100	30000	30000
4	میزان	15	پېر پېر تخفیف نغده د توکو پېرېدل د 1% نغده تخفیف په مقابل کې	500 410 100	1200 118800	120000
5	عقرب	20	نغده پلور تخفیف پلور د توکو پلورل د 1000 افغانیو نغده تخفیف په مقابل کې	100 505 401	149000 1000	150000
6	عقرب	23	نغده پېر مستردی د پېرېدل شوو توکو مستردی د نغده په مقابل کې	100 415	6000	6000
7	عقرب	28	پلور مستردی نغده د پلورل شوو توکو مستردی د نغده په مقابل کې	508 100	4000	4000
8	قوس	19	تجهیزات بانک د تجهیزاتو پېرېدل د بانکي چک په واسطه	102 105	30000	30000
9	جدي	28	فرنیچر بانک د فرنیچرو پېرېدل د بانکي چک په واسطه	103 105	15000	15000
10	دلو	15	اخستې لګښت (نوید) اخستې لګښت (زبیر) نغده د شخصي لګښتونو په خاطر له شرکت څخه د نغده اخستل	509 520 100	10000 5000	15000
11	حوت	20	خدماتو عاید نغده د خدماتو په مقابل کې د نغده ترلاسه کول	400 100	45000	45000
12	حوت	29	کرایې لګښت برېښنا لګښت معاشاتو لګښت نغده د شرکت د لګښتونو ورکړه په نغده ډول	503 502 506 100	10000 4000 10000	24000
	حوت	29	مجموعي مبلغ (Total Amount)		1339000	1339000

د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	ورخ	میاشت		
ډبېت	کړېډبېت						
1314000			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	میزان		
800000		01	څښتن پانگه (زییر)	1	میزان	1	
100000		01	طلبات (منصور شرکت)	10	میزان	2	
	30000	01	پور (جمیل شرکت)	12	میزان	3	
	118800	01	پېر	15	میزان	4	
149000		01	پلور	20	عقرب	5	
6000		01	پېر مستردی	23	عقرب	6	
	4000	01	پلور مستردی	28	عقرب	7	
	10000	01	اخیستني لگښت (نوید)	15	دلو	8	
	5000	01	اخیستني لگښت (زییر)	15	دلو	9	
45000		02	خدماتو عاید	20	حوت	10	
	10000	02	کرایي لگښت	29	حوت	11	
	4000	02	بریننا لگښت	29	حوت	12	
	10000	02	معاشونو لگښت	29	حوت	13	
2414000	191800	مجموعه (Total)					
2222200		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : تجهیزات		د حساب کوډ : 102		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	ورخ	میاشت		
ډبېت	کړېډبېت						
200000			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	میزان		
30000		01	بانک	19	قوس	1	
230000	0	مجموعه (Total)					
230000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : فرنیچر		د حساب کوډ : 103		1395 ه ش		شماره	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	ورخ	میاشت		
ډبېت	کړېډبېت						
40000			پیل بیلانس (Opening Balance)	1	میزان		
15000		01	بانک	28	جدي	1	
55000	0	مجموعه (Total)					
55000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : طلبات (منصور شرکت)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	
107000	100000	01	پیل بیانس (Opening Balance) نغده	1 10	میزان میزان	1
107000	100000	مجموعه (Total)				
7000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : بانک						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	
430000	30000	01	پیل بیانس (Opening Balance) تجهيزات	1 19	میزان قوس	1
	15000	01	فرنچر	28	جدي	2
430000	45000	مجموعه (Total)				
385000		پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : پور (جمیل شرکت)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	
30000	40000	01	پیل بیانس (Opening Balance) نغده	1 13	میزان میزان	1
30000	40000	مجموعه (Total)				
	10000	پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : بانکي پور						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	
	600000		پیل بیانس (Opening Balance)	1	میزان	
0	600000	مجموعه (Total)				
	600000	پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : شریک پانگه (نوید احمد)						
مبلغ (افغانی)		ژ. پ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرېډېټ			ورخ	میاشت	
	1451000		پیل بیانس (Opening Balance)	1	میزان	
0	1451000	مجموعه (Total)				
	1451000	پای بیانس (Closing Balance)				

د حساب نوم : شريك پانگه (زير)		د حساب كود : 301		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ		
دبت	كردببت			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
	0		پيل بيلانس (Opening Balance)	1	میزان	1		
	800000		نغده	1	میزان			
0	800000		مجموعه (Total)					
	800000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : د خدماتو عايد		د حساب كود : 400		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ		
دبت	كردببت			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
	45000	01	نغده	20	حوت		1	
0	45000		مجموعه (Total)					
	45000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور		د حساب كود : 401		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ		
دبت	كردببت			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
	149000	01	نغده	20	عقرب		1	
	1000	01	پلور تخفیف	20	عقرب		2	
0	150000		مجموعه (Total)					
	150000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پير تخفیف		د حساب كود : 410		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ		
دبت	كردببت			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
	1200	01	پير	15	میزان		1	
0	1200		مجموعه (Total)					
	1200		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پير مستردی		د حساب كود : 415		شماره		1395 ه ش		
مبلغ (افغانی)		ژب	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ		
دبت	كردببت			ورخ	مباشت	ورخ	مباشت	
	6000	01	نغده	23	عقرب		1	
0	6000		مجموعه (Total)					
	6000		پای بیلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پېر		د حساب کوډ : 500		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
1200		01	پېر تخفیف	15	میزان	1	
118800		01	نډه	15	میزان	2	
120000	0	مجموعه (Total)					
120000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : بریښنا لگښت		د حساب کوډ : 502		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
4000		02	نډه	29	حوت	1	
4000	0	مجموعه (Total)					
4000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : کرایې لگښت		د حساب کوډ : 503		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
10000		02	نډه	29	حوت	1	
10000	0	مجموعه (Total)					
10000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور تخفیف		د حساب کوډ : 505		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
1000		01	پلور	20	عقرب	1	
1000	0	مجموعه (Total)					
1000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : معاشاتو لگښت		د حساب کوډ : 506		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	مباشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
10000		02	نډه	29	حوت	1	
10000	0	مجموعه (Total)					
10000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : پلور مستردې		د حساب کوډ : 508		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کرېډیټ						
4000		01	نغده	28	عقرب		1
4000	0	مجموعه (Total)					
4000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : اخستني لگښت (نوید احمد)		د حساب کوډ : 509		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کرېډیټ						
10000		02	نغده	15	دلو		1
10000	0	مجموعه (Total)					
10000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د حساب نوم : اخستني لگښت (زبیر)		د حساب کوډ : 520		شماره		1395 ه ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Description)	میاشت		ورخ	شماره
ډبټ	کرېډیټ						
5000		02	نغده	15	دلو		1
5000	0	مجموعه (Total)					
5000		پای بېلاس (Closing Balance)					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د شپږی میاشتنی آزمایشی بیانس ترتیبول

نېټه : 01/07/1395 – 30/12/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانی		ازمایشی بیانس	
ډېټ	ګرېډېټ	کوډ	د حسابونو لست (List of Accounts)
			شتمني (Assets) :
2222200		100	نغده
230000		102	تجهيزات
55000		103	فرنيچر
7000		104	طلبات (منصور شرکت)
385000		105	بانک
			پورونه (Liabilities) :
	10000	200	پور (جميل شرکت)
	600000	215	بانکي پور
			شريکانو پانګه (Owners' Equity) :
	1451000	300	نوید احمد پانګه
	800000	301	زبير پانګه
			عایدات (Revenues) :
	45000	400	خدماتو عاید
	150000	401	پلور
	1200	410	پېر تخفیف
	6000	415	پېر مستردي
			لګښتونه (Expenses) :
120000		500	پېر
4000		502	بريښنا لګښت
10000		503	کرایي لګښت
1000		505	پلور تخفیف
10000		506	معاشاتو لګښت
4000		508	پلور مستردي
10000		509	اخستنې لګښت (نوید احمد)
5000		520	اخستنې لګښت (زبير)
3063200	3063200		مجموعه (Total)
	0		بیانس (Balance)

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د شپږ میاشتنی گټې او تاوان صورت حساب ترتیبول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د شریکانو د گټې او تاوان صورت حساب 01/07/1395 – 30/12/1395 کرنسي (افغانی)			
مبلغ	مبلغ	توضیحات (Descriptions)	شماره
		پلور عاید (Income from Sales) :	1
	150000	• نا خالصه پلور	
	(4000)	• پلور مستردی	
	(1000)	• پلور تخفیف	
145000		خالص پلور (Net Sales)	
		پلور اجناسو قیمت (Cost of Goods Sales) :	
	120000	• نا خالصه پېر	
	(6000)	• پېر مستردی	
	(1200)	• پېر تخفیف	
112800		خالص پېر (Net Purchases)	
0		توکو لومړی موجود (Beginning Inventory)	
0		توکو پای موجود (Closing Stock)	
(112800)		پلورل شوو توکو قیمت (Cost of Goods Sold)	
32200		نا خالصه گټه / تاوان (Gross Profit / Loss)	
		عملیاتي لگښتونه (Operation Expenses) :	2
	4000	• برښنا لگښت	
	10000	• کرایې لگښت	
	10000	• معاشاتو لگښت	
(24000)		عملیاتي لگښتونو مجموعه (Total Operation Exp)	
8200		مجموعي عملیاتي گټه / تاوان (Total Operating Income/Loss)	
		نور عاید او لگښتونه (Other Income and Expenses) :	3
	45000	• خدماتو عاید	
45000		نور عاید / تاوان (Other Income/ Loss)	
53200		ټوله ناخالصه گټه (Total Gross Income)	
0		مالیه (Tax)	
53200		خالصه گټه (Net Income)	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د خښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب ترتیبوو

نېټه : 01/07/1395 – 30/12/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانی		د شریکانو پانگه کې د بدلون صورت حساب	
دېټ	ګرېډېټ	توضیحات (Description)	شماره
	1451000	نوید احمد پانگه • ګټه (64.5%) • اخستني لګښت	1
10000	34314		
10000	1485314	مجموعه (Total Amount)	
	1475314	د نوید احمد د پانگې پای بېلانس (Naveed's Capital Closing Balance)	
	800000	زبیر پانگه • ګټه (35.5%) • اخستني لګښت	2
5000	18886		
5000	818886	مجموعه (Total Amount)	
	813886	د نوید احمد د پانگې پای بېلانس (Zubair's Capital Closing Balance)	
	2289200	د شریکانو د پانگې پای بېلانس (Partners' Capital Balance)	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د شپږ میاشتني د مالي حالت صورت حساب ترتیبوو

نېټه : 01/07/1395 – 30/12/1395		د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانی		د شریکانو مالي حالت صورت حساب	
لومړۍ دوره	دویمه دوره	لومړۍ دوره	دویمه دوره
		پانگې (Equities)	جاري پورونه (Current Liabilities) :
			• پور (جمیل شرکت)
1314000	2222200	40000	10000
107000	7000		
430000	385000		
1851000	2614200	40000	10000
		ثابت پورونه (Fixed Liabilities) :	ثابت شتمني (Fixed Assets) :
		• بانكي پور	• تجهیزات
200000	230000	600000	600000
40000	55000		
240000	285000	600000	600000
		د ثابتو پورونو مجموعه	د ثابتې شتمني مجموعه
			نه لمس کیدونکي شتمني (Intangible Assets) :
			• نوید احمد پانگه
			• زبیر پانگه
		1451000	1475314
		0	813886
0	0	1451000	2289200
		د شریکانو د پانگې مجموعه	د شریکانو د پانگې مجموعه
2019000	2899200	2091000	2899200
		د شتمني مجموعه (Total Assets)	د پانگو مجموعه (Total Equities)

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د شپږ میاشتني نغده جریان صورت حساب ترتیبوو

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د شریکانو د نغده جریان صورت حساب 01/07/1395 – 30/12/1395 کرنسي (افغانی)			
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ	مبلغ
1	عملياتي فعالیتونه (Operating Activities) : <ul style="list-style-type: none"> • خالصه گټه (Net Income) • طلبات (منصور شرکت) • پور (جمیل شرکت) 	53200 100000 (30000)	
	د عملياتي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده	123200	
2	د پانگې اچونې فعالیتونه (Investing Activities) : <ul style="list-style-type: none"> • تجهیزاتو پېر • فرنیچر پلور 	(30000) (15000)	
	د پانگې اچونې خالصه مجموعي نغده	(45000)	
3	تمويلي فعالیتونه (Financing Activities) : <ul style="list-style-type: none"> • بانکي پور • نوید احمد پانگې تغیرات مخکې له گټې $10000 = (1451000 - 144100)$ • زیبر پانگه پرته له خالصې گټې $(813886 - 18886)$ 	0 (10000) 795000	
	د تمويلي فعالیتونو خالصه مجموعي نغده	785000	
	په نغده کې زیاتوالی یا کموالی (Increase or Decrease in Cash)	863200	
	د پیل نغده موجود (Beginning Cash)	1744000	
	د پای نغده موجود (Ending Cash)	2607200	

د نهم خپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. مالي صورت حسابونه څه ته وايي او په څو ډوله دي؟
2. په يو کاروبار يا شرکت کې مالي صورت حسابونه د کومو موخو لپاره ترتيبېږي؟
3. د عايد صورت حساب څه ته وايي او موخې يې کومې دي؟
4. د مالي حالت صورت حساب څه ته وايي؟
5. د نغده جريان صورت حساب څه ته وايي او په يو کاروبار يا شرکت کې کومو پوښتنو ته بايد ځواب ووايي؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ

1. () هغه مالي صورت حساب چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې د يو کاروبار د گټې او تاوان په هکله معلومات وړاندې کوي د څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب گڼل کېږي.
2. () په يو کاروبار يا شرکت کې د عايد د صورت حساب يوه موخه د يو کاروبار يا شرکت د پلور د عايد په هکله پوهاوی او په راتلونکي کې يې د خرڅلاو په پاليسي کې مثبت بدلون راوستل دي.
3. () هغه مالي صورت حساب چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې د کاروبار په خپلې پانگې کې د تغيراتو په هکله معلومات وړاندې کوي د عايد صورت حساب گڼل کېږي.
4. () هغه مالي صورت حساب چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې د کاروبار يا شرکت د شتمني ، پورونو او څښتن پانگې د وضعيت په هکله معلومات وړاندې کوي د مالي حالت صورت حساب گڼل کېږي.
5. () هغه مالي صورت حساب چې په يوه ټاکلې دوره کې د يو کاروبار يا شرکت د نغده پيسو د جريان (تگ او راتگ) په هکله معلومات وړاندې کوي د نغده جريان صورت حساب په نوم يادېږي.

لاندې بيلگې په اړوندو مالي صورت حسابونو کې ثبت کړئ

- د 1395 کال د حمل په لومړۍ نېټه د نويد احمد په نامه يو سوداگريز او خدماتي شرکت جوړ او د جوزا تر وروستۍ نېټې يې لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
1. د حمل په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 1200000 افغانۍ په نغده ډول ، د 300000 افغانيو په ارزښت تجهيزات او د 700000 افغانيو په ارزښت يو بانکي حساب د کاروبار پخاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د حمل په 10 مه نېټه يې 300000 افغانۍ قرض حسنه د احمد له شرکت څخه د درې کلونو لپاره اخستې ده.
 3. د حمل په 20 مه نېټه يې د 200000 افغانيو په ارزښت توکي په نغده ډول پېرېدلي.
 4. د حمل په 27 مه نېټه يې د 37000 افغانيو په ارزښت فرنيچر د بلال له شرکت څخه په پور پېرېدلي ، چې پيسې به يې د سرطان په 3 نېټه په نغده ډول ورکړي.
 5. د ثور په 7 مه نېټه يې د 135000 افغانيو په ارزښت توکي د ځلانده له شرکت څخه د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.

6. د ثور په 18 مه نېټه د ځلاندي شرکت لخوا د ځينو علتونو په اساس د 7200 افغانیو په ارزښت توکي بیرته شرکت ته مسترد شوي.
7. د ثور په 21 مه نېټه يې 19000 افغانی د شرکت د شهرت په خاطر په نغده ډول په اعلاناتو په لگښت رسولي.
8. د ثور په 29 مه نېټه يې د خدماتو په مقابل کې 31000 افغانی د بانکي چک په واسطه ترلاسه کړي.
9. د جوزا په 3 مه نېټه يې د 320000 افغانیو په ارزښت توکي د شفيع په شرکت په پور پلورلي، چې پيسې به يې د سرطان په 7 نېټه په نغده ډول ترلاسه کړي.
10. د جوزا په 11 مه نېټه د شرکت څښتن د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر 17000 افغانی د شرکت له بانکي حساب څخه اخستي.
11. د جوزا په 18 مه نېټه د شفيع د شرکت لخوا د 4200 افغانیو په ارزښت ځينې توکي بیرته شرکت ته مسترد شوي.
12. د جوزا په 23 مه نېټه يې 12000 افغانی د شرکت د برښنا لگښت، 21000 افغانی د شرکت د ودانۍ کرایه او 14000 افغانی د شرکت د انټرنیټ فیس په نغده ډول ورکړي.
- پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت بیا يې د لیجر کتاب ته انتقال او په پای کې يې ازمايښتي بیلانس، گټې او تاوان صورت حساب، څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب، مالي حالت صورت حساب او د نغده جریان صورت حساب ترتیب کړي.
- د 1395 هـ ش کال د سرطان له لومړۍ نیټې څخه د سنبلې تر وروستۍ نیټې پورې د نذیر سوداگریز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.
1. د سرطان په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 800000 افغانی په نغده ډول او د 700000 افغانیو په ارزښت یو بانکي حساب د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
 2. د سرطان په 5 مه نېټه يې د 130000 افغانیو په ارزښت توکي د هیواد له شرکت څخه په پور پېرېدلي.
 3. د سرطان په 7 مه نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د لیوال په شرکت په پور پلورلي.
 4. د سرطان په 11 مه نېټه يې 110000 افغانی د هیواد شرکت پور د بانکي چک په واسطه ورکړي.
 5. د سرطان په 19 مه نېټه يې د 70000 افغانیو په ارزښت توکي د منهاج له شرکت څخه د 2% سلنه نغده تخفیف په مقابل کې د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.
 6. د اسد په 3 مه نېټه يې 80000 افغانی طلبات د لیوال له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.
 7. د اسد په 14 مه نېټه يې د 5200 افغانیو په ارزښت توکي د ځينو علتونو په اساس د هیواد شرکت ته بیرته مسترد کړي.
 8. د اسد په 20 مه نېټه د 2300 افغانیو په ارزښت توکي د ځينو علتونو په اساس د لیوال شرکت لخوا بیرته شرکت ته مسترد شوي.
 9. د اسد په 26 مه نېټه يې د 41000 افغانیو په ارزښت تجهیزات د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.
 10. د سنبلې په 9 مه نېټه يې د 12000 افغانیو په ارزښت فرنیچر په نغده ډول پېرېدلي.
 11. د سنبلې په 18 مه نېټه د شرکت څښتن 10000 افغانی د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر له شرکت څخه په نغده ډول اخستي.

12. د سنبلې په 22 مه نېټه يې 19000 افغانۍ د خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.
13. د سنبلې په 28 مه نېټه يې 13000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه، 78000 افغانۍ د برېښنا لگښت او 75000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت بيا يې د لیجر کتاب ته انتقال او په پای کې يې ازمايښتي بیلانس، گټې او تاوان صورت حساب، خښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب، مالي حالت صورت حساب او نغده جریان صورت حساب ترتیب کړی.

د 1395 هـ ش کال د میزان له لومړۍ نيټې څخه د قوس تر وروستۍ نيټې پورې د لطيف سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د میزان په لومړۍ نېټه د شرکت خښتن 900000 افغانۍ په نغده ډول او د 100000 افغانیو په ارزښت تجهیزات او د 95000 افغانیو په ارزښت فرنیچر د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.

2. د میزان په 7 مه نېټه يې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې په نغده ډول پېرېدلي.

3. د میزان په 13 مه نېټه يې 41000 افغانۍ د خدماتو په مقابل کې په نغده ډول ترلاسه کړي.

4. د میزان په 17 مه نېټه يې د 64000 افغانیو په ارزښت توکي د مشعل په شرکت په پور پلورلي.

5. د میزان په 21 مه نېټه د 3200 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د مشعل د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.

6. عقرب په 13 مه نېټه يې د 78000 افغانیو په ارزښت توکي د زیار له شرکت څخه په پور ډول پېرېدلي.

7. د عقرب په 20 مه نېټه يې 64000 افغانۍ طلبات د مشعل له شرکت څخه په نغده ډول ترلاسه کړي.

8. د عقرب په 28 مه نېټه يې د 11000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د زیار شرکت ته بیرته مسترد کړي.

9. قوس په 3 مه نېټه د شرکت خښتن 5600 افغانۍ د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر په نغده ډول له شرکت څخه اخستي.

10. د قوس په 15 مه نېټه يې د 9000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي په شرکت کې د اور لگیدنې په اساس له منځه تللي.

11. د قوس په 26 مه نېټه يې 13000 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه او 6700 افغانۍ د برېښنا لگښت په نغده ډول ورکړي.

پورته تر سره شوې مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت بيا يې د لیجر کتاب ته انتقال او په پای کې يې ازمايښتي بیلانس، گټې او تاوان صورت حساب، خښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب، مالي حالت صورت حساب او نغده جریان صورت حساب ترتیب کړی.

د 1395 هـ ش کال د جدي له لومړۍ نيټې څخه د حوت تر وروستۍ نيټې د جميل سوداگريز او خدماتي شرکت لاندې مالي راکړې ورکړې ترسره کړي.

1. د جدي په لومړۍ نېټه د شرکت څښتن 1400000 افغانۍ په نغده ډول او د 800000 افغانیو په ارزښت یو بانکي حساب د کاروبار په خاطر د شرکت په واک کې ورکړي.
2. د جدي په 7 مه نېټه یې 24000 افغانۍ د خدماتو په مقابل کې د بانکي چک په واسطه ترلاسه کړي.
3. د جدي په 9 مه نېټه یې د 134000 افغانیو په ارزښت توکي د خيبر له شرکت څخه په پور سره پېرېدلي.
4. د جدي په 13 مه نېټه یې د 90000 افغانیو په ارزښت توکي د 1% نغده تخفیف په مقابل کې د بانکي چک په واسطه پېرېدلي.
5. د جدي په 22 مه نېټه یې د 5600 افغانیو په ارزښت ځینې توکي بیرته د خيبر شرکت ته مسترد کړي.
6. د دلوې په 3 مه نېټه یې 120000 افغانۍ د شرکت پور په نغده ډول د خيبر شرکت ته ورکړي او د 100000 افغانیو په ارزښت توکي یې په نغده ډول پلورلي.
7. د دلوې په 17 مه نېټه یې د 40000 افغانیو په ارزښت توکي د وحید په شرکت په پور پلورلي.
8. د دلوې په 25 مه نېټه د 3000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي د وحید د شرکت لخوا بیرته مسترد شوي.
9. د حوت په 2 مه نېټه د شرکت څښتن 7000 افغانۍ د خپلو شخصي لگښتونو په خاطر په نغده ډول له شرکت څخه اخستي.
10. د حوت په 10 مه نېټه یې 16000 افغانۍ د برښنا لگښت د بانکي چک په واسطه ورکړي.
11. د حوت په 13 مه نېټه یې د 7000 افغانیو په ارزښت ځینې توکي په غریبو خلکو په وړیا ډول ویشلي.
12. د حوت په 29 مه نېټه یې 12500 افغانۍ د شرکت د ودانۍ کرایه او 76000 افغانۍ د کارکونکو معاشونه په نغده ډول ورکړي.
13. د حوت په 30 مه نېټه یې د 5600 افغانیو په ارزښت ځینې توکي په شرکت کې د اور لگیدنې له امله له لاسه ورکړي.

پورته ترسره شوي مالي راکړې ورکړې لومړی په ژورنال کې ثبت بیا یې د لیجر کتاب ته انتقال او په پای کې یې آزمایشي بیلانس، گټې او تاوان صورت حساب، څښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب، مالي حالت صورت حساب او نغده جریان صورت حساب ترتیب کړی.

لسم خپرکی

د مطابقتونو ثبتول (Adjustment Entries)

هر کاروبار يا شرکت د يوې مالي دورې په پای کې مخکې له دې چې خپل مالي صورت حسابونه وټېري لومړی بايد ټولې هغه مالي راکړې ورکړې چې له مالي پلوه تر سره شوي مگر له اقتصادي پلوه دوه يا ډيرې مالي دورې دربر ونيسي- او يا هم برعکس هغه مالي راکړې ورکړې چې له اقتصادي پلوه ترسره شوي مگر له مالي پلوه دوه يا ډيرې مالي دورې دربر ونيسي بايد په خپلو اړوند مالي دوره کې ثبت شي، چې ددغه ډول راکړو ورکړو د اصلاح ثبت ته د مطابقتونو ثبتول وايي.

د مطابقتونو د ثبت ډولونه (Types of Adjustment Entries)

1. مخ ادا لگښتونه (Prepaid Expenses) : له هغو لگښتونو څخه عبارت دي چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې له مالي پلوه ترسره مگر له اقتصادي پلوه دوه يا ډيرې مالي دورې دربر ونيسي. مخکې له دې چې له دغه ډول مالي راکړو ورکړو څخه له اقتصادي پلوه په پوره توگه گټه واخستل شي په محاسبه کې د مخ ادا لگښت (شتمني) په ډول ثبتيږي. لکه : د مابيل کرډپټ کارټونه، د اعلاناتو د لگښت مخ ادا، د بيمې د لگښت مخ ادا، د ودانۍ د کرایې مخ ادا او داسې نور. بېلگه : د 1395 ه ش کال د اسد په لومړۍ نېټه د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د خپلې ودانۍ کرایه د اتو مياشتو په خاطر 80000 افغانۍ په نغده ډول له وړاندې ورکړې. پداسې حال کې چې د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت خپل ټول حسابونه د هرو شپږ مياشتو په پای (سنبله او حوت) کې ټري، چې دغه ترسره شوې راکړه ورکړه په لاندې ډول په ژورنال کې ثبت او وروسته د ليجر کتاب اړوند حسابونو ته انتقالېږي.

نېټه : 30/06/1395		نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت				
کرنسي : افغانۍ		شپږ مياشتني عمومي ژورنال				
مبلغ		کوډ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کرډپټ			ورځ	مياشت	
80000	80000	140	کرایې مخ ادا			
		100	نغده	1	اسد	1
			د کرایې مخ ادا لگښت په نغده ډول			
10000	10000	503	کرایې لگښت			
		140	کرایې مخ ادا	30	اسد	2
			د اسد مياشتې د کرایې ورکړه			
10000	10000	503	کرایې لگښت			
		140	کرایې مخ ادا	30	سنبله	3
			د سنبلي د مياشتې د کرایې ورکړه			
100000	100000		مجموعه (Total)	30	سنبله	

له ژورنال څخه د لیجر حسابونو ته د مالي راکړو ورکړو انتقال

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	میاشت	ورځ	
1	اسد	1	کرایې مخ ادا
مجموعه (Total)			
			پای بېلانس (Closing Balance)
			80000
			80000
			0
			مبلغ (افغانی)
			کړېږېږت
			ډېټ

د حساب نوم : کرایې مخ ادا (طلبات)		د حساب کوډ : 140	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	میاشت	ورځ	
1	اسد	1	نغده
2	اسد	30	کرایې لگښت (اسد میاشت)
3	سنبله	30	کرایې لگښت (سنبله میاشت)
مجموعه (Total)			
پای بېلانس (Closing Balance)			
			80000
			20000
			60000
			مبلغ (افغانی)
			کړېږېږت
			ډېټ

د حساب نوم : کرایې لگښت		د حساب کوډ : 503	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	میاشت	ورځ	
1	اسد	30	کرایې مخ ادا
2	سنبله	30	کرایې مخ ادا
مجموعه (Total)			
پای بېلانس (Closing Balance)			
			10000
			10000
			20000
			0
			20000
			مبلغ (افغانی)
			کړېږېږت
			ډېټ

2. پس ادا لگښتونه (Accrued/Postpaid Expenses) : له هغو لگښتونو څخه عبارت دي چې په یوه ټاکلې مالي دوره کې له اقتصادي پلوه په بشپړه توګه ترسره شوي مګر له مالي پلوه دوه یا ډیرې مالي دورې دربر ونیسي. دغه ډول مالي راکړې ورکړې مخکې له دې چې له مالي پلوه په بشپړه ډول ترسره شي په محاسبه کې د پس ادا لگښت (پور) په ډول ثبتیږي. لکه؛ د برښنا میاشتنی لگښت، د تیلیفون میاشتنی لگښت، معاشاتو لگښت، د کور کرایه او داسې نور.

بېلګه : د 1395 هـ ش کال د حوت په 29 نېټه د نوید احمد سوداګریز او خدماتي شرکت د خپل یونن کارکونکي د جدي میاشتي معاش 20000 افغانی په نغده ډول ورکړی او د پاتې دوه میاشتو دلوې او حوت معاش به د راتلونکي کال په لومړۍ میاشت کې په نغده ډول ورکړي.

د نوید احمد سوداګریز او خدماتي شرکت خپل حسابونه د هرو شپږ میاشتو (سنبله او حوت) په پای کې تړي، چې دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه په لاندې ډول لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالیږي.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت شپږ میاشتنی عمومي ژورنال 30/12/1395 کرنسي (افغانی)						
مبلغ		کوډ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډیټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
20000	20000	506 100	معاش لگښت نغده د کارمند د جدي میاشتي د معاش ورکړه په نغده ډول	29	حوت	1
40000	40000	506 240	معاش لگښت معاش پس ادا د کارمند د دلوي او حوت میاشتو د معاش پس ادا	29	حوت	2
60000	60000		مجموعه (Total)	29	حوت	

له ژورنال څخه د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده						
د حساب کوډ : 100						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډیټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
	20000	01	معاش لگښت	29	حوت	1
0	20000		مجموعه (Total)			
	20000		پای بېلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : معاش پس ادا (پور)						
د حساب کوډ : 240						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډیټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
	40000	01	معاش لگښت	29	حوت	1
0	40000		مجموعه (Total)			
	40000		پای بېلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : معاش لگښت						
د حساب کوډ : 506						
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډیټ	کرېډیټ			ورځ	میاشت	
20000		01	نغده	29	حوت	1
40000		01	معاش پس ادا (دلوه او حوت)	29	حوت	2
60000	0		مجموعه (Total)			
60000			پای بېلانس (Closing Balance)			

لومړۍ بېلگه : د 1395 هـ کال د حوت په 30 نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ازماينېتي بیلانس په لاندې ډول دي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت کلني ازماينېتي بیلانس 30/12/1395 کرنسي (افغانۍ)			
شميره	د حسابونو لست (Accounts List)	کوډ	کرنېټ
	شتمني (Assets) :		
1	نغده	100	725360
2	تجهيزات	102	104400
3	فرنيچر	103	60300
4	طلبات (منصور)	104	50340
5	اعاناتو مخ ادا	143	5140
6	بېمې مخ ادا	142	50000
	پورونه (Liabilities) :		
7	کفايت پور	255	71280
8	جميل پور	256	20500
	څښتن پانگه (Owner's Equity) :		
9	نوید پانگه	300	801970
	عايدات (Revenues) :		
10	خدماتو عايد	400	172810
11	پلور	401	120000
	لگښتونه (Expenses) :		
12	پېر	500	95000
14	برښنا لگښت	502	10172
15	کرایي لگښت	503	20122
16	انټرنېټ لگښت	504	5226
17	معاشاتو لگښت	506	60500
	مجموعه (Total)		1186560
	پای بیلانس (Closing Balance)		0

د مالي کال په پای کې د آزمایشي بیلابنس له ترتیبولو وروسته لاندې معلومات ترلاسه شوي:

- (1) د شرکت لخوا د ځینو کارکوونکو د حوت میاشتي معاشات 6000 افغانۍ تر اوسه نه دي ورکړل شوي.
- (2) د شرکت لخوا د ودانې د کرایې لگښت 5500 افغانۍ تر اوسه نه دي ورکړل شوي.
- (3) د شرکت لخوا د اعلاناتو په پار د مخ ادا پیسو له جملې 4000 افغانۍ تر اوسه په لگښت رسیدلي.
- (4) د شرکت لخوا د بیمې په پار د مخ ادا پیسو له جملې 3000 افغانۍ تر اوسه په لگښت رسیدلي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
د ځنډیدلو راکړو ورکړو ژورنال						
30/12/1395						
ګرنسي (افغانۍ)						
مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېټ	ګرېډېټ			ورځ	میاشت	
6000	6000	506 240	معاش لگښت معاش پس ادا د کارکوونکو د معاشاتو پس ادا لگښت	30	حوت	1
5500	5500	503 241	کرایې لگښت کرایې پس ادا د شرکت د ودانې د کرایې وروسته ورکړه لگښت	30	حوت	2
4000	4000	501 143	اعلاناتو لگښت اعلاناتو مخ ادا د اعلاناتو د لگښت ورکړه له مخ ادا څخه	30	حوت	3
3000	3000	590 142	بیمې لگښت بیمې مخ ادا د بیمې د لگښت ورکړه له مخ ادا څخه	30	حوت	4
18500	18500	مجموعه (Total)				

د مالي کال په پای کې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د آزمایشي بیلابنس تصفیه کول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د آزمایشي بیلابنس تصفیه کول 30/12/1395 ګرنسي (افغانی)								
اصلاح شوی آزمایشي بیلابنس Adjusted Trail Balance		اصلاح کول Adjustments		آزمایشي بیلابنس Trail Balance		کوډ	د حسابونو نوم (Accounts Name)	شمیره
ډېټ	ګرډېټ	ډېټ	ګرډېټ	ډېټ	ګرډېټ			
شتمني (Assets) :								
725360				725360		100	نډه	1
104400				104400		102	تجهيزات	2
60300				60300		103	فرنيچر	3
50340				50340		104	طلبات (منصور)	4
1140			4000	5140		143	اعاناتو مخ ادا	5
47000			3000	50000		142	بیمي مخ ادا	6
پورونه (Liabilities) :								
	71280				71280	255	کفایت پور	7
	20500				20500	256	جمیل پور	8
خښتن پانګه (Owner's Equity) :								
	801970				801970	300	نوید پانګه	9
عایدات (Revenues) :								
	172810				172810	400	خدماتو عاید	10
	120000				120000	401	پلور	11
لګښتونه (Expenses) :								
95000				95000		500	پېر	12
10172				10172		502	برښنا لګښت	13
22622		5500		20122		503	کرایي لګښت	14
5226				5226		504	انټرنیټ لګښت	15
66500		6000		60500		506	معاشاتو لګښت	16
				1186560	1186560	مجموعه (Total)		
	6000		6000			240	معاشاتو پس ادا	(1)
	5500		5500			241	کرایي پس ادا	(2)
4000		4000				501	اعاناتو لګښت	(3)
3000		3000				590	بیمي لګښت	(4)
1198060	1198060	18500	18500			مجموعه (Total)		

3. مخ حصول عايد (Unearned Revenue) : له هغه عايد څخه عبارت دې چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې له مالي پلوه ترلاسه شوی مگر له اقتصادي پلوه دوه يار ډيرې مالي دورې دربر ونيسي . دغه ډول مالي راکړې ورکړې مخکې له دې چې له اقتصادي پلوه په بشپړه توگه وگټل شي په محاسبه کې د مخ حصول عايد (پور) په ډول ثبتېږي . لکه: د کرایې مخ حصول عايد، د خدماتو مخ حصول عايد او داسې نور .

بېلگه : د 1395 ه ش کال د حوت په لومړۍ نېټه د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت له خپل يو تن پېرډونکي څخه د درېو مياشتو خدماتو په مقابل کې 60000 افغانۍ له وړاندې په نغده ډول ترلاسه کړي . پداسې حال کې چې د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت خپل حسابونه د هرو شپږو مياشتو (سنبله او حوت) په پای کې تړي ، چې دغه ترسره شوې راکړه ورکړه په لاندې ډول لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالېږي .

نېټه : 30/12/1395		نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت				
کرنسي : افغانۍ		شپږ مياشتني عمومي ژورنال				
مبلغ		کوډ	توضیحات (Description)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېډېټ			ورځ	مياشت	
60000	60000	100 235	نغده خدماتو مخ حصول له وړاندې د خدماتو د عايد ترلاسه کول په نغده ډول	1	حوت	1
20000	20000	235 400	د خدماتو مخ حصول خدماتو عايد له وړاندې د ترلاسه شوو خدماتو عايد	29	حوت	2
80000	80000		مجموعه (Total)	29	حوت	

له ژورنال څخه د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100				
مبلغ (افغانۍ)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېډېټ			ورځ	مياشت	
60000		01	د خدماتو مخ حصول	1	حوت	1
60000	0		مجموعه (Total)			
60000			پای بېلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : خدماتو مخ حصول (پور)		د حساب کوډ : 235				
مبلغ (افغانۍ)		ژ. پ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېډېټ			ورځ	مياشت	
	60000	01	نغده	1	حوت	1
20000		01	خدماتو عايد	29	حوت	2
20000	60000		مجموعه (Total)			
	40000		پای بېلانس (Closing Balance)			

د حساب نوم : خدماتو عايد		د حساب کوډ : 400	
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورخ	
1	حوت	29	خدماتو مخ حصول
			مجموعه (Total)
			پای بېلانس (Closing Balance)
			مبلغ (افغانی)
			کړېډېټ
			ډېټ
			20000
			0
			20000

4. پس حصول عايد (**Accrued Revenue / Income Receivable**) : له هغه عايد څخه عبارت دې چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې له اقتصادي پلوه په بشپړه توګه ترسره مګر له مالي پلوه دوه يا ډيرې مالي دورې دربر ونيسي . دغه ډول مالي راکړې ورکړې مخکې له دې چې له مالي پلوه بشپړه شي . په محاسبه کې د کاروبار يا شرکت له خوا د پس حصول عايد (طلب) په ډول ثبتيږي . لکه : د خدماتو په مقابل کې وروسته ترلاسه کيدونکي عايد، د ودانۍ يا تجهيزاتو د کرایې وروسته ترلاسه کيدونکي عايد او داسې نور .

بېلګه : د 1395 ه ش کال د دلوې په مياشت کې د نويد احمد سوداګريز او خدماتي شرکت د 100000 افغانیو په ارزښت ځينې خدمات د زيار کمپنۍ ته وړاندې کړي، چې د حوت په 25 نېټه يې 60000 افغانۍ په نغده ډول ترلاسه او پاتې پيسې به په راتلونکي کې په نغده ډول ترلاسه کړي . د نويد احمد سوداګريز او خدماتي شرکت خپل حسابونه د هرو شپږو مياشتو (سنبله او حوت) په پای کې تړي، چې دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه په لاندې ډول لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالیږي .

نوید احمد سوداګريز او خدماتي شرکت					
شپږ میاشتني عمومي ژورنال					
30/12/1395					
ګرنسي (افغانۍ)					
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Description)	مبلغ	
	مياشت	ورخ		کړېډېټ	ډېټ
1	حوت	25	نغد د خدماتو پس حصول خدماتو عايد د خدماتو په مقابل کې د عايد ترلاسه کول	100000	
			مجموعه (Total)	100000	100000

له ژورنال څخه د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده		د حساب کوډ : 100		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورځ	
ډېټ	کړېدېټ						
60000		01	خدماتو عاید	25	حوت	1	
60000	0	مجموعه (Total)					
60000		پای بېلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خدماتو پس حصول (طلبات)		د حساب کوډ : 150		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورځ	
ډېټ	کړېدېټ						
40000		01	خدماتو عاید (هیواد شرکت)	25	حوت	1	
40000	0	مجموعه (Total)					
40000		پای بېلانس (Closing Balance)					

د حساب نوم : خدماتو عاید		د حساب کوډ : 400		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ.پ	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورځ	
ډېټ	کړېدېټ						
	60000	01	نغده	25	حوت	1	
	40000	01	خدماتو پس حصول	29	حوت	2	
0	100000	مجموعه (Total)					
	100000	پای بېلانس (Closing Balance)					

دويمه بېلگه : د 1395 هـ کال د حوت په 30 نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ازماينېتي بیلانس په لاندې ډول دي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ازماينېتي بیلانس 30/12/1395 کرنسي (افغانی)			
شمیره	د حسابونو لست (Accounts List)	کوډ	کرېډېټ
	شتمني (Assets) :		
1	نغده	100	745360
2	تجهيزات	102	104400
3	فرنيچر	103	60300
4	طلبات (منصور)	104	50340
	پورونه (Liabilities) :		
5	کفايت پور	255	71280
6	جميل پور	256	20500
	څښتن پانگه (Owner's Equity) :		
7	نوید پانگه	300	801970
	عايدات (Revenues) :		
8	خدماتو عايد	400	172810
9	پلور	401	120000
10	کميشن عايد	402	20000
	لگښتونه (Expenses) :		
11	پېر	500	95000
12	اعلاناتو لگښت	501	10172
13	برښنا لگښت	502	5140
14	کراچي لگښت	503	20122
15	انټرنیټ لگښت	504	5226
16	معاشاتو لگښت	506	60500
17	بیمې لگښت	590	50000
	مجموعه (Total)		1206560
	پای بیلانس (Closing Balance)		0

د مالي کال په پای کې د آزمایشي بیلانس له ترتیبولو وروسته یې لاندې معلومات ترلاسه کړي:

- 1) شرکت د خدماتو په مقابل کې 10000 افغانۍ تر اوسه نه دي ترلاسه کړي.
- 2) شرکت د کمیشن په مقابل کې 5000 افغانۍ تر اوسه نه دي ترلاسه کړي او په راتلونکي کال کې به یې په نغده ډول ترلاسه کړي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
د خنډیدلو راکړو ورکړو ژورنال						
30/12/1395						
ګرنسي (افغانۍ)						
مبلغ		ماخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	ګرډېټ			ورځ	میاشت	
10000	10000	150 400	خدماتو پس حصول خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې وروسته ترلاسه کېدونکي عاید	30	حوت	1
5000	5000	151 402	کمیشن پس حصول کمیشن عاید د کمیشن په مقابل کې وروسته ترلاسه کېدونکي عاید	30	حوت	2
15000	15000		مجموعه (Total)			

د کال په پای کې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د آزمایشي بیانس تصفیه کول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						د آزمایشي بیانس تصفیه کول	
نېټه: 30/12/1395						کرنسي: افغانی	
اصلاح شوی آزمایشي بیانس Adjusted Trail Balance		اصلاح کول Adjustments		آزمایشي بیانس Trail Balance		کوډ	د حسابونو نوم (Accounts Name)
ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ		شمیره
							شتمني (Assets):
745360				745360		100	نغده 1
104400				104400		102	تجهيزات 2
60300				60300		103	فرنيچر 3
50340				50340		104	طلبات (منصور) 4
							پورونه (Liabilities):
	71280				71280	255	کفايت پور 5
	20500				20500	256	جميل پور 6
					801970	300	خښتن پانگه (Owner's Equity): نوید پانگه 7
							عایدات (Revenues):
			10000		172810	400	خدماتو عاید 8
					120000	401	پلور 9
			5000		20000	402	کمیشن عاید 10
							لگښتونه (Expenses):
95000				95000		500	پېر 11
10172				10172		501	اعلاناتو لگښت 12
5140				5140		502	برښنا لگښت 13
20122				20122		503	کرایي لگښت 14
5226				5226		504	انټرنیټ لگښت 15
60500				60500		506	معاشاتو لگښت 16
50000				50000		590	بیمې لگښت 17
				1206560	1206560		مجموعه (Total)
10000		10000				150	(1) خدماتو پس حصول
5000		5000				151	(2) کمیشن پس حصول
1211560	1211560	15000	15000				مجموعه (Total)

5. مشکوکه طلبات (Bad Debts): په غټو کاروبارونو یا شرکتونو کې معمولاً ډیرې مالي راکړې ورکړې په پور ترسره کېږي. او ځینې وخت داسې هم پیښېږي، چې کاروبار یا شرکت د خپلو پېردونکو د مړینې، افلاس او یا نورو علتونو په اساس د خپلو طلباتو یا د طلباتو د یوې برخې په ترلاسه کولو کې شک ولري. په دغه صورت کې کاروبار یا شرکت د مشکوکه طلباتو د ثبت په خاطر یو جلا حساب پرانيزي او دغه ډول راکړې ورکړې پکې ثبتوي.

د بیلگې په توګه: د 1395 هـ ش کال د جوزا په 2 نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د 220000 افغانیو په

ارزښت توکي د ويس په شرکت په پور پلورلي، چې د 1395 هـ ش کال د دلوې په 10 نېټه د ويس شرکت د افلاس سره مخامخ شوی او نه شي کولی چې خپل پور ادا کړي. نو شاید شرکت ونه توانيږي، چې د خپلو طلباتو يو برخه 150000 افغانۍ ورڅخه ترلاسه کړي. دغه ترسره شوې مالي راکړه ورکړه په لاندې ډول لومړی په ژورنال کې ثبت او وروسته بيا د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالیږي.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
کلنی عمومي ژورنال						
30/12/1395						
کرنسي (افغانۍ)						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	کوډ	مبلغ	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	جوزا	2	طلبات (ويس شرکت)	170	220000	
			پلور	400	220000	
			د ويس په شرکت د توکو پلور په پور سره			
2	حوت	29	مشکوکه طلبات	570	150000	
			طلبات (ويس شرکت)	170	150000	
			د ويس له شرکت څخه د مشکوکه طلباتو ترلاسه کول			
	حوت	29	مجموعه (Total)		370000	370000

د حساب نوم : طلبات (ويس شرکت)						
د حساب کوډ : 170						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانۍ)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	جوزا	2	پلور	01	220000	
2	حوت	29	مشکوکه طلبات	01	150000	
			مجموعه (Total)		220000	150000
			پای بېلانس (Closing Balance)		70000	

د حساب نوم : مشکوکه طلبات (ويس شرکت)						
د حساب کوډ : 171						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانۍ)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حوت	29	طلبات (ويس شرکت)	01	150000	
			مجموعه (Total)		150000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		150000	

د حساب نوم : پلور		د حساب کوډ : 400				
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	جوزا	2	طلبات (وېس شرکت)	01	220000	
مجموعه (Total)					220000	0
پای بېلانس (Closing Balance)					220000	

د پورته مشکوکه طلباتو د ترلاسه کولو په هکله په راتلونکي کال کې لاندې درې ډوله احتمال وجود لري:

1. له منځه تللي مشکوکه طلبات (Actual Bad Debts): که چیرې د کاروبار یا شرکت د پلټنې وروسته داسې معلومه شي، چې شرکت یاد مشکوکه طلبات نه شي ترلاسه کولی. نو په دې صورت کې د کاروبار یا شرکت لخوا د له منځه تلو مشکوکه طلباتو په نوم حساب پرانستل کېږي او نوموړی مبلغ پکې په ثبت رسوي، چې دغه ډول حسابونه د کاروبار یا شرکت لپاره یو ډول لګښت وي. نو ځکه باید د گټې او تاوان صورت حساب کې ثبت شي، چې په لاندې ډول د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالیږي.

د حساب نوم : مشکوکه طلبات (وېس شرکت)		د حساب کوډ : 171				
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	1	لومړی موجود (Opening Balance)	01	150000	150000
	حوت	29	له منځه تللي طلبات (وېس شرکت)			
مجموعه (Total)					150000	150000
پای بېلانس (Closing Balance)					0	

د حساب نوم : له منځه تلو طلباتو لګښت (وېس شرکت)		د حساب کوډ : 573				
شماره	1395 ه ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مياشت	ورځ			کړېدېت	ډېت
1	حوت	29	مشکوکه طلبات (وېس شرکت)	01	150000	
مجموعه (Total)					150000	0
پای بېلانس (Closing Balance)					150000	

2. مشکوکه طلباتو ترلاسه کول (Recovered Bad Debts): ځینې وخت داسې هم پېښیږي، چې کاروبار یا شرکت هغه طلبات چې په تېره مالي دوره کې یې د له منځه تلو طلباتو (لګښت) په شکل ثبت کړي وي په روان کال کې بیرته د پېرودنکي لخوا په مکمله توګه ترلاسه کړي، چې دغه ترلاسه شوی مبلغ د کاروبار یا شرکت لپاره یو ډول عاید ګڼل

کیري. نو ځکه باید د گټې او تاوان صورت حساب کې ثبت شي. او په لاندې ډول د ژورنال په کتاب کې ثبت او وروسته بیا د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالیږي.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
کلنی عمومي ژورنال						
نېټه : 30/12/1395						
کرنسي : افغانی						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	کوډ	مبلغ	
	مباشت	ورځ			کړېږېږت	ډېټ
1	ثور	2	نغده له منځه تللو طلباتو ترلاسه کول (ویس شرکت) د له منځه تللو مشکوکه طلباتو ترلاسه کول په نغده ډول	100 462	150000	150000
	حوت	29	مجموعه (Total)		150000	150000

د حساب نوم : نغده						
د حساب کوډ : 100						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مباشت	ورځ			کړېږېږت	ډېټ
1	ثور	2	له منځه تللو طلباتو ترلاسه کول (ویس شرکت)	01	150000	
			مجموعه (Total)		150000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		150000	

د حساب نوم : له منځه تللو طلباتو ترلاسه کول (ویس شرکت)						
د حساب کوډ : 462						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	ژ. پ	مبلغ (افغانی)	
	مباشت	ورځ			کړېږېږت	ډېټ
1	ثور	2	نغده	01	150000	
			مجموعه (Total)		150000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		150000	

3. ځینې وخت داسې هم پیښیږي، چې کاروبار یا شرکت د له منځه تللو طلباتو یواځې یوه برخه له پېرودنکي څخه په راتلونکي مالي دوره کې ترلاسه کړي. د بیلگې په توګه: د 1395 هـ ش کال د جوزا په 10 نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د ویس له شرکت څخه یواځې 100000 افغانی مشکوکه طلبات په نغده ډول ترلاسه کړي. او پاتې 50000 افغانی د ځینو علتونو په اساس نه شي تر لاسه کولی. دغه ډول مالي راکړه ورکړه په لاندې ډول لومړی د ژورنال په کتاب کې ثبت او وروسته بیا د لیجر کتاب اړوندو حسابونو ته انتقالیږي.

نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت						
کلني عمومي ژورنال						
نېټه : 30/12/1395						
کرنسي : افغاني						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Description)	کوچ	مبلغ	
	مياشت	ورخ			کړېدېت	ډېت
1	جوزا	10	نغده مشکوکه طلبات (ويس شرکت) د مشکوکه طلباتو يو برخه ترلاسه کول په نغده ډول	100 171	100000	100000
2	حوت	29	له منځه تللي طلبات (ويس شرکت) مشکوکه طلبات (ويس شرکت) د شرکت د له منځه تلوو طلباتو لگښت	573 171	50000	50000
	حوت	29	مجموعه (Total)		150000	150000

د حساب نوم : نغده						
د حساب کوچ : 100						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورخ			کړېدېت	ډېت
1	ثور	2	مشکوکه طلبات (ويس شرکت)	01	100000	
			مجموعه (Total)		100000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		100000	

د حساب نوم : مشکوکه طلبات (ويس شرکت)						
د حساب کوچ : 171						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورخ			کړېدېت	ډېت
1	حمل	1	لومړی موجود (Opening Balance)		150000	
1	جوزا	10	نغده	01	100000	
2	حوت	29	له منځه تللي طلبات (ويس شرکت)	01	50000	
			مجموعه (Total)		150000	150000
			پای بېلانس (Closing Balance)		0	

د حساب نوم : له منځه تلوو طلباتو لگښت						
د حساب کوچ : 573						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Descriptions)	ژ. پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورخ			کړېدېت	ډېت
1	حوت	29	مشکوکه طلبات (ويس شرکت)	01	50000	
			مجموعه (Total)		50000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		50000	

استهلاك (Depreciation) : په کاروبار کې معمولاً ثابته شتمني له يو کال څخه دزيات وخت او يا هم د اقتصادي عمر تر پايه د گټې اخستنې په خاطر کارول کېږي، چې د وخت په تيريدو سره دغه شتمني يوه ټاکلې اندازه خپل ارزښت له لاسه ورکوي. چې بلاخره د اقتصادي عمر تر پای ته رسيدو وروسته له کاره لويږي او د وروستي موجود (Salvage Value) په صفت په يو ناچيزه بيه په پلور رسول کېږي. په همدې اساس کولی شو چې استهلاك په لاندې ډول تعريف کړو:

(د ځينو عواملو په اساس د ثابتې شتمني په ارزښت، مقدار يا کيفيت کې دوامداره کموالي ته استهلاك وايي .)

د استهلاك اړتيا (Need For Depreciation)

1. د شتمني کارول (Use of the Asset) : په يو کاروبار يا شرکت کې شتمني په هر حالت کې استهلاك کېږي. دا په دې مانا که چيرې يو کاروبار يا شرکت له خپلې شتمني کار واخلي او کنه په دواړو حالاتونو کې استهلاك کېږي. کاروبارونه او شرکتونه مخکې له دې چې د شتمني اقتصادي عمر يې پای ته ورسېږي بايد د هرې مالي دورې په پای کې د اړوند شتمنيو استهلاك سنجش کړي.

2. د وخت تيريدل (Efflux of Time) : ځينې شتمني د وخت په تيرو سره خپل اقتصادي عمر له لاسه ورکوي. په همدې اساس کاروبار يا شرکت بايد مخکې له دې چې د نوموړې ثابتې شتمني اقتصادي عمر پای ته ورسېږي بايد په هره مالي دوره کې يې استهلاك سنجش کړي.

3. له موډ تير شوی (Obsolescence) : د وخت په تيريدو سره د نوې ټکنالوجي په مټ وخت په وخت نوي ماشينونه مارکيټ ته راځي، چې د تير ماشين په پرتله يې د توليد په ظرفيت، کم لگښت او داسې نورې وړتياوو په درلودلو سره کاروبارونه او شرکتونه له نويو ماشينونو څخه استفاده کوي په داسې حال کې چې پخواني ماشينونه يې هم د توليد ظرفيت لري. د بيلگې په توگه ؛ په لومړيو وختونو کې به کاروبارونو او شرکتونو د خپلو مالي حسابونو د ثبت پخاطر له ډسکټاپ پينټيم ون يا ټو کمپيوټرونو څخه استفاده کوله مگر د وخت په تيريدو سره اوس خلک له لپس ټاپ څخه استفاده کوي، پداسې حال کې چې پخواني کمپيوټرونه هم د استفادې وړتيا لري. نو ځکه بايد کاروبارونه او شرکتونه له موډ څخه د تيرو شوو شتمنيو استهلاك هم وسنجوي.

4. حادثه (Accident) : ځينې وخت داسې هم پېښېږي، چې کاروبار يا شرکت له څه موډې له يوې ثابتې شتمني څه استفاده کوي او شايد په دغه جريان کې خرابه شي. نو په دغه صورت کې دوه لارې وجود لري. لومړی دا چې نوموړی جنس ترميم کړي او که چيرې د ترميم لگښت يې د جنس له حقيقي ارزښت څخه لوړېده نو په دې صورت کې بايد کاروبار يا شرکت ځان ورڅخه خلاص کړي. او کاروبارونه يا شرکتونه بايد ددغه ډول ثابتو شتمنيو استهلاك هم سنجش کړي.

د استهلاك موخې (Objectives of Depreciation)

1. د خالصې گټې معلومول (Calculation of Net Income/Profit) : استهلاك يو ډول غير نغده لگښت دی، چې بايد د کاروبار يا شرکت د نورو لگښتونو په څير له عايد تفريق شي. که چيرې په يوه ټاکلې مالي دوره کې د شتمني د استهلاك لگښت له عايد تفريق نه شي نو په دغه صورت کې د کاروبار يا شرکت عملياتي عايد له اصلي عايدو زيات منعکس کېږي، چې په دې صورت کې د کاروبار يا شرکت اصلي گټه او تاوان نه شي معلومېدلی. نو ځکه بايد په يوه ټاکلې مالي دوره کې د کاروبار يا شرکت لخوا د خالصې گټې د معلومولو لپاره حقيقي عايد ثبت شي.

2. د مالي حالت په صورت حساب کې د ثابتې شتمني حقيقي ارزښت ښودل: په يوه ټاکلې مالي دوره کې بايد د يو کاروبار يا شرکت په مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet) کې د ثابتو شتمنيو اصلي ارزښت وښودل شي. تر څو د کاروبار يا شرکت حقيقي مالي حالت روښانه شي.

3. د ثابتو شتمنيو تعويض کول (Replacement of Assets): په يو کاروبار يا شرکت کې استهلاك د ثابتو شتمنيو د تبديلولو (عوض) په خاطر هم سنجول کېږي. که چيرې په يو کاروبار يا شرکت کې د ثابتو شتمنيو استهلاك ونه سنجول شي نو د اقتصادي عمر د پای ته رسيدو په صورت کې يې تبديلول ستونزمند کېږي. دا ځکه چې د کاروبار يا شرکت ترلاسه شوې گټه د ونډوالو ترمنځ له وړاندې ويشل شوې وي او په کاروبار يا شرکت کې د ثابتو شتمنيو د تبديلولو لپاره اضافي بوديجه موجوده نه وي نو امکان نه لري چې ثابته شتمني په خپل وخت تبديله شي.

د استهلاك د سنجش ميتودونه (Depreciation Calculating Methods)

په محاسبه کې د ثابتو شتمنيو استهلاك د هغو د نوعيت يا څرنگوالي په اساس په مختلفو طريقو سنجول کېږي. د شتمنيو د استهلاك د سنجش عوامل د شتمني ارزښت (Cos of Asset)، د شتمني اقتصادي عمر (Asset Useful life) او د شتمني وروستي ارزښت (Salvage Value) څخه عبارت دي. د استهلاك د سنجش ډير ميتودونه وجود لري مگر ځينې مهم ميتودونه يې په لاندې ډول دي:

1. خطي ميتود (The straight-line method): په دغه ميتود کې د شتمني له مجموعي ارزښت څخه هر کال يو ټاکلی مبلغ د استهلاك په شکل منفي کېږي. کله يې چې اقتصادي عمر پای ته ورسېږي نو د وروستي ارزښت (داغې) په حيث پلور کېږي. دغه ميتود ته ځکه خطي ميتود وايي چې د شتمني له مجموعي ارزښت څخه هر کال يو شان ټاکلی مبلغ د استهلاك په نوم منفي کېږي، چې په لاندې ډول سنجش کېږي.

$$\text{Depreciation} = \frac{\text{Cost-Salvage Value}}{\text{Asset usefull life}}, \quad \text{کلني استهلاك} = \frac{\text{وروستي ارزښت - شتمني ارزښت}}{\text{شتمني اقتصادي عمر}}$$

دربمه بېلگه: د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د 120000 افغانیو په ارزښت يو پايه 24 کيلو واټ جانپټر په نډه ډول پېرېدلی چې اقتصادي عمر يې تر پنځو کلنو پورې اټکل شوی او وروسته له پنځو کلنو يې ارزښت 20000 افغانی کېږي. تاسو د خطي ميتود په واسطه د جانپټر کلني استهلاك معلوم کړئ.

$$\text{کلني استهلاك} = \frac{120000 - 20000}{4} = \frac{100000}{4} = 25000$$

کلني استهلاك = 25000 افغانی

شتمني ارزښت = 120000 افغانی

وروستی ارزښت = 20000 افغانی

اقتصادي عمر = 5 کاله

کلني استهلاك = ؟

د ثابتې شتمني د کلني استهلاك له سنجش وروسته دوه مختلف حسابونه لاسته راځي، چې يو ته يې د شتمني د استهلاك لگښت (Depreciation Expenses) چې د گټې او تاوان په صورت حساب کې ثبتېږي او دويم حساب ته د شتمني جمع شوی استهلاك (Accumulated Depreciation) چې د مالي حالت په صورت حساب کې د نوموړې شتمني له مجموعي ارزښت څخه منفي کېږي.

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت						
کلني عمومي ژورنال						
نېټه : 30/12/1395						
ګرنسي : افغاني						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	کوډ	مبلغ	
	مياشت	ورځ			ګرېډېټ	ډېټ
1	حمل	1	جانيتړ نغده د 24 كيلووات جانيتړ پېرېدل په نغده ډول	160 100	120000	120000
2	حوت	29	استهلاك لګښت (جانيتړ) جمع شوی استهلاك (جانيتړ) د جانيتړ د کلني استهلاك لګښت	550 246	25000	25000
	حوت	29	مجموعه (Total)		145000	145000

له ژورنال څخه د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده						
د حساب کوډ : 100						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورځ			ګرېډېټ	ډېټ
1	حمل	1	جانيتړ	01	120000	
			مجموعه (Total)		120000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		120000	

د حساب نوم : 24 كيلووات جانيتړ						
د حساب کوډ : 160						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورځ			ګرېډېټ	ډېټ
1	حمل	1	نغده	01	120000	
			مجموعه (Total)		120000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		120000	

د حساب نوم : استهلاك لګښت (جانيتړ)						
د حساب کوډ : 550						
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورځ			ګرېډېټ	ډېټ
1	حوت	29	جمع شوی استهلاك (جانيتړ)	01	25000	
			مجموعه (Total)		25000	0
			پای بېلانس (Closing Balance)		25000	

د حساب نوم : جمع شوی استهلاك (جانيتړ)		د حساب کوډ : 246	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	حوت	29	استهلاك لگښت (جانيتړ)
			مجموعه (Total)
			پای بېلانس (Closing Balance)

په گټې او ناوان او مالي حالت صورت حساب کې د جانيتړ د کلني استهلاك ثبتول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت		نېټه : 30/12/1395	
د گټې او ناوان صورت حساب		کرنسي : افغانی	
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ	مبلغ
	نور عاید او لگښتونه (Other Income and Expenses) :		
	• استهلاك لگښت (جانيتړ)		(25000)
	نور عاید / ناوان (Other Income/ Loss)	(25000)	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت			
د مالي حالت صورت حساب			
30/12/1395			
کرنسي (افغانی)			
مبلغ	پانگې (Equities)	مبلغ	شتمني (Assets)
	ثابت پورونه (Fixed Assets) :		ثابت شتمني (Fixed Assets) :
	• بانكي پور		• جانيتړ
	• شخصي پور		منفي : جمع شوی استهلاك
95000			120000 (25000)
95000	د ثابتو پورونو مجموعه		د ثابتې شتمني مجموعه

2. د بېلانس نزولي میتود (The reducing-balance method / Double-Declining-Balance Depreciation) : په دغه میتود کې د شتمني له مجموعي ارزښت څخه هر کال یوه ټاکلې سلنه د استهلاك په شکل منفي کېږي. په همدې اساس له یوې خوا د شتمني په مجموعي ارزښت کې کال په کال کموالی راځي او له بلې خوا د استهلاك په رقم کې هم په مسلسل توګه د مخکني کال په پرتله کموالی راځي. نو ځکه ورته د بېلانس نزولي میتود وايي. او په لاندې ډول سنجول کېږي.

$$\text{DDB Rate (\%)} = \frac{1}{\text{Usfull life of asset}} \times 2 \quad \text{دسته‌های کلنی سلنه} = \frac{1}{\text{شتمني اقتصادي عمر}} \times 2$$

$$\text{DDB Depreciation}_{(t)} = \text{Asset Value}_{(t)} \times \text{Dep Rate (\%)} \quad \text{کلنی استهلاک} = \text{د شتمني ارزښت} \times \text{د کلنی استهلاک سلنه}$$

$$\text{DDBD}_{(1)} = \text{AV}_1 \times \text{DR}$$

لومړي کال استهلاک = د شتمني ارزښت \times استهلاک سلنه

$$\text{DDBD}_{(2)} = \text{AV}_2 \times \text{DR}$$

دویم کال استهلاک = د شتمني دویم کال ارزښت \times استهلاک سلنه

$$\text{DDBD}_{(3)} = \text{AV}_3 \times \text{DR}$$

دریم کال استهلاک = د شتمني دریم کال ارزښت \times استهلاک سلنه

$$\text{DDBD}_{(4)} = \text{AV}_4 \times \text{DR}$$

څلورم کال استهلاک = د شتمني څلورم کال ارزښت \times استهلاک سلنه

$$\text{DDBD}_{(5)} = \text{AV}_5 \times \text{DR}$$

پنځم کال استهلاک = د شتمني پنځم کال ارزښت \times استهلاک سلنه

هر کله چې د شتمني د اقتصادي عمر د ټولو کلنو استهلاک وسنجول شي هغه مبلغ چې په پای کې پاتې کیږي د شتمني د پای ارزښت (داغمه) گڼل کیږي.

څلورمه بېلگه : د 1395 ه ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د 120000 افغانیو په ارزښت یو پایه 24 کیلو وایټ جانیتیر په نغده ډول پېرېدلی چې اقتصادي عمر یې تر پنځو کلنو پورې اټکل شوی. د نزولي بېلانس د میتود په اساس د جانیتیر د لومړیو دریو کلنو کلنی استهلاک معلوموو.

$$\text{دسته‌های کلنی سلنه} = \frac{1}{\text{شتمني اقتصادي عمر}} \times 2$$

$$\text{دسته‌های کلنی سلنه} = \frac{1}{5} \times 2 = \frac{2}{5} = 0.4$$

د کلنی استهلاک سلنه \times شتمني ارزښت = کلنی استهلاک

$$\text{افغانی} 48000 = 120000 \times 0.4 = \text{لومړي کال استهلاک}$$

$$\text{افغانی} 48000 = \text{لومړي کال استهلاک}$$

استهلاک سلنه \times شتمني دویم کال ارزښت = دویم کال استهلاک

$$\text{افغانی} 28800 = 72000 \times 0.4 = \text{دویم کال استهلاک}$$

$$\text{افغانی} 28800 = \text{دویم کال استهلاک}$$

استهلاک سلنه \times (دویم کال کلنی استهلاک - شتمني اول کال ارزښت) = دریم کال استهلاک

$$\text{افغانی} 17280 = (72000 - 28800) \times 0.4 = \text{دویم کال استهلاک}$$

$$\text{افغانی} 17280 = \text{دویم کال استهلاک}$$

د شتمني ارزښت (AV) = 120000 افغانی

اقتصادي عمر (N) = 5 کاله

کلنی استهلاک (D_t) = ؟

نويډ احمد سوداگريز او خدماتي شرکت						
کلني عمومي ژورنال						
30/12/1395						
کرنسي (افغاني)						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Description)	کوډ	مبلغ	
	مياشت	ورځ			کړېډېټ	ډېټ
1	حمل	1	جانيترو نغده د 24 کيلووات جانيترو پېرېدل په نغده ډول	160 100	120000	120000
2	حوت	29	استهلاک لگښت (جانيترو) جمع شوي استهلاک (جانيترو) د جانيترو د کلني استهلاک لگښت	550 246	48000	48000
	حوت	29	مجموعه (Total)		168000	168000

له ژورنال څخه د مالي راکړو ورکړو انتقال د ليجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده						
د حساب کوډ : 100						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورځ			کړېډېټ	ډېټ
1	حمل	1	جانيترو	01	120000	
			مجموعه (Total)		120000	0
			بېلانس		120000	

د حساب نوم : 24 کيلووات جانيترو						
د حساب کوډ : 160						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورځ			کړېډېټ	ډېټ
1	حمل	1	نغده	01	120000	
			مجموعه (Total)		120000	0
			بېلانس		120000	

د حساب نوم : استهلاک لگښت (جانيترو)						
د حساب کوډ : 550						
شماره	1395 هـ ش		توضيحات (Descriptions)	ژ.پ	مبلغ (افغاني)	
	مياشت	ورځ			کړېډېټ	ډېټ
1	حوت	29	جمع شوي استهلاک (جانيترو)	01	48000	
			مجموعه (Total)		48000	0
			بېلانس		48000	

د حساب نوم : جمع شوی استهلاك (جانيتړ)		د حساب کوډ : 246	
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)
	مياشت	ورځ	
1	حوت	29	استهلاك لگښت (جانيتړ)
	مجموعه (Total)		
			بيلانس

د گټې او تاوان او مالي حالت صورت حساب کې د جانيتړ د کلني استهلاك ثبتول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت			
د گټې او تاوان صورت حساب			
30/12/1395			
ګرنسي (افغانی)			
شماره	توضیحات (Descriptions)	مبلغ	مبلغ
	نور عاید او لګښتونه (Other Income and Expenses) :		
	• استهلاك لگښت (جانيتړ)	(48000)	
	نور عاید / تاوان (Other Income/ Loss)	(48000)	

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت			
د مالي حالت صورت حساب			
30/12/1395			
ګرنسي (افغانی)			
پانګې (Equities)	مبلغ	شتمني (Assets)	مبلغ
ثابت پورونه (Fixed Assets) :		ثابته شتمني (Fixed Assets) :	
• بانكي پور		• جانيتړ	120000
• شخصي پور		منفي : جمع شوی استهلاك	(48000)
د ثابتو پورونو مجموعه		د ثابتې شتمني مجموعه	72000

3. د توليدي فعاليت ميتود (The Units of Production Method) : له دغه ميتود څخه زياتره په توليدي کمپنيو کې د توليدي ماشين الاتو د استهلاك د سنجش په خاطر گټه اخستل کيږي. ځکه د توليدي ماشين الاتو اقتصادي عمر د هغه په توليدي ظرفيت پورې اړه لري. په دغه ميتود کې د شتمني کلني استهلاك د نوموړي ماشين په کلني توليدي مقدار پورې اړه لري که چيرې يې کالني توليدي مقدار زيات وي نو کلني استهلاك به يې په همغه اندازه زيات او که چيرې يې کلني توليدي مقدار کم وي نو کلني استهلاك به يې په همغه اندازه کم وي. او په لاندې ډول سنجول کيږي:

$$\text{کارول شوی طاقت} \times \frac{\text{شتمنی ارزښت - وروستی ارزښت}}{\text{د تولید مجموعي ظرفیت}} = \text{کلنی استهلاك}$$

پنځمه بېلگه : که چیرې د یو تولیدي ماشین د پېر مجموعي ارزښت 250000 افغانی او وروستی ارزښت یې 25000 افغانی او د تولید مجموعي ظرفیت یې 500000 واحد وي. پداسې حال کې چې د 1395 هـ ش کال تر پایه ورڅخه د 100000 واحد په اندازه گټه اخستل شوي وي. نو کلنی استهلاك یې په لاندې ډول سنجول کېږي .

$$\text{کارول شوی طاقت} \times \frac{\text{وروستنی ارزښت - شتمنی ارزښت}}{\text{د تولید مجموعي ظرفیت}} = \text{کلنی استهلاك (D_t)}$$

$$D_t = \frac{250000 - 25000}{500000} \times 100000 = \frac{225000}{500000} \times 100000$$

$$D_t = 0.45 \times 100000 = 45000 \text{ افغانی}$$

$$D_t = 44000 \text{ افغانی (1394) کلنی استهلاك}$$

د شتمنی ارزښت (AV) = 250000 افغانی

شتمنی وروستی ارزښت (SV) = 25000 افغانی

د تولید مجموعي طاقت (TP) = 500000 واحد

کارول شوی طاقت (UP) = 100000 واحد

کلنی استهلاك (D_t) = ؟

نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت					
کلنی عمومي ژورنال					
30/12/1395					
کرنسي (افغانی)					
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Description)	کوډ	مبلغ
	میاشت	ورځ			
1	حمل	1	ماشین نغده د تولیدي ماشین بېرېدل په نغده ډول	165 100	250000 250000
2	حوت	29	استهلاك لگښت (ماشین) جمع شوی استهلاك (ماشین) د تولیدي ماشین دکلني استهلاك لگښت	555 247	44000 44000
	حوت	29	مجموعه (Total)		294000 294000

له ژورنال څخه د مالي راکړو ورکړو انتقال د لیجر کتاب ته

د حساب نوم : نغده					
شماره	1395 هـ ش		توضیحات (Descriptions)	ژ. پ.	مبلغ (افغانی)
	میاشت	ورځ			
1	حمل	1	ماشین	01	250000
			مجموعه (Total)		250000
			بیلانس		250000

د حساب نوم : ماشين		د حساب کوډ : 165		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ.	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
250000		01	نغده	1	حمل	1	
250000	0	مجموعه (Total)					
250000		بېلانس					

د حساب نوم : استهلاك لگښت (ماشين)		د حساب کوډ : 551		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ.	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
44000		01	جمع شوی استهلاك (ماشين)	29	حوت	1	
44000	0	مجموعه (Total)					
44000		بېلانس					

د حساب نوم : جمع شوی استهلاك (ماشين)		د حساب کوډ : 247		شماره		1395 هـ ش	
مبلغ (افغانی)		ژ. پ.	توضیحات (Descriptions)	میاشت		ورخ	
ډېټ	کرېډېټ						
44000		01	استهلاك لگښت (ماشين)	29	حوت	1	
44000	0	مجموعه (Total)					
44000		بېلانس					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت		نېټه : 30/12/1395		د گټې او تاوان صورت حساب		کرنسي : افغانی	
مبلغ		توضیحات (Descriptions)		شماره		مبلغ	
		نور عاید او لگښتونه (Other Income and Expenses) :					
	(44000)	• استهلاك لگښت (ماشين)					
(44000)		نور عاید / تاوان (Other Income/ Loss)					

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت		نېټه : 30/12/1395		د مالي حالت صورت حساب		کرنسي : افغانی	
مبلغ		شتمني (Assets)		پانگې (Equities)		مبلغ	
		ثابته شتمني (Fixed Assets) :		ثابت پورونه (Fixed Assets) :			
	250000	• ماشين		• بانكي پور			
206000	(44000)	منفي : جمع شوی استهلاك		• شخصي پور			
206000		د ثابتې شتمني مجموعه		د ثابتو پورونو مجموعه			

شپږمه بېلگه : د 1395 هـ کال د حوت په 30 نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ازمايښتي بیلانس په لاندې ډول دي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت ازمايښتي بیلانس 30/12/1395 کرنسي (افغانی)			
شمیره	د حسابونو لست (List of Accounts)	کوډ	کرېډېټ
	شتمني (Assets) :		ډېټ
1	نغده	100	1330000
2	جانیتیر	102	200000
3	فونچر	103	40000
4	طلبات (منصور شرکت)	104	107000
5	بانک	105	430000
	پورونه (Liabilities) :		
6	پور (جمیل شرکت)	200	40000
7	بانکي پور	215	600000
	څښتن پانگه (Owner's Equity) :		
8	نوید احمد پانگه	300	1400000
	عایدات (Revenues) :		
9	خدماتو عاید	400	50000
10	کمیشن عاید	402	15000
11	پلور	401	110000
	لگښتونه (Expenses) :		
12	پېر	500	70000
13	اعاناتو لگښت	501	8000
14	کرایې لگښت	503	12000
15	پلور مستردی	508	3000
16	اخستنې لگښت	509	15000
	مجموعه (Total)		2215000
	بیلانس (Balance)		0

د مالي کال په پای کې د آزمایشي بیلابیلو وروسته یې لاندې معلومات ترلاسه کړي:

- (1) د شرکت لخوا د ودانۍ د کرایې لگښت 7000 افغانۍ تر اوسه نه دي ورکړل شوي.
- (2) د شرکت لخوا د اعلاناتو په پار د ورکړل شوو پیسو له جملې 3000 افغانۍ تر اوسه په لگښت نه دي رسیدلي.
- (3) شرکت د وړاندې کړل شوو خدماتو په مقابل کې تر اوسه 15000 افغانۍ نه دي ترلاسه کړي.
- (4) د شرکت د جانیتز کلنی استهلاك 15000 افغانۍ سنجش شوی.
- (5) د منصور شرکت له افلاس سره مخامخ شوی نو ځکه شرکت نه شي کولی چې د خپلو طلباتو یوه برخه 10000 افغانۍ ترلاسه کړي.

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د ځنډیدلو راکړو ورکړو ژورنال 30/12/1395 کرنسي (افغانۍ)						
مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
ډېټ	کړېدېټ			ورځ	مياشت	
7000	7000	503 241	کرایې لگښت کرایې پس ادا د شرکت د تعمیر د کرایې پس ادا لگښت	30	حوت	1
3000	3000	143 501	اعلاناتو مخ ادا اعلاناتو لگښت د شرکت د اعلاناتو پس ادا لگښت	30	حوت	2
15000	15000	150 400	خدماتو بعد حصول خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې پس حصول عاید	30	حوت	3
15000	15000	550 246	استهلاك لگښت (جانیتز) جمع شوی استهلاك (جانیتز) د جانیتز سنجول شوی کلنی استهلاك لگښت	30	حوت	4
10000	10000	573 104	له منځه تللي طلبات طلبات (منصور شرکت) د شرکت لخوا د نه ترلاسه کیدونکو طلباتو لگښت	30	حوت	5
50000	50000		مجموعه (Total)			

د کال په پای کې د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د آزمایشي بیانس تصفیه کول

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت د آزمایشي بیانس تصفیه کول 30/12/1395 ګرنسي (افغاني)								
تصفیه شوی آزمایشي بیانس Adjusted Trail Balance		تصفیه کول Adjustments		آزمایشي بیانس Trail Balance		کوډ	د حسابونو نوم (Accounts Name)	شمیره
ډیټ	ګرډیټ	ډیټ	ګرډیټ	ډیټ	ګرډیټ			
							شتمني (Assets) :	
1330000				1330000		100	نډه	1
200000				200000		102	جانیتیر	2
40000				40000		103	فرنیچر	3
97000			10000	107000		104	طلبات (منصور شرکت)	4
430000				430000		105	بانک	5
							پورونه (Liabilities) :	
	40000				40000	200	پور (جمیل شرکت)	6
	600000				600000	215	بانکي پور	7
	1400000				1400000	300	خښتن پانګه (Owner's Equity) : نوید احمد پانګه	8
							عایدات (Revenues) :	
	75000		15000		60000	400	خدماتو عاید	9
	15000				15000	402	کمیشن عاید	10
	110000				110000	401	پلور	11
							لګښتونه (Expenses) :	
70000				70000		500	پېر	12
5000			3000	8000		501	اعلاناتو لګښت	13
19000		7000		12000		503	کرایي لګښت	14
3000				3000		508	پلور مستردی	15
15000				15000		509	اڅستني لګښت	16
15000		15000				550	استهلاک لګښت (جانیتیر)	(17)
				2215000	2215000		مجموعه (Total)	
	7000		7000			241	کرایي پس ادا	(1)
3000		3000				143	اعلاناتو مخ ادا	(2)
15000		15000				150	خدماتو پس حصول	(3)
	15000		15000			246	جمع شوی استهلاک (جانیتیر)	(4)
10000		10000				573	له منځه تللي طلبات	(5)
2262000	2262000	50000	50000				مجموعه (Total)	

اوومه بېلگه : د 1395 هـ کال د حوت په 30 نېټه د ځواک سوداگريز او خدماتي شرکت ازماينېتي بيلانس په لاندې ډول دي .

د ځواک سوداگريز او خدماتي شرکت ازماينېتي بيلانس 30/12/1395 کرنسي (افغانۍ)			
شميره	د حسابونو لست (List of Accounts)	کوډ	کړېدېدې
	شتمني (Assets) :		
1	نغده	100	2222200
2	ماشين	165	230000
3	فرنيچر	103	55000
4	طلبات	104	17000
5	بانک	105	385000
	پورونه (Liabilities) :		
6	پور (جميل شرکت)	200	10000
7	بانکي پور	215	600000
	څښتن پانگه (Owner's Equity) :		
8	ځواک پانگه	300	1471000
9	زبير پانگه	301	800000
	عايدات (Revenues) :		
10	خدماتو عايد	400	60000
11	پلور	401	150000
12	پېر تخفيف	510	1200
13	پېر مستردي	415	6000
	لگښتونه (Expenses) :		
14	پېر	500	120000
15	برښنا لگښت	502	4000
16	کرایې لگښت	503	30000
17	پلور تخفيف	505	1000
18	معاشاتو لگښت	506	10000
19	پلور مستردي	508	4000
20	اخستنې لگښت	509	10000
	مجموعه (Total)		3088200
	بيلانس (Balance)		0

د مالي کال په پای کې د آزمایشي بیلابیلو له ترتیبولو وروسته یې لاندې معلومات تر لاسه کړي:

- (1) د ماشین کلنی استهلاك 10 سلنه سنجول شوی.
- (2) 5000 افغانی د کرایې لگښت تر اوسه په لگښت نه دي رسيدلي.
- (3) 20000 افغانی د کارکونکو معاشونه یې تر اوسه نه دي ورکړي.
- (4) 8000 افغانی د شرکت طلبات د ځینو علتونو په اساس له منځه تللي.
- (5) شرکت د خدماتو په مقابل کې 10000 افغانی تر اوسه نه دي ترلاسه کړي.

د ځواک سوداگریز او خدماتي شرکت د ځنډیدلو راکړو ورکړو ژورنال 30/12/1395 کرنسي (افغانی)						
مبلغ		مآخذ	توضیحات (Descriptions)	1395 ه ش		شماره
دېبټ	کریډېټ			ورځ	میاشت	
23000	23000	555 247	استهلاك لگښت (ماشین) جمع شوی استهلاك (ماشین) د جانیتړ سنجول شوی کلنی استهلاك لگښت	30	حوت	1
5000	5000	140 503	کرایې مخ ادا کرایې لگښت د شرکت لخوا د کرایې د لگښت له وړاندې ورکړه	30	حوت	2
20000	20000	506 240	معاشاتو لگښت معاشاتو پس ادا د شرکت د کارکونکو د معاشاتو وروسته ورکړه لگښت	30	حوت	3
8000	8000	573 104	له منځه تلو طلباتو لگښت طلبات د شرکت د له منځه تلو طلباتو لگښت	30	حوت	4
10000	10000	150 400	خدماتو پس حصول خدماتو عاید د خدماتو په مقابل کې پس حصول عاید	30	حوت	5
66000	66000		مجموعه (Total)			

د مالي کال په پای کې د ځواک سوداگریز او خدماتي شرکت د ازماينېتي بيلانس تصفيه کول

نېټه : 30/12/1395						د ځواک سوداگریز او خدماتي شرکت		
کرنسي : افغانی						د ازماينېتي بيلانس اصلاح کول		
اصلاح شوی ازماينېتي بيلانس Adjusted Trail Balance		اصلاح کول Adjustments		ازماينېتي بيلانس Trail Balance		کوډ	د حسابونو نوم (Accounts Name)	شميره
ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ			
شتمني (Assets) :								
2222200				2222200		100	نغده	1
230000				230000		165	ماشين	2
65000				65000		103	فرنيچر	3
9000			8000	17000		104	طلبات	4
385000				385000		105	بانک	5
پورونه (Liabilities) :								
	10000				10000	200	پور (جمیل شرکت)	6
	600000				600000	215	بانکي پور	7
څښتن پانگه (Owner's Equity) :								
	1471000				1471000	300	نوید احمد پانگه	8
	800000				800000	301	زبیر پانگه	9
عایدات (Revenues) :								
	70000		10000		60000	400	خدماتو عاید	10
	150000				150000	401	پلور	11
	1200				1200	510	پېر تخفیف	12
	6000				6000	415	پېر مستردي	13
لگښتونه (Expenses) :								
120000				120000		500	پېر	14
4000				4000		502	برښنا لگښت	15
25000			5000	30000		503	کرایې لگښت	16
1000				1000		505	پلور تخفیف	17
30000		20000		10000		506	معاشاتو لگښت	18
4000				4000		508	پلور مستردي	19
10000				10000		509	اخستنې لگښت	20
23000		23000				555	استهلاك لگښت (ماشين)	(21)
				3098200	3098200		مجموعه (Total)	
	23000		23000			247	جمع شوی استهلاك (ماشين)	(1)
5000	5000					140	کرایې مخ ادا	(2)
	20000		20000			240	معاشاتو پس ادا	(3)
8000	8000					573	له منځه تللي طلبات	(4)
10000	10000					150	خدماتو پس حصول	(5)
3151200	3151200	66000	66000				مجموعه (Total)	

د لسم څپرکي پوښتنې

لاندې پوښتنې په لنډ ډول ځواب کړئ

1. د مطابقتونو اندارج څه ته وايي؟
2. د مطابقتونو د ثبت ډولونه کوم دي په لنډ ډول يې تشریح کړئ؟
3. يو کاروبار يا شرکت په کومو حالاتو کې خپل طلبات نه شي ترلاسه کولی؟
4. استهلاك څه ته وايي او په يو کاروبار يا شرکت کې د استهلاك سنجش ته څه اړتيا ده؟
5. د استهلاك موخې کومې دي او په څو ډوله سنجول کېږي؟

په لاندې جملو کې سمې او ناسمې جملې په گوته کړئ:

1. () هغه لگښتونو چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې له مالي پلوه ترسره مگر له اقتصادي پلوه دوه يا ډيرې مالي دورې دربر ونيسي مخ ادا لگښت گڼل کېږي.
2. () هر کله چې يو کاروبار يا شرکت د خپلو پېرودونکو د مړينې، افلاس او يا نورو علتونو په اساس د خپلو طلباتو يا د طلباتو د يوې برخې په ترلاسه کولو کې شک ولري د مشکوکه طلباتو په نوم يادېږي.
3. () هغه عايد چې په يوه ټاکلې مالي دوره کې له اقتصادي پلوه په بشپړه توگه ترسره مگر له مالي پلوه دوه يا ډيرې مالي دورې دربر ونيسي د کاروبار يا شرکت لخوا د پور په ډول ثبتېږي.
4. () د ځينو عواملو په اساس د ثابتې شتمني په ارزښت، مقدار يا کيفيت کې دوامداره کموالي ته استهلاك وايي.
5. () په يوه ټاکلې مالي دوره کې يواځې د يو کاروبار يا شرکت په مالي حالت صورت حساب (Balance Sheet) کې د ثابتو شتمنيو د اصلي ارزښت ښودلو په پار استهلاك سنجول کېږي.

لاندې پوښتنې حل کړئ

1. د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شرکت د 480000 افغانيو په ارزښت يو عراده موټر په نغده ډول پېرېدلی، چې اقتصادي عمر يې تر اتو کلنو پورې اټکل شوی او وروسته له اتو کلو يې ارزښت افغانۍ کېږي. تاسو د خطي ميتود په واسطه د موټر کلني استهلاك معلوم کړئ.
2. د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د لطيف سوداگريز او خدماتي شرکت د 400000 افغانيو په ارزښت يو پايه جانيټر په نغده ډول پېرېدلی، چې اقتصادي عمر يې تر پنځو کلنو پورې اټکل شوی، تاسو د نزولي بېلانس ميتود په اساس د جانيټر پنځه کلن کلني استهلاك معلوم کړئ.
3. د 1395 هـ ش کال د حمل په لومړۍ نېټه د مهاج توليدي شرکت د 80000 افغانيو په ارزښت يوه پايه توليدي ماشين په نغده ډول پېرېدلی، چې د ماشين مجموعي توليدي ظرفيت 650000 واحده او وروستی ارزښت يې 25000 افغانۍ اټکل شوی. د 1395 هـ ش کال تر پايه ورڅخه د 150000 واحد په اندازه گټه اخستل شوې تاسو يې کلني استهلاك وښوئ.

د لاندې نا اصلاح شوو ازماينستي بيلانسونو اصلاح شوي ازماينستي بيلانسونه ترتيب كړي

1. د 1395 ه كال د حوت مياشتې په 30 مه نېټه د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شركت ناتصفيه شوي ازماينستي بيلانس په لاندې ډول دي.

نېټه : 30/12/1395		د نويد احمد سوداگريز او خدماتي شركت	
كرنسي : افغاني		نا اصلاح شوي ازماينستي بيلانس	
شميره	د حسابونو لست (List of Accounts)	كوډ	كړېدېد
	شتمني (Assets) :		
1	نغده	100	173000
2	جانپتر	102	60000
3	فريچر	103	20000
4	طلبات (هيواد شركت)	104	30000
5	بانك	105	120000
	پورونه (Liabilities) :		
6	پور (جميل شركت)	200	
7	بانكي پور	215	35000
	خپتن پانگه (Owner's Equity) :		
8	نوید احمد پانگه	300	40000
	عايدات (Revenues) :		
9	خدماتو عايد	400	300000
10	كميشن عايد	402	20000
11	پلور	401	12000
	لگښتونه (Expenses) :		
12	پېر	500	40000
13	اعلاناتو لگښت	501	5000
14	كرايي لگښت	503	3000
15	پلور مستردي	508	1000
16	اخستې لگښت	509	5000
	مجموعه (Total)		757000
	بيلانس (Balance)		0

د مالي كال په پای کې د ازماينستي بيلانس له ترتيبولو وروسته يې لاندې معلومات ترلاسه كړي:

- د شركت لخوا د ودانۍ د كرايي لگښت 5000 افغاني تر اوسه نه دي وركړل شوي.
- شركت د وړاندې كړل شوو خدماتو په مقابل کې تر اوسه 15000 افغاني نه دي ترلاسه كړي.
- د شركت د جانپتر كلني استهلاك 4500 افغاني سنجش شوی.
- د هيواد شركت له افلاس سره مخامخ شوی نو ځكه شركت نه شي كولي چې د خپلو طلباتو يوه برخه 15000 افغاني ترلاسه كړي.

2. د 1395 هـ کال د حوت میاشتې په 30 مه نېټه د اړین سوداگریز او خدماتي شرکت نا تصفیه شوی ازمايښتي بیلانس په لاندې ډول دي.

نېټه : 30/12/1395		د اړین سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغاني		نا اصلاح شوی ازمايښتي بیلانس	
ډېټ	ګرډېټ	کوډ	د حسابونو لست (List of Accounts)
			شتمني (Assets) :
300000		100	ننډه
80000		165	ماشین
25000		103	فرنیچر
20000		104	طلبات
160000		105	بانک
			پورونه (Liabilities) :
	30000	200	پور (جمیل شرکت)
	50000	215	بانکي پور
			څښتن پانګه (Owner's Equity) :
	450000	300	اړین پانګه
			عایدات (Revenues) :
	44000	400	خدماتو عاید
	90900	401	پلور
	2000	510	پېر تخفیف
	1500	415	پېر مستردې
			لګښتونه (Expenses) :
70000		500	پېر
2500		502	برښنا لګښت
3000		503	کرایې لګښت
400		505	پلور تخفیف
4000		506	معاشاتو لګښت
1000		508	پلور مستردې
2500		509	اڅستنې لګښت
668400	668400		مجموعه (Total)
	0		بیلانس (Balance)

د مالي کال په پای کې د ازمايښتي بیلانس له ترتیبولو وروسته یې لاندې معلومات ترلاسه کړي:

- د ماشین کلني استهلاك 12 سلنه سنجول شوی.
- 4000 افغاني د شرکت د کارکونکو معاشونه یې تر اوسه نه دي ورکړي.
- 5000 افغاني د شرکت طلبات د ځینو علتونو په اساس نه شي ترلاسه کولی.
- شرکت د خدماتو په مقابل کې 6000 افغاني تر اوسه نه دي ترلاسه کړي.

3. د 1395 هـ کال د حوت میاشتې په 30 مه نېټه د لیوال سوداگریز او خدماتي شرکت ناتصفیه شوی ازمایینتی بیلابنس په لاندې ډول دي.

نېټه : 30/12/1395		د لیوال سوداگریز او خدماتي شرکت	
ګرنسي : افغانی		نا اصلاح شوی ازمایینتی بیلابنس	
ډېټ	ګرډېټ	کوډ	د حسابونو لست (Accounts List)
			شتمني (Assets) :
504000		100	نغده
130000		102	تجهيزات
40000		103	فرنيچر
70000		104	طلبات (منصور)
10000		143	اعلاناتو مخ ادا
20000		142	بېمې مخ ادا
			پورونه (Liabilities) :
	34000	255	کفایت پور
	20000	256	جمیل پور
			خېستن پانګه (Owner's Equity) :
	650000	300	لیوال پانګه
			عایدات (Revenues) :
	45000	400	خدماتو عاید
	180000	401	پلور
	4000	402	کمیشن عاید
			لګښتونه (Expenses) :
125000		500	پېر
5000		502	برښنا لګښت
8000		503	کرایې لګښت
5000		504	انټرنیټ لګښت
16000		506	معاشاتو لګښت
933000	933000		مجموعه (Total)
	0		پای بیلابنس (Closing Balance)

د مالي کال په پای کې د ازمایینتی بیلابنس له ترتیبولو وروسته لاندې معلومات ترلاسه شوي:

- د شرکت لخوا د ځینو کارکونکو د حوت میاشتې معاش 5000 افغانی تر اوسه نه دي ورکړل شوي.
- د شرکت لخوا د ودانې د کرایې لګښت 4000 افغانی تر اوسه نه دي ورکړل شوي.
- د شرکت لخوا د اعلاناتو په پار د ورکړل شوو پیسو له جملې 3000 افغانی تر اوسه په لګښت نه دي رسیدلي.
- د شرکت لخوا د بیمې په پار د ورکړل شوو پیسو له جملې 5000 افغانی تر اوسه په لګښت نه دي رسیدلي.
- د شرکت د 8000 افغانیو په ارزښت خدمات تر اوسه نه دي وړاندې کړي.

يوولسم څپرکی

کاري پاڼه (Work Sheet)

کاري پاڼه د مشترکو کالمونو يو فورم دې، چې شايد د مطابقتونو د اندارج او د مالي صورت حسابونو د ترتيبولو لپاره وکارول شي. کاري پاڼه د محاسبې د دوران اړوند کومه مرحله نه ده بلکې يواځې په يو کاروبار يا شرکت کې له يو محاسب سره مخکې له دې چې د مطابقتونو ثبتول په رسمي توگه په محاسبه کې ثبت کړي د هغو د تاثيراتو په هکله معلومات وړاندې کوي او له بلې خوا د کاروبار يا شرکت له مديرانو او محاسبينو سره د مالي راپورونو په ترتيب کې مرستندويه واقع کيږي. کاري پاڼه هميش د مالي دورې په پای کې د مطابقتونو د ثبت له پروسې څخه مخکې ترتيبيږي. مخکې له دې چې مالي صورت حسابونه ترتيب شي لومړی بايد اصلاح شوی آزمايښتي بيلانس (Adjusted Trail Banlance) او ورپسې کاري پاڼه تهيه شي.

د کاري پاڼې اهميت (Importance of Worksheet)

1. د يو کاروبار يا شرکت د مالي صورت حسابونو په ترتيبولو کې مرسته کوي.
2. په محاسبه کې د دايمي تيروتنو په مخنيوي کې مرسته کوي.
3. د کاروبار يا شرکت له مديرانو سره د کاروبار د راتلونکي پلان په جوړولو کې مرسته کوي.
4. يواځې په يوه مشخصه پاڼه کې د ليجر حسابونه، د گټې او تاوان صورت حساب او د مالي حالت صورت حساب په هکله پوره معلومات وړاندې کوي.

د کاري پاڼې ترتيبول (Preparation of Work Sheet)

د مالي دورې نېټه										د شرکت نوم	
کرنسي										کاري پاڼه	
پای بيلانس Balance Sheet		عايد صورت حساب Income Statement		اصلاح شوی آزمايښتي بيلانس Adjusted Trail Balance		اصلاح کول Adjustments		ازمايښتي بيلانس Trail Balance		د حسابونو نوم Accounts Name	
ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ		
								A	A	مجموعه (Total)	
		P								خالصه گټه (Net Profit)	
E	E	D	D	C	C	B	B			مجموعه (Total)	

د پورتنی جدول تشریح :

1. د جدول په سر کې د کاروبار یا شرکت نوم، د کاري پانې نوم، د کاري پانې د مالي دورې نېټه لیکل کېږي.
2. په لومړي کالم کې د حسابونو مسلسل شمیره لیکل کېږي.
3. په دویم کالم کې د اړوندو حسابونو نومونه لیکل کېږي.
4. په دریم کالم کې د آزمایشي بیلانس ارقام په ډېټ او کرېډېټ اړخونو کې ثبتېږي.
5. په څلورم کالم کې د حسابونو د اصلاح (برابرولو) ارقام په ډېټ او کرېډېټ اړخونو کې ثبتېږي.
6. په پنځم کالم کې د اصلاح شوي آزمایشي بیلانس ارقام په ډېټ او کرېډېټ اړخونو کې ثبتېږي.
7. په شپږم کالم کې د اسمي حسابونو (Nominal Accounts) ارقام په ډېټ او کرېډېټ اړخونو کې ثبتېږي.
8. په اووم کالم کې یواځې د حقيقي حسابونو (Real Accounts) ارقام په ډېټ او کرېډېټ اړخونو کې ثبتېږي.

لومړۍ بیلگه : د 1395 هـ ش کال د حوت میاشتې په وروستي نېټه د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت کاري پاڼه

د نوید احمد سوداگریز او خدماتي شرکت کاري پاڼه											
نېټه : 30/12/1395 ګرنسي : افغاني											
پای بیلانس Balance Sheet		عاید صورت حساب Income Statement		اصلاح شوی آزمایشي بیلانس Adjusted Trail Balance		اصلاح کول Adjustments		آزمایشي بیلانس Trail Balance		د حسابونو نوم Accounts Name	شماره
ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ	ډېټ	کرېډېټ		
										شمعي (Assets) :	
1330000				1330000				1330000		نغده	1
200000				200000				200000		جانېټر	2
40000				40000				40000		فرنیچر	3
97000				97000			10000	107000		طلبات (منصور شرکت)	4
430000				430000				430000		بانک	5
										پورونه (Liabilities) :	
	40000				40000			40000		پور (جمیل شرکت)	6
	600000				600000			600000		بانکي پور	7
										ځښتن پانگه (Owner's Equity) :	
	1400000				1400000			1400000		نوید احمد پانگه	8
										عایدات (Revenues) :	
			75000		75000		15000	60000		خدماتو عاید	9
			15000		15000			15000		کمیشن عاید	10
			100000		100000			100000		پلور	11
										لگښتونه (Expenses) :	
			70000		70000			70000		پېر	12
			5000		5000		3000	8000		اعاناتو لگښت	13
			19000		19000		7000	12000		کرایي لگښت	14
			3000		3000			3000		پلور مستردی	15
			15000		15000			15000		اخستنې لگښت	16
			15000		15000		15000			استهلاک لگښت (جانېټر)	17
								2215000	2215000	مجموعه (Total)	
	7000				7000		7000			کرایي پس ادا	(1)
3000				3000		3000				اعاناتو مخ ادا	(2)
15000				15000		15000				خدماتو پس حصول	(3)
	15000				15000		15000			جمع شوی استهلاک (جانېټر)	(4)
10000				10000		10000				له منځه تللي طلبات	(5)
	63000		63000							خالصه گټه (Net Profit)	
2125000	2125000	190000	190000	2252000	2252000	50000	50000			مجموعه (Total)	

دويمه بيلگه : د 1395 هـ ش کال د حوت مياشتې په وروستۍ نېټه د جميل سوداگريز او خدماتي شرکت کاري پاڼه

د نوید احمد سوداگريز او خدماتي شرکت										د کاري پاڼه	
نېټه : 30/12/1395										ګرنسي : افغاني	
پای بېلانس Balance Sheet		عاید صورت حساب Income Statement		اصلاح شوی ازماينې بيلانس Adjusted Trail Balance		اصلاح کول Adjustments		ازماينې بيلانس Trail Balance		د حسابونو نوم Accounts Name	ردیف
ګرېډېټ	ډېټ	ګرېډېټ	ګرېډېټ	ډېټ	ګرېډېټ	ډېټ	ګرېډېټ	ډېټ	ګرېډېټ		
2222200				2222200				2222200		شتمني (Assets) :	1
230000				230000				230000		نغده	2
65000				65000				65000		ماشين	3
9000				9000			8000	17000		فرنچيز	4
385000				385000				385000		طلبات	5
										بانک	6
										پورونه (Liabilities) :	7
	10000				10000			10000		پور (جميل شرکت)	8
	600000				600000			600000		بانکي پور	9
										خېټن پانگه (Owner's Equit) :	10
										نوید احمد پانگه	11
	1471000				1471000			1471000		زبير پانگه	12
	800000				800000			800000		عایدات (Revenues) :	13
			70000		70000		10000	60000		خدماتو عاید	14
			150000		150000			150000		پلور	15
			1200		1200			1200		پېر تخفیف	16
			6000		6000			6000		پېر مستردې	17
										لگښتونه (Expenses) :	18
		120000		120000				120000		پېر	19
		4000		4000				4000		بريښنا لگښت	20
		25000		25000			5000	30000		کرايي لگښت	21
		1000		1000				1000		پلور تخفیف	
		30000		30000		20000		10000		معاشاتو لگښت	
		4000		4000				4000		پلور مستردې	
		10000		10000				10000		اخستني لگښت	
		23000		23000		23000				استهلاك لگښت (ماشين)	
								3098200	3098200	مجموعه (Total)	
5000	23000			5000	23000	5000	23000			جمع شوی استهلاك (ماشين)	(1)
										کرايي مخ ادا	(2)
	20000				20000		20000			معاشاتو پس ادا	(3)
8000				8000		8000				له منځه تللو طلباتو لگښت	(4)
10000				10000		10000				خدماتو پس حصول	(5)
	10200	10200								خالصه کټه (Net Profit)	
2934200	2934200	217000	217000	3151200	3151200	66000	66000			مجموعه (Total)	

اخيستليک

1. Belverd E.Needles, Jr. PhD, Marian Powers, PhD and Susan V. Crosson,
M.S - Principle of Accounting 10th Edition
2. Blake, J. - Accounting Standards
3. Dr. Mukesh Kumar Jindal - Financial Accounting 1st Edition
4. Elizabeth A. Minbiole – Accounting Principles II
5. Gul Amir Malik - Financial Accounting 1st Edition
6. Greval, T.B. - Double Entry Book Keeping
7. Gupta & Radhasway – Advanced Accountancy
8. Henry Lunt - Fundamentals of Financial Accounting 1st Edition
9. Jain & Navamy – Advanced Accountancy
10. Jerry J.Weygandt PhD, CPA, Paul D.Kimmel PhD, CPA and Donald E.
Kieso PhD, CPA - Accounting Principle 10th Edition
11. Naville Joffe - Financial Accounting Principle 2009
12. Walter T. Harrison Jr. and Charles T. Horngren - Financial Accounting 7th Edition
13. Paul M. Collier – Accounting for Manager
14. Phillips, Libby, and Libby - Fundamentals of Financial Accounting 3rd Edition
15. R.K. Sharma and K. Gupta – Management Accounting
16. Shukla & Grewal – Advanced Accountancy
17. S.N. Maheswari – Management Accounting
18. ڈاکٲر منتظر عبدالوکیل، نگرهار پوهنتون اقتصاد پوهنځی لیکچر نوٲ ۲۰۱۱

پښتو اصطلاح	انگليسي اصطلاح	شماره
کتابداري	Book Keeping	1
د ثبت يو اړخيز سيستم	Single Entry System	2
د ثبت دوه اړخيز سيستم	Double Entry System	3
ژورنال	Journal	4
ليجر	Ledger	5
ازماينښتي بيلانس	Trail Balance	6
وروستي حسابونه	Final Accounts	7
د محاسبې نغده سيستم	Cash Basis Accounting System	8
د محاسبې ځنډېدلې سيستم	Accrual Basis Accounting System	9
مالي راکړه ورکړه	Business Transaction	10
سند	Voucher	11
انوايس	Invoice	12
سوداگريز توکي	Goods/ Merchandises	13
مخارج	Expenditures	14
لگښت	Expense	15
تخفيف	Discount	16
نوکو موجودي	Inventory/Stock	17
طلب	Account Receivable / Debtor	18
پور	Account Payable	19
پس ادا لگښت	Accrued Expense / Outstanding	20
مخ ادا لگښت	Prepaid Expenses/ Paid in Advance	21
پس حصول عايد	Accrued Revenue	22
مخ حصول عايد	Unearned Revenue	23
اخستنه	Drawing	24
څښتن پانگه	Owner Equity/Capital	25
د پېر مستردې او امتيازاتو ترلاسه کولو ژورنال	Purchase Return and Allowances Journal	26
د پلور مستردې او امتيازاتو ورکړې ژورنال	Sale Return and Allowances Journal	27
د نغده راکړو ژورنال	Cash Receipts Journal	28
د نغده ورکړو ژورنال	Cash Payments Journal	29
کوچنې نغده	Petty Cash	30

د کوچنی نغدي کتاب	Petty Cash Book	31
د بانكي سمون صورت حساب	Bank Reconciliation Statement	32
نا رسيدلی چک	Outstanding Check/Un-Presented Check	33
خنديدلی چک	Deposits in Transit Check	34
نا جمع شوی چک	Un-collected Check	35
مسترد شوی چک	Dishonored Check	36
عايد صورت حساب	Income Statement	37
خښتن پانگه کې د بدلون صورت حساب	Changes in Owner's Equity Statement	38
مالي حالت صورت حساب	Balance Sheet	39
مطابقتونو ثبتول	Adjustment Entries	40
بانكي نغده	Cash in Bank	41
افلاس	Insolvent	42
پور سند	Note Payable	43
طلب سند	Note Receivable	44